

TÜRKİYE
BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ
BARİŞ VE DEMOKRATİK
YENİLENME PROGRAMI
(ALTERNATİF PROGRAM)

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİNİZ !

TÜRKİYE
BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ
BARIŞ VE DEMOKRATİK
YENİLENME PROGRAMI
(ALTERNATİF PROGRAM)

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

BASIM TARİHİ: Ekim 1988

Herausgeber:

infomedia

Satz & Verlag GmbH Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	5
DEMOKRATİK BİR REJİM İÇİN	6
ULUSAL EKONOMİNİN KORUNABİLMESİ, KALKINMA VE MODERNLEŞME YOLUNA KOYULABİLMEK İÇİN	10
İŞÇİLERİN VE ÖTEKİ EMEKÇİLERİN YAŞAM KOŞULLARININ İYİLEŞTİRİLMESİ İÇİN	14
DEMOKRATİK BİR KÜLTÜR VE EĞİTİM POLİTİKASI İÇİN	15
KÖYÜN DEMOKRATİK GELİŞMESİ İÇİN	18
KÜRT ULUSAL SORUNUNUN ADİL, DEMOKRATİK VE BARIŞÇI ÇÖZÜMÜ İÇİN	18
YURTDIŞINDAKİ GÖÇMENLERİN HAKLARI İÇİN	21
DEMOKRATİK BİR GENÇLİK POLİTİKASI İÇİN	22
KADIN ÖZGÜRLÜĞÜ İÇİN	23
YAŞAM ÇEVREMİZİN KORUNMASI İÇİN	25
BARIŞÇI, EGEMEN BİR DIŞ POLİTİKA İÇİN	26
GENEL İNSANLIK SORUNLARININ ÇÖZÜMÜNE KATKIDA BULUNABİLMEK İÇİN	29

**“Yaşamak! Bir ağaç gibi tek ve hür
ve bir orman gibi kardeşçesine,
bu hasret blzım!”**

Nazım Hikmet

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

GİRİŞ

Barışçı, egemen, onurlu, demokratik, kalkınmaya yönelik bir Türkiye için halkımızın yaşamsal sorunlarının çözülmeye başlanması için, ülkemizin ve halkımızın bugünkü durumdan çıkış yolunu gösterecek demokratik bir alternatif politikaya, bugünkü rejimin yerini alacak demokratik bir rejime ihtiyacı vardır.

TBKP, Barış ve Demokratik Yenilenme Programı ile böyle bir politikanın, böyle bir rejimin ana hatlarını ortaya koyuyor, gerçekçi hedefler gösteriyor.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, emekçilerin derin sosyal sorunlarına, hemen bugünden, henüz kapitalizm çerçevesinde olanaklı ilk ekonomik, iç ve dış politik çözümleri getirme programıdır.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, yeni bir ekonomik politikayla kalkınma yoluna girmek programıdır. Kalkınma, toplumun ezici çoğunluğunu temsil eden güçlerin onayladığı, ama gerçekleşmemesinin en büyük acısını emekçilerin çektiği bir hedeftir. Ancak ekonominin ulusal temellerini güçlendirmek, sanayileşmek, modernleşmek ve üretimi artırmak yoluyla emekçilere ulusal gelirden daha büyük bir pay sağlamak ve halkın ekonomik, sosyal, kültürel ihtiyaçlarını karşılama düzeyini adım adım yükseltmek olanaklıdır. Halkın refahının ekonomik koşulu hızla kalkınmaktır. Yeni ekonomik politikayı yeni bir sosyal politika ile bütünleştirmeden, emekçilerin alım gücünün sürekli düşmesine karşı önlemler alınmadan kalkınma yoluna girilmez.

BARIŞ VE DEMOKRATİK YENİLENME PROGRAMI

Bariş ve Demokratik Yenilenme Programı halkın özgür iradesiyle demokratik bir şekilde oluşacak parlamentonun politik sistemde en üst organ olduğu, halkın, demokratik yığın örgütlerinin aktif katılımına dayanan demokratik bir rejim kurma programıdır. Bu program Kürt ulusal sorununa demokratik, adil ve barışçı bir çözüm getirme programıdır. Demokrasinin kazanılması, emekçilerin sosyal sorunlarının çözümünün ve ekonomik gelişmenin iç politik önkoşuludur.

Bariş ve Demokratik Yenilenme Programı, ulusal egemenliği güçlendirme, tüm devletlerle eşit haklı, dostluk ve işbirliği ilişkileri kurma programıdır. Bu, emekçilerin sosyal sorunlarının çözümünün ve ekonomik gelişmenin dış politik koşullarını yaratma programıdır.

Bariş ve Demokratik Yenilenme Programı, ulusal kültürü koruma, demokratizm, yurtseverlik ve hümanizm temellerinde geliştirme programıdır.

TBKP, içinde bulunduğumuz aşamada bu program yaşama geçirmek için mücadele edecek, onun hedefleri için her mücadele ve girişimi destekleyecektir.

DEMOKRATİK BİR REJİM İÇİN

Parlamento politik sistemin en üst organı olmalıdır

Parlamentonun politik sistemin en üst organı olması, ancak halkın iradesini özgürce ortaya koyabilmesiyle olanaklıdır. Bunun için:

- Komünist Partisi ve Kürt ulusal hareketini oluşturan partiler, tüm yasaklı politik örgütlenmeler yasallaşmalı, serbestçe faaliyet gösterebilmeli, 141, 142, 163. ve tüm antidemokratik maddeler kaldırılmalı, gerçekten çok partili bir rejim kurulmalıdır.

- Siyasi partilerin örgütlenme ve diğer çalışmalarını özgürce, hiçbir devlet karışması olmadan yürütebilmesi için siyasi partiler yasası demokratikleştirilmelidir.

- Bütün partilerin eşit haklılığını güvence altına alacak, nisbi

temsil sistemine dayalı ve partilere istediklerinde seçim koalisyonları kurma olanağı verecek demokratik bir seçim yasası yapılmalıdır.

- Yerel yönetimler merkezi iradenin vesayetinden kurtarılmalı, yetkileri artırılmalı, mali ve idari özerkliğe kavuşturulmalı, yerel yönetimlerde daha geniş bir temsil sağlanmalıdır.

- Sendikalar, kooperatifler ve öteki örgütler, meslek odaları ve üniversiteler belli kurumlaşmış biçimlerde parlamento çalışmalarına katkıda bulunabilmeli, benzer yöntemler yerel yönetimler düzeyinde de uygulanmalıdır.

Parlamentonun politik sistemin en üst organı olması, ancak hiçbir devlet organı ve kurumunun parlamento üzerinde olmaması ve onun denetimi dışında kalmaması ile, ordu yönetiminin politik sistem üzerindeki vesayetine son verilmesi ile, devlet kurumları içinde darbeci odakların yuvalanmasına izin verilmemesi ile olanaklıdır. Bunun için:

- Cumhurbaşkanı temsil niteliğini aşan yetkiler tanınmamalıdır.

- Milli Güvenlik Kurulu kaldırılmalıdır.

- Genelkurmay Başkanlığı, Savunma Bakanlığı'na bağlanmalıdır.

- Silahlı kuvvetlerin demokratik rejime karşı kullanılmasını önleyecek, onu yurt savunmasıyla görevli kılacak, demokratik rejime ve halkın seçtiği parlamentoya bağlı kalmasını sağlayacak, iç yapısını demokratikleştirecek bir reform yapılmalıdır.

- Milli İstihbarat Teşkilatı ve polis örgütü, tüm devlet kurum ve organları ve devlet işletmeleri parlamentonun açık denetimine tabi olmalıdır.

- Silahlı kuvvetlerin ve polis örgütünün demokratik halk hareketlerine karşı kullanılmasına yol açan yasal düzenlemeler kaldırılmalı, sıkı yönetim ve olağanüstü hal yasaları demokratikleşme amacına bağlı yeniden düzenlenmelidir.

- Ordu ve öteki devlet kurumları Amerikancı, faşist, demokrasi düşmanı kadrolardan arındırılmalı, yabancı gizli servislerin devlet kurumlarına sızması önlenmelidir.

İnsan hakları eksiksiz sağlanmalı, halk yığınları özgürce sesini duyurabilmeli, politik sisteme katılabilmelidir

Toplumsal yaşamın bütün alanlarında ve ülkenin bütün bölgelerinde demokratikleşme için yurttaşlar kendilerini özgür hissetmeli, insan hakları, temel özgürlükler tam olarak yürürlükte olmalıdır. Bunun için:

- Kişi ve konut dokunulmazlığı, düşünce, örgütlenme, özgürlüğü bilgilenme özgürlüğü, vicdan ve din özgürlüğü, kadınların eşit haklılığı, sosyal haklar eksiksiz sağlanmalıdır.

- Kürt halkı üzerindeki her türlü baskı ve teröre son verilmeli, Kürt ulusunun varlığı tanınmalı ve Kürt sorunu adil, demokratik, barışçı bir çözüme kavuşturulmalıdır.

- Tarihte Ermeni halkına karşı işlenen toplu cinayetler kınanmalı, bütün ulusal azınlıkların hak eşitliği sağlanmalıdır.

- Yargı bağımsızlığı ve savunma hakkı güvence altına alınmalı, Devlet Güvenlik Mahkemeleri kaldırılmalı, yurttaşlar hiçbir nedenle işkence ve kötü muameleye hedef olmamalı, gözaltı süresi her durumda 24 saate indirilmeli, savunma suçlamayla birlikte başlamalı, adli polis örgütü kurulmalıdır.

- Sendikal haklar, grev ve toplu sözleşme, miting ve toplantı özgürlükleri eksiksiz sağlanmalıdır. Devlet çalışanları politik ve sendikal haklara kavuşmalı, işçi-memur ayırımına son verilmelidir.

- Basın özgürlüğü tam olmalı, TRT özerk ve demokratik bir yapıya kavuşturulmalı, üniversite özerk ve özgür olmalıdır.

- İşçi sendikaları, kooperatif ve birlikler, esnaf ve zanaatkar örgütleri, gençlik ve kadın örgütleri, aydın kuruluşları, çeşitli girişimler, dernekler, mimar, mühendis, tabib, eczacı odaları, barolar ve öteki meslek kuruluşlarının faaliyetlerine hiçbir antidemokratik karışma olmamalıdır. Ziraat, sanayi ve ticaret odaları demokratikleşmeli, üyelerin iradesinin yönetimlere tam yansımaları sağlanmalıdır. Bütün bu kuruluşlar iradenin hiçbir karışımı olmadan, üyelerinin ve ülkenin çıkarları doğrultusunda devletin her alandaki ve her düzeydeki politikalarına etkide

bulunabilen özgür ve özerk kuruluşlar durumuna gelmelidir.

- Emekçilerin, işyerinde demokrasi, köyde, mahallede demokrasi istemlerine yanıt verecek önlemler alınmalıdır. Yerel düzeyde kamuoyunun demokratik ifadesini bulmasını sağlayacak katılımcı yapılar oluşturulmalıdır.

- Subay, assubay ve erler de bütün yurttaşlar gibi temel hak ve özgürlüklere sahip olmalı, emir-komuta zinciri ordu mensuplarının ülkenin durumu ve geleceği konusunda özgürce görüş geliştirebilmesine engel olmamalı, subay ve assubayların değişik düzeylerde kendi özgür iradeleriyle politik yaşama katılmasının olanakları yaratılmalıdır. Bu, ordunun halkla yakınlaşması ve yurt savunması görevini daha iyi yerine getirmesi için gereklidir.

Demokratik bir anayasa yaşama geçmelidir

1982 Anayasası kaldırılmalı, bütün halkın, demokratik parti ve yığın örgütlerinin katılımıyla, parlamentoda yeni, demokratik bir anayasa yapılmalı, bu anayasa özgür koşullarda yapılacak bir referandumla yürürlüğe girmelidir.

Yeni anayasal hukuk düzeni, dil, din, milliyet, cinsiyet, yaş, politik düşünce, inanç ve sosyal köken ayrımı yapılmaksızın bütün yurttaşların temel hak ve özgürlüklerinin güvence altına alındığı katılımcı çoğulcu bir demokratik rejimi, demokratik, laik, sosyal, hukuk devletini kurallara bağlamalıdır. Uluslararası sözleşmelerde ve BM belgelerinde suç sayılan savaş, faşizm, terörizm, ulusal ve dinsel nefret ve düşmanlık yanlısı faaliyetlere izin verilmemelidir.

Askeri darbe sonrası antidemokratik uygulamalar bütün sonuçlarıyla kaldırılmalıdır

Demokrasiye yönelen zorbaca bir saldırı olan 12 Eylül 1980 askeri darbesinin ve sonraki antidemokratik uygulamaların bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılması, demokratik bir rejimi yerleştirmek ve korumak için vazgeçilmez bir görevdir. Bunun

için:

- Tüm politik tutukluları içeren bir genel af çıkarılmalı, politik hakları ya da yurttaşlık hakları ellerinden alınmış yurttaşların bu hakları geri verilmeli, politik göçmenlerin özgürce ülkeye dönebilmeleri sağlanmalı, politik nedenlerden dolayı görevlerine son verilen yurttaşlara görevlerine geri dönme hakkı tanınmalıdır.

- 1980 öncesi bilinçli olarak yaratılan terör ortamının ve buna dayanılarak gerçekleştirilen askeri darbenin sorumlularından ve işkencecilerden hesap sorulmalıdır.

ULUSAL EKONOMİNİN KORUNABİLMESİ, KALKINMA VE MODERNLEŞME YOLUNA KOYULABİLMEK İÇİN

Ulusal çıkarlara yönelik kalkınma ve modernleşme yoluna koyulabilmek, dışa bağımlı gelişme anlayışının terkedilmesi, uluslararası tekellerin, yerli tekellerin, mali spekülâtorlerin bu amaçlara ulaşılmasını güçleştirici asalak faaliyetlerine izin verilmemesi ve ekonominin tüm üretim potansiyellerinin harekete geçirilmemesi ile olanaklıdır. Aynı zamanda bilimsel-teknik devrimin uygulanmasında öncelikler saptanması, yeni teknoloji üretimine yönelik önlemler alınması yaşamsal bir öneme sahiptir. Devletin ekonomiyi düzenleme mekanizmaları, sanayi ve tarım üretimi teknolojik bakımdan yenilenmeli ve uluslararası işbölümünden yararlanma ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlenmeli; iç pazar geliştirilmelidir.

***Dış ekonomik ilişkiler ulusal çıkarlar temelinde
yeniden düzenlenmelidir***

- Dış borç sorununu hafifletebilmek ve uluslararası mali ilişkilerimizin bunalıma girmesini önlemek için, dış borç ödemeleri yeni bir plana bağlanmalı, ödemeler daha uzun bir süreye yayılmalı, yıllık taksitler ihracat gelirinin düşük bir yüzdesiyle sınırlı

tutulmalı, dış borçların sürekli artmasına olanak vermeyecek, iç birikimi artıracak, dış kredi hacmini ödeme gücüyle ilişkilendirecek bir politika izlenmelidir.

- Dış ekonomik ilişkilerin ulusal çıkarlara göre düzenlenmesi için döviz kaynaklarının birikmesine ve ekonomik kullanımına yardımcı olacak bir politika uygulanmalı, ithalat ve ihracat rejimi kalkınma hedeflerine uygun bir biçimde yeniden düzenlenmeli, ülke dışında sermaye kaçıışı engellenmeli, yabancı sermaye girişi sanayileşme ve ileri teknoloji edinme ihtiyaçlarımıza göre yönlendirilmelidir. Yabancı banka ve mali kuruluşlar devlet denetiminde ülke ekonomisine katkıda bulunacak etkinliklere yönlendirilmelidir.

- Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Bankası, Ekonomik İşbirliği ve Gelişme Örgütü (OECD) gibi kuruluşlarla ilişkiler ulusal çıkarlar temelinde yeniden düzenlenmelidir.

Kamu sektörü verimli kılınmalı, yatırımlar sanayileşmeye yönlendirilmelidir

- Ekonomimizde büyük ağırlığa sahip olan kamu sektörünün olanaklarının ulusal çıkarlar doğrultusunda değerlendirilmesi, demokratik bir kalkınmaya yönelmenin başlıca aracı olacaktır. Bu amaçla kamu sektörünün , sanayi, madencilik, enerji, ulaşım, turizm, tarım, iç ve dış ticaret, bankacılık ve öteki hizmet sektörlerindeki işletme ve iştirakları korunmalı ve modernleştirilmelidir.

- Yatırımlar sanayileşmeye öncelik verecek ve tüm sektörlerde dengeli bir büyüme sağlayacak şekilde artırılmalıdır. Öte yandan toplam ulusal yatırımların ve ekonomik faaliyetin en büyük verimlilikte gerçekleşmesi için, kamu sektörü şirketlerle, kooperatiflerle, tüm tasarruf sahipleriyle ekonominin bütün sektörlerinde plan hedefleri ile uyum içinde çeşitli türden yeni ortaklıklara girmelidir.

- Bir bütün olarak devletin ekonomiyi yönlendirme mekanizmaları şu hedeflere yönelik olarak yeniden

düzenlenmelidir.'

* Ekonominin bilimsel-teknik temelinin çağdaş ihtiyaçlara yanıt verecek hızla güçlendirilmesi, ileri teknolojilerin kullanılması,

* Sanayide ve tarımda üretimin modernleştirilmesi ve verimliliğin artırılması,

* Sektörler arası bağlantıların rasyonelleşmesi için, kamu sektörünün faaliyeti parlamentonun onayından geçecek beş yıllık planlara göre gerçekleşmeli, devlet bütçesi ve öteki resmi fonlar parlamentonun tam denetiminde olmalı ve devlet ekonomik sektörünün ve devletin ekonomiyi yönlendirme faaliyetinin demokratikleştirilmesi, demokratik kontrolünün sağlanması için uygun önlemler alınmalıdır. Bununla ilgili olarak kamu çalışanlarının ve onların sendikalarının kamu sektörünün yönetimine katılması sağlanmalıdır.

- Ulusal ekonomiye, teknolojinin yenilenmesine, üretimin modernleşmesine katkıda bulunan şirketler desteklenmelidir.

- Özel sektörün, küçük üreticiler, esnaf ve zanaatkarların ve bütün bu kesimlerin birlik ve kooperatifleri üretici potansiyellerini hem kendi çıkarları, hem de ülke ekonomisinin çıkarları doğrultusunda değerlendirilebilmelidir.

Toprak ve tarım reformu yapılmalı, kooperatifleşme desteklenmelidir

Cumhuriyet tarihi boyunca bir türlü gerçekleştirilemeyen toprak reformunu başarıyla gerçekleştirmek, kalkınmaya yönelmenin vazgeçilmez önkoşullarından biridir. Günümüzde toprak reformu genel bir tarım reformu içinde bir köyün kalkınmasının öteki sorunlarıyla birlikte ele alınarak başarıyla gerçekleştirilebilir. Büyük özel toprak mülkiyetine ve tefecilik, köy sahipliği, marabacılık, angarya gibi geri ilişkilere son verilmesi; topraksız ve az topraklı köylünün olanaklı olduğu ölçüde topraklandırılması; tarımsal üretimin modernleşmesi, çeşitlenmesi ve artırılması; sanayileşme ile tarımsal gelişmenin uyumunun sağlanması, birbirine destek olması; köylünün üretici faaliyetinin

desteklenmesi; başta üretim, tüketim ve kredi kooperatifleri olmak üzere kooperatifleşmenin demokratik temellerde gelişmesi; devlet çiftliklerinin ve iştiraklarının artırılması, coğrafi bölgeler arasındaki oransızlıkların azalması; köylünün ekonomik, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarının daha iyi karşılanması ve politik yaşama demokratik katılımın sağlanması amacıyla bölgesel özellikleri dikkate alan demokratik bir toprak ve tarım reformunu da içeren, köyün ve köylünün kalkındırılması programı hazırlanmalı ve yaşama geçirilmelidir.

Ulaşım sistemi çağdaşlaştırılmalıdır

Ulaşım sistemi çağdaşlaştırılmalı, trafik sorunu nedeniyle ise gidiş gelişte harcanan süreler kitle ulaşım araçlarının yaygınlaştırılması ve öncelik tanınmasıyla kısaltılmalıdır.

Petrole dayalı, dolayısıyla dışa bağımlı ve pahalı ulaşım politikası terkedilmeli, demiryolu ve demiryolu taşımacılığı geliştirilmelidir.

Ekonomik gelişme ve sosyal politikalar için kaynak yaratılmalıdır

- Ekonominin militaristleşmesinin önlenmesi için, "savunma sanayi fonu" sivil amaçlar için kullanılmalı, yabancı tekellerin ve özel sermayenin askeri üretim yapmasına izin verilmesi, bu yönde yapılmış anlaşmalar ve verilmiş izinler iptal edilmelidir.

- Uluslarötesi tekellerin ve yerli tekellerin, mali spekülâtörlerin, asalak, vurguncu faaliyetlerine son verilmelidir. Dış ticaret tekeli haline gelmiş olan ayrıcalıklı dış ticaret şirketleri yerine tek bir devlet dış ticaret şirketi kurulmalı, kendi ürettiği malı ihraç eden şirketler ise desteklenmelidir. Dış ticaret şirketi, tüm yerli ve karma şirketlerin ihracatını eşitlik ilkesi temelinde düzenlemeli ve teşvik etmelidir.

- Mali fonların ülke kalkınmasına yönlendirilebilmesi ve adil dağılımını sağlayabilmek için, bütün özel bankaların yüzde 51

hisseleri bedel ödenerek kamulaştırılmalıdır.

-Silahlanma harcamaları azaltılmalıdır.

- Fiyatlar, faizler ve krediler kontrol altına alınmalıdır. Hiçbir şirkete ayrıcalık tanınmamalıdır.

- Vergi adaletinin sağlanması ve devletin gelirlerinin artırılması için yüksek gelir ve asalak servet sahiplerinin vergi oranlarını artıran, temel ihtiyaç maddelerindeki dolaylı vergileri ve KDV'yi kaldıran, asgari ücret kadar miktarı vergi dışı bırakan, vergilendirilmeyen gelirleri vergilendiren vergi kaçakçılığına olanak tanımayan köklü bir vergi reformu gerçekleştirilmelidir.

-“Ucuz devlet” ilkesi uygulanmalı, asalaklık önlenmeli, devlet sektöründe maliyetler ücretlere zarar vermeden düşürülmelidir.

İŞÇİLERİN VE ÖTEKİ EMEKÇİLERİN YAŞAM KOŞULLARININ İYİLEŞTİRİLMESİ İÇİN

İşsizlik hafifletilmelidir

- Mevcut olanakların amaca yönelik kullanımıyla, işsizlik sorunlarını hafifletecek özel istihdam programları uygulamaya sokulmalıdır. İşten çıkarmalar durdurulmalıdır. İş yasasının 13. ve 17. maddeler kaldırılmalıdır. Çalışma haftası kademeli olarak 40 saate indirilmeli, işsizlik sigortası kurulmalı, tarım ve orman işçilerinin, mevsimlik işçilerin, sosyal güvenlik ve sendikal hakları eksiksiz sağlanmalı, KİT'lerde sözleşmeli personel uygulamasına son verilmelidir.

- İşçi sağlığı ve iş güvenliği için önlemler alınmalı, ağır ve sağlığa zararlı işlerde çalışan işçilerin özgül çıkarları gözönünde tutulmalıdır. Sendikaların etkin olduğu bir denetim gerçekleştirilmelidir.

Halkın yaşam koşulları iyileştirilmelidir

- Asgari ücret ve emekli, dul ve yetim aylıkları artırılmalı, eşit işe eşit ücret verilmeli, en önemli gıda maddelerinin fiyatları devlet

sübvansiyonu ile dondurulmalı, ücret ve maaşlar, köylü gelirleri enflasyona karşı korunmalı ve gecekondü yıkımı durdurulmalıdır.

- Tarım ve sanayi giderlerinde ve kredi sisteminde küçük üreticiyi, esnaf ve zanaatkarları, küçük işletme sahiplerini destekleyecek bir tarifeli fiyat sistemi uygulanmalıdır.

Halkın sağlığı korunmalıdır

- Bütün yurttaşların sosyal güvenlik kapsamına alınması amaçlanmalı, SSK'nın ve öteki sosyal güvenlik kuruluşlarının faaliyetlerinin üyelerinin çıkarları doğrultusunda yürütülmesi, üyelerin kurumların yönetimine etkin katılımı sağlanmalıdır.

- Sağlık hizmetleri yaygınlaştırılmalı ve geliştirilmeli, hastahane, poliklinik ve sağlık ocakları sayısı ve olanakları artırılmalı, sağlık hizmetleri ucuzlatılmalı, özel sağlık kuruluşları sıkı denetim altına alınmalı, kamu sektörünün öncülüğünde ulusal ilaç sanayi kurulmasına başlanmalıdır.

- Her bölgede köylerin yol, su, elektrik, haberleşme ve sağlık ocağına sahip olması tamamlanmalıdır.

Ekonomik politika ile sosyal politikanın uyumunu sağlamak en önemli görevlerdendir. Sosyal politikalar ancak ekonomik politikalar başarıyla yaşama geçerse ve o ölçüde gerçekleşebilir. Aynı şekilde, sosyal politikalar geniş olarak uygulanmadıkça, ekonomik politikaların başarısı söz konusu olamaz.

DEMOKRATİK BİR KÜLTÜR VE EĞİTİM POLİTİKASI İÇİN

Gericî, militarist güçlerle ülkemizde kültür alanında yaratılan büyük tahribatın önlenmesi ve ulusal kültürümüzün akılcılık, demokratizm, hümanizm ve yurtseverlik yönünde zenginleştirilmesi çok yönlü çabalara bağlıdır. Kültürel yenilenme, devletin kültür politikasının bütünüyle değişmesi ve kültür faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, tüm kültür ve sanat

kuruluşlarının nicel ve nitel yönden geliştirilmesi ve işbirliği, yığın örgütlerinin kültür ve sanat faaliyetlerine artan katılımı temelinde sağlanabilir. Kültürel yenilenmenin olmazsa olmaz koşulu, tüm basın-yayın, kültür, sanat ve bilim faaliyetinin özgür, kısıtlamasız, sansürsüz bir ortamda ve özerk yapılarla gerçekleşmesinin güvence altına alınmasıdır.

Kültürel yenilenme, Türk ulusunun ve Kürt ulusunun kültürel değerleri, Anadolu topraklarındaki eski uygarlıkların mirası, İslam kültürünün insancıl öğeleri, halkımızın çağdaşlaşma mücadelesinde yarattığı özgürlükçü, ulusal kurtuluşçu, insancıl, aydınlıkçı ve sosyalist değerlerin, evrensel çağdaş kültür ile canlı bir alış veriş temelinde gerçekleşecektir. Ulusal kimlikleri, yerel özgünlükleri koruyan ve bugüne aktaran süreklilik; değişmeyi, karşılıklı etkilenmeyi gerçekleştiren yaratıcılık ve süreklilik ile yaratıcılığı bir araya getiren çoğulculuk, kültürel yenilenmenin vazgeçilmez öğeleridir. Ancak böyle bir kültürel yenilenmeyle barışçı, egemen, çağdaş demokratik, kalkınan bir Türkiye için tüm ulusal güçler seferber edilebilir. Bu amaçla:

- Emperyalizmin enformasyon ve iletişim, bilim, kültür ve sanat alanına bağımlılığı artırma yönündeki müdahalesinin önlenmesi için gereken tüm önlemler alınmalı, uygulanan kültürsüzleştirme programlarının yarattığı büyük tahribat süratle giderilmelidir.

- Kürt dili ve kültürü üzerindeki yasaklar kaldırılmalı, devletin desteği ile Kürt halkının kendi dilini ve kültürünü özgürce geliştirmesi ve ana dilinde temel eğitim hakkı güvence altına alınmalıdır. Yazılı, sözlü ve görsel Kürtçe yayın yapılmalıdır. Tarihsel Kürt yapıtları, Kürt folkloru sistemli olarak incelenmeli, Kürdoloji üniversitelerde bir bilim dalı olarak tanınmalıdır.

- Barış ve demokrasi kültürünün gelişmesi çok yönlü desteklenmeli, kozmopolitizmin, Amerikan yaşam tarzının, yoz kültür ve ahlak anlayışlarının, pornografinin yaygınlaştırılması önlenmeli, savaşçılık, şovenizm, terörizm, faşizm ve dinsel hoşgörüsüzlük propagandasına izin verilmemelidir.

- Devletin kültür, sanat, enformasyon, iletişim ve bilim alanına yönelik tüm faaliyeti, çalışanların yönetiminde söz sahibi olduğu

demokratik, çağdaş ve özerk yapılar eliyle yürütülmelidir. Devlet kültür, sanat, bilim ve iletişim alanını aktif desteklemeli, maddi-teknik yapının sürekli geliştirilmesini, kültürel faaliyetlerin yurdun en ücra köşelerine kadar ve en az maddi külfetle ulaşmasını sağlamalıdır. Kültür mirasına yönelik araştırma kurumlarının geliştirilmesine özel önem verilmelidir.

- BMÖ'nün "Dünyada Kültürel Gelişme Onyılı" programının ana doğrultuları ülkemizde gerçekleştirilmelidir.

- Bilimsel ve teknik araştırma ve geliştirme faaliyetleri, artan gereksinimlere uygun şekilde yeniden düzenlenmelidir. Bu alanda özerk devlet kuruluşlarının, üniversitelerin, meslek odalarının ve sanayinin faaliyetleri ortak hedeflere yönlendirilmeli, uyumlaştırılmalıdır.

- Toplumda sağlıklı bir yaşam kültürünün oluşturulması amaçlanmalı, spor yaşamı "kitle sporu" ilkesi temelinde geliştirilmeli, amatör spor ülke çapında yaygınlaştırılmalı ve profesyonel spor faaliyetleri sporcuların ve sporun çıkarına düzenlenmelidir.

- Tüm kültür faaliyetlerinde uluslararası işbirliği azami ölçüde gözetilmelidir.

- Eğitim devletin asli bir sorumluluk ve görev alanı haline getirilmeli, eğitimin maddi ve teknik alt yapısı devlet eliyle süratle geliştirilmeli, eğitimde fırsat eşitliği sağlanmalı, ülkemizin ekonomik, toplumsal, kültürel ihtiyaçlarına, bilimsel-teknik devrimin gereklerine uygun hale getirilmelidir. İnsanları küçük yaştan körükörüne itaat etmeye alıştıran çağdışı eğitim anlayışının yerine insana, düşünceye ve yaratıcılığa değer veren, barıştan yana, demokratik ve laik bir eğitim sisteminin oluşması için köklü reformlar yapılmalı, temel eğitim 8 yıllık politeknik eğitim olarak düzenlenmeli, dayak kesinlikle önlenmeli, öğretmenlerin yetiştirilmesine, maddi ve kültürel gereksinimlerinin karşılanmasına titizlik gösterilmelidir.

- YÖK yasası iptal edilmeli, üniversitelerde, mali, yöresel ve bilimsel özerkliği sağlayacak, öğrenim ve araştırma faaliyetlerinin çağdaş düzeye ulaşmasını güvence altına alacak, halkla ve yığın

örgütleriyle yakınlaşmayı getirecek, öğretim üyeleri, öğrenciler ve üniversite çalışanlarınca ortak demokratik bir yönetimi sağlayacak köklü bir reform yapılmalıdır.

KÖYÜN DEMOKRATİK GELİŞMESİ İÇİN

- Nüfusumuzun yaklaşık yarısı köylüdür. Fakat köylümüz hala yoksulluktan, gerilikten kurtulamamıştır. Aynı zamanda köylülük ülkenin politik ve toplumsal yaşamında ağırlığına uygun bir rol oynayamamaktadır. Köylülük kendi çıkarlarını etkili şekilde dile getirecek, politik gelişmelere etkiye bulunabilecek platformlara ve katılım mekanizmalarına sahip değildir.

Köylünün durumunun iyileşebilmesi için, onun ekonomik, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını bir bütün olarak dikkate alan, köy yaşamının her alanını çağdaşlaştırmayı amaçlayan politikaların izlenmesi zorunludur. Bunun için herşeyden önce köyde demokrasinin gelişmesi gereklidir.

Bu amaçla, köylünün jandarma baskısından kurtulması, devlet yönetiminin kırdaki uzantılarının demokratikleşmesi, kooperatiflerin önündeki bütün antidemokratik engellerin kaldırılması, köy yönetimlerinin köylüler tarafından özgürce belirlenmesi, parti ve derneklerin köylerde örgütlenmesinin serbest bırakılması gereklidir.

Köylünün sesini daha etkili duyurabilmesi için, köylü örgütleri güçlenmeli ve aktifleşmelidir. Kooperatifler, ziraat odaları, ziraatçı ve tarım uzmanları dernekleri, çeşitli köylü dernek ve birlikleri ayrı ayrı güçlenerek demokratik bir köylü hareketi oluşturabilirler.

Köylünün baskıdan kurtulması, özgürlüğe kavuşması, köyün demokratikleşmesi, tüm toplumun demokratikleşmesinin önemli bir bileşenidir.

KÜRT ULUSAL SORUNUNUN ADİL, DEMOKRATİK VE BARIŞÇI ÇÖZÜMÜ İÇİN

Çağlar boyu aynı topraklar üzerinde yaşayan ve bugün sayısı

nüfusun beşte birini bulan Kürt ulusu tarihsel olarak oluşmuş farklı bir ulusal kültüre sahiptir. Kürt halkının ana dili Kürtçedir. Gelişen bir Kürt ulusal bilinci sözkonusudur. Kürt ulusu yüzyıllardır aynı devlet sınırları içinde yaşamasına ve aralarında sayısız bağlar, birçok ortak özellikler oluşmasına rağmen Türk ulusundan farklı bir ulustur. Kürt halkı yüzyılı aşkın bir süredir kendi topraklarında özgürce yaşamak için mücadele ediyor. Kürt ulusunun ulusal haklarına ve özgürlüğüne kavuşma mücadelesi haklı ve meşru bir mücadeledir.

Ulusal Kurtuluş Savaşı'na önemli katkısı olduğu halde, Kürt ulusunun varlığı ve meşru hakları Cumhuriyet'in kuruluşundan bu yana inkar edilmiştir. Baştan beri, Kürtlerin varlığını ve ulusal haklarını tanımaya yanaşmayan, Kürt ulusal mücadelesini baskı ve terörle bastırmak isteyen egemen güçlerin günümüzdeki ırkçı, şövenist, militarist politikası ulusal sorunu keskinleştiriyor ve sorunun adil, demokratik, barışçı çözümünü güçleştiriyor. ırkçı, şövenist, militarist politika Kürt halkına kan kusturmakta, Türkiye'nin demokratikleşmesinin önünde büyük bir engel oluşturmaktadır. Bu politika aynı zamanda Amerikan emperyalizminin Ortadoğu'da gerginlikleri artırma, halkları birbirine düşman etme, Türkiye'yi bölgede maceralara sürükleme planlarına da hizmet etmektedir.

Kürt ulusal sorunu, Kürt halkının varlığının ve ulusal haklarının tanınmamasından kaynaklanan politik bir sorundur. Bu sorun çözümsüz kaldığı sürece toplumsal yaşamın her alanını olumsuz yönde etkilemektedir. Barış ve demokrasi mücadelesinin en temel sorunlarından biri olarak ülkenin gündeminde duran Kürt ulusal sorunu baskı ve zorbalıkla, askeri yöntemlerle çözülemez. Bu sorun ancak politik bir çözüme kavuşturulabilir.

Güneydoğu ve Doğu Anadolu'nun geri bırakılmışlığına karşı, bu bölgenin sosyal-ekonomik ve kültürel gelişmesinin hızlandırılması için demokratik bir toprak ve tarım reformunun ve bölgesel kalkınma planlarının doğal çevreyi koruyarak yürürlüğe sokulması zorunludur; ama bu ancak Kürt halkının ulusal haklarının tanındığı koşullarda Kürt sorununun çözümüne bir

katkıda bulunabilir.

Kürt sorunu çözülmeden Türkiye'de demokratik yenilenme gerçekleşmiş olmayacaktır. Aynı zamanda Türkiye'nin demokratikleştirilmesi için mücadeleden başka bir yoldan Kürt sorununun çözümüne ulaşamaz.

Kürt sorunu, adil, demokratik ve barışçı bir çözüme kavuşturulmalıdır. Bu çözüm Kürt halkının özgür iradesini temel almalı, Türk ve Kürt uluslarının ortak çıkarlarına dayanmalı, Türkiye'nin demokratikleşmesine ve Ortadoğu'da barışa hizmet etmelidir. Böyle bir çözüme ancak Amerikan emperyalizmine militarizme ve şovenizme karşı olan Türk ve Kürt ulusal güçlerin ortak bir anlayışa varması ve güçlerini birleştirmesiyle ulaşabilir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi Kürt sorununun demokratik çözümünün ancak, uluslararası hukuk ve pratiğin gösterdiği gibi, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkının, ayrılma hakkının tanınmasıyla gerçekleşebileceği görüşündedir. Kürt ulusunun özgürlüğü için bu hakkın onaylanması zorunludur. Kürtlerin ayrılma hakkını kullanma özgürlüğü, Türk ve Kürt halkının Türkiye Cumhuriyeti devleti sınırları içinde gönüllülük ve eşit ulusal haklılık temelinde birlikte yaşayabilmeleri için de zorunludur.

Kürt halkının birlikte yaşamayı seçmesi durumunda iki ulusun ortak devletinin yapısı eşit ulusal haklılık temelinde birlikte belirlenir.

TBKP, Türk ve Kürt ulusal güçlerin üzerinde anlaşmaya varacakları adil, demokratik ve barışçı çözüm önerilerini destekleyecektir. Böyle bir anlaşma ancak bütün tarafların görüşlerini özgürce açıklayabildiği ve sorunun her türlü şiddet kullanımıyla çözümünün reddi konusunda mutabakat sağlandığı koşullarda gerçekleşebilir.

Türk demokratları ve çerçevede Kürt halkını ve Kürt ulusal hareketini her türlü antidemokratik saldırıya karşı savunmalı, Türkiye Kürdistanı'nın olağanüstü yöntemlerle yönetilmesine karşı çıkmalı, korucu sisteminin dağıtılması, özel askeri birliklerin ve timlerin bölgeden çekilmesi, Kürt halkının varlığının tanınması için mücadele etmelidir.

Şovenizme karşı Türk ve Kürt halkının kardeşliği için, iki halkın barış ve demokrasi uğrunda birlikte mücadelesi, Kürt halkı ile uluslararası dayanışmanın güçlendirilmesi için çalışılmalıdır.

Kürt ulusal hareketin demokratik, adil ve barışçı bir çözüm platformunda birleşmesi ve güçlenmesi en başta bu harekette yeralan çeşitli örgüt ve çevrelerin birlikte davranma düzeyinin gelişmesine bağlıdır.

Kürt sorununun çözümü için kurulacak ilişkiler çerçevesinde Türk ve Kürt ulusal güçleri arasında barış ve demokrasi mücadelesinin temel sorunlarının çözümü konusunda da bir diyalog gelişmelidir.

YURTDIŞINDAKİ GÖÇMENLERİN HAKLARI İÇİN

Çeşitli sorunların göçe zorladığı yurtdışındaki göçmen yurttaşlarımız başta Batı Avrupa olmak üzere dünyanın çeşitli ülkelerinde yaşıyor. Türkiye ile bağlarını sürdüren bu yurttaşlar, bulundukları ülkelerde ikinci sınıf insan muamelesi görmekte, eşit haklara sahip bulunmamakta ve sayısız sorunla karşı karşıya kalmaktadırlar.

Günümüzde göçmenlerin sorunları hiçbir hükümet ve politik hareketin gözünü kapayamayacağı uluslararası bir boyut kazanmıştır.

Bugünkü nesnel koşullar gereği, göçmenler bulundukları ülkelerde kalsalar da, insanların bir daha göçe zorlanmayacağı bir Türkiye için mücadeleye katılmaktadır. Onlar aynı zamanda bulundukları ülkelerde eşit haklar için mücadele etmektedir.

TBKP göçmenlerin sorunlarının çözümü için, hem Türkiye hem bulundukları ülkelerin hükümetlerin ve hem de ilgili uluslararası kuruluşların çaba göstermesinin zorunlu olduğunu savunuyor.

- Yurtdışındaki göçmenler gerek yaşadıkları ülkelerde, gerekse Türkiye'de yurttaşlık haklarına eksiksiz sahip olmalı, seçimlerde oy kullanıp aday olabilmelidirler. Göçmen işçilerin Batı Avrupa'da serbest dolaşım hakkı sağlanmalıdır.

- Göçmen işçilerin tasarrufları hem gelecekleri güvence altına

BARIŞ VE DEMOKRATİK YENİLENME PROGRAMI

alınabilecek, hem de ülke kalkınmasına katkıda bulunacak şekilde değerlendirilmelidir. Hükümetler yurtdışındaki göçmenlerin ve çocuklarının kültürel ve eğitsel sorunlarının çözümü yönünde demokratik bir programı yürürlüğe koymalıdır, Kürt çocuklarına Kürtçe anadil eğitimi olanağı sağlanmalıdır.

- Göçmenlerin yaşadıkları ülkelerdeki demokratik politik faaliyetleri onların koğuşturulmalarına yol açmamalıdır, konsoloslukların göçmenler üzerindeki baskılarına son verilmelidir.

TBKP tekellerin sömürüsüne karşı yerli ve yabancı işçilerin enternasyonal dayanışması için, yurtdışındaki göçmenlerin bulundukları ülkelerde barış hareketine aktif katılmaları için, demokratik bir göçmen hareketinin gelişip güçlenmesi için aktif çaba gösterir.

TBKP emekçi halkın parçası olan yurtdışındaki göçmenleri ülkemizdeki barış ve demokratik yenilenme mücadelesine büyük katkıda bulunabilecek bir güç olarak görmektedir.

DEMOKRATİK BİR GENÇLİK POLİTİKASI İÇİN

Ülkemizin geleceğinin sıkı sıkıya bağlı olduğu gençliğin durumu giderek ağırlaşan sorunlarla belirleniyor. Gençliğin yaşam ve çalışma koşulları, eğitim olanakları, kültürel ihtiyaçlarının karşılanma düzeyi, boş zamanlarını değerlendirme koşulları egemen güçlerin antidemokratik politikasından son derece olumsuz etkileniyor. Gençlik aynı zamanda yoğun bir politik baskı altında tutuluyor, politik yaşama katılması engelleniyor, onun dışına itiliyor. Egemen anlayışın gençliği vesayet altında tutuma çabası, onun özgürce gelişmesini engelliyor. Gençlik, kendi kuşağına özgü bir yaşam tarzını özgürce geliştirebilmelidir.

Demokratik bir gençlik politikası herşeyden önce gençliğin ülkenin bugünü ve geleceğinde söz sahibi olmasını amaçlamalıdır. Bu amaçla her düzeyde katılım için örgütlenme hakkı güvence altına alınmalıdır. Toplumun olanakları gençliğin demokratik yurttaşlık bilinciyle yetişmesi ve onun geleceğe

güvenle bakabilmesinin sağlanması için seferber edilmelidir. Gençliğe eğitim, meslek öğrenme ve iş sağlanmalı, çalışma ve yaşama koşulları iyileştirilmeli, kendini geliştirme olanakları hazırlanmalıdır.

Gençliğin çağdaş bir eğitim, anlamlı bir dinlenme ve boş zamanlarını değerlendirme, kültürel ve sportif etkinliklerde bulunma hakkı gerçekleştirilmelidir.

Üniversite gençliğinin özerk ve demokratik üniversite istemi desteklenmeli, bunun gerçekleşmesine gençliğin katılımı sağlanmalıdır.

Sendikalar genç işçilerin hakları için mücadeleye özel önem vermelidir.

Gençliğin bugünden politik yaşamda aktif olarak yer almasının sağlanması, ülkemizde demokrasinin gelecekte sağlam bir temele sahip olmasının önemli bir koşuludur.

KADIN ÖZGÜRLÜĞÜ İÇİN

Kadınların toplumsal yaşamdaki yeri demokratik ve kültürel ilerlemenin önemli bir ölçüsüdür. Ülkemizde kadınların toplumsal yaşamdaki geri yerleri, "ikinci" cins olarak aşağılanmaları, kültürel geriliğin, demokrasi geleneğinin zayıf olmasının tipik göstergesidir. Toplumun ideolojik yapısında kadın sorununda egemen olan çağdışı zihniyet, cins ayrımcılığını en kaba biçimleriyle olağan sayan anlayıştır.

1980 sonrası toplumsal alt üst oluşun kadınların günlük yaşam pratiğini doğrudan ilgilendirmesi, kadın sorununun daha yüksek sesle dile getirilmesine neden olmuştur. Oluşan çeşitli feminist girişimler toplumda bu soruna karşı duyarlılığın artmasında rol oynamaktadır.

Kadının özgürleşmesi için mücadele daha bugünden, hak eşitliği için mücadeleyle bağlı olarak verilmelidir. Kadın sorunu özel yaşam ile genel politikanın, güncel iyileşme ile perspektif amacın bağlandığı bir alandır. Kadın haklarının eksiksiz kazanılması, fiili hak eşitliğinin gerçekleştirilmesinin yanı sıra,

ailede cinsler ve kuşaklar arası ilişkilerin insancıllaştırılması ve demokratikleştirilmesi, cins ayrımcılığının her türünü, cinsiyetçiliği mahkum eden yeni bir demokrasi kültürünün oluşması yolunda bugünden kazanımlar elde etmek olanaklıdır. Bu yeni demokrasi kültürü farklı yaşam biçimlerine sahip olan bireylerin de insan haklarının savunmayı içerir.

TBKP, feministlerin, değişik kadın çevre, grup, girişim ve örgütlerinin kadın hakları ve özgürlüğü için her girişimini destekler.

Farklı sosyal kesimlerden, farklı politik ve ideolojik konumlardan gelerek kadının eşit haklılığı ve özgür kişiliğe kavuşması amacına yönelik değişik kadın hareketleri çeşitlilik içinde ayrı ayrı güçlenebilir ve çok renkli yığınsal demokratik bir kadın hareketini oluşturabilirler.

- BM tarafından kabul edilen ve Türkiye hükümeti tarafından imzalanan "Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi", yine Türkiye hükümetinin kabul ettiği 1985 Nairobi "2000 Yılına Doğru Kadınlara Yönelik Stratejiler" yaşama geçirilmelidir.

- Yasal eşitliği gerçekten sağlamak için başta Medeni Kanun olmak üzere Ceza Kanunu, İş Kanunu vb. alanlarda gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

- Emekçi kadınların çalışma ve yaşam koşulları iyileştirilmeli, eşit işe eşit ücret gerçekleştirilmeli, sağlık nedenleri dışında çalışma yaşamında her türlü ayrımcılık ve meslek yasağı kaldırılmalıdır.

- Toplumda yaygınlaşan dayak ve cinsel şiddetin ortadan kaldırılması için gerekli yasal, toplumsal ve kültürel önlemler alınmalıdır.

TBKP, toplumun çok yönlü demokratikleştirilmesinde kadın hareketinin önemli bir rol oynayacağına inanıyor. Kadının özgürleşmesi ve ailenin demokratikleştirilmesi toplumun her alanının demokratikleşmesi sürecinin ayrılmaz bir parçasıdır.

YAŞAM ÇEVREMİZİN KORUNMASI İÇİN

Ülkemizin doğası çok yönlü tehlikelerle karşı karşıyadır. Birçok büyük kentimiz bir beton mezarlığına dönüşmektedir. Kentlerimizin havası zehirlenmekte, suları kirlenmektedir. Ormanlarımız çoraklaşmakta, bahçelerimiz arsalaşmaktadır. Hızlı bir toprak erozyonu vardır. Doğanın kirlenmesi tarım ve su ürünlerimizi, hayvancılığımızı tehdit etmektedir. Ankara'nın hava kirliliği, İzmit Körfezi'nin kirlenmesi ivedilikle çözüm beklemektedir. Hızlı nüfus artışı, yoğun ve plansız kentleşme ve kıyı yağması sonucu yeşili azalan ülkemizde insan ve tüm canlıların yaşam çevresi, daralan bir kirlenme çemberi içinde sıkışıp kalmaktadır.

Bu süreci frenlemenin yolu her alanda çevre korumacılığı yönünde önleyici önlemler almaktan geçiyor. Barış ve Demokratik Yenilenme Programı'nın içerdiği politikalarda, özellikle ekonomik alandaki politikada, sanayileşmede ekolojik dengenin bozulmamasına, doğa değerlerinin korunmasına büyük bir özen gösterilmelidir. Başta tekeller olmak üzere tüm maddi üretim faaliyeti çevre korunması açısından denetlenmelidir. Azami kar amacıyla belirlenen kapitalist üretimin doğanın kirlenmesinde oynadığı rol kamuoyunda tartışmaya açılmalıdır. Toplumun her kesiminde yaygın bir çevre bilincinin, çevre kültürünün gelişmesinin günlük yaşam tarzının değişmesinden bu sorun nedeniyle politik tutum almaya kadar uzanan bireysel ve toplumsal sonuçları olacaktır.

1980 sonrasında sesleri daha gür çıkmaya başlayan çevreciler, yeşiller ve doğa korumacılar kamuoyunda bu konularda geniş bir yankı uyandırdılar. Ülkemizde insan doğa ilişkisinde köklü bir değişme olmadıkça sorunların keskinleşmesi sürecektir. İnsanların kendi aralarındaki ilişkilerin iyileşmesiyle insanlarla doğa arasındaki ilişkilerin iyileşmesi yakından bağlıdır. Yerel çevre sorunlarını yöre halkının aktif katılımıyla gündeme

getirebilen ekolojik protesto hareketleri önemli bir gelişme perspektifine sahiptir.

Ülkemizin insanıyla, doğal kaynakları ve zenginlikleriyle, ormanları ve yeşil alanlarıyla, denizleri ve akarsularıyla, havası ve toprağıyla, kimileri tükenmekte olan bitki ve hayvan türleriyle, kültür ve tarih değerleriyle korunması için girişimde bulunan tüm örgüt ve hareketler desteklenmelidir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, bütün bu örgüt ve hareketlerle birlikte hükümetin bu konuda etkili önlemler alması için mücadele edecektir. Çevre sorunlarının evrensel boyutunun gereği genel insanlık çıkarı için dünya çapında işbirliğinin güçlenmesine katkıda bulunacaktır.

BARIŞÇI, EGEMEN BİR DIŞ POLİTİKA İÇİN

Türkiye dünya barışının korunmasına katkıda bulunmalıdır

-Türkiye, silahlanma yarışının durdurulması, uzayın silahlandırılmasına olanak tanınmaması, nükleer ve konvansiyonel silahların eşit güvenlik temelinde azaltılması, giderek tüm nükleer ve kitlesel kırım silahlarının ortadan kaldırılması için elindeki bütün olanaklarla aktif çaba göstermelidir. ABD'nin topraklarımıza yeni nükleer silahlar yerleştirmesine ve uzayın askerileştirilmesi projesinde ülkemizden yararlanmasına izin verilmemelidir.

-Türkiye NATO ve Varşova Antlaşması Örgütü askersel doktrinlerinin savunma ilkeleri temelinde yeniden düzenlenmesi, iki örgüt arasında askersel dengenin korunarak eşit güvenlik temelinde sürekli daha alt düzeylere indirilmesi ve giderek her iki askersel paktın eşzamanlı kaldırılması için çaba göstermelidir. Bu doğrultuda bir ilerleme sağlanamazsa veya NATO'nun Türkiye'yi silahlı bir çatışmaya sürüklemesi durumunda Türkiye NATO'nun askeri kanadından çekilmelidir. Türkiye NATO üyesi kaldığı sürece NATO'da kendi meşru çıkarlarına ve dünya barışının

çıkarlarına yönelik bir politika izlemelidir.

- Türkiye Balkanların ve Doğu Akdeniz'in nükleer ve kimyasal silahsız bölge olması ve çevre korunmasının sağlanması için çalışmalıdır.

- Türkiye İsrail'in 1967'de işgal ettiği topraklardan çıkması ve Filistin halkının kendi devletini kurma hakkının gerçekleşmesi için çalışmalıdır.

Kendi irademiz dışında bir savaşa sürüklenme tehlikesinden kurtulabilmek için ülkemizdeki Amerikan askersel varlığına son verilmelidir

- Topraklarımızdaki Amerikan nükleer silahları kaldırılmalı, nükleer silah taşıyan gemi ve uçakların ülkemize gelmesine izin verilmemeli, Türkiye "nükleer silahsız bölge" ilan edilmelidir.

- ABD ile yapılmış bulunan "Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması" ve bağlı anlaşmalar feshedilmeli, topraklarımızdaki bütün Amerikan üsleri denetim altına alınmalı ve bu üslerin kaldırılması için ABD ile görüşmelere başlanmalıdır. Savunma ihtiyaçlarımızın karşılanmasında ABD'ye olan bağımlılığa son verilmelidir.

- ABD'nin iç işlerimize ve dış politikamıza karışmasına izin verilmemelidir..

Türkiye dış politikadaki sorunlarını şiddete ve şiddet tehdidine başvurmadan, yalnızca barışçı yollardan çözmeyi ilke edinmelidir

- Ege sorunu, Türkiye ve Yunanistan'ın meşru çıkarları ve uluslararası hukuk temelinde, üçüncü ülkelerin karışması olmadan karşılıklı barışçı görüşmeler yoluyla çözümlenmelidir.

- Kıbrıs sorunu, federasyon da içinde olmak üzere, tüm önerilerin ele alındığı toplumlararası görüşmeler yoluyla iki toplumun meşru çıkarlarını temel alan bir çözüme kavuşturulmalı; Türkiye aynı zamanda Birleşmiş Milletler gözetimindeki

uluslararası bir konferans ile bağımsız, egemen, toprak bütünlüğüne sahip, bağlantısız ve tüm yabancı üs ve askerlerden arındırılmış bir Kıbrıs'ın garanti edilmesi için çalışmalı, Kıbrıs'ın içişlerine hiçbir şekilde karışmamalı, adadaki askerlerini geri çekmelidir.

Türkiye bütün ülkelerle, özellikle komşularıyla ilişkilerini çok yönlü geliştirmelidir

- Türkiye bütünsel bir Avrupa politikası ve bütün dünyaya açık çok yönlü bir uluslararası ilişkiler politikası izlemelidir. Bu ilişkiler karşılıklı yarar sağlayan eşit haklı işbirliği ilişkileri olmalıdır. Atlantik'ten Urallar'a kadar tek tek bütün Avrupa ülkeleriyle ilişkiler geliştirilmelidir. "Ortak evimiz Avrupa" anlayışına uygun olarak, Avrupa Topluluğu (AT) ve Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi (KEYK) üyeleriyle, gerekse AT ve KEYK ile ilişkiler geliştirilmelidir. AT'na tam üyelik bu çerçevede ele alınmalı, kalkınma yolunda atılan adımlara bağlı olarak, bilimsel-teknik devrimin sonuçlarından barışçı amaçlarla azami ölçüde yararlanmak ve olumsuzlukların asgariye indirilmesi hedeflenerek, değerlendirilmelidir.

- Sovyetler Birliği ve bütün sosyalist ülkelerle ilişkileri sürekli ve her yönde geliştirmek dış politikanın temel doğrultularından biri olmalıdır.

- Bütün Yakındoğu ülkeleriyle ve öteki komşu ülkelerle iyi komşuluk ilişkileri kurulmalıdır. Bu ilişkiler -bu ülkelerde yaşıyorlarsa- Kürtlerin çıkarları zararına geliştirilmemelidir. Bağlantısız ülkeler hareketiyle bağlar güçlendirilmeli ve bu harekette gözlemci olarak yer alınmalıdır.

Dış politika kamuoyu denetiminde olmalıdır

- Kamuoyu, dış politika konusunda düzenli bilgilendirilmeli, başka ülkelere ve barış yanlısı güçlere karşı düşmanca propagandalara izin verilmemelidir.

GENEL İNSANLIK SORUNLARININ ÇÖZÜMÜNE KATKIDA BULUNABİLMEK İÇİN

Tüm insanlığı ilgilendiren sorunların giderek arttığı ve derinleştiği, buna bağlı olarak devletlerin karşılıklı bağımlılığı yönünde güçlenen bir eğilimin ortaya çıktığı bir dünyada ulusal ve uluslararası çaptaki sorunların çözümü için mücadele, sınıfsal ve genel insanlık sorunlarının çözümü için mücadele içiçe geçmektedir.

Bütün insanlığı ilgilendiren nükleer savaşın engellenmesi, silahsızlanmanın gerçekleşmesi, ekolojik bir felaketin önlenmesi, enerji ve hammadde ihtiyaçlarının karşılanması, doğal çevrenin korunması, ülkelerin ekonomik güvenliklerinin sağlanması, uluslararası ekonomik ilişkilerin demokratikleştirilmesi, geri kalmış ülkelerin gelişmesi gibi sorunlar, uzayın ve denizlerin insanlığın ihtiyaçları için değerlendirilmesi, günümüzde ancak küçük büyük bütün devletlerin ortak çabasıyla çözülebilir.

Eşit güvenlik ve uluslararası ilişkilerde eşit haklılık temelinde bütün devletlerle işbirliğini güvence altına alacak, Birleşmiş Milletler Örgütü çerçevesinde uluslararası kollektif bir sistemin oluşması doğrultusunda aşağıdaki hedefler için mücadele eden dünyadaki bütün güçlerle birlikte olunmalıdır:

- Savaşın ve uluslararası ilişkilerde şiddet kullanılmasının ya da şiddet kullanma tehdidinde bulunulmasının insanlık yaşamından çıkarılması,

- Devletlerin ve halkların kendi gelişme yol ve biçimlerini egemence belirleme haklarının çiğnenmesinin engellenmesi, soykırım ve ırk ayrımının, çağdışı rejimlerin ortadan kalkması, insan haklarının güvence altına alınması,

- Kültür, sanat, bilim, eğitim alanında, uzayın barışçı amaçlarla kullanımı alanında ve bütün ülkelerin bilimsel-teknik devrimin kazanımlarından yararlanabilmesi için, enerji, hammadde, çevre kirlenmesi sorunlarının çözümü için, canlı doğanın yokolma

BARIŞ VE DEMOKRATİK YENİLENME PROGRAMI

tehlikesine karşı, yeni demokratik bir enformasyon sisteminin oluşturulması için, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü UNESCO'nun rolünün artması için, geniş çaplı uluslararası işbirliği oluşması,

- IMF ve Dünya Bankası gibi örgütlerin politikalarına karşı gelişmekte olan ülkelerin çıkarlarının korunması, dış borç sorununa adil bir çözüm bulunabilmesi, açlığın yenilmesi, uluslararası ekonomik ilişkilerin eşit haklılık temelinde demokratikleştirilmesi.

Bu hedefler doğrultusunda dünya çapında elde edilebilecek her başarı ülkemizin sorunlarının çözümünü kolaylaştıracaktır. Öte yandan Türkiye insanlığın geleceğinin belirlenmesine olumlu bir katkıda bulunduğu ölçüde uluslararası alandaki konumlarını iyileştirecektir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

Türkiye Birleşik Komünist Partisi
PROGRAM TASARISININ
YENİ YAKLAŞIMLARI

Türkiye Birleşik Komünist Partisi
PROGRAM TASARISININ
YENİ YAKLAŞIMLARI

TÜRKİYE SOSYAL TARİH
TÜSTAN AŞTIRMA VAKFI

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

Herausgeber
ERMIS Verlag
Postfach 10 10 16
4300 ESSEN 1

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ PROGRAM TASARISININ YENİ YAKLAŞIMLARI

Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP)'nin program tasarısı, hem Türkiye Komünist Partisi (TKP) ve Türkiye İşçi Partisi (TİP)'in eski programları hem de Türkiye sol hareketinin geçmişteki programları açısından yeni bir program tasarısıdır. Bu program tasarısı, her iki partinin programatik görüş ve yaklaşımlarında süreklilik ve yeniliği ifade eden bir tasarıdır.

Bu tasarı, her iki partinin Marksizmi-Leninizmi yaratıcılıkla günümüz Türkiye koşullarına uygulama yönündeki çabasının sonucudur.

TBKP'nin program tasarısı her şeyden önce, TİP ve TKP'nin politik ve programatik görüş ve yaklaşımlarının -birbirinden ayrı ama birbirinden etkilenecek- oluşturduğu birikimin ürünüdür. Bu program tasarısının hazırlanmasına her iki partinin kendi yanlışlarından dersler çıkarma temelinde politik ve programatik görüşlerinin birbirine giderek çok yakınlaştığı bir noktadan başlanmıştır.

Uluslararası Komünist harekette birikmiş ve günümüzde, ülkemiz koşullarında önemli görülen deneyimler her iki partinin politik-ideolojik platformunun birbirine yakınlaşmasına yardım etmiştir. 80'li yılların yeni gelişmeleri, her iki partinin politik ve programatik görüşlerini yetkinleştirme konusundaki çabalarını çok daha acil bir görev durumuna getirmiştir.

Uluslararası alanda ve Türkiye'deki son yılların gelişmelerini algılama, kavrama ve onlardan sonuçlar çıkarma konusunda tam bir yaklaşım bir-

liği söz konusudur. Program tasarısı, 80'lerdeki dünya ve Türkiye tablosunu, dünya durumunun Türkiye'ye somut olarak nasıl yansıdığını ve iç durumda nelerin ortaya çıktığını dünyadaki gelişmeler ile ülkedeki gelişmelerin karşılıklı etkilerini gerektiği gibi dikkate almaktadır.

Marksizmi-Leninizmi dogmatik olarak değil, somut tarihsel koşullara yaratıcılıkla uygulanıp geliştirilmesi gereken bir teori olarak ele alma çabası her iki partinin ortak yönelimi olmuştur. Dünya komünist hareketinde bu yöndeki arayış çizgisinin devamı ve önemli bir dönüm noktası olan SBKP 27. Kongresi'nin açtığı perspektif, program tasarısındaki yeni görüş ve yaklaşım arayışlarına cesaret vermiştir. Program tasarısı, duruma, sorunlara, çözüm yollarına bakışta kendini formül ve şemalara bağlamayan, yaratıcı, eleştirici, gerçekçi, sonuç almaya yönelik yeni yaklaşım biçimini temel almaktadır. Bu yaklaşımın özünü materyalist diyalektik oluşturmaktadır. Tasarının tüm saptamalarına temel olan bu yaklaşım biçimini, onun devrimci diyalektiğini kavramak, tasarıda yer alan görüşleri bir eylem klavuzu olarak benimsemenin koşuludur. Bu program tasarısı, partinin nicel gücü ve "yasal" statüsü ne olursa olsun, dünya ve Türkiye koşullarının bilimsel analizine dayanan ve işçi sınıfının devrimci görevlerini bugünkü koşullar açısından ifade eden bir program tasarısıdır. Tasarı, her iki partinin kolektif çalışmasının sonucu ve ortak ürünüdür.

Program tasarısında yeni yaklaşım ve görüşlerin temelindeki başlıca etkenlerden birisi, 80'li yılların uluslararası ve ulusal alanda getirdiği yeni gelişmelerin değerlendirilmesi ve bundan sonuçlar çıkarılmasıdır.

80'li yılların başından bu yana ABD askersel endüstri kompleksi ABD yönetiminin politikası üzerindeki etkisi belirleyici duruma gelmiştir. ABD yönetiminin nükleer silahlanmayı tırmandırma ve çatışma politikası bu sürecin sonucudur. Bu politika ABD'nin Sovyetler Birliği karşısında askersel-stratejik üstünlük elde etmesine ve buna dayanarak dünya devrimci sürecinin kazanımlarını geri almasına, dünya çapında egemenlik kurmasına yöneliktir.

80'li yıllardaki gelişmelerin sonucu barışın korunmasının, ulusal çıkarların savunulmasının önemi artmıştır. Emperyalizmin en saldırgan, en gerici güçlerinin çatışma politikasını etkisizleştirmek için, sağduyu sahibi ve gerçekçi en geniş güçlerin dünya çapında bir barış koalisyonu kurmaları gerekli olmuştur. Herşey barış mücadelesi ile sınırlı değildir; ama şimdi barış için herşey yapılmalıdır. Y.Andropov'un 1983 yılında belirtmiş olduğu gibi "dünyanın üzerinde dolaşan bir nükleer savaş tehlikesi, bizi tüm komünist hareketin faaliyetinin temel anlamını yeni bir tarzda değerlendirmeye doğru götürüyor."

Son dönemde uluslararası gelişmeler ile ulusal düzeyde gelişmeler

arasında daha sıkı bir ilişki oluşmuş, ulusal etkenin üzerinde uluslararası etkenin ağırlığı artmıştır.

80'li yıllarda ülkede bağımlı tekelci-militarist oligarşinin öne çıkmasıyla demokrasinin yokluğu belirleyici olmuştur. Egemen burjuvazinin amacı, Amerikancı, gerici, militarist politikasını sürdürmek, manevraları, esnek biçimleri de kullanarak antidemokratik, otoriter rejimi sürekli kılmaktır.

Bu gelişmelerin sonucu demokrasinin önemi çok daha artmıştır. Türkiye'nin dünya barışına katkısını sağlamak, ulusal egemenliği güçlendirmek, demokrasiyi kazanmak için, nüfusun geniş çoğunluğunu hareketlendirmek, geniş demokratik güçlerin işbirliğini gerçekleştirmek zorunluk olmuştur. Bu süreçte işçi sınıfının rolünün yükselmesi için, Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin politik inisiyatif alma yeteneğinin artması, partinin etkisinin güçlenmesi gereklidir.

Bu durumda, ülke koşullarının belirleyiciliğini gözden uzak tutmadan dünyada, bölgede ve ülkedeki politik güçler oranında oluşan yeni durumu birbirleriyle ilişkisi içinde dikkate almak, ulusal ve uluslararası görevleri gerçekçi bir temelde ve uyum içinde ifade etmek gerekmektedir.

Program çağımızın, günümüz dünyasının, bölgemizin ve ülkemizin sosyal-ekonomik ve politik analizi temelinde, 80'li yılların yeni gelişmelerini değerlendirerek sonuçlar çıkarmaktadır. Buradan çıkan en önemli sonuç Türkiye işçi sınıfı ve sol güçlerin bugünkü zayıflıklarını aşmaları ve kitlesel bir güç durumuna gelmeleri için yeni bir stratejik çizginin gerekli olduğudur.

Programdaki yeni yaklaşım ve görüşlerin temelindeki bir diğer önemli etken TBKP'nin Marksist-Leninist teoriyi ele alışındaki tutumdur. Parti, Marks, Engels ve Lenin'in öğretisini dokunulmaz bir dogma olarak değil, geliştirilmesi doğal bir gereklilik olan devrimci fikirler olarak görüyor. Eleştiricilik, yaratıcılık, ileriye yöneliş Marksizmin özünde vardır. Marks, Engels kendilerinden önceki insanlık düşüncesine nasıl yaklaştıysa, Lenin Marksizme nasıl yaklaştıysa, bugün de Marksizm-Leninizme öyle yaklaşılmalıdır. Yaratıcılık, Marksizmin vazgeçilmez ögesidir. XX. yy. başlarında Marksizmi geliştiren Rusya koşullarına uygulayan ve başarıya ulaşan bir devrim stratejisi çizen, 20'li yıllarda yeni durumda, devrimci olmayan koşullarda Avrupa için yine Marksizmi geliştirerek yeni bir politik stratejinin temellerini atan Lenin'in yaratıcı tutumu örnek alınmalıdır.

Komünistler her yeni durumda yeni koşullara uygun bir politik çizgi geliştirme çabasında olmuşlardır. Bu yaratıcı Marksizm anlayışının tarihte sayısız örneği vardır.

SBKP'nin XXVII. Kongresi, yeni düşünce tarzı, kökleri geçmişe uzanan bu yöntemsel çizgiyi geliştiren yeni bir adım olmuştur.

M. Gorbacov'un dediği gibi "emekçi halkın bilgeliğinin, acılarının, geniş deneyiminin ve daha iyi bir gelecek için umutlarının en yüksek ve en yoğun ifadesi olan Marksizm-Leninizmin canlı özünü ve duygusal düşünürülüğünün tüm çekiciliğini" öldürmemek gerekiyor.

Marks, Engels ve Lenin'in farklı bir durumda söylediklerini kalıpcı anlayışla aktarmak, bugünü geçmişe, bizim durumuzu da o koşullara uydurmaya çabalamak olur. Marks, Engels ve Lenin'i, diğer devrimci düşünür ve önderleri yeniden okuyup bugüne yeni koşullara uygun olarak kavramak ise, onların bu koşullarda mücadele etmeleri durumunda nasıl düşünüp, ne yapacaklarını anlamaya çalışmak demektir. Doğru tutum, pratikle bağları kopararak tarih müzesine gider gibi klasiklere geri dönmek değil, günümüzdeki mücadelenin önderliğini yapan Marks, Engels ve Lenin'e doğru ilerlemek, onların ileriye koşan, kendini yenileyen devrimci fikirlerini izlemektir. Yeni düşüncüyü izlemek, bu diyalektik yöntemi uygulamaktır.

Program işçi sınıfının tarihsel görevini, günümüzde önemi artan yeni yönleriyle temel almaktadır. İşçi sınıfı emeğin sömürüsüne, ulusal çelişiklere, genel olarak kapitalizme son vermeye, sınıfları ve sınıf mücadelesini ortadan kaldırmaya ve sosyal barışı sağlamaya, sosyalizmi-komünizmi kurmaya yetenekli tek sınıftır. İşçi sınıfı kendi kurtuluşunu Marks ve Engels'in "Komünist Parti'nin Manifestosu"nda belirttikleri gibi ancak tüm insanlığı kurtararak gerçekleştirebilir. Günümüzde bu görev, insanlığı nükleer bir savaşta yok olma tehlikesinden kurtarmayı da içermektedir.

Nükleer bir savaş toplumsal gelişmenin de sonu olacaktır. Bu konuya ilişkin olarak Lenin, "Partimizin program taslağı üzerine" adlı yazısında, "Marksizmin temel fikirleri açısından toplumsal gelişmenin çıkarları proletaryanın çıkarlarından daha yüksektir" diyor. (Lenin, Toplu Yapıtlar (İng.) c. 4, s. 236)

Günümüzde giderek insan yaşamının yokoluşunu hazırlayan ekolojik bir felaketin önlenmesi, öteki genel insanlık sorunlarının çözülmesi de bu görevin kapsamına girmektedir. İşçi sınıfı, yalnızca kendi sınıf çıkarları için mücadele ile yetinmediği, ulusal çıkarlar için, genel insanlık çıkarları için mücadele edebildiği, buna yetenekli tüm sosyal güçleri de bu düzeye yükseltebildiği ölçüde, hem ulusal bir güç, hem sonuna kadar tutarlı devrimci bir sınıf olur. Marksizm-Leninizm işçi sınıfının yalnız kendi yazgısıyla değil, ulusun, halkın yazgısıyla; tüm insanlığın yazgısıyla ilgili teoridir. Parti'nin görevi, işçi sınıfını kendisi ve başkaları için bir sınıf durumuna getirmek, toplumda artan rolüne ve yeni sorumluluğuna yanıt verebilecek şekilde sürekliliği ağırlığını, politik, ideolojik ve kültürel etkisini artırmaktır. Bu fikir programda baştan sona kadar işlenmektedir.

Komünist partisi, günümüzde barışın ve demokrasinin partisi olmaksızın, işçi sınıfının devrimci partisi olamaz. Programda bu zorunluluğa yanıt verilmekte, barışı korumanın ve demokrasiyi kazanmanın görevleri toplumsal ilerlemenin yolunu açmaya yönelik olarak partinin yeni politik stratejisinde ifadesini bulmaktadır.

Politik strateji, temel amaç olan sosyalizme daha yakınlaşabilmek için, işçi sınıfının mücadele koşullarında niteliksel bir değişikliği amaçlayan ve bütün bir aşama boyunca izlenen genel politik çizgidir.

Tarihte işçi sınıfı mücadelesinin değişik aşamalarında o aşamaya uygun stratejiler izlenmiştir. Çarlığın yıkılması demokratik cumhuriyetin kurulması stratejisi; burjuva demokratik devrimin sosyalist devrime dönüştürme stratejisi; sosyalizmi kurma stratejisi; sosyalizmi geliştirme stratejisi; sosyal-ekonomik gelişmeyi hızlandırma stratejisi; faşizme ve savaş tehlikesine karşı mücadele stratejisi; anti-tekelci demokrasi için mücadele stratejisi bazı tarihsel örneklerdir.

Strateji kapsamında, uluslararası ve ulusal durumun verileri temelinde ekonomik, sosyal, politik, ideolojik, askersel bakımdan güçler oranının ve gelişme eğiliminin analizinden hareketle, işçi sınıfının bütün bir aşama boyunca amacı ve görevleri, mücadelesinin ana doğrultusu ve baş düşmanı, bağlaşıp güçleri belirlenir.

Stratejinin unsurları olan baş düşman, öncü ve yedek güçler, esas vuruş doğrultusu, bağlaşıp güçler, cephe ve benzeri kavramların askerlik biliminden aktarılan kavramlar olması ve politik sınıf mücadelesinin karmaşık ortamında bu kavramların kullanılmasının mekanik anlayışlara yol açması nedeniyle zorunlu olmadıkça bu kavramlar program tasarısında kullanılmamıştır.

Her aşamanın, o aşamadaki tek tek istemler için verilen mücadelelerin bağlanıp bütünsellik kazandığı politik bir amacı olmalıdır. Aşamanın bu bütünsel politik amacı, yani stratejik amacı, niteliksel yeni bir politik durum, politik sınıf mücadelesinde daha ileriye ulaşmaya elverecek yeni koşullar yaratmak demektir. Ama her stratejik amacın mutlaka bir devrim olması, dolayısıyla her stratejik aşamanın devrimin bir aşamasıyla özdeş olması, ne tarihsel bir yasallık, ne de işçi sınıfının mücadelesi için politik bir zorunluktur.

Somut tarihsel durum incelenmeksizin, her aşamanın amacının devrimle sosyal sınıfsal güçler oranında köklü bir değişikliği yaratmak olarak belirlenmesinin zorunlu olduğu, her aşama sonunda sosyal sınıf güçlerinin bir bölümünün saf değiştirmek, bağlaşıklığın bir sonraki aşamada daralmak zorunda kalacağı gibi bazı somut tarihsel durumlardaki doğruların mutlaklaştırılması, kalıpcı yaklaşımlara yol açmaktadır.

80'li yıllarda uluslararası ve ulusal durumun analizinin sonuçları, günü-

müzde, ülkemiz işçi sınıfının politik mücadele stratejisinin saptanmasında dogmatik yaklaşımların bırakılmasını yalnızca felsefi bir tercih sorunu olmaktan çıkarmaktadır. Yaratıcı Marksizm ışığında çizilecek politik bir strateji, nükleer-uzay çağının gerekleri karşısında ve ülkemizin geldiği tarihsel dönemeç noktasında politik bir zorunluk durumuna gelmiştir.

Söz konusu olan, politik stratejinin yalnızca emperyalizmin halâ küçüm-senemeyecek ölçüde sahip olduğu potansiyelleri, uluslararası alandaki karmaşık durumu, ülkede barış ve demokrasi güçlerinin 12 Eylül öncesine göre gerilemiş olan konumlarını dikkate alması değil, aynı zamanda bu zorlukların ve engellerin yanısıra ortaya çıkan yeni olanakları ve yeni güçleri de değerlendirebilmesidir. Parti, yeni sorunları inceleyip çözüme ilişkin olumlu istemleri gündemine aldığı ölçüde, hem işçi sınıfını izole olmaktan kurtarabilir hem de diğer emekçi katmanlara yeni bir perspektif açabilir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, böyle bir stratejik çizgiyle, ne zaman ve nasıl oluşacağı belirsiz bir devrimci durumu bekleyen, o zamana kadar yalnızca neye karşı olduğunu açıklayan, muhalefet eden ve devrime çağıran bir propaganda örgütü değil, bugünden durumu ileriye yönelik değiştirmeye yetenekli bir güç olarak ortaya çıkan politik bir parti olabilir. Parti, toplumsal gelişmenin çıkarları açısından bir strateji izleyebilirse, bugünden halkın temel istemleri yönünde alternatif bir politika isteyen, barış ve demokratik yenilenme isteyen tüm güçlerle birlikte yürüeyebilir, bu doğrultuda olumlu hedefler için aktif bir mücadele verebilir.

Kuşkusuz politik strateji, bugünkü durumdan kurtulmak ve varolan olanakları değerlendirmek için gerekli güncel görevleri, tek tek dönüşüm hedeflerini ancak işçi sınıfının temel amacı olan sosyalizme yol açmaya olanak veren bütünsel bir politik amaca bağlı olarak ifade edebilirse, sıradan bir alternatif değil, devrimci bir strateji düzeyine yükselmiş olur.

Program tasarısında partinin bu aşamadaki stratejisi Barış ve Demokratik Yenilenme stratejisi olarak adlandırılıyor. Partinin stratejisi politikanın günümüzde kazandığı yeni önem açısından herşeyden önce politik düzeyde tanımlanıyor.

Barış ve Demokratik Yenilenme stratejisi, bugün öne çıkan politik çelişkiyi, egemen burjuvazinin oligarşi eliyle yürütülen Amerikancı, gerici, militarist politikası ile nüfusun ezici çoğunluğu arasındaki çelişkiyi çözerek, toplumsal ilerlemenin tıkanan yolunu açacaktır.

Bugünkü aşamanın stratejik amacı, buna bağlı olarak oligarşinin politikasının yenilgiye uğratılması, demokratik bir alternatif politikanın egemen olmasıdır.

Partinin politik stratejisi, barış sorunun kazandığı yeni boyut açısından, barış için ve toplumsal ilerleme için mücadele arasındaki ilişkinin yeni

niteliğinin Türkiye somutunda ifadesi olmaktadır. Program tasarısında toplumsal gelişmenin mutlak önkoşulu olarak barışın korunması ve bu görevin ulusal düzeyde yansması olan Türkiye'yi Amerikan emperyalizminin çatışma politikasının aracı olmaktan kurtarma görevi ile ülkede toplumsal ilerlemenin önünü açacak olan demokrasiyi kazanma görevi sıkı sıkıya bağlanmaktadır.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programının içeriği, halkın temel istemlerinin çözümünü bugünden başlatmaya yönelik, kapitalizm çerçevesinde gerçekleştirilebilecek reform hedeflerinden oluşmaktadır. Bu tür her reform talebi için olduğu gibi, bu reformların politik güçler oranındaki gelişmeye göre daha çok veya az köklü olması, daha çok veya az derin anti-emperyalist ve antitekel bir eğilim taşıması, doğrudan doğruya politik güçler oranındaki gelişmeye bağlıdır. Reformların politik sonuçları ve karakteri, burjuva egemenliğinin mi pekişmesine yoksa işçi sınıfının toplumsal yaşamda ağırlığının mı artmasına yol açacağı da, oligarşi ile barış ve demokrasi güçleri arasındaki politik mücadele olarak beliren sınıf mücadelesinin sonucuna bağlı kalacaktır. İşçi sınıfı ve emekçilerin bu programa ne ölçüde sahip çıkacakları, bu programın her bir hedefinin gerçekleşmesi için ne ölçüde kararlı mücadele edecekleri, Barış ve Demokratik Yenilenme Programının sosyal içeriğinin ne ölçüde derinleşeceğini belirleyecektir.

Barış ve Demokratik Yenilenme programındaki her bir demokratik dönüşümün gerçekleşmesi ve korunması bile ancak kitlemel mücadeleyle başlanılabileceği için, bu mücadele işçi sınıfına, emekçilere bilinç ve örgütlülük kazandıracak; partiye, kitleleri kendi deneyimleri temelinde, aşamanın bütünsel politik amacına ulaşmanın gereğine ikna etme olanağı verecektir.

Barış ve Demokratik Yenilenme amacı, stratejik bir amaç olarak kavranıp dikkatler ne kadar çok bu aşamanın amaç ve görevleri üzerine toplanabilirse, buna yönelik ne kadar kitlemel bir güç birikimi yaratma, ne kadar geniş ve istikrarlı demokratik bağlaşıklıklar kurma görevleri ne kadar başlanılabılırse, bu aşama o ölçüde kısaltılabilir, sosyalizme geçiş o ölçüde yakınlaştırılabilir.

Böylece parti, kapitalizmi aşmanın koşulları olgunlaşmadan da, inisiyatifli bir politika izleyebilir duruma geliyor. Demokratik bir alternatif politikanın egemen olması, barış ve demokrasi güçlerinin hükümetinin işbaşına gelmesi ise, hem bugünkü durumdan çıkılmasını sağlayacak, hem de sosyalist devrimin koşullarının olgunlaşmasına hizmet edecektir.

Partinin politik stratejisinin devrim açısından anlamı, politik güçlerin bugünkü karşılıklı yer alımını, aralarındaki güç oranını değiştirmek, dev-

rimci dönüşümlere yönelmeye elverişli bir güçler oranı yaratmaktır. Barış ve Demokratik Yenilenme stratejisi, politik güçler oranının barış ve demokrasi güçleri açısından elverişsiz olduğu bugünkü koşullarda, devrimin nesnel ve özellikle öznel koşullarını hazırlama stratejisidir.

Günümüzde genel olarak politik stratejinin saptanmasında önemli iki nokta, bugünkü verili somut-tarihsel durumun iç ve dış tüm özelliklerinin, herşeyden önce politik güçler oranının ve gelişme eğiliminin göz önünde tutulması ve aynı zamanda daha sonra varılmak istenen temel amaçla bağlanmasının olanaklı olmasıdır. Partinin politik stratejisi, bugünkü verili durumdan bakıldığında hem aşamanın amacını, hem de onun prizmasından temel amacı görmeye olanak vermelidir. Politik strateji, işçi sınıfının temel amacına günümüzden hareketle varabileceği yolun doğrultusunu göstermeli, bu yolun ilk etabındaki politik sınıf mücadelesinin genel çizgisini belirlemelidir.

İç ve dış koşulların gerçekçi analizi, bugün ülkemizde politik güçler oranının nesnel koşul olarak devrimci bir duruma elverişli olmaktan henüz uzak olduğunu göstermektedir. Yöntemsel olarak olgu ve eğilimlere değil, belirsiz olasılıklara dayanarak, bugün olmayan ancak ilerde ortaya çıkabilecek devrimci bir durumda olduğumuz varsayılarak strateji belirlenemez. O nedenle bugün stratejik amaç, egemen burjuvazinin ya da oligarşinin sosyal sınıfsal varlığına son vermek, yani doğrudan devrime yönelmek olarak saptanamaz. Stratejik amaç, bugün devrim koşullarını yaratmaya yönelik olmalıdır.

Devrimci durum, en temelde toplumsal çelişkilerin ve sınıf uzlaşmazlıklarının nesnel olarak keskinleşmesi sonunda, emekçi kitlelerde hoşnutsuzluğun artmasıyla bağlı olarak ortaya çıkar. Burada, istikrarsızlığın kontrolsüz etkisiyle büyüyen ve sosyal patlamalarla amaçsız boşalan tepkisel süreçler de söz konusu olabilir. Farklı amaçlı sosyal ve politik güçler bundan yarar sağlayabilirler. Buna karşılık hoşnutsuzluğun, öznel etkenin rolüyle, sınıf mücadelesinin giderek daha üst düzeylerine, bilinçli devrimci eylemlerin sosyal-sınıfsal enerjisinin kaynaklandığı politik bir malyalanmaya dönüşmesi de devrimci bir duruma yol açabilir. Bu nedenle öznel etkenin rolü, onun devrimci duruma daha henüz oluşma sürecinde etki yapabilme olanağı artmıştır. Bu bağlamda günümüzde devrimci durumun ortaya çıkış biçimi de eski biçimlerden farklılık gösterebilir. Hızla gelişen, büyük alt üst oluşlarla ortaya çıkan bir devrimci durum yerine bir zincirin birbirine bağlı halkaları gibi geniş bir zaman bölümüne yayılan bir devrimci durum da oluşabilir. Kuşkusuz bu, devrimci durumun eski biçimlerde ortaya çıkmayacağı, ya da eski ve yeni biçimlerin içiçe geçemeyeceği anlamına gelmez. Ama her durumda devrimin koşullarını

hazırlamaya yönelik, öznel etkenin, politikanın, politik inisiyatif kazanmanın artan önemini ifade eden politik bir stratejinin zorunlu olduğu açıktır.

Programda barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık, kalkınma ve sosyal adalet gibi istemlere kapitalizm çerçevesinde tam olarak ulaşamayacağı, antiemperyalist, antitekelci devrimci dönüşümlerin ve sosyalizme geçmenin zorunluluk olduğu vurgulanmaktadır.

Açıktır ki, parti güncel istemler içi, reformlar için mücadeleyi kapitalizmi aşmak olarak nitelemiyor. Eğer bu yapılsaydı, niteliksel bir değişikliğe, devrimci bir sürece gerek olmadan kapitalizmden sosyalizme geçmenin olanaklı olacağını söylemiş olurdu. Bu, partiyi, sosyalizme geçiş için devrimci yolun tarihsel olarak zorunluluğunu inkar eden sosyal reformizden ayıran ve partinin devrimci kimliğini belirginleştiren en önemli noktalardan birisidir.

Öte yandan Barış ve Demokratik Yenilenme stratejisi partiye kendini hem ekonomizmden hem de "sol" sekterlikten ideolojik olarak ayırmasında ve devrimci konumlarını somut olarak belirginleştirmesinde önemli bir temel olmaktadır.

Bugünden iktidar değişikliğinin stratejik bir amaç olarak saptanması, partiyi bir devrim stratejisi izlemeye zorlar. Öte yandan bugünkü durum, devrimi gerçekleştirmeye yönelmek olanağı vermediği için parti fiilen devrimin koşullarını hazırlama stratejisi izler. Böylece aynı anda iki ayrı stratejiyi birden izlemeye mecbur kalan parti, gerçekte stratejisiz kalmaya mahkum olmuş demektir. Ya politikası programından kopar, taktik bir politika düzeyine iner; ya da etkinliği programdaki ilkelerin propagandasıyla sınırlı kalır.

Başka bir deyişle, eğer bugün aşamanın amacı doğrudan devrime yönelmek olarak saptansaydı, o zaman güncel istemler için mücadeleyi devrim amacıyla bağlama gereği ortaya çıkacak, bu aşamada gerçekçi olmayan bir amaçla somut olarak bu bağ kurulamayacağı için de parti "sol" sekter ya da ekonomist bir konuma sürüklenmek tehlikesiyle karşı karşıya gelecekti. Çünkü o zaman ya güncel istemler için mücadelenin dışında kalması söz konusu olacak, ya da bütünsel bir politik amaca bağlanmayan tek tek istemler için mücadeleyle yetinmek durumuna düşecekti.

Program tasarısındaki yeni politik strateji, aşama boyunca tek tek istemler uğrunda verilecek mücadeleyi, bütünsel bir politik amaca bağlama ve tüm aşama boyunca, politikanın artan rolüne uygun olarak stratejik nitelikli politikalar için inisiyatif alma olanağı veriyor. Bu stratejik amaca varılması, ülkede politik güçlerin karşılıklı yer alımında niteliksel bir değişiklik anlamına geleceği ve bizi temel amacımıza yakınlaştıracığı için stratejik çizgimiz devrimci bir nitelik taşımaktadır.

Kuşkusuz bu, mutlaka bu aşama için öngörülen bütün istemlerin gerçekleşmesinin daha sonraki aşamalara geçmek için zorunluk olduğu anlamına gelmez. Tarihin nasıl gelişeceği bugünden bütün ayrıntılarıyla öngörülemmez. Ama bu, TBKP'nin yeni politik stratejisinin, bugünden bakıldığında, diğer seçeneklere göre hem politik durumu gerçekçi değerlendiren hem de devrimci nitelik taşıyan tek yönelim olduğu gerçeğini değiştirmez.

Programda yeni politik stratejiye uygun olarak yeni bir politik bağlaşıklık politikası, diyalog ve işbirliği politikası olarak belirlenmiştir. Günümüzde stratejik amaca varmak için gerekli kitlesel güç birikiminin sağlanmasında, yeterli bir çoğunluğun kazanılmasında diyalog ve işbirliği politikasının da rolü artmıştır. Partinin politik yaşamda işçi sınıfının artan rolüne uygun bir ağırlık kazanması da diyalog ve işbirliği politikası ile sıkı sıkıya bağlıdır.

Yeni bağlaşıklık politikasının özü stratejik amaca bağlı olarak, bugünkü rejime ve egemen politikaya muhalefet eden, çıkarları alternatif demokratik politikadan, demokratik rejimden yana olan bütün güçleri bir araya getirebilmektir.

Lenin'in "Ne Yapmalı?"da ifade ettiği önemli bir fikir, günümüz koşullarına uyarlanarak şöyle denebilir: Komünistler günümüz toplumunun bütün sınıf ve sosyal katmanlarına gitmeli ve her kesimde yeni politik düşüncenin, barışı korumak ve demokratik yenilenmeyi gerçekleştirmek fikrinin, yeni bir politik kültürün kök salıp gelişmesini sağlamaya çalışmalıdır.

Bağlaşıklık politikası eskisinden çok daha geniş ve aralarında sınıfsal, politik, ideolojik ayrılık ve çelişkiler olan toplumsal ve politik güçleri kapsamayı amaçlamaktadır. Bunu gerçekleştirmek için programda politik güçleri etkileyen başlıca politik ve ideolojik akımlar düzeyinde bağlaşıklık sorunu irdelenmekte ve belirli bir süreç içinde, adım adım farklı biçim ve yöntemlerle özgün birlikteliklerin oluşturulması hedeflenmektedir. Bu süreç içinde oluşacak ve politik davranışları etkileyecek yeni bir sol politik kültürün gelişmesi ve tüm toplumda kendini kabul ettirmesi başlı başına bir hedef olarak saptanmaktadır. Genellikle sol güçler, özellikle devrimci sol güçler arasında diyalog ve davranış bütünlüğüne ulaşmak, geniş bir bağlaşıklık sisteminin oluşmasında tutulacak ana halka olarak belirlenmektedir.

Bağlaşıklık politikasının yeni bir özelliği de, yalnız eskiye göre daha geniş güçleri kapsamına alması ve fiilen adım adım genişlemeyi hedefleyen bir süreç içinde yaşama geçmesi değil, daha istikrarlı olabilmesi, bunun için de daha kalıcı ve stratejik amacın olabildiğince ötesine sarkacak, hatta sosyalizme kadar uzanabilecek bir perspektif içinde saptanmasıdır.

Bağlaşıklık politikası, ancak böyle uzun erimli çizilebilirse bugünkü aşamada da yeterli bir istikrar kazanabilir.

Somut bağlaşıklıkların nasıl kurulup nasıl gelişeceği, hangi politik gücün hangi bağlaşıklığa ne zaman ve ne süreyle katılacağı kuşkusuz öngörülemez. Kalıcı olan, mutlak anlamda istikrarlı olan, bizim ilkeli bağlaşıklık politikamız, diyalog ve işbirliği politikamızdır. Bağlaşık güçlerin bizim politikamıza karşı tutumları değiştiği ölçüde somut bağlaşıklıkların biçimi ve kapsamı da değişecektir.

Bağlaşık güçler hem bizim hem de oligarşinin etkisine açıktır. Alternatif demokratik politikamız, bağlaşık güçleri derece derece etkileyip geliştirmekte, oligarşinin bağlaşıklık sistemini çözüp dağıtmakta önemli bir etkenidir.

Programda parti, bağlaşıklık kurabilme yeteneğini geliştirmek yönünde bazı adımlar atmaktadır. Bağlaşıklık kurulabilecek ulusal politik-ideolojik akımlar, hem tarihsel kökleri olan, hem de gelecekte, yeni bir temelde, sosyalizmde de var olabilecek akımlar olarak belirlenmektedir. Bu akımların bugün etkilediği politik güçler de, yarın kendilerini yenileyebildiği durumda yeni bir temelde sosyalizmin politik sistemi içinde yer alabileceklerdir. Büyük toprak sahipleri, büyük ve tekelci burjuvazi dışındaki tüm sosyal güçlerin sosyalizmde varlık perspektifleri vardı. Büyük köylüleri ve egemen burjuvazi dışındaki işletme sahiplerini değişik biçimlerde ülkede sosyalizmin kuruluşuna katmak, onların potansiyellerinden yararlanmak önemli bir olanaktır.

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi yıllarında Rusya'da somut-tarihsel olarak koşulları olmayan bu olanaklar, daha sonra Avrupa'da kapitalizmden sosyalizme geçiş süreçlerinde gerçekleşebilmiştir. 40 yıl önce gerçekleşen bu olanakların günümüzde olgun bir bağlaşıklık politikasıyla daha da geniş bir temelde gerçekleşmesi, hem olanaklı hem de zorunludur.

"Temel amaç: Sosyalizm" bölümü, partinin devrimci kimliğinin önemli bir ögesini oluşturuyor. TBKP, kapitalizm devrimci yoldan aşılmadan, burjuvazinin egemenliğine son verilmeden halkın hiçbir temel sorunun tümüyle çözülemeyeceğini vurguluyor.

Programın bu bölümünde sosyalizmin genel yasallıklarının sayılmasıyla yetinilmemekte, Türkiye'de kurulması amaçlanan sosyalizmin bize özgü renklerinin neler olabileceği de ortaya konmaktadır. Bu bölümün iç düzenlenmesi de, sosyalizmin, barış ve demokratik yenilenme güçlerinin bugünden uğrunda mücadele ettiği ve halkın temel istemlerinin tümüyle gerçekleştiği düzen olarak kavranabilmesi için, bu temel istemlere göre yapılmıştır. Başka bir deyişle, Türkiye'nin sosyalist yenilenmesi, demokratik yenilenmesinin nitelikçe farklı ve daha üst bir düzeyde devamı ve yetkinleştirilmesi olacaktır.

Böylece bilimsel sosyalizmin genel yasallıkları, reel sosyalizmin somut kazanımları ve sosyalist Türkiye'nin özgüllükleri temelinde sosyalizmi bugünden benimsetme yönündeki etkinlikler önem kazanacaktır. Bu etkinlikler, yalnız genel olarak antikomünizmin geriletilmesine değil, geniş demokratik bağlaşıklık politikasının aracı olarak doğrudan doğruya bugünkü aşamanın stratejik amacına hizmet eder duruma getirilmiş olacaktır.

Bağlaşıklık güçler, kendilerine yarın için net bir gelecek perspektifi görebildikleri ölçüde, bugün için bağlaşıklığa daha çok hazır duruma geleceklerdir.

TBKP, programında "proletarya diktatörlüğü" terimini kullanmıyor. Bunun nedeni, elbette kavramın içeriğinin yanlış olması değildir. Bu kavram, pratiğin sınavından geçmiş bilimsel bir kavramdır. Ancak kolay anlaşılmayacak, hatta günümüzde yanlış anlayışlara kapı açabilecek olması nedeniyle program gibi politik bir belgede kullanılması uygun görülmemiştir.

Proletarya diktatörlüğünün çok partili bir politik sistemi olabilir. Proletarya diktatörlüğü yalnız işçi sınıfının değil, onun öncülüğünde tüm emekçilerin iktidarındır. Proletarya diktatörlüğü en demokratik burjuva demokrasilerinden kat kat daha demokratiktir. Ne var ki, proletarya diktatörlüğü terimi proletarya diktatörlüğünün kendisinin bu sayılan niteliklere sahip olduğunun kavranmasını zorlaştırmakta, her defasında açıklanma ihtiyacı ortaya çıkarmaktadır. Portekiz Komünist Partisi 1974'de bu terimi programından çıkarırken A. Cunhal'ın dediği gibi "... faşist diktatörlük döneminden sonra bugünkü özel durumda 'diktatörlük' kavramını kullanmak ne partinin politikasının daha iyi anlaşılmasına hizmet eder, ne de görevlerini daha iyi yerine getirmesini kolaylaştırır." Bütün bu nedenlerden ötürü, günümüzde bu kavramı programında kullanan yalnızca 12 komünist partisi kalmıştır.

Toplumsal gelişme sürecinde sınıf mücadelesinin bir dizi aşaması olabilir. Bunların pek azı önceden öngörülebilir, pek çoğu ise sınıf mücadelesinin gelişmesine bağlı olarak ortaya çıkacak, şekillenecektir. Kapitalizmden sosyalizme geçiş süreci olan sosyalist devrim de, bugünden tümüyle öngörülemeyecek bir çok aşamadan geçerek gelişecektir. Çok aşamalı devrim süreci kavramı bu durumu anlatmaktadır.

Günümüzde devrimin hareketlendirici güçlerinin bir dizi etkenin sonucu genişlemesi, hem daha geniş bağlaşıklar kurma olanakları açmakta, hem de komünist partisinin önüne işçi sınıfının hegemonyasını oluşturmada daha zor görevler getirmektedir.

Partinin bugünden politik inisiyatif kazanma yeteneğinin geliştirilmesi bu zor görevlerin başarılmasını kolaylaştıracaktır.

"Sosyalist devrime geçiş ya da yaklaşma biçimi" olarak programda öngörölen devrimci iktidar, burjuva devletin baskı mekanizmalarında köklü demokratik düzenlemelere gidecektir. Böylece Marksist-Leninist teoride "devletin parçalanması" terimiyle ifade edilen süreci başlatmış olacaktır. Bu düzenlemeler proletarya diktatörlüğünün kurulmasına kadar sürecektir.

Proletarya diktatörlüğünün kurulması, işçi sınıfının öncölüğünde geniş ve istikrarlı sınıfsal bağlaşıklıkların varığı koşullarında birçok aşamadan geçebilir, adım adım gelişen bir süreç içinde olabilir.

İktidar sorununun çözölme süreci içinde, devrimci iktidarın antiemperyalist, antitekelci, devrimci dönüşömleri hedefleyen bir demokratik bağlaşıklığın iktidarı olarak şekillenmesi ve bunun sosyalizme geçişin biçimi olması olanaklıdır. Günümüzde antiemperyalist, antitekelci genel demokratik mücadeleyle sosyalizm için mücadelenin arasındaki ilişkinin sıkışması, bu tür geçişleri olanaklı kılmaktadır. Ancak bu tür bir geçiş aşaması programının somut olarak bugünden belirginleştirilmesi olanaksız olduğundan, böyle bir çaba kalıpcılığa yol açacağından program tasarısında bu yola gidilmemiştir. Teorik ve politik bakımdan önemli olan, bu tür geçiş aşamalarının henüz sosyalizm olmadığını bilmek, ama onları sosyalizmden de "Çin seddi"yle ayırmamaktır.

Programda işçi sınıfının oluşturacağı geniş demokratik bağlaşıklığa dayanarak, nüfusun ezici çoğunluğunu kazanarak demokratik yoldan, demokrasiyi koruma ve güçlendirme yoluyla sosyalizme geçileceğı vurgulanıyor. Kuşkusuz bu "parlamentar" yol demek değildir. Zaten "parlamentar" yol, parlamento içi çoğunluğu kazanmakla yetindiğı ve halkın parlamento dışı mücadelesini, doğrudan demokratik katılım olanaklarını dışladığı için demokratik değildir.

Programda devrimin yolu olarak iç savaşı dışlayan barışi yolun gerçekleşmesinin amaçlandığı vurgulanıyor. Bu saptama bugün Türkiye'de barışi yolun açık, pratik olarak olanaklı olduğu anlamına gelmiyor. Bu saptama, barışi yolu kazanma mücadelesinin günümüzde artık bir tercih sorunu olmaktan çıktığını, barışi yolu kazanmak için mücadelenin politik bir gereklilik olduğu anlamına geliyor. Uluslararası durumun ve ulusal durumun analizi bu yolun önünde önemli engellerin olduğunu gösteriyor. Bu engelleri aşmak ve barışi yolu kazanmak için, partinin bugünkü politik stratejisi, nüfusun ezici çoğunluğunu kazanma stratejisi olarak önemli bir politik araçtır.

Sosyalizme geçiş sorunuyla ilgili farklı görüşlerin sol güçler arasında tartışılması gerekli ve yararlıdır. Bu tür karmaşık bir sorunda görüşlerin doğruluğunun son ölçütü kuşkusuz toplumsal pratik olacaktır.

Program tasarısında TBKP'nin proleter enternasyonalizmine bağlılığı belirtilirken, bu kavramın günümüzde tüm dünya devrimci güçlerini kap-

sadığına işaret edilmektedir. Barış, genel insanlık sorunları ve toplumsal ilerleme için mücadele eden tüm güçleri kucaklayan enternasyonalist dayanışma da parti için bir onur görevidir.

TBKP'nin bu aşamadaki temel görevi, stratejik amacına yönelik kitlesel güç birikimi sağlayabilmek, kitleleri bu amaca kazanabilmektir. Bunun için parti, eylem dinamizmini sürekli artıran bir mücadele partisi olmayı hedeflemektedir. Parti, ilişki kurduğu tüm politik güçlere eşit temelde yaklaşırken, işçi sınıfının diğer sosyal güçler üzerinde politik, ideolojik ve kültürel etkisini sürekli artırmayı hedeflemektedir. Parti bu süreçler içinde güçlenecek, toplumdaki rolünü artıracaktır. Türkiye'nin güçlü bir komünist partisine ihtiyacı vardır. Marksizm-Leninizmi ülke koşullarına yaratıcılıkla uygulama temelinde hazırlanan bu yeni program tasarısı bu ihtiyaca daha iyi yanıt vermeyi amaçlıyor.

Yeni program, TBKP'nin tüm faaliyetine kılavuz olacaktır. Bu nedenle program tasarısının tartışmasına aktif katılmak her parti üyesinin sorumluluğudur. Tasarının incelenmesi ve tartışılmasında, komünistler ne kadar girişimci ve yaratıcı davranırlarsa, sonuçta programın geliştirilmesine o kadar çok katkının yapılmış olacağı açıktır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

TBKP PROGRAM TASARISI KOMİSYON RAPORU

Değerli Yoldaşlar,
Sayın Konuklarımız,

Türkiye İşçi Partisi ve Türkiye Komünist Partisi arasındaki biriliğin, en önemli belgelerinden birisinin, Türkiye Birleşik Komünist Partisi Program Tasarısı'nın tatışılmasını tamamlamak üzereyiz.

TBKP KuruluşKongresi (TİP 8.Kongresi) (TKP 6. Kongresi) tarafından seçilen "TBKP Program Komisyonu" adına tasarı hakkında Komisyonumuzun görüşlerini sunmak üzere söz almış bulunuyorum.

Yoldaşlar,

Türkiye komünist hareketinin tarihinde, bugüne kadar geçilmemiş bir yolda ilerlediğimizi söylemeye gerek yoktur. Bu açıktır. Hatta tüm devrimci sol hareketin her program tartışmasından sonra yaşadığı ağır bölünmeler hatırlanırsa, biz, bu kürsüden, ülkemizde ilk defa tartışmadan birlik doğduğunu, haklı bir grururla ilan ediyoruz. Şu olmuştur: Açık, samimi, mücadelecı bir tartışma:, aynı zamanda karşısındaki yerle bir etmeği değil ve hatta ille de ona şu ya da bu yöntemle kendi düşüncesini kabul ettirme de değil, fakat, karşısındakiyle birlikte olma, birlikte bundan böyle de tartışma, birlikte aynı temel amaç için mücadeleyi benimsemeyi herkesin içine sindirdiği bir tartışma... Tek sözle, TBKP'nin kuruluşu, komünist partisinde yeni bir tartışma kültürünün filiz vermesine tanık olmuştur. Bu filiz boy vermelidir, hiç bir kısa görüşlü kaygı, kadrolara güvensizlikten doğan hiç bir telaşlı davranış, sorunların, tartışma konularının üstünü örtbas etme alışkanlığı, bu filizin serpilip gğçlenmesini önlememelidir.

Yoldaşlar,

TBKP Program tasarısının ilk biçimi, geçtiğimiz yıl Nisan ayında oluşturulan ortak bir komisyon tarafından hazırlanmıştır. Aynı komisyon, tasarıya son biçimini, (TİP, TKP ve TBKP kongrelerine sunulan şimdiki tasarı) vermiştir.

Söz konusu komisyon nasıl çalıştı? Aynı anda hem yeni teorik yaklaşımları oluşturmak, hem de bu teorik yaklaşımların ışığında program tasarısını hazırlamak gibi, çok karmaşık bir ödevi nasıl yerine getirdi? Ve tasarı üzerinde nasıl oybirliğine vardı?

Bu sorulara yanıt vermeliyiz. Çünkü devrimci sol hareketin tarihinde bu çapta bir birlik gerçekleşmemiştir. Deneyimimizin enternasyonel önemi vardır. Aynı zamanda şurada burada söz konusu tasarıya TKP'nin mi? yoksa TİP'in mi damgasını vurduğu üzerine, sözler işitiliyor.

Tasarının, iki partiye özgü bir belge olmasını sağlayan ilginç bir deneye girdik. Komisyona katılan her iki partiden yoldaşlar, kendi PB'larından hiç bir bağlayıcı karar almadılar. Hatta denebilir ki, komisyonda görüş birliği oluşuna kadar, kendi PB'larına danışma yoluna bile gitmediler. Komisyonun, böylece, tek bir partinin komisyonu gibi çalışmasını, başta TİP Genel Başkanı Behice Boran yoldaş ve TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın ve her iki parti PB'larının, ülke içindeki yönetici organların, Komisyona katılan yoldaşlara gösterdikleri büyük güvene borçlu-

yuz.

Bu çalışma yöntemi ilginç bir sonuç doğurdu: Çalışmaların sonunda, her iki partiden komisyona katılan yoldaşlar, adeta her iki partiden farklı, hatta tamamen farklı bir programatik temelde birleştiler ve deyim uygunsa, tek bir vücut halinde, TİP ve TKP içinde TBKP adına yeni düşünce tarzının onay bulması için kolları sıvadılar. Bu, gerçekte, TBKP adına atılmış ilk birleşik adım oldu. Söz konusu Komisyon çalışması deneyiminin önemi şurada ki, tasarının hazırlanmasını, özellikle Sargın ve Kutlu yoldaşların ülkeye dönüşünü izleyen tüm dönemde, TKP ve TİP PB'ları da tıpkı Komisyon gibi çalışmaya başladılar, tüm toplantılarını birlikte yaptılar, tüm kararlar birbiriyle tartışarak aldılar.

Tasarı, tamamen yeni bir yaklaşımın ürünüdür. Bu yaklaşımın üzerinde ne kadar durulsa yeridir. Bununla birlikte, TBKP Program Tasarısı, aynı zamanda her iki partinin geçmiş politik, teorik çalışmalarının yarattığı birikimin eleştirel değerlendirilmesi temelinde hazırlanmıştır. TİP 1979 tarihinde yayınladığı Demokratikleşme için Plân, Demokrasi Bildirgesi; TKP'nin 80 öncesi plenumlarında geliştirilen ivedi programatik talepler, 1983 eylem programı ve Ulusal Konferans Tezleri, elbette bugüne ışık tutan pek çok değerli görüşleri içermektedir. Fakat elinizdeki tasarı, bu belgeleri nitel bakımdan aşmış, teorik bakımdan yeni bir anlayış temelinde, geçmişte formüle edilen politik strateji anlayışını kökten değişikliğe tabi tutmuştur.

Bu nedenle, yoldaşlar, tasarıyı tartışan yoldaşların zaman zaman, TİP yada TKP belgeleriyle yeni tasarıyı karşılaştırma sonucu sordukları değişik soruları biz, bu karşılaştırmaların anlam taşımadığını söyleyerek yanıtlamak istiyoruz. TKP ve TİP Programatik belgeleri artık tarihe malomuştur. Biz ileriye bakıyoruz, yeni program tasarısı ileriye bakıyor ve şöyle diyoruz: Varsın tarihçiler, TKP ve TİP belgelerinin TBKP Programından ayrılan, yada bu programa yansıyan yanlarını araştırınsınlar, biz politik çizgimizi sürekli yenileyeceğiz, her yeni durumda daha da geliştireceğiz, öyle ki TBKP'nin içinde en inatçı gözlerin bile, TKP'ye yada TİP'e özgü olanı ayırt edemeyeceği yepyeni bir parti yaratacağız.

I. Biçim üzerine:

TBKP Program Tasarısı'nın uzun ve ayrıntılara aşırı yer verdiği yolunda çok sayıda eleştiri gelmiştir.

Bu eleştirilerde tasarının uzunluğu ve ayrıntılara yer vermesi, değişik gerçeklerle eleştirilmektedir.

Bu gerçekleri dile getirilenler Marksist klâsiklerde programa ilişkin tanımlar kendisine temel almaktadır. Büyük bir bölüm ise, uzunluğun ve ayrıntıların, tasarıda yer alan ana düşüncenin, amaçların açıkça belirmesine engel olduğunu vurgulamaktadır.

Öte yandan, bazı yoldaşlar, "Barış ve Demokratik Yenilenme" bölümünün gerçekte alternatif program olduğunu, bu bölümü programa eklemenin uzunluğa yol açtığını, o nedenle tasarıdan çıkarılmasını önermektedirler.

Komisyon, Parti programının mümkün olduğunca kısa, gereksiz her türlü ayrıntıdan arınmış bir belge olması gerektiğine ve uzunluğun, ayrıntıların programın temel doğrultusunu, amaçlarını anlamayı zorlaştırdığı gerçeğinden hareket ederek, tasarının olabildiğince kısaltılması yönündeki eleştirileri benimsemektedir.

Bilindiği gibi programa temel olacak yeni teorik yaklaşımlarla program tasarısı, aynı anda iki parti tarafından tartışılmış; tartışmanın sonuçlarının tasarıya geniş ölçüde yansımaları, parti tezlerinin daha kolay tartışılabilmesi için gerekli görülmüştür. O nedenle kamuoyuna sunulan tasarı kısaltılmıştır.

Buna karşılık, "Barış ve Demokratik Yenilenme" ile ilgili bölümlerin program tasarısından çıkarılması yönündeki görüş programın yalnız temel amacı değil bugünkü amacı da açık ve net bir şekilde işlemesi gerektiğine dair ilkeyle çeliştiği içinkabul edilemez.

Eleştirilerin önemli bir bölümünde tasarının dili ele alınmakta, cümlelerin uzunluğu, kesinlikten yoksunluğu, zor anlaşılabilirliği dile getirilmektedir.

Bazı yoldaşlar, söz konusu tasarının emekçilerin anlayacağı bir dille yazılmasını önermekte, yabancı terimlerin mümkün ölçüde ayıklanmasını istemektedirler.

Bir diğer görüşe göre ise, tasarının taleplerle ilgili bölümünde kullanılan fiiller söz konusu talepleri "başkalarından beklediğimiz" izlenimini uyandırdığı için değiştirilmeli, TBKP tarafından yerine getirilecek ödevler şeklinde formüle edilmelidir.

Komisyon, program tasarısının kolay anlaşılır bir dille yazılması görüşüne katılmakta, yabancı terimlerin mümkün olduğunca ayıklanmasını kabul etmektedir.

Taleplerle ilgili dile ilişkin eleştiriye gelince, komisyon, kullanılan dilden sözkonusu taleplerin "başkalarından beklendiği" sonucu çıkmayacağı, buna karşılık, bu talepleri TBKP'nin değil, TBKP de içinde en geniş güçlerin mücadelesi ile egemen burjuvaziye kabul ettirmek yoluyla gerçekleşeceği görüşündedir.

TBKP Program Tasarısı'nın bütün bölümleriyle ilgili, birçok görüş, eleştiri ve öneri gerek Komisyon'a, gerekse, TKP, TİP ve TBKP Kongrelerine gelmiştir.

Görüş açıklayan yoldaşlarımızın ezici çoğunluğu tasarının ciddi şekilde kısaltılmasını ve üslubunun kolay anlaşılır şekilde düzeltilmesini istemişlerdir.

Tartışmalar, esas olarak, "Barış ve Demokratik Yenilenme Stratejisi ve Güçleri" ana başlığı altında toplanan bölüm üzerine yoğunlaşmıştır. Diğer yandan, 1980 darbesiyle ortaya çıkan rejimin tanımlanması ve bugünkü durumu üzerinde de yoğun tartışmalar, sorular ortaya çıkmıştır. Devrimin yolu ile ilgili pek çok öneri gelmiştir. Tasarının sosyalizm anlayışı da ilgiyle karşılanmış, tartışılmıştır. Parti üzerine bölüm de katkılarla zenginleşmiştir.

Her iki parti örgütlerinin, kendi kuralları, olanakları ve somut durumları çerçevesinde yaptıkları toplantı, danışma ve konferanslar açıkça göstermiştir ki, partilerimizin üyelerinin büyük bir çoğunluğu, TBKP Program Tasarısı'nı yaptıkları öneri ve eleştiriler ışığında, özü, ana doğrultuları ve dayandığı yeni teorik yaklaşımlar bakımından onaylanmıştır.

Tartışmaların en keskin biçimde yürüdüğü strateji sorunu üzerine görüşleriyle tasarıdan ciddi olarak ayrıldıklarının açıklayan yoldaşlar da içinde, partilerimizin üyelerinin üzerinde birleştikleri başlıca noktalar, Komisyon'un gelen görüşleri incelemesi sonucunda şöylece ortaya çıkmıştır.

Birincisi; her iki partinin programatik belgeleri, çağdaş dünyadaki son on yıldır oluşan yeni durumunu (işçi sınıfının misyonunun genişlemesi, barış-savaş sorununun aldığı yeni içerik, bilimsel teknolojik devrim, kapitalizmin krizi ve potansiyelleri, sosyalizmin ve uluslararası komünist hareketin yenilenme sorunları, dünyanın çelişkili ve bütünsel bir sistem haline gelmesi vs.) kapsamakta yetersiz kalmıştır. Özellikle SBKP'nin 27. Kongresi sonrasında tüm bu konular çevresinde ortaya konan yeni görüşler Türkiyeli komünistler için esinlendirici olmaktadır.

İkincisi; her iki partinin programatik belgeleri, 12 Eylül darbesinden ve özellikle de 1983 yılından bu yana Türkiye'de oluşan siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel durumu (faşizmden radikal bir çıkışın sağlanamaması, egemen burjuvazinin içindesivrilen bir elitin, bağımlı, militarist-tekelci nitelikte bir oligarşinin iktidarı elinde tutması, askeri yönetim geri plana çekildikten sonra, ortaya otoriter bir rejimin çıkması, (kapitalist entegrasyon) rotasına daha etkin oturması, dış politikada yeni-globalizme uyduluk çizgisinin güç kazanması, ABD'nin Türkiye'deki çok yönlü konumlarının pekişmesi, kitle haberleşme araçları, kültür yaşamı üzerinde devletin ve tekeli sermayenin etkisinin artması, tüm bu gelişmelerin sınıfsal çelişkeliren belirme biçimlerini, bilinç oluşumlarını derinden etkilemesi, yeni çelişkilerin ortaya çıkması vs.) kapsamakta yetersiz kalmıştır.

Üçüncüsü; her iki partinin programatik belgeleri, gerek dünyadaki ve gerekse Türkiye'deki gelişmeleri kavramak ve durumu değiştirmek için gerekli Marksist-Leninist temele sahip olmakla birlikte, teorinin yaratıcı geliştirilmesinde gerilik vardır. Teorinin kendisine, birçok teorik soruna (sınıfsal olan ile genel insani olanın, barış mücadelesi ile toplumsal ilerleme mücadelesinin, reformlar ile devrimin diyalektiği, bu sorunlarla ilgili yeni düşünce tarzının politik doğrultuya-stratejiye, devrim yoluna, sosyalizme geçiş sorununa, sosyalizm anlayışına ve parti anlayışına etkileriyle, bu konulardaki genel ilke ve yasallıkların diyeleği vs. gibi sorunlara, partinin her konuya, soruna, sınıfa ve bireye, sınıf bağlaşıkları-na ve sınıf karşıtına, sınıfsal değerlerle, genle insani ve evrensel değerlerin ilişkisine bakışın, politikasını yeniden gözden geçirmek, teoriye ve pratiğe eski şematik, dogmatik yaklaşım yerine yaratıcı yaklaşmak gerekmektedir.

Dördüncüsü; TBKP Program tasarısının, tüm anılan konularda herşeyi en mükemmel, tamamlanmış, kusursuz bir şekilde başadığını iddia etmek elbette doğru değildir. Bununla birlikte, tasarı, anılan konularda yeni yaklaşımlarıyla ileri yönde bir adımdır.

Beşincisi; tüm yenilikler, gerek TKP'nin ve gerekse TİP'in programatik belgelerinde işlenen politik stratejiyi de değiştirmeyi ve onu yeni tarzda ele almayı zorunlu kılmaktadır.

Altıncısı; gerek partilerimizin gücü, gerek işçi sınıfının örgütlülük ve bilinçlilik derecesi, gerek devrimci sol güçlerin birlik düzeyi, gerek daha geniş demokratik güçlerle işbirliğinin durumu, gerekse egemen burjuvazinin devlet iktidarı, ekonomi, kültürel, ideolojik yaşam üzerindeki hegemonya düzeyi açısından bakıldığında, hemenyakın bir gelecekte, Türkiye'de kapitalizmin sınırlarını aşabilecek ve burjuvazinin egemenliğine son verebilecek tarzda devrimci bir yükseliş olasılığı görülmektedir.

Bununla birlikte varolan durumu değişikliğe uğratma, devrimci dönüşümlerin yolunu açacak, koşullarını olgunlaştıracak güçlü bir barış ve demokrasi mücadelesinin potansiyelleri sürekli genişlemektedir.

Yedincisi; bugün yukarda ana çizgileri verilen politik güçler oranının karakterize ettiği içinde yaşadığımız aşamada, yani süresi önceden kestirilemeyecek olan ve bizim irademizden bağımsız olarak içinde yaşadığımız zaman diliminde, bu aşamaya son verecek mücadelenin yöneleceği ekonomik ve sosyal hedefler kapitalizmin sınırlarını aşmamaktadır. Aşamamaktadır., çünkü kapitalizmin sınırlarını aşma işi, sosyal devrimin işidir.

Öte yandan, kapitalizm çerçevesini aşmayan hedeflerin, yada reformların yerine getirilmesi için, öne konan politik amaç, egemen burjuvazinin (büyük ve tekelci burjuvazu ve büyük toprak sahiplerinin) siyasal iktidarına son vermek değildir. Değildir, çünkü egemen burjuvazinin iktidarına son verme işi, (başlangıcında, ülkenin, bölgenin, dünyanın, somut, tarihsel şartlarına göre, diğer ülkelerdeki devrimlerden temposu, iç etapları, yolu, örgütsel biçimleri bakımından farklı özgül sınıfsal, politik nitelik taşıyacak olan ve mutlaka "saf" sosyalist devrim olarak başlamayacak olan ve fakat yolu sosyalizme açacak olan) politik devrimin işidir.

Sekizincisi; TBKP sosyalist amacını ilan etmiş ve bu amaca ancak ve ancak kapitalizmin devrimci aşılması yoluyla ulaşılabileceğini, bu gerçeğin, Marksizm tarafından ortaya konulan ve bir dizi sosyalist, anti-toplumsal ilerlemenin kaçınılmaz yasası olduğunu kuşkuya yervermeyecek bir şekilde vurgulamıştır.

Dokuzuncusu; yukarıda tahlil edilen içinde bulunduğumuz aşamada gerek sosyal devrim ve gerekse onun zorunlu kıldığı politik devrim için gerekli öznel ve nesnel önkoşullar olmadığına göre, TBKP, bu aşamada, henüz kapitalizmin sınırlarını aşmayan ve burjuvazinin egemenliğine son vermeyen ekonomik, sosyal, kültürel ve politik hedeflere ulaşmak için mücadele edecektir.

Bu hedefler, egemen burjuvaziye, antisosyal, modernizasyon ve uluslarötesi malisermayenin ülkemizi sömürme mekanizmalarına ayak uldurma ekonomik politikasından, barışçıl ekonomik kalkınma, uluslararası yeni ekonomik düzen emeğin korunması politikasına geçişe zorlamak;

Egemen burjuvaziye, NATO, siyasetini, neoglobalizme uyduluk rotasından, dünya barışına ve ülke güvenliğine hizmet etme rotasına çevirmeyi dayatmak;

Egemen burjuvaziye, egemenliğinin bugünkü otariter biçimi yerine çoğulcu, parlamenter, demokratik biçimi kabul ettirmek, bu egemenliğin kullanılışında belirleyici

rol oynayan oligarşiyi etkisizleştirmek;

Egemen burjuvazinin toplum üzerindeki politik ideolojik kültürel hegemonyasına karşı, toplumun her alanında demokratik yenilenme süreçlerini derinleştirmek. (Kültür, aile, cinsellik, doğal çevreyle ilişkiler, enformasyon, din, ahlâk, politik kültür vs. alanlarında)

Onuncusu;adına ne denirse densin ("acil hedefler programı", "alternatif program" vs) bu programatik hedefler için savaşım emperyalizm, egemen burjuvazi ve halk, emek ve sermaye çelişkilerini değil, fakat, egemen burjuvazinin bugünkü politikası ve rejimle nüfusun ezici çoğunluğu arasındaki çelişkiyi çözmeyi amaçlamaktadır.

Sonuçta, ülkenin ekonomik, politik, dış politik, kültürel yaşamında yeni bir durumu ortaya çıkaracak olan yeni bir güçler oranını adım adım oluşturmaktır. Bu çelişkiyi çözme mücadelesinin hem sınıfsal hem de global yanları vardır. ve bunlar diyalektik bir ilişki içindedirler.

0 nedenle, barış ve demokratik yenilenme güçlerinin ortak hareketinin derinleşmesi ölçüsünde, söz konusu mücadele toplumsal ilerleme mücadelesiyle birleşecektir.

Buradan çıkan pratik sonuç, söz konusu hedefler için, komünistlerin işçi sınıfının sınıfsal karşıtları da içinde, çok geniş olanaklı ve zorunlu olduğudur.

Sonuç olarak, bu politik doğrultu, gerçekçidir, bizi sosyalist amacımıza yakınlılaştırıcıdır;; çünkü tüm bu görüşler, yalnız dünyayı kavramamakta, aynı zamanda onu, kendi kendimizin önüne geçme imkansızlığına düşmeden, değiştirmeye yönelmektedirler.

Komisyon, parti üyelerimizin bu temel görüşlerin içeriği çevresinde birleşmiş olmasını, program tartışmasının büyük bir başarısı olarak görmekte, bu başarıyı tüm diğer görüş ayrılıklarını gidermek için sağlam ve yeterli bir temel saymaktadır.

AĞIRLIKLI OLARAK TARTIŞMAYA KONU OLAN BAŞLICA SORUNLAR ÜZERİNE KOMİSYON GÖRÜŞÜ:

Barış ve demokratik yenilenme stratejisi ve güçleri üzerine:

Program tasarısının "barış ve demokratik yenilenme stratejisi ve güçleri" başlıklı bölümü tartışmasının merkezinde yer almıştır.

Partilerimizin üyelerinin çoğunluğu, tasarıda dile getirilen strateji anlayışını onaylamışlardır. Buna karşılıklı, bir kısım yoldaşlar. değişik gerekçelerle tasarının strateji anlayışına yada bu stratejik çizginin kimi yanlarına karşı çıkmışlardır.

Komisyon tüm tartışma boyunca partilerimizin yayınlarında kapmaslı bir kaç yazı dışında strateji kavramına yeni tarzda yaklaşmanın zorunluluğunu yeterince ele alamadığımız kanısındadır. Bu durum özellikle bir çok yoldaşın program tasarısını kavramasını güçlendirmiştir.

"Strateji", "stratejik aşama" ve "stratejik amaç" gibi terimleri, her iki parti ve üyeleri bugüne kadar belirli tarihsel koşullardaki devrimci mücadelelerin dene-

yini genelleştiren bilimsel komünizm el kitaplarında belirtilen ve çoğu zaman mekanik olarak anlaşılan anlamlarıyla kullanmışlardır. Bu durum, tasarıda dile getirilen yeni strateji anlayışı aynı terimlerle ifade edildiği için, bir çok yoldaşın haklı olarak belirttiği gibi, anlama zorlukları doğurmuştur.

Komisyon, programda ifade edilen parti stratejisi dışında, başka ve ayrıca bir strateji olmadığını, olamayacağını, partinin içinde bulunulan dönem boyunca bütünsel tek bir genel politika izleyeceğini ve onu yaşama geçirmek için mücadele edeceğini bir kere daha vurgular.

Komisyon, tasarısının stratejik çizgi anlayışını olgunlaştıra bir dizi öneri ve eleştiriye uygun gerekli düzeltme ve kısaltmaları yapmıştır.

Komisyon, stratejik çizgiye-politikaya bazı yoldaşlar tarafından yönetilen ve bu çizginin reformist karakter taşıdığını belirten görüşlerini kabul etmemektedir.

Bu gibi görüşlerin temelinde basımkalıp strateji tanımlarının yarattığı bir önyargı, ve devrimci değişikliklerin hemen eşikte durduğuna dair uzun yıllardır pekişmiş gerçekçi olmayan bir ön-kabul yatmaktadır.

Bu görüşlere göre, strateji ancak devrim stratejisi olabilir. Her stratejik aşama devrimle sonuçlanır. Devrim olmazsa ayna aşama devam eder. Stratejisinin amacı değişmez, bu, devrimdir.

Bu görüşün değişik varyantları dile getirilmiştir. Burada belirtilen strateji tanımından hareket eden yoldaşlar, stratejinin bu şekilde anlaşılması halinde reformizme düşüleceğini sanmakta, o nedenle de kendilerince, soruna çözüm aramaktadırlar.

Hemem eklemek gerekir ki bu türden itirazlarda bulunan yoldaşlar da, program tasarısında "barış ve demokratik yenilenme" bölümünün yer almasını onaylamaktadırlar.

Bu yoldaşlar, reformizme düşmemek için "barış ve demokratik yenilenme" bölümünde dile getirilen çizgiye "strateji" bu çizginin amacına "stratejik amaç", bu amaç uğrunda mücadele edilecek olan döneme de "stratejik aşama" denmesini önermektedirler.

Bu öneride bulunan yoldaşların ortak kanısına göre stratejik amaç, hiçbir zaman değişmez, bu değişmeyen amaç sosyalizme bağlı olarak devrimdir.

Ne var ki bu iddiayı öne sürenler, amaç hiç değişmeyen stratejinin kendisinin değişip değişmeyeceği hakkında ortaya herhangi bir görüş atmamışlardır.

Stratejinin çizildiği günden devrim amacına ulaşana kadar geçecek tüm dönem boyunca hiç değişmeyen bir stratejik çizgi hazırlamak, genellikle pratik bakımdan imkansız, teorik bakımdan ise saçma olurdu.

Devrime kadar değişmeyecek bir stratejik çizgi hazırlayabilmek için, devrimin elle tutulur, reel güçlerinin pratik olarak ortaya çıkmış olması gerekir. Çünkü ancak o zaman stratejik çizgi devrimin öznel ve nesnel koşullarının somut analizine dayandırılabilir ve böylece pratikte uygulanabilir bir çizgi hazırlanabilir.

Fakat her durumda, faşizmde, yada burjuva demokrasisinde, savaşta yada barışta, devrimci dönemlerde yada evrimci dönemlerde hiç değişmeyen, hep aynı kalan bir strateji tamamen anlamsızdır.

Buna karşılık stratejik çizginin somut duruma göre değiştiğini kabul etmekle beraber, onun amacının hep aynı kalacağını söylemek, bize içinden çıkılmaz çelişkilere düşürür.

İçinde bulunulan aşamanın yada gerçekten ciddi ve ancak mücadaleyle değiştirilebilecek bir somut politik durumun devrimci değişimlere elvermediğini saptayan, stratejiyi buna göre yeniden çizerek değiştiren parti, stratejisinin amacını devrim olarak koyarsa bu böyle bir çelişki yüzünden, yani devrimin öznel ve nesnel ön koşullarının yokluğu nedeniyle hazırlanmasına karşılıklı, önüne ön koşulları olmayan devrim amacını koyduğu için, kendisini sürekli ve bile bile yenilgiye mahkûm etmektedir. Durum değişip, her yeni stratejik çizgi hazırlandığında, bir önceki stratejinin amaca ulaşmadığı da ilan edilmiş olur.

Komisyon, bu karmaşık sorunun çözülmez bir sorun olmadığı kanısındadır.

Komisyon, yukarıda ifade edilen stratejik amacın hep aynı kalacağı şeklindeki görüşün, strateji için değil, Program için geçerli olduğunu düşünmektedir. KP nasıl somut bir durumda ve nasıl bir stratejik çizgiyle savaşır olursa olsun, önüne hangi tür politik amaçla koyarsa koysun, sosyalist amacını değişmez temel amaç olarak ilan etmekte ve bu amaca ancak kapitalizmin devrimci aşılmasıyla ulaşılacağını belirtmektedir.

Komisyon, politik stratejinin doğrudan amacı ile dolaylı amacı arasında ilkesel bir ayrım yapmanın sorunlu çözmeye yarayacağı kanısındadır.

Bu açıdan bakıldığı zaman, partinin devrimci dönem öncesindeki her somut aşamada değişen stratejilerinin doğrudan amacı, o aşama için somut olarak saptamayan acil ekonomik, sosyal, politik, hedefler uğrunda mücadele ederek politik güçler dengesini ilerleme güçlerinden yana değiştirmektedir. Parti programının değişmez temel amacı olan sosyalizm ve ona yolu açacak devrim ise bu stratejik çizginin izlediği tüm aşama boyunca stratejinin dolaylı amacıdır.

Komisyon, program tasarısının bu yaklaşıma bütünüyle uygun olduğu kanısındadır. Bu arada, barış ve demokratik yenilenmenin "devrimle ve sosyalizmle bağı üzerinde de durulmuştur.

Bazı yoldaşla, programda barış ve demokratik yenilenme bölümünün, bu bölümdeki amaç ve ödevlerin yer almasını onaylamakla birlikte; bu bölümde dile getirilen çizgiye stratejik çizgi, bu çizginin amaç ve talepler toplamına stratejik aşamanın programı ve bu çizginin amacına ulaşacağı yada güçler oranında ilerlemeden yana güçler lehine ciddi bir değişiklik yaratacağı döneme de stratejik aşama denmesiyle, devrimle olan bağı koparıldığı kanısındadırlar.

Yoldaşlar, bu soruna hayli farklı çözüm yolları getirmeye çalışmışlardır.

Geçerken belirtelim ki, tasarıda kullanılan "barış ve demokratik yenilenme programı" terimi, partinin iki ayrı programı varmış izlenimi yaratmaktadır. "Barış ve demokratik yenilenme programı" teriminden kastedilen, partinin tüm aşama boyunca uğrun da mücadele edeceği politik amaç ve taleplerdir.

Bir görüşe göre, bugünkü aşamadaki mücadele hedef ve taleplerini devrime bağlayabilmek için, tasarıdaki, "barış ve demokratik yenilenme" bölümünü stratejik aşamanın programı ya da hedefleri olarak değil, fakat "acil hedefler programı" olarak adlandırmak yeterlidir. Ya da buna "alternatif program" denilebilir. Diğer yandan parti, ayrıca bir "asgari program" da yapmak, "acil hedefler programı"nın bu antitekel antiemperyalist asgari programa bağlamak, asgari programı da azami program olan temel hedefe sosyalizme bağlamalıdır.

Nedir ki, bu görüşü savunanlar, bu bağlamanın ne anlama geldiğini ve nasıl gerçekleşeceğini açıklayamamışlardır.

Bu görüş, her iki partinin TBKP programına kadar yaptıkları bütün program belgelerine yansıyan görüştür. Partilerimizin uzun, tarihsel pratik deneyi, iyi seçilmiş kavramlarla ve acil ödevlerin devrimci ödevlerle bağlandığını yazmak ve ilan etmekle bu çok önemli sorunun ne teorik ve ne de pratik olarak çözülemediğini, böylesi yaklaşımların politik mücadele çizgisinin değil, propagandanın konusu olduğunu bize öğretmiştir. Sorunun bu basit çözümü şematizme yol açmaktadır.

Söz konusu görüşü ortaya atan yoldaşlar strateji üzerine yukarıda açıklanan mekanik tanıma dayanma dışında, barış ve demokrasi yenilenme çizgisinin stratejik karakterde olduğunu söylemenin, bu çizgiyi neden, nasıl devrimden ve sosyalizmden kopardığı ortaya koyamamışlardır.

Barış ve demokratik yenilenme hedeflerine "acil hedefler programı" demekle, bu programın nasıl olup da devrimle bağlandığı, aynı şekilde kanıtlanmamıştır.

Gerçek, arada, barış ve demokratik yenilenme çizgisine strateji denirse, bu çizginin içerdiği taleplerin de stratejik olduğu, ve kural olarak, stratejik bir aşama boyunca sözkonusu stratejiye ait talep ve hedeflerin ilerisine geçilemeyeceği de ileriye sürülmüştür. Bu dönem boyunca, (stratejik olarak tanımlandığı gerekçesiyle) barış ve demokratik yenilenme talep ve hedeflerinin ilerisine geçilemeyeceği için, tasarinın reformizme, sınıf uzlaşmacılığına düştüğü ve bugünkü amacı devrimden Çin Seddi'yle ayırdığı iddia edilmiştir.

Tasarıya yönelik bu ağır ve haksız suçlama kabul edilemez. Söz konusu iddia, stratejik çizginin taleplerinin herbirinin de ilerisine geçilemeyeceği şeklinde, sosyal gelişmenin ve sınıf mücadelesinin duyalektiğini yok eden bir dogmaya dayanmaktadır. Marksizmde böyle dogmalar yoktur.

Program tasarısı, öne sürülen talep ve hedeflerin bu dönem boyunca hiç bir şekilde aşılamayacağı yolunda bir görüş öne sürmemiştir.

Stratejik çizginin taleplerinin o aşama boyunca aşılamayacağı fikri, tasarıyı bu fikre dayanarak eleştirenlere aittir. Eğer strateji böyle anlaşılır ve eğer o stra-

tejik çizginin sütun talepleri yerine gelmeden yeni bir stratajik aşamaya geçilemeyeceği bir dogma olarak kabul edilirse, bu anlayışla yapılan her strateji önüne hangi devrimci aşamayı koyarsa koysun yanlış bir strateji olacaktır. Böyle bir şey örneğin, anti-tekel, antiemperyalist devrimci aşamanın ya da devrimin, tüm talepleri yerine gelmeden aşılamayacağı, sosyalizme doğru ilerlemeyeceği anlamına gelmektedir. Bilindiği gibi Bolşevikler, bu dogmayı yıkarak burjuva demokratik aşamadan sosyalist aşamaya geçebilmişlerdir.

Program tasarısı çok açık ifade ediyor ki, politik güçler oranı ilerleme güçlerinden ^{yana} değiştiğinde, parti o anda programdaki tüm acil , ya da stratejik nitelikli taleplerin yerine getirilip getirilmediğine bakamayacaktır. Güçler oranının değişmesi ölçüsünde tamamlanan aşamadan arta kalmış bütün ödevleri, yeni stratejik aşamayla öne çıkan yeni ödevlerle birleştirecek ve sürekli ileriye doğru yürüyerek, sosyal gelişme süreçlerini derinleştirecektir. Partinin bu yaklaşımı, devrim için şartların oluşmadığı koşullarda bir reformlar aşamasından diğerine geçilirken de, bir reformlar aşamasından devrimci bir aşamaya geçilirken de geçerlidir.

Görüldüğü gibi, tasarı değil, fakat, ancak acil hedeflerin ilerisine geçilebileceği, fakat stratejik çizginin taleplerinin tümü yerine gelmeden o aşamanın aşılamayacağı görüşü, iki stratejik aşama arasına Çin Seddi koyan çok eski bir anlayıştır.

Komisyon dile getirilen ve belirtilen sonucu doğrudan görüşe katılmamakta, buna karşılık, barış ve demokratik yenilenme amaç ve taleplerinin tamamen acil amaç ve talepler olduğunu söylemenin, bu amacın stratajik oluşuyla ters düşmediğini , belirtmektedir. Komisyon, aksine acil olarak çözülmesi gereken hedefleri içermeyen veya bu aşamada çözülmesi gerekmeyen ya da çözülemeycek hedeflere ve amaca yönelik bir strateji olacağı kanısındadır.

Barış ve demokratik yenilenme amaç ve talepleriyle devrimin bağı sorununa bazı yoldaşlarımız tamamen farklı bir açıdan yaklaşmış, daha farklı çözüm yolları önermişlerdir,

Bir görüşe göre, barış ve demokratik yenilenme mücadelesi stratajik bir ödevdir. Onun stratejik amaç olan devrim hazırlayacak olmasından ileri gelmektedir. Ne var ki devrimi hazırlayacak olan bu stratejik önemdeki mücadelenin amacı erkin sınıf temelini değiştirmedir, yani devrimi gerçekleştirmediği için, barış ve demokratik yenilenme sürecine stratejik aşama denmemeli, bu aşamaya "devrimin hazırlanması " aşaması denmeli, böylece barış ve demokratik yenilenme süreci boyunca devam edeceği belirtilmelidir.

Komisyon, hangi somut stratejik çizgiyi izlerse izlesin, hangi aşamanın ödevlerini çözerse çözsün, parti stratejisinin genel olarak devrimin öznel ve nesnel koşullarını hazırlama işlev ve rolü gördüğü görüşüne katılmaktadır.

Bununla birlikte bu görüşün kimi gerekçeleri, daha önce değerlendirilen strateji hakkında eski yaklaşımları kendisine temel almıştır. Bu açıdan, barış ve demokratik yenilenme sürecinin bugünden devrimin hazırlandığı ana kadar süregiden değişmez bir çizgi olarak tanımlanması bizce kabul edilemez. Çünkü hiç kimse, devrimin hazırlığının tamam-

lanacağı ana kadar ülkenin ne gibi siyasal, sosyal, ekonomik yeni ve ciddi dönemeçlerle, ileriye ya da geriye gidişlerle yüzyüze geleceğini önceden kestiremez.

Genel olarak barış ve genel olarak demokrasi vs. için mücadelenin devrimin hazırlanacağı ana kadar yüzyüze gelinecek her politik durumda ve devrimci süreç boyunca, hatta devrimden sonra da her aşamada somut, kendine özgü bir sınıfsal ve politik içerikkazanarak süreceğini söylemek doğru olacaktır. Eklemek gerekir ki, barış ve demokrasi mücadelesinin her aşamada kazanacağı yeni sınıfsal ve politik içerik, her aşamaya özgü bir stratejik çizgi demektir. Barış ve demokratik yenilenme bugünkü aşamaya özgü bir sınıfsal ve politik içerik taşımaktadır ve o nedenle, bunun değişmeden devrime kadar süreceğini bugünden söyleyemeyiz.

Bu görüş, genel olarak barış ve demokratik yenilenme mücadelesi ile TBKP program tasarısında somut olarak işlenen barış ve demokratik yenilenme mücadelesini özdeş saydığı için kabil edilemez.

Diğer yandan, barış ve demokratik yenilenme sürecinin "devrim hazırlık aşaması" olarak tanımlanması yanlış sayılamasabile, bu aşamanın özgül, sout karakterini anlatmakta yetersiz kalacağı açıktır. Çünkü bu tanım devrimin dar anlamda hazırlığı anlamına gelmediği için, örneğin komünist hareketin ilk örgütlendiği 1920'den günümüze ve günümüzden devrimin öngününe kadar geçen ve geçecek olan tüm bir tarihsel süreç için de geçerlidir. Bilimsel bir tanım ise, aşamayı somut olarak belirtmelidir.

Komisyon, barış ve demokratik yenilenme sürecinin, bu süreci "devrimin hazırlanma aşaması" olarak tanımlama yoluyla devrime bağlabileceğikanısında değildir.

Komisyon aynı zamanda, bu yönde atılan görüşlere, TBKP program tasarısını açıklayan ek metnin kaynaklık ettiğini düşünmektedir. Bu metni barış ve demokratik yenilenme stratejisini devrimin nesnel ve öznel koşullarını hazırlama rolü üzerinde bu stratejinin devrim stratejisi olmadığına altını çizmek için aşırı bir vurgu yapılmıştır.

Komünist partilerinin her durumdaki politikalarının devrimin öznel ve nesnel önkoşullarını hazırlamaya katkısı özel bir durum değil, her zaman geçerili bir durumdur. Fakat bu rol, politikalar hayata gerçerse gerçeklik kazanır., yoksa kendiliğinden olmaz. O nedenle parti politikasının devrimci rolü, bu politikanın kendisini "devrimci" diye tanıtmaktan ileri gelmez. Günümüz gerçeklerine, varolan güçler oranına uygun olmasından, keskinleşen sorunlara somut çözümler getirmesinden, gerçekçi niteliğinden vs. ötürü, bu politika işçi sınıfının elinde durumu değiştirici bir araç olursa, o zaman politikanın devrimci rolü, devrimin hazırlanmasına katkısı ortaya çıkar. Bu rolün ortaya çıkışında kadroların sorumluluğu büyüktür. Kendi politikamızı "devrimci" diye övmek yerine, bu politikaya vargüçle hayata geçirmeye çalışmak, asıl devrimciliktir.

Sonuç olarak, Komisyona göre, barış ve demokratik yenilenme sürecinin "devrimle bağı" sorunu - çözümsüz bir sorun değildir.

Yoldaşlarımızın tartıştıkları sorun teorik açıdan barış ve demokrasi ile sosyal ilerlemenin; reformlarla devrimin diyalektik ilişkisi sorunudur.

Bu sorun- Marks, Engels ve Lenin'in görüşleri temelinde teoriye yeni tarzda yaklaşımla, yeni düşünce tarzının derinlemesine kavranmasıyla açıklığa kavuşturulabilir. Komisyon bu konuda sözü, tartışmaya katılan, birbirinden farklı görüşler öne sürerek tartışmayı zenginleştiren tüm yoldaşların, partinin kollektif, yaratıcı teorik faaliyetine bırakmayı doğru bulmuştur.

Bununla birlikte tasarının öz bakımından içerdiği bazı pratik saptamalar, sorunun kavranmasına yardımcı olacaktır.

Barış ve demokratik yenilenme ile ifade edilen, bugünkü somut durumla özellik kazanan genel barış ve demokrasi mücadelesinin sosyalizm ile ilkesel bağı program tarafından kurulmuştur. Bu, sosyalizmin değişmez temel amaç olarak ilan edilmesiyle gerçekleşmiştir.

Barış ve demokratik yenilenme ile sosyalizm arasındaki pratik bağ ise, program temelinde birleşmiş partinin çalışmalarıyla; stratejisinin ihtimallere göre değil gerçekliğe göre doğru çizilmesiyle kitlelerin mücadeleleriyle işçi sınıfının rolünün bu süre içinde sürekli artmasıyla kurulur.

Bu ilkesel ve pratik bağ, programlara yazılacak şu ya da bu terimlerle, ortaya atılacak iddialarla, şu ya da bu fomülü şöyle ya da böyle düzeltmekle değil, yaşamın canlı diyalektiği içinde ya kurulur ya da kopar. Hiç bir stratejik doğrultu, barış ve demokrasi ile sosyalizmi birbirine kendiliğinden bağlama gücüne sahip değildir. Bu bağ güçle kurulur: Teorinin gücüyle, partinin gücüyle, kitlelerin gücüyle..

Bu amaçla parti:

-Kapitalizmin tarihsel aşılmaşlığını, sosyalist amacını açıklar. Burada reel sosyalizm, özellikle SBKP'nin yenilenme ve açıklık politikasının büyük gücü sosyalizm amacının kitlelerce benimsenmesi için yeni olanaklar yaratmaktadır.

- Parti teoriyi sürekli geliştirir ve onu gerçekliğe yaratıcılıkla uygular. Strateji bu uygulamanın ürünü olur. Bu strateji, kendisini "devrimci" olarak tanıttığı için değil, olasılıklar, sübjektif istekler yerine gerçekliğe dayandığı için güçlüdür. Barış ve demokratik yenilenme stratejisi böyle bir stratejidir. O, hayat içinde mücadeleler boyunca, parti içi tartışmalarla, devrimci sol güçlerle kurulan diyaloglarla ve kitlelerin nabzını elde tutarak sürekli geliştirilmeye ve zenginleştirilmeye açıktır.

- Parti, ne yalnızca sosyalist amacını açıklayan ve ne de pasifçe bekleyiş içinde devrim günlerini hayal eden bir propaganda örgütü değil mücadele örgütüdür. O nedenle parti bütün gücünü önde duran acil ödevlerin çözümüne mobilize eder. Bütün alanlardaki çalışmalarını önde duran politik amacın başarısına sıkıca bağlar.

-Parti işçi sınıfı için, halk için vardır. Onun bütün yaratıcı güçlerinin açığa çıkması için kitleler arasında vargüçle çalışır. Bu amaçla barış ve demokratik yenilenme politikasının öne sürdüğü kitlelerin can alıcı talepleri uğrunda mücadelelerde en ön safta olmakla yerine getirilir.

-Parti devrimin parti olduğu için aynı zamanda barışın ve demokrasinin partisidir. Barıştan ve demokrasiden yana bütün güçlerle diyalog ve işbirliği politikası izler. Barış ve demokratik yenilenmenin bütün potansiyel güçlerinin birlikte yürümesi ve eylemlerini birleştirmesi için elden gelen her şeyi yapar.

-Parti, gerçeğin tekeli elinde tutma iddiasını reddeder, ülkede yeni bir politik kültürün yaratılmasına, sol içinde geleceğin sosyalizmin politik güçlerini hazırlayacak ve sosyalist çoğulculuğun filizlerini yeşertecek yeni bir tartışma kültürü, çeşitlilik içinde birlik düşüncesinin doğmasına örnek tutumuyla yardım eder.

- Parti bütün bu politikaları ve tutumuyla, barış ve demokratik yenilenme politikasını hayata geçirmeye çalışır. Sonuçta devrimci durum doğsun ya da doğmasın, politik durumun sosyal ilerleme güçleri yararına değişikliğe uğramasıyla, barış ve demokrasinin sosyalizmle bağı gerçek hayatta paratik olarak kurulmuş olur.

Reformların devrimle ilişkisi de bu çerçevede ele alınmalıdır.

Reformlar ancak ve ancak devrimci durumlarda devrime, erkin ele geçirilmesine doğrudan bağlanabilirler.

Bu şıkkın dışında reformlar devrimle ancak dolaylı olarak bağlıdırlar.

Komisyona göre, TBKP Program Tasarısı ve demokrasi ile sosyalizmin; reformlar ile devrimin ilişkisini doğru bir biçimde kurmuştur.

Strateji sorununa bağlı diğer görüşler:

-Barış ve demokratik yenilenme politikası, 12 Eylül rejiminden çıkış yolu olarak, bazı yoldaşlarca tanımlanmıştır. Bu görüş politik amacımızı tam olarak yansıtmamaktadır.

Bugün artık yalnızca 12 Eylül rejiminden çıkış yolu üzerine konuşmak yetersizdir. Çünkü, 12 Eylül darbesiyle kurulan rejimden köklü bir çıkış esasen sağlanamamış, darbeye güçlenen bağımlı militarist-tekelci nitelikteki oligarşinin egemenliğinde, askeri-faşist diktatörlüğün yerine otariter bir rejim olmuştur. 12 Eylül rejiminin yarattığı anti-demokratik kurumların, yasaların ve anayasanın, bütün faşist kalıntıların tasfiyesi, askeri diktatörlüğe demokratik güçler son veremediği için, şimdi daha karmaşık bir sorun olmuştur.

Buna karşılık, 12 Eylül rejiminin bütün olumsuz sonuçlarını ortadan kaldırma ödevini, toplumun her alanda demokratikleşmesi ödevleriyle birleştirmek ve böylece Türkiye'nin demokratik yenilenme sürecine girmesini sağlamak olanakları da doğmuştur. O nedenle barış ve demokratik yenilenme politikası, hem diktatörlükten arta kalan hem de şimdi ortaya çıkan politik ödevleri birlikte çözmeyi amaçlamaktadır. Burada söz konusu olan 12 Eylül rejiminin sonuçlarını tasfiye etmek ve ülkeyi demokratikleştirmektir.

- Barış ve demokratik yenilenme politikasının devrimi erteleme anlamına geldiği kimi yoldaşlarca iddia edilmiştir. Bu iddia hiç bir temele sahip değildir.

Tasarı sosyalizm amacımızı ve bu amaca kapitalizmin devrimci aşılmasıyla ulaşılabileceğini belirtmiştir.

Parti, bugünkü politikasını devrimci koşullarda değil, sosyal ilerlemenin önünde çok büyük engellerin var olduğu, devrimci değişimler için elverişsiz koşullarda hazırlanmıştır. Amaç, bu koşulları ilerleme yanlısı güçler yararına değiştirmektir.

Bugün içinde yaşadığımız dönemde barış ve demokratik yenilenme politikasının öngördüğü reformların ve değişimlerin gerçekleşmesinden önce de devrimci değişimler gündeme gelebilir, teorik bakımdan bu olasılık dışlanamaz. Fakat parti, politikasını ihtimallere göre değil, gerçekliğe göre hazırlamaktadır.

Partinin sürekli olarak gerçekliği hesaba katması, somut durumun somut analiziyle politikasını çizmesi, partiyi her türlü yeni gelişmelere, ani değişikliklere hazır ve uyanık tutan biricik yöntemdir. Bu yöntem sayesinde parti, ortaya çıktığında, devrimci değişimler ortamına uygun yeni bir politik çizgi çizebilecektir.

Aynı zamanda parti, tüm bu dönemde devrimi pasifçe bekleyen aşırı "devrimçi" bir propaganda örgütü değil, kitlelerin içinde çalışan aktif bir mücadele örgütü olacağı için, bu mücadele sayesinde kendisini devrimci değişimlere en iyi şekilde hazırlamış olacaktır.

-Devrim ne ertelenebilir ve ne de iradeyle yaratılabilir. Ancak somut gerçekliği dikkate alan bir politika ve politik mücadele devrimci değişimler yolunu açabilir.

- Barış ve demokratik yenilenme politikasının "batı tipi demokrasi" öngördüğü şeklinde bir yapılmıştır. Komisyon buna katılmamaktadır.

Her ülkenin demokrasisi, o ülkenin somut koşullarının damgasını taşımaktadır. Bu Türkiye'de de, hem kapitalizm koşullarında, hem de sosyalizm koşullarında böyle olacaktır.

Barış için savaşımın yalnız uluslararası bir görev, demokrasinin ise ulusal bir görev olduğu yolundaki yoruma komisyon katılmamaktadır. Hem barış hem de demokrasi için verilen mücadele doğrudan doğruya Türkiye halkının çıkarlarıyla bağlıdır.

Siyasal rejim sorunu:

Tasarıda 1980 darbesiyle ortaya çıkan rejimin ve bugünkü rejimin nasıl tanımlanacağı sorunu çevresinde farklı görüşler ortaya atılmıştır.

Tasarıda, "darbe sonrasında...faşist bir rejim..."in varolduğu belirtilmiş, bu rejimin giderek "faşist çizgilirinin otoriter bir rejimin belirgenleştiği...." soncuna varılmıştır. ^{azaldığı}

Tasarının bu saptamasını yeterli bulmayan bazı yoldaşlar, faşizmden otoriter rejime nasıl, ne zaman ve rejim ~~de~~ hangi sınıfsal değişimler temelinde geçildiği sorusunu yöneltmektedirler.

Komisyon, bu konudaki farklı yaklaşımların, görüşlerin, tartışmaya değer olduğu kabul etmekte, ancak bu konuda ayrıntılı ve yeterince kesinleştirilmemiş görüşlerin programda yer almasını doğru görmemektedir.

Program tasarısı, bugünkü rejimin demokrasi olduğu yolundaki burjuva çevrelerinin tezlerini reddetmiş, buna karşılık, gerçek durumu, rejimin 1980 başlarındaki diktatörlükten farklarını hesaba katmıştır. Aynı zamanda tasarısı, Türkiye'nin kendiliğinden demokratikleştiği yönündeki aşırı iyimser yorumları da reddetmiş, rejimin otoriter eğiliminin gerisindeki sınıfsal güçleri ortaya koymuş ve ülkemizde demokrasinin geniş demokrasi yanlısı güçleri çetin mücadeleleriyle kazanılacağını ifade etmiştir.

Öte yandan bu tartışmayı çözme amaçlı görüşler de vardır.

Faşizm üzerine Komintern 7. Kongresinde yapılan tahlil ve tanımların günümüz koşullarındaki terörist rejimleri olduğu gibi uygulanmasının doğru olmayacağı ileri sürülmektedir. Emperyalist ülkelerde asıl tehlikeli eğilimi temsil eden ve taşıyıcı gücü endüstriyel-askersel kompleks olan yeni globalizmin ve yeni - tutuculuğun temsilcileri egemen durumdadırlar. Savaş öncesinde faşizmin uyguladığı militarizmi, hegemonyacılığı ve savaş kışkırtıcılığını, günümüzde, bambaşka çizgiler altında ve değişik yöntemlerle bu emperyalist çevreler temsil etmektedir. O halde, uluslararası barış ve hilerleme güçlerinin dünya çapında gemleyeceği kapsam, savaş öncesi anti-faşist savaşım dönemiyle kıyaslanamayacak kadar geniştir. Bu da nükleer savaşın savaş-barış sorununa getirdiği yeni boyutun sonucudur. Böyle bir durumda, bir dizi çeper ülkede ortaya çıkan askeri darbe ve diktatörlüklerin, savaş öncesinde faşist Alman emperyalizminin peyklerinde görüldüğü şekilde, bugün de emperyalist saldırganlığın araçları oldukları kuşkusuzdur. Bununla beraber bugibi devletlerde ortaya çıkan rejimin görünüş biçimleri faşizme ne ölçüde benzerse benzesin, asıl olan bubenzerlikler değil, söz konusu rejimin neo-globalizmin uydusu olan terüröst bir diktatörlük olmasıdır. Bu durum gözden kaçırılması, bu gibi rejimlerin

faşist diye adlandırılması, asıl ayırddedici özelliğinin emperyalizme uyduluk olduğunun görülmemesi, kimi zaman bu gibi rejimlere karşı yapılan anti-faşist mücadelenin, anti-emperyalist boyutunun ihmal edilmesine, kimi zamanda bu mücadelenin bizzat Amerikan emperyalizminin manevralarıyla boşa çıkarılmasına, açık diktatörlükler yerine aynı işlevi görececek olan yeni-globalizmin işbirlikçisi rejimleri geçirmesine ve halkı bu yolla şaşırtarak demokrasi mücadelesini etkisizleştirmesine de olanak vermektedir.

O nedenlerle, bu görüşe göre, günümüzde gelişmiş kapitalist ülkelerde emperyalizmin en saldırgan kesimlerini faşist bir diktatörlüğünden olduğu gibi, diğer ülkelerde de faşizmden söz etmek, gerek uluslararası barış mücadelesi ve gerekse bu gibi ülkelerde demokrasi mücadelesi açısından pratik bir önem taşımamaktadır.

Komisyon, bu gibi tartışmalı görüşlerin, bundan sonraki dönemde ayrıntılı olarak ele alınabileceğini, Programda ki ifadeleri kullanmanın pratik açıdan bir zararının olmayacağını, günümüzde faşizmden kalasik anlamıyla faşizmi anlamamak gerektiğini belirtmektedir.

Devrimin yolu sorunu:

Partilerimizin üyelerinin çoğunluğu, devrimin yolu sorunu üstüne program tasarısının pozisyonlarını onaylamışlardır. Buna karşılık bazı yoldaşlar, değişik açılardan konuyu tartışmışlardır.

Bir görüşe göre, program tasarısı barışçıl olmayan yol olasılığına kapıyı tümüyle kapatmıştır. Oysa aslı barışçıl yol olasılığı ancak teorik bir olasılık ufak bir istisna dır. Bu görüş, devrimin barışçıl olmayan yolunu bir öngörü olarak daha güçlü olasılık saymaktadır. Ayrıca, işçi sınıfının çalışmalarını her koşulda barışçı bir demokratikleştirme ile sınırlamanın işçi sınıfı sosyalizmi kavramını bilerek daraltmak ve kabalaştırmak olduğu ve vesileyle hatırlatılmaktadır.

Komisyon bu görüşün bazı genel geçer düşüncelerin dışında çağdaş dünya gerçekliğinin ortaya çıkardığı bir dizi çok öremli sorunla organik bir bağ çinde olan devrimin yolu sorununa yeni bir yaklaşım zorunluluğunu görmediği kanısındadır.

Her soruna olduğu gibi, bu çok önemli soruna da belirli tarihsel koşullarda Marks-Engels ve Lenin tarafından verilen somut yanıtları yineleyerek değil, onların yarattığı yöntemle yaklaşmak gereklidir. Belirli alıntılarla, Marks-Engels ve Lenin'in savaşların ve dünya savaşlarının kaçınılmazlığı düşüncesinde olduklarını, bunun aksi görüşlere bilimsel olmayan, anti-proleter ütöfik, pasifist görüşler olarak sert suçlamalar yönelttikleri kanıtlanabilir. Fakat bu,

teoriyi gerçeklikten kopartmak, dogmatizmde ayak diremek anlamına gelecektir. Çağdaş komünist, bugünün sorunlarını ele alırken, Marks, Engels ve Lenin'i yalnız iyi öğrenmekli kalmamalı, onların kendi zamanlarında söylediklerini incelemekle yetinmemeli, fakat, dünya, işçi sınıfının bu büyük önderleri bugün yaşasaydılar soruna nasıl yaklaşırlardı diye düşünmelidir.

Marksist-leninist tiori, "her koşulda geçerli" formüllere ve şemalara izü bakımından karşıdır. Vaktiyle Lenin, "barışçıl demokratikleştirme"yi "her koşulda" tek biçim sayanlara insanlığın yıkıcı dünya savaşlarıyla kaçınılmaz olarak karşı karşıya oldukları o tarihsel koşullarda nasıl karşı çıktıysa, günümüzde de devrimin yolu üzerine bilinen görüşlere her koşulda yani, nükleer çağ öncesi koşullarda da değişmez dogmalar olarak bakmaya çağdaş komünist karşı çıkmalıdır.

Şöyle ya da böyle, fakat mutlaka devrimin yolu gibi yalnız Türkiye'yi değil bölgemizdeki halkları ve insanlığı ilgilendiren konularda yine bir düşünce tarzının zorunlu olduğunu kavramak, komünist hareketimizin, işçi sınıfının tarihsel misyonuna tamamen uygun düşen sorumluluğun gereğidir.

Söz konusu görüş- Türkiye'de barışçıl olmayan yolun asıl olasılık olduğu kanısındadır. Yalnız bu öngörü bile komünistlerin isterse henüz uzak bir geleceğin işi olsun, ülkeyi kana bulayacak bu olasılığı mümkün olan ölçüde azaltmak için düşünmeye ve davranmaya yöneltmelidir. Sorun, basit bir programatik formülasyon sorununu değil, biz komünistlerin Türkiye'nin geleceği ile ilgili ne düşündüğümüzün ortaya konulması, bu düşüncelerle egemen burjuvazinin ilerlemeyi terörle durdurmayı propaganda eden anti-hümanist ideolojisinin keskin bir mücadeleye girişmesidir.

Bu mücadelenin asla kazanılamayacağını iddia etmek, egemen sınıfın kan dökücülüğünü kanıtlamak değil, fakat ilerleme güçlerinin nükleer çağın gerektirdiği barışçıl yolu egemen güçlere dayatmakta başarısız olacağını peşinen iddia etmek olacaktır. Bu iddia kanıtsızdır.

Söz konusu görüşe göre, program tasarısı, barışçıl olmayan yol olasılığını kapıyı tümüyle kapatmıştır. Tasarı bunu yapabilseydi, buna ancak sevinilebilinirdi. Tasarı, iç savaşa Türkiye'nin kapısını kapatmayı amaç edinmiştir; bu amaç, egemen sınıfın bugüne kadar ki amansız baskılarından, kan dökücülüğünden hareketle, militarizmin ve emperyalizmin devrimci değişimleri önelemek için ülkeyi bir iç savaşa sürükleme çılgınlığını göze alabilecekleri olasılığından ileriye gelmektedir.

Bu ve benzer tüm görüşler, program tasarısında devrimin barışçıl yoldan gerçekleşeceğine dair bir öngörü yapıldığı ve bu öngörüye göre barışçıl yolun tercih edildiği kanısındadırlar.

Bu kanı tamamen yanlıştır ve tartışmayı kısırlaştırıcı bir nitelik taşımaktadır.

Program tasarısı, Türkiye'de devrimin barışçıl mı yoksa barışçıl olmayan yoldan mı gerçekleşeceği üzerine hiç bir peşin yargıda bulunmamaktadır. Tasarı barışçıl yol olasılığı şimdiden belirttiği için devrimin barışçıl yolunu tercih etmiş değildir. Çünkü böyle bir yaklaşım saçma olurdu. Devrimin nesnel ve öznel önkoşullarının hazırlanmasına hizmet eden bir stratejik çizgi formüle etmek-
tedir.

Tasarı barışçıl yol olanakları genişliyor dememiş, fakat henüz böyle bir olanak ordata olmadığı için, barışçıl yolun kazanılması'nı partinin önüne amaç olarak koymuştur,

Devrimin nasıl bir yol izleyeceğinin bize bağlı olmadığını söyleyerek, günümüz dünyasında bu çok önemli soruna hiç bir çözüm kazandırılmaz. Şimdi devrimin hangi yoldan gerçekleşeceği sorunu, ülkenin sosyalizme bir iç savaştan, ayaklanmalardan geçerek mi, yoksa insan ve zenginliklerin yok olmasını önleyen barışçıl yoldan geçerek mi gerçekleşeceği sorunu yalnız bize değil, fakat henüz sosyalizmi benimseyen demokratik bağlaşıklarımıza ve hatta NATO ülkesi Türkiye'de patlayacak bir iç savaşın bölge ve dünya barışı için ne alama geleceğini kavrayan sınıf karşıtlarımızın içindeki gerçekçi çevrelere de bağlıdır. Bu, demokrasiyi sosyallizme kapayıp kapamamakta artık bir karara varmak zorunluğuna işaret etmektedir.

Bazı yoldaşlarımızın, barışçıl yolun kazanılması sorununu TBKP'nin legalitesi gibi, basit bir amaçla açıklaması görüldüğü gibi doğru değildir. Buna karşılık, TBKP'nin legalitesi ile ülkenin iç savaşa sürüklemesini önleme amacı arasında elbette yakın bir bağ vardır. Daha ortada devrimin hiç bir işareti yokken, komünist partisi üzerinde terör uygulayanların, gelecekte ne yapacakları açıktır. O nedenle, anti-komünist yasakları yok etmek, devrimin barışçıl yolunun kazanılmasında küçük de olsa sağduyunun bir zafer kazanması olacaktır. Bir başka deyişle, TBKP program tasarısı legalite için barışçıl yolu kazanmaktan söz etmiyor, fakat barışçıl yolu kazanmak için TBKP'nin legalitesinin gerekli olduğundan hareket ediyor.

Komisyon, TBKP program tasarısının devrimin yolu üzerindeki görüşünü, yeni düşünce tarzını Türkiye koşullarında uygulanması olarak, komünist hareketimize yapmış bir katkı saymaktadır.

Sosyalizm bölümü üzerine:

"Temel amaç: Sosyalizm" bölümü içerdiği yeni yaklaşımlar bakımından doğal olarak tartışmalı bir konudur.

Partilerimizin üyelerinin çoğunluğunca onaylanan bu bölüm, ne yazık ki parti basınımızda yeterince tartışılmamıştır. Oysa tasarının bu bölümü büyük bir önem taşımaktadır.

Tasarıda sosyalist demokrasi anlayışı geliştirilmiştir.

Proletarya diktatörlüğü kavramı kaldırılmıştır. Bunun yerine işçi sınıfının öncülüğünde emekçilerin iktidarı kavramı getirilmiştir.

Sosyalist çoğulculuk görüşü temellendirilmiştir.

Sosyalizmin kuruluşu aşamasında tekelci ve büyük kapitalist ve toprak sahipleri dışında mülk sahibi sınıfların sosyalist mülkiyet ilişkileri içinde özel bir biçimde yer alması öngörülmüştür.

Bütün bu özellikler sosyalizm amacı ile barış ve genel demokrasi mücadelesi arasında özü bakımından varolan uyumu, kopmaz bağı yansıtmıştır.

Konunun yeterli tartışılmaması bazı yoldaşlarımızın bu bölümü yünlüş değerlendirmesine yol açmıştır.

Bazı yoldaşlar, sosyalizmi "şirin" göstermek, "sosyalizm sizin bildiğiniz gibi değildir" türünden bir savunmaya girmek çabasından söz etmektedirler.

Komisyon, programda dar anlamda propaganda öğelerinin mümkün olduğunca yer almamasını onaylamıştır.

Ne var ki söz konusu görüşleri öne sürenler, anılan sonuçlara sosyalizm anlayışımızın başlıca temel yanlarını yorumlarken varmışlardır.

Burada tartışılan sosyalist demokrasiye, sosyalizmde de belli sosyal farklılıkların süreceğine, sosyalizmin evrensel yasallıkları ile nitelenen ülkemizdeki sosyalizmin özgül karakter taşıyacağına dair önemli yaklaşımlardır.

Tasarı, sosyalizm anlayışını sosyalizmin düşmanlarına şirin göstermek amacıyla ortaya atmamıştır. Sosyalizm anlayışımız, sosyalizmi emekçi halka, aydınlara bir "kötülük" dünyası olarak tanıtan egemen burjuvaziye karşı bir mücadele bayrağıdır. Tasarı, sosyalizmin büyük kazanımlarını tahlil etmiş, Türkiye'de de bu kazanımlara ulaşılabileceğinin bilimsel öngürüsüne dayanmıştır. Aynı zamanda tasarı, sosyalizm tarihinde ortaya çıkan, en ağır sonuçlarıyla Stalin'in kişiliğini putlaştırma döneminde yaşanan acı olayların derslerini de hesaba katmış bu ağır mirası kökten yok etmek için tarihine köklü bir eleştiri getiren toplumun her alanında hayranlık uyandırıcı bir devrimci yenilenme sürecine giden SBKP'nin günümüzdeki yaklaşımlarını desteklemiş ve sosyalizm anlayışını Türkiye işçi sınıfının içinde yaşadığı toplumun özüllüklerini içeren bir şekilde hazırlamıştır.

Komisyon, sosyalizm anlayışımızın, çok daha zenginleştirileceği, daha cesur katkılarla geliştirileceği kanısındadır.

Bu arada, tasarıda "demokrasiden sosyalizme uzanan yol" şeklindeki tanım eleştirilmiştir. Bu eleştiriye yönelten yoldaşlar, sosyalizmi demokrasinin karşıtı gibi gösteren bu tanımı tasarının özüne aykırı olarak nitelemişlerdir. Onlara göre, kapitalizmden sosyalizme uzanan yol vardır. Sosyalizme demokrasiyi yok ederek, hem de

nitel bakımdan değişikliğe uğratana kadar derinleştirerek geçilecektir.

Program tasarısında değişik bölümlerde yer alan ve çeşitli politik-ideolojik akımları tanımlayan, bunlarla komünistlerin değişik aşamadaki ilişkilerini ve sosyalizmdeki perspektiflerini açıklayan görüşler, ifade yetersizlikleri ya da net olmayan anlatımlar nedeniyle, sosyalizm anlayışının kavranmasını zorlaştırmıştır.

Komisyon tasarıda bu yönde gerekli düzeltmeleri yapmıştır.

Bazı yoldaşlar, bu kavrama zorluğu yaratan yetersizlikler nedeniyle, tasarıda, sosyalizmin büyük burjuvazi ile birlikte kurulacağı yolunda bir görüş yer aldığı kanısına varmışlardır.

Tasarı böyle bir görüşü savunmamaktadır.

Bu iddia, "nesnel temeli cılız olduğundan, güçlü bağımsız bir akım olamamış olan" burjuva demokrat akımın da "hümanizm, demokratizm ve yurtseverlik temelinde yeni bir niteliğe kavuşarak" sosyalizm kuruluşu aşamasında, kuruluşa katılabilmesi ve sosyalist politik sistemde yer alması için partinin çalışacağı görüşünün yanlış yorumlanmasından kaynaklanmaktadır. Bu yoruma göre, "burjuva demokratik akım"dan DYP ve DYP'ndan de büyük burjuvazi anlaşılacağına göre, demek ki tasarı, sosyalizmin büyük burjuvazi ile kurulacağı vahim hatasını işlemektedir. Benzer yorumlar diğer bazı yoldaşların da görüşlerinde yer almıştır.

Bu yorum doğru değildir.

Birincisi; "burjuva demokratik akım" tasarıda DYP tarafından temsil edilen büyük ve bağımsız bir akım olarak değil, tam tersine, herşeyden önce cılız ve bağımsız olarak var olmamış bir akım şeklinde tanımlanmıştır. Bu demokratik akım esas olarak, DYP çizgisiyle değil, tam tersine önceleri Kemalizmle, sonraları sosyal demokrasi ile ve "ancak "bir ölçüde de burjuva partisini savunan çizgisiyle" yani burjuva parlamenter yöntemleri ön planda tutan" DYP çizgisiyle içiçe varolmuştur. (s.33)

Bu görüşü savunanlar, AP-DP-DYP geleneksel burjuva parlamentarist çizgi içinde bir ölçüdede olsa burjuva demokrat öğelerin var olup olmadığı hakkında herhangi birdüşünce ortaya koymamışlardır., Oysa tasarı, böyle bir tahlil yapmıştır.

İkincisi, tasarıda açıkça belirtildiği gibi, "hümanizm, demokratizm ve yurtseverlik" temelinde yeni bir niteliğe kavuşması yolunda sol akımlarla birlikte sosyalizmin kuruluşuna katılmasına ve sosyalizmin politik sisteminde yer alması çalışılacak olan, DYP değil burjuva demokratik akımdır. Çünkü DYP'nin, bir parti olarak sosyalizme kadar varolup; olmayacağı, nasıl bir değişime uğrayacağı, bugünkü gibi burjuva demokrat bir akım olamayan "burjuva parlamenterist yöntemleri" savunmakla yetinen, fakat aynı zamanda "ulusal güvenlik" doktrinini benimseyen

bir parti olarak mı yoksa burjuva demokrat bir parti olarak mı yaşayacağı önceden kestirelemez. (s:33,sondan üçüncü paragraf)

Üçüncüsü; burjuva demokrat akımdan büyük burjuvazinin sınıfsal temel oluşturduğu bir akım olarak da söz edilmemiştir. Böyle bir tahlil yapılsaydı büyük burjuvazinin demokrat bir neteliği olduğu sonucu çıkardı ki bu doğru olmazdı. Burjuva demokrat akımın güçlü bir nesnel temele sahip olduğuda kabul edilirdi.

Dördüncüsü, tasarı, sınıflar, politik güçler ve politik -ideolojik akımlar arasındaki ilişkilerin basit ve doğrudan ilişkiler olmadığını, bunların karmaşık karakter taşıdığını, belirleyici yönü sınıfsal çıkarlar olmasına rağmen, karşılıklı bir diyalektik ilişkinin vaoldüğünü yöntemsel bir görüş olarak benimsemiştir. O nedenle, burjuva demokratik ya da bir başka politik ideolojik akımı sosyalizmdeki yeri ile, o akımın çıkarların dile getirdiği sınıfın yeri bütünüyle özdeş olamaz. Nasıl ki islamdan söz edildiğinde feodal kalıntıların sosyalizmde de yaşayacağı anlaşılmıyorsa, burjuva demokratik akım sosyalizmde **yer alabileceği** görüşünde büyük burjuvazinin sosyalizme katılacağı anlaşılamaz. Aynı şekilde her hangi bir politik akımla işbirliği yada diyalogtan otomatik olarak bir belirli sınıf-la işbirliği anlamı çıkarılamaz. Burada, o sınıfın belli bir andaki çıkarlarına uyan bir politikayla işbirliği söskonusudur.

Beşincisi, tasarının amacı DYP gibi partileri sosyalizme katmak da değildir. Bu konuda tasarıda açık ve yeni yaklaşımlar vardır. Tasarı, sosyalist çoğulculuğu benimsemiştir. O halde, eğer DYP sosyalizme kadar varlığını sürdürür ve sosyalizmde anayasal nitelikte, yani sosyalist anayasanın çizdiği sınırlar içinde kalacak niteliğe **kendini dönüştürür** ve demokrasi kurllarına saygılı olursa, "sosyalizmi benimsemese" bile varolacaktır. TBKP sosyalizmde çok parti sistemini açıkca benimsemiştir.

"Büyük burjuvazi ile sosyalizm kuruculuğu"nü eleştiren bir kısım yoldaşları, burjuva demokrat akımdan DYP'nin kastedildiğini, DYP'den de büyük burjuvazinin kastedildiğini düşünmüşler, fakat ne yak ki bütün bunlardan sosyalist demokrasi-nin çok yeni bir çizgisinden söz edildiğini, değişik partilerin ve politik ideolojik akımların sosyalizmde de varolacağını kastedildiğini ya çıkaramamış, ya da konunun etrafında dolaşmışlardır.

Komisyon, büyük burjuvazi ile sosyalizm kuruculuğu yapılacağı görüşünün tasarıda yer almadığı görüşündedir.

Bu na karşılık tasarı, tekelci büyük kapitalistlerin ve büyük toprak sahiplerinin dışında küçük ve orta işletmelerdeki özel girişimciliğin potansiyelinden sosyalizmde de yararlanılacağını küçük, orta ve büyük köylülerin, yani büyük toprak sahipleri ve ağaları dışında kalan tüm köylülüğün, esnaf ve zanaatkarların da üretim araçlarının devletleştirilmeyeceğini, kooperatifleşme ve değişik işbirliği içinde, sosyalizmin kuruluşu döneminde varlıklarını sürdüreceklerini belirtmiştir. (s.57-58)

Komisyon, Türkiye'deki mülkiyet ilişkilerini, sınıfların durumunu, ülkenin

büyük çoğunlukla bir İslam ülkesi olmasını, bir ulusal kurtuluş savaşından geçmesini, askeri darbelerle parlamenter kurumların çatışmasına sahne olmasını, tüm bunların yarattığı geleneksel politik-ideolojik akımların etkilerini sınıfların varlığından bağımsız daha bir süre sürdürececeklerini, ve benzer özellikleri dikkate alan sosyalizm anlayışını. yaratıcı bir çalışmanın ürünü olduğunu belirtir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA
TÜSTAV

Program Tasarısındaki değişiklikler

Program tasarısındaki başlıca değişiklikler şunlardır:

A-Yapısal değişiklikler:

"Giriş" bölümü kısaltılmıştır. Parti tarihi ile ilgili kısım "Komünist Partisi" başlıklı bölüme girmiştir. Giriş'ten strateji ile ilgili kısım çıkarılmıştır.

"Günümüz dünyası" başlıklı bölümün sonuna bir sonraki bölümden "Türkiye'nin dünyadaki yeri" başlıklı alt bölüm eklenmiştir. Bu yapılırken alt bölümün başlığı "Emperyalizm ve Türkiye" olarak değiştirilmiştir. Buna paralel olarak "Bölgede durum" arabaşlığı "Emperyalizm ve bölgemiz" olarak değiştirilmiştir.

"Türkiye'nin düzeni ve durumu" başlıklı bölümün ilk arabaşlığı kadar olan girişi çıkarılmıştır. "Kapitalizmin gelişme özgüllükleri" ara başlığı çıkarılmış; ilgili alt bölüm tüm bölümün girişi durumuna gelmiştir. Bundan sonra "Barış ve demokratik yenilenmenin toplumsal güçleri" başlıklı alt bölümün bir kısmı "Halkın sosyal yapısı" arabaşlığı ile "Ekonomik ve politik iktidar" alt bölümünün ardından eklenmiştir.

"Devlet, rejim ve oligarşinin politikası" arabaşlığı "İstikrarsızlığın kısır döngüsü" olarak değiştirilmiştir. Daha sonraki kısımda "Devlet aygıtı ve oligarşinin ideolojisi" ile "Rejim ve yeni tutucu politika" arabaşlıkları ile iki alt bölüm ayrılmıştır.

"Barış ve demokratik yenilenme stratejisi ve güçleri" başlıklı bölüm, daha sonraları gelen "Barış ve demokratik yenilenme için diyalog ve işbirliği politikası" bölümüyle birleştirilmiştir. Bu nedenle "Türkiye'nin düzeni ve durumu" başlıklı bölümden sonra "Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin bugünkü aşamadaki amacı: Barış ve demokratik yenilenme" bölümü gelmektedir. Bu bölüme üç alt bölüm eklenmiştir. Kürt ulusal sorunu ile ilgili alt bölümden sonra "Göçmen işçilerin hakları için", "Kadın özgürlüğü için" ve "Yaşam çevremizin korunması için" başlıklı alt bölümler gelmektedir.

Bundan sonra gelen ve sözü geçen iki bölümün birleştirilmesinden oluşan bölüm "Genel politik çizgimiz" başlığını taşımaktadır. Bu bölümün girişinden sonra "Barış ve demokratik yenilenmenin güçleri" ile "Barış ve demokratik yenilenme için diyalog ve işbirliği" alt bölümleri gelmektedir.

"Temel amaç: Sosyalizm" bölümünün alt bölümleri yer değiştirmiştir. Bölümün girişinden sonra "Kapitalizmden sosyalizme geçiş yolu" ile "Sosyalist Türkiye" alt bölümleri gelmektedir.

"Komünist Partisi" bölümünde yapısal bir değişiklik olmamıştır.

B- Kısaltma yöntemi hakkında

Analiz bölümleri, analizden sonuç çıkaran bölümlere oranla daha çok kısaltılmıştır. Dünya analizi bölümü de Türkiye analizi bölümüne oranla daha fazla kısaltılmıştır. Türkiye analizi bölümünde üstyapı kurumlarına ayrılan yer artırılmıştır. Dünya analizi bölümü içinde ise bölgemize ilişkin analize daha fazla yer verilmiştir.

Bugünkü amaç bölümünde istenilen ölçüde kısaltma başırlanamamıştır. Bunun nedeni bu bölümdeki talepler listesi şeklindeki yazımı, taleplerin mantığını ifade eden politikalar şeklini getiremeyişiştir. Bu bölümde Kürt sorunu ile ilgili alt bölüm genişletilmiş, ayrıca göçmen işçiler, kadın ve çevre sorunu ile ilgili alt bölümler eklenmiştir.

Politik stratejimizle ilgili programın değişik bölümlerindeki metinler bir araya getirilip kısaltılmıştır. Stratejinin güçleri arasından sınıf ve katmanlar çıkarılmış, yerine demokratik, ^{vişinsal} hareketler konulmuştur. Temel amaç: Sosyalizm" bölümünde geçiş yolu ile ilgili alt bölüm önemli ölçüde kısaltılmıştır. Sosyalist Türkiye bölümünden de daha az oranda olmak üzere kısaltma yapılmıştır.

Komünist Partisi bölümünden kısaltmalar olmuş, ama eklemeler de yapılmıştır.

Sonuçta yaklaşık % 25 oranında bir kısaltma yapılmıştır. Daha fazla kısaltma ancak ifadeyi yoğunlaştıracak bir yeniden yazım ile olanaklıdır. Oysa şimdilik çıkarma yöntemi esas alınmıştır.

C-İçerikle ilgili değişiklikler

Değişikliklerin genel mantığı, programın yeni yaklaşımlarını daha belirginleştirmek, öte yandan yanlış anlaşılmasını ya da çarpıtılmasını önleyecek şekilde netleştirmek yönünde olmuştur.

Bu amaçla, daha gerçekçi bir analiz temelinde 80'li yılların yeni özellikleri, buna bağlı olarak barış sorununun ve demokrasi sorununun yeni önemi verilmeye çalışılmıştır.

Barış sorunu ile ilgili olarak Türkiye gibi ülkelerin oynayabilecekleri role analiz bölümünde işaret edilmiştir.

Dünya çapında bilimsel teknik devrimin önemine ve sonuçlarına daha çok dikkat verilmeye çalışılmıştır.

Siyah beyaz kontrastına düşmemek için, sosyalizmin çelişkileri ve sorunlarına daha çok yer verilirken kapitalizmin istikrarsızlığının vurgulanması kaldırılmıştır. Dünyada ve Türkiye'de yeni-tutuculuğun artan rolüne işaret edilmiştir.

Bölge sorunlarının karmaşıklığı ve anti-emperyalist güçlerin bölgedeki zayıfladıkları daha açık ifade edilmiştir.

Dünyada ve Türkiye'de toplumun daha duyarlılık kazandığı genel

insanlık sorunlarına daha çok yer verilmiştir.

ANAP^{içindeki} ve silahlı kuvvetlerdeki çelişkiler^e, ANAP ile militarist güçlerin aralarındaki farklılıklara işaret edilmiştir.

Ülkemizde demokrasinin cılız kalmasına neden olan üstyapı etkenleri, toplumsal psikolojide egemen güçlerin yararlandıkları etkenler belirtilmiştir.

Ekonomik politikada, ulusal çıkarlara yönelik bir ekonomik gelişme, modern üretken güçler yaratma ve emekçilerin yararına istikrarlı bir kalkınma amaçlarına bağlı olarak ağırlık noktaları oluşturulmaya çalışıldı: Dış ekonomik ilişkiler, kamu sektörü ve yatırımlar, toprak ve tarım reformu ile kaynaklar bölümleri eklenmiştir.

Emekçilere yönelik sosyal politikada ise işsizlik sorunu, ücret artışı ve sosyal güvenlik ağırlık noktaları olarak öne çıkarılmıştır.

Kürt sorununun çözümüne Kürt halkının eşit haklılık temelinde katılacağı daha net vurgulanmıştır.

Diyalog ve işbirliği kapsamında sol güçlerin oynayacağı rolün önemi daha açık belirtildi. Sol içi ilişkilerin geliştirilmesinin rolü daha kapsamlı ifade edilmiştir.

Sosyalizm bölümünün en başında, sosyalist iktidar ve uygulamaları TBKP'nin amacı olarak belirginleştirilmiştir.

Çağdaş komünist partisinin kimliği daha belirginleştirilmeye çalışıldı. Partinin demokratik niteliğe sahip olmasının önemi daha vurgulu açıklanmıştır.

Bu değişikliklerin yanısıra tartışma sırasında yapılan bir dizi öneri de tasarı metnine işlenmiştir.

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ KURULUŞ BİLDİRGESİ

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, Türkiye İşçi Partisi ile Türkiye Komünist Partisi'nin birleşmesiyle oluştu. TİP ve TKP'nin birleşmesi, komünist hareketin birliği açısından tarihsel önemde bir olaydır.

TBKP, 1987 sonbaharında, Türkiye kamuoyuna yasal kuruluşa talebini açıkladı. Türkiye'de demokrasinin yerleşip güçlenmesi için, düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün kazanılması için, Komünist Parti'nin yasal kurulabilmesinin belirleyici önem taşıdığından yola çıkan TBKP'nin bu talebi, geçen süre içinde, toplum çapında genel onay kazandı.

Parlamentodaki ve parlamento dışındaki partiler, işçi ve işveren kuruluşları, aydınlar ve basın, geniş halk kesimleri, yasal KP'nin, çoğulcu, demokratik bir rejimin doğal unsuru olduğu görüşünde birleştiler.

Anayasa Mahkemesi, 8 aralık 1988 tarihli kararıyla, demokratik esaslar içinde sınıf iktidarını savunan partilerin, meşru ve yasal sayılması gerektiğini açıkladı. Birçok mahkeme, TBKP'nin adını ve politikasını savunmanın suç teşkil etmediğini belirten kararlar aldı.

Oluşan bu toplumsal ve hukuki meşruiyete dayanarak Türkiye Birleşik Komünist Partisi, yasal kuruluş için gerekli işlemleri tamamlayarak, İçişleri Bakanlığına başvurmuş ve tüzel kişilik kazanmıştır.

TBKP, Demokrasinin kazanılması, devletin çağdaşlaşması ve demokratik yeniden yapılanması, halkın politikada söz ve karar sahibi olması, toplumsal gelişmenin öznesi haline gelmesi için mücadele partisidir.

Türkiye'de geniş mutabakatlara dayalı çağdaş, katılımcı ve çoğulcu bir demokrasiyi gerçekleştirmek; Kürt sorununu adil, demokratik, barışçı bir çözüme kavuşturmak;

ülkemize uluslararası işbölümünde, dünya ve bölge barışını korumada etkin ve saygın bir yer kazandırmak TBKP'nin öncelikli hedefleridir.

TBKP, komünist ve marksist hareketin ilk kurucusu Mustafa Suphi'den bu yana, bu hareketin bütün üye ve liderlerine, bütün örgütlenmelerine bir bütün olarak sahip çıkan, bu mirasın eleştirel değerlendirilmesiyle onun zengin deneyiminden yararlanan bir partidir.

TBKP, işçi sınıfının, öteki kent ve köy emekçilerinin, aydınların, gençlerin ve kadınların, Türk ve Kürt marksistlerinin partisidir. TBKP, toplumsal gelişme ve genel insanlık çıkarlarını başa alır, emekçilerin çıkarlarını bunlarla uyum içinde savunur.

TBKP, sömürüye, savaş tehlikesine, silahlanmaya, her türlü baskı ve eşitsizliğe, cins ayrımcılığına, doğanın tahribine, toplumsal yaşamın her alanında şiddete karşı mücadele; barış, demokrasi, ulusal egemenlik, sosyalizm için en geniş demokratik güçlerle diyalog, işbirliği ve mutabakat partisidir.

TBKP politikasını, bilime ve ahlaka dayandırır, marksizmi temel alır ve onu, dünya ve ülkemiz toplumsal pratiğinin yarattığı zengin deneyime, geçmişin kültür mirasında ve günümüz insan düşüncesinde değerli herşeye dayanarak geliştirmeye çalışır. TBKP, somut gelişmelere ve halkın politik pratiğine göre politikasını sürekli gözden geçirir.

TBKP ideolojik ve politik olarak bağımsız bir parti, ulusal bir güçtür, yurtseverdir. TBKP aynı zamanda, kendisiyle aynı amaçları paylaşan, başka ülkelerin komünist, marksist, sosyal demokrat, yeşil, humanist parti ve akımlarıyla enternasyonalist ilişkiler içindedir.

TBKP iç yaşamını demokratizm, açıklık ve demokratik katılım ilkelerine göre düzenler, çeşitlilik içinde hareket birliğini sağlar, üyelerinin özgür ve girişimci politika-

28.4.90

cılar olarak toplumsal yaşamdaki rollerinin artmasına çalışır.

TBKP, demokratik bir inşa partisi, demokrasi ve sosyalizm için alternatif parti, ilerici toplumsal dinamikleri esinlendirici girişimler partisidir.

TBKP'nin çağdaş kimliği; insanı merkeze alan, işçi sınıfının devrimci partisi, barışın ve demokratizmin partisi, yurtseverlik ve enternasyonalizmin, aklın, hümanizmin ve sosyalizmin partisi olmasında ifadesini bulmaktadır.

TBKP, ülkemiz marksistlerinin geniş birliğini amaçlıyor ve sosyalistlerin birlik partisinin oluşmasına yapıcı katkılarda bulunuyor ve bulunacak. Öteki marksistlerle birlikte, ülkemiz marksist hareketinin devamcısı, geniş güçleri birleştiren, işçi ve öteki emekçilerin, aydınların politik rolünü artıran, çağdaş bir marksist parti oluşturmak TBKP'nin vazgeçilmez amacıdır.

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ PROGRAMI

Hızla değişen bir dünyada yaşıyoruz. Ekonomik, politik, sosyal ve kültürel yaşam hızla uluslararasılaşıyor, sistemler, devletleri birbirinden ayıran duvarlar yıkılıyor. Geleneksel ekonomik, politik, askerî yapı ve kurumlar, temelinde bilimsel-teknik devrimin yattığı bu hızlı değişikliğe ayak uyduramıyor. Nükleer silahların varlığı ve doğal dengenin bozulması gibi bütün insanlığı tehdit eden sorunlar, uluslararası politikanın geleneksel anlayışlarıyla çözülemiyor.

Genel olarak bütün insanlığın ve tek tek her halkın karşı karşıya bulunduğu sorunların, ancak farklı sistemler, devletler, sınıflar, sosyal gruplar, cinsler ve bireyler arasındaki ilişkilerin demokratikleştiği, eşit haklılık ve geniş katılımın sağlandığı ve şiddetin dışlandığı koşullarda çözülebileceği giderek belirginleşiyor.

Dar grup ya da sınıf çıkarları için insanı ve doğayı tahakküm altında tutma, baskı ve dayatmayla toplumsal gelişmeyi denetim altına alma politikalarına karşı, bütün dünyada özgürlük ve katılım, doğayı koruma ve onunla uyum içinde yaşama mücadelesi yükseliyor, yeni, demokratik bir dünya düzeninin ilk unsurları ortaya çıkıyor.

Türkiye, dünyadaki bu hızlı değişimlerin dışında kalıyor. Ne bu süreçlere katılıp, onlardan yararlanabiliyor, ne de onlara kendi özgül katkısını yapabiliyor.

Eski, soğuk savaş dönemine göre tanımlanmış devlet ve zümre çıkarları için, her türlü demokratik gelişmeyi, sınıfların, grupların ve bireyin politik yaşama özgür katılımını engelleyen geleneksel baskıcı-otoriter devlet anlayışı ve politikaları, toplumsal gelişmenin önündeki en

önemli engeli oluşturuyor.

Karşı karşıya bulunduğu ağır ekonomik, politik, sosyal, kültürel ve ekolojik sorunları çözebilmesi için Türkiye'nin herşeyden önce, geniş mutabakatlara dayalı çağdaş, katılımcı ve çoğulcu bir demokrasiye ihtiyacı var. Türkiye dünya gelişmesine de ancak bu yolla katılabilir.

TBKP, ancak çağdaş baskı, şiddet ve tahakküm ilişkilerine karşı, toplumsal yaşamın her alanında evrensel demokratik değerleri bizzat yaşama geçiren bir mücadele anlayışı ile, demokrasinin bir yaşam tarzına, kalıcı bir kültüre dönüşebileceği görüşündedir. TBKP, muhalefette ya da iktidarda, her zaman halkı bu yönde esinlendirecektir.

TBKP, bütün demokratik güçlerle diyalog ve işbirliği içinde, muhalefette ve iktidarda, öncelikle aşağıdaki demokratik yenilenme programını yaşama geçirmek için uğraş verecektir.

Demokratik Bir Rejim İçin

Parlamento politik sistemin en üst organı olmalıdır.

Parlamentonun politik sistemin en üst organı olması, ancak halkın iradesini özgürce ortaya koyabilmesiyle olacaktır. Bunun için tüm politik örgütlenmeler serbestçe faaliyet gösterebilmeli, 141, 142, 163 ve tüm anti-demokratik maddeler kaldırılmalı, gerçekten çok partili bir rejim kurulmalıdır.

Siyasi partilerin örgütlenme ve diğer çalışmalarını özgürce, hiçbir devlet karışması olmadan yürütebilmesi için siyasi partiler yasası demokratikleştirilmelidir.

Bütün partilerin eşit haklılığını güvence altına alacak, nispi temsil sistemine dayalı ve partilere istediklerinde seçim koalisyonları kurma olanağı verecek demokratik bir seçim yasası yapılmalıdır.

Yerel yönetimler merkezi idarenin vesayetinden kurtarılmalı, yetkileri artırılmalı, mali ve idari özerkliğe kavuşturulmalı, yerel yönetimlerde daha geniş bir temsil

sağlanmalıdır.

Sendikalar, kooperatifler ve öteki örgütler, meslek odaları ve üniversiteler belli kurumlaşmış biçimlerde parlamento çalışmalarına katkıda bulunabilmeli, benzer yöntemler yerel yönetimler düzeyinde de uygulanmalıdır.

Parlamentonun politik sistemin en üst organı olması, ancak hiçbir devlet organı ve kurumunun parlamento üzerinde olmaması ve onun denetimi dışında kalmaması ile; ordu yönetiminin politik sistem üzerindeki vesayetine son verilmesi ile; devlet kurumları içinde darbeci odakların yuvalanmasına izin verilmemesi ile olanaklıdır. Bunun için:

Cumhurbaşkanına temsil niteliğini aşan yetkiler tanınmamalıdır.

Milli Güvenlik Kurulu kaldırılmalıdır.

Genel Kumay Başkanlığı Savunma Bakanlığına bağlanmalıdır.

Silahlı kuvvetlerin demokratik rejime karşı kullanılmasını önleyecek, onu yurt savunmasıyla görevli kılacak, demokratik rejime ve halkın seçtiği parlamentoya bağlı kalmasını sağlayacak, iç yapısını demokratikleştirecek bir reform yapılmalıdır.

Milli İstihbarat Teşkilatı ve Polis örgütü, tüm devlet kurum ve organları ve devlet işletmeleri parlamentonun açık denetimine tabi olmalıdır.

Silahlı kuvvetlerin ve polis örgütünün demokratik halk hareketlerine karşı kullanılmasına yol açan yasal düzenlemeler kaldırılmalı, sıkıyönetim ve olağanüstü hal yasaları demokratikleşme amacına bağlı yeniden düzenlenmelidir.

Ordu ve öteki devlet kurumları Amerikancı, faşist, demokrasi düşmanı kadrolardan arındırılmalı, yabancı gizli servislerin devlet kurumlarına sızması önlenmelidir.

İnsan hakları eksiksiz sağlanmalı, halk yığınları özgürce sesini duyurabilmeli, politik sisteme katılabilmelidir.

Toplumsal yaşamın bütün alanlarında ve ülkenin bütün bölgelerinde demokratikleşme için yurttaşlar kendilerini özgür hissetmeli, insan hakları, temel özgürlükler tam olarak yürürlükte olmalıdır. Bunun için:

Kişi ve konut dokunulmazlığı; düşünce ve örgütlenme özgürlüğü; bilgilenme özgürlüğü; vicdan ve din özgürlüğü; kadınların eşit haklılığı; sosyal haklar eksiksiz sağlanmalıdır.

Tüm politik tutukluları içeren bir genel af çıkarılmalı, politik ya da yurttaşlık hakları ellerinden alınmış yurttaşların bu hakları geri verilmeli, politik göçmenlerin özgürce ülkeye dönebilmeleri sağlanmalı, politik nedenlerden dolayı görevine son verilen yurttaşlara görevlerine geri dönme hakkı tanınmalıdır.

Yargı bağımsızlığı ve savunma hakkı güvence altına alınmalı, Devlet Güvenlik Mahkemeleri kaldırılmalı, yurttaşlar hiç bir nedenle işkence ve kötü muameleye hedef olmamalı, gözaltı süresi her durumda 24 saate indirilmeli, savunma suçlamayla birlikte başlamalı, adli polis örgütü kurulmalıdır.

Basın özgürlüğü tam olmalı, TRT özerk ve demokratik bir yapıya kavuşturulmalı, üniversite özerk olmalı üniversitenin bileşeni olan öğrenciler, öğretim üyeleri ve çalışanlar üniversite yönetimine katılmalıdır.

Sendikal haklar, grev ve toplu sözleşme, miting ve toplantı özgürlükleri eksiksiz sağlanmalıdır. Devlet çalışanları politik ve sendikal haklara kavuşmalı, işçi-memur ayırımına son verilmelidir.

İşçi sendikaları, kooperatif ve birlikler, esnaf ve zanaatkar örgütleri, gençlik ve kadın örgütleri, aydın kuruluşları, çeşitli girişimler, dernekler, mimar, mühendis, tabip, eczacı odaları, barolar ve öteki meslek kuruluşlarının faaliyetlerine hiçbir antidemokratik karışma olmamalıdır. Ziraat, sanayi ve ticaret odaları demokratikleşmeli, üyelerin iradesinin yönetimlere tam yansımaları sağlanmalıdır. Bütün bu kuruluşlar, idarenin hiçbir karışımı olmadan, üyelerinin ve ülkenin çıkarları doğrultusunda devletin her

alandaki ve her düzeydeki politikalarına etkide bulunabilen özgür ve özerk kuruluşlar durumuna gelmelidir.

Emekçilerin, işyerinde demokrasi, köyde, mahallede demokrasi istemlerine yanıt verecek önlemler alınmalıdır. Yerel düzeyde kamuoyunun demokratik ifadesini bulmasını sağlayacak katılımcı yapılar oluşturulmalıdır.

Subay, astsubay, askeri öğrenciler ve erler de, bütün yurttaşlar gibi temel hak ve özgürlüklere sahip olmalı, emir-komuta zinciri, ordu mensuplarının ülkenin durumu ve geleceği konusunda özgürce görüş geliştirebilmesine engel olmamalı, subay ve astsubayların değişik düzeylerde kendi özgür iradeleriyle politik yaşama katılmasının olanakları yaratılmalıdır. Bu, ordunun halkla yakınlaşması ve yurt savunması görevini daha iyi yerine getirmesi için gereklidir.

Demokratik bir anayasa yaşama geçmelidir.

1982 Anayasası kaldırılmalı, bütün halkın, demokratik parti ve yığın örgütlerinin katılımıyla, parlamentoda yeni, demokratik bir anayasa yapılmalı, bu anayasa özgür koşullarda yapılacak bir referandumla yürürlüğe girmelidir.

Yeni Anayasal hukuk düzeni, dil, din, milliyet, cinsiyet, yaş, politik düşünce, inanç ve sosyal köken ayrımı yapılmaksızın, bütün yurttaşların temel hak ve özgürlüklerinin güvence altına alındığı, katılımcı çoğulcu bir demokratik rejimi, demokratik, laik, sosyal, hukuk devletini kurallara bağlamalıdır. Uluslararası sözleşmelerde ve BM belgelerinde suç sayılan savaş, faşizm, terörizm, ulusal ve dinî nefret ve düşmanlık yanı sıra faaliyetlere izin verilmemelidir.

Kürt Sorununun Adil, Demokratik, Barışçı Çözümü İçin

Çağlar boyu aynı topraklar üzerinde yaşayan ve bugün sayısı, ülke nüfusunun beşte birini bulan Kürtler, tarihsel olarak oluşmuş farklı bir ulusal topluluktur. Kürt halkının ana dili Kürtçedir.

Ulusal kurtuluş savaşı birlikte yürütüldüğü halde, Kürtlerin ulusal varlığı ve meşru hakları Cumhuriyet'in kuruluşundan bu yana inkar edilmiştir. Gelişen Kürt ulusal bilincine, egemen güçler yasaklarla, baskı ve terörle yanıt vermiştir. Irkçı, seven, militarist politikalar, Kürt sorununu keskinleştirmektedir. Bu, aynı zamanda, Türkiye'nin demokratikleşmesinin önünde büyük bir engel oluşturmakta ve uluslararası emperyalist ve militarist odakların, Ortadoğu'da gerginlikleri artırma, halkları birbirine düşman etme, Türkiye'yi askeri maceralara sürüklenme planlarına hizmet etmektedir.

Kürt sorunu, Kürt halkının varlığının ve ulusal haklarının tanınmamasından kaynaklanan politik bir sorundur. O nedenle bu sorun, baskı ve terörle, askeri yöntemlerle çözülemez. Sorunun çözümü politiktir.

TBKP, Kürt sorununun adil, demokratik ve barışçı bir çözüme kavuşturulması, Türk ve Kürt halkının Türkiye Cumhuriyeti devleti sınırları içinde gönüllülük ve eşit haklılık temelinde birlikte yaşamaları için çalışacaktır.

Kürt sorununun çözümü Kürtlerin özgür iradesini temel almalı, Türk ve Kürt uluslarının ortak çıkarlarına dayanmalı, Türkiye'nin demokratikleşmesine ve Ortadoğu'da barışa hizmet etmelidir.

Bunun için, öncelikle Kürtler üzerindeki politik ve askeri baskıya son verilmeli, Kürt yurttaşların can güvenliği sağlanmalı, sorun özgürce tartışılabilir. Kürt sorunu, ancak bütün tarafların görüşlerini özgürce açıklayabildiği ve sorunun çözümünde her türlü şiddet kullanımının reddi konusunda mutabakat sağlandığı koşullarda çözülebilir.

Kürt sorunu çözülmeden Türkiye'de demokratik yeni-

lenme gerçekleşmiş olmayacaktır. Aynı zamanda Türkiye'nin demokratikleşmesi için mücadeleden başka yoldan Kürt sorununun çözümüne ulaşamaz.

Ekonomide Modernleşme Yoluna Koyulabilmek İçin

Dış ekonomik ilişkiler özellik IMF, Dünya Bankası ve OECD ile olan ilişkiler ulusal çıkarlar temelinde yeniden düzenlenmelidir. Bunun için öncelikle dış borç ödemeleri yeni bir plana ve ihracat gelirinin düşük bir yüzdesine bağlanarak hafifletilmeli, döviz kaynaklarının birikmesine ve ekonomik kullanımına yardımcı olacak bir politika uygulanmalı, yabancı sermayenin faaliyeti ekonomik gelişme ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlenmelidir.

Ekonominin tüm üretim potansiyellerinin harekete geçirilmesi, bilimsel-teknik devrimden ve uluslararası işbölümünden daha iyi yararlanılması amacıyla, devletin ekonomiyi düzenleme mekanizmaları, kamu yatırımları ve ekonomik işletmeleri yeniden düzenlenmeli, çalışanların kamu mülkiyetine ortak olması ve sendikaları aracılığıyla yönetime katılması sağlanmalıdır.

Emekçi ve genel halk girişimleri desteklenmeli, mülkiyetin yaygınlaşması sağlanmalıdır. Demokratik ve bölgesel özellikleri dikkate alan bir toprak ve tarım reformu yapılmalı, kooperatifleşmenin demokratik temellerde gelişmesi desteklenmelidir.

Ekonomik gelişme ve sosyal politikalar için kaynak yaratılmalıdır. Bunun için öncelikle silahlanma harcamaları azaltılmalı, vergi adaletini sağlayacak ve devletin vergi gelirlerini artıracak bir vergi reformu gerçekleştirilmeli, ucuz devlet ilkesi uygulanmalıdır.

İşçilerin ve Öteki Emekçilerin Yaşam Koşullarının İyileştirilmesi İçin

İşsizliğin azaltılması için özel istihdam programları uygulanmalı, işten çıkarmalar durdurulmalı, çalışma haftası kademeli olarak indirilmeli, iş güvencesi sağlanmalıdır. Halkın çalışma ve yaşam koşulları iyileştirilmelidir. Bunun için asgari ücret artırılmalı ve vergi dışı bırakılmalı, eşit işe eşit ücret verilmeli, ücret ve maaşlar, köylü gelirleri enflasyona karşı korunmalıdır. En önemli gıda maddelerinin fiyatları düşük tutulmalıdır. Gecekondu yıkımı durdurulmalı, küçük üreticiler desteklenmelidir.

Bütün yurttaşlar sosyal güvenlik kapsamına alınmalı, sağlık, eğitim, konut ve ulaşım hizmetleri yaygınlaştırılmalı ve ucuzlatılmalıdır. İşçi sağlığı-iş güvenliği için etkili önlemler alınmalıdır.

Demokratik Bir Kültür ve Eğitim Politikası İçin

Kültür alanında yaratılan tahribatın önlenmesi ve ulusal kültürümüzün demokratizm, hümanizm, yurtseverlik ve aklıcılık yönünde zenginleştirilmesi gereklidir. Demokratik bir kültür politikası uygulanmalı, tüm kültür ve sanat faaliyetleri desteklenmeli, halkın bunlara artan katılımı sağlanmalı, yaratıcı yetenekleri geliştirilmelidir.

Kültürel yenilenme, Türk ve Kürt ulusal kültürel değerleri, Anadolu uygarlıklarının mirası, İslam kültürünün insancıl öğeleri, halkımızın çağdaşlaşma mücadelesinde yarattığı tüm değerlerin evrensel çağdaş kültür ile karşılıklı etkileşimi ile gerçekleşecektir.

İnsana, düşünceye ve yarancılığa değer veren, baştan yana demokratik, laik, bilimsel-teknik devrim gereklerine uygun bir eğitim sistemi oluşmalı, eğitimde fırsat eşitliği sağlanmalı, özerk, demokratik üniversite gerçek-

leşmelidir.

Köyün Demokratik Gelişmesi için

Köylünün yıkımdan kurtulması için, herşeyden önce, topraklı ve az topraklı köylünün toprağa kavuşması, küçük üreticinin çok yönlü desteklenmesi, bütün köylerin alt yapı tesislerine, sağlık hizmetlerine kavuşması gereklidir.

Köyde demokrasi için köylü jandarma baskısından kurtulmalı, demokratik yönetim mekanizmaları oluşmalı, kooperatiflerin önündeki anti-demokratik engeller kaldırılmalı, partilerin ve demeklerin köyde örgütlenmesi serbest bırakılmalıdır.

Yurtdışındaki Göçmenlerin Hakları İçin

Emekçi halkımızın bir parçası olan yurtdışındaki göçmenleri bulundukları ülkelerde ikinci sınıf insan muamelesi görmektedir. Yurtdışındaki göçmenler bulundukları ülkelerde eşit demokratik haklara sahip olma mücadelesi verirken, aynı zamanda insanların bir daha göçe zorlanmayacağı bir Türkiye için mücadeleye katılıyor, demokrasi mücadelesinin güçlenmesine katkıda bulunuyor.

TBKP, göçmen sorunlarının çözümü için, hem Türkiye hükümetlerinin, hem bulundukları ülke hükümetlerinin, hem de ilgili uluslararası kuruluşların çok yönlü çaba göstermesi için çalışacaktır. Her ülkede demokratik göçmen hareketini, yerli ve yabancı işçilerin uluslararası dayanışmasını destekleyecektir.

Özgür Bir Gençlik İçin

Gençlik ülkemizin bu gününde ve geleceğinde söz sahibi olmalıdır. Toplumsal ve politik yaşama eşit haklı ve

aktif olarak katılabilmelidir. Yaratıcı, sorgulayıcı, üretken ve dinamik bir gençlik özgür bilimsel gelişmenin ve demokratik bir ülkenin yaşamsal ihtiyacıdır. Böyle bir gençliğe sahip olmayan ülkenin geleceği olamaz.

Bu nedenle, gençlerin yaşadıkları her alanda, karar alma süreçlerine kendi bağımsız örgütleriyle katılmalarının sağlanması, toplumsal ve politik yaşamda kendi araç ve yöntemleriyle yer almanın zorunluluğu, TBKP'nin temel gençlik politikasıdır.

Bunun için :

Gençlere ilişkin politika yapma yasağı ivedilikle kaldırılmalı,

Gençler yurttaşlık hakkından eksiksiz yararlanmalı, Gençliğin yaşama ve çalışma koşulları iyileştirilmeli, eğitim, iş, meslek öğrenme ve kendini geliştirme olanakları hazırlanmalı,

Özellikle, yüksek öğrenim gençliğinin söz hakkı ve katılım talebinin önündeki engeller kaldırılmalı,

Gençlik kendi kuşağına özgü bir yaşam tarzını özgürce geliştirebilmelidir.

Kadın Özgürlüğü İçin

Toplumda kadının aşağılanması, eşitsiz durumuna, her alanda erkek egemen anlayışa karşı, kadınların hak eşitliği ve özgürleşmesi için bugünden mücadele verilmelidir. Kadın haklarının eksiksiz kazanılması, fiili hak eşitliğinin gerçekleştirilmesi, bunun yanı sıra ailede, cinsler ve kuşaklar arası ilişkilerin demokratikleştirilmesi, cins ayrımcılığının her türünü mahkum eden yeni bir demokrasi kültürünün oluşması gereklidir.

Emekçi kadınların durumunun iyileştirilmesi, kadınlara karşı dayak ve cinsel şiddetin ortadan kaldırılması için gerekli yasal, toplumsal ve kültürel önlemler alınmalıdır.

TBKP feministlerin, değişik kadın çevre ve örgütlerinin bu doğrultudaki girişimlerini destekler.

Yaşam Çevremizin Korunması İçin

Doğanın ve insanların yaşam çevresinin giderek artan kirlenmesine, ekolojik dengenin bozulmasına karşı ivedilikle önleyici önlemler alınmalıdır. Başta tekellerinki olmak üzere tüm maddi üretim faaliyeti çevre korunması açısından denetlenmelidir. Toplumun her kesiminde yaygın bir çevre bilinci, çevre kültürü oluşması için çaba harcanmalıdır.

TBKP, ülkemizin insanıyla, doğal kaynakları ve zenginlikleriyle, ormanları ve yeşil alanlarıyla, denizleri ve akarsularıyla, havası ve toprağıyla, kimileri tükenmekte olan bitki ve hayvan türleriyle, kültür ve tarih değerleriyle korunması için girişimde bulunan tüm örgüt ve hareketleri destekleyecektir.

Barışçı, Egemen Bir Dış Politika İçin

Türkiye dünya barışının korunmasına etkin bir biçimde katkıda bulunmalıdır. Bunun için öncelikle nükleer ve öteki kitlesel kırım silahlarının azaltılması ve giderek ortadan kaldırılması, uzayın silahlandırılmasının önlenmesi, konvansiyone silahlarda karşılıklı indirimle gidilmesi için gerekli tüm çaba harcanmalıdır.

Türkiye NATO ve Varşova Antlaşması Örgütü'nün eş zamanlı kaldırılması için çaba göstermelidir. Bu doğrultuda bir ilerleme sağlanamazsa ya da NATO'nun Türkiye'yi silahlı bir çatışmaya sürüklemesi durumunda, Türkiye bu paktın askeri kanadından çekilmelidir. Türkiye, NATO üyesi kaldığı sürece NATO'da kendi meşru çıkarlarına ve dünya barışına yönelik bir politika izlemelidir.

Bölgemizin nükleer ve kimyasal silahlardan arındırılması için çalışılmalı, bu yöndeki tüm girişimler desteklenmelidir.

Kendi irademiz dışında bir savaşa sürüklenme tehlikesinden korunmak için "Savunma ve Ekonomik İşbirliği anlaşması" feshedilmeli, ülkemizdeki her türlü Amerikan

askeri varlığına son verilmelidir. ABD'nin içişlerimize ve dış politikamıza karışması önlenmelidir.

Türkiye, her türlü dış politik sorununu şiddete ve şiddet tehdidine başvurmadan, barışçı yollardan ve her ülkenin meşru çıkarları, uluslararası hukuk ilkeleri ve pratiği temelinde çözmeyi esas almalıdır.

Türkiye bütün ülkelerle, özellikle komşularıyla ilişkilerini barış, iyi komşuluk, karşılıklı yarar temelinde çok yönlü geliştirmelidir.

Türkiye Bütünsel bir Avrupa politikası ve bütün dünyaya açık çok yönlü uluslararası ilişkiler politikası izlemelidir. Avrupa Topluluğu ve Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi ile ve bunlara üye ülkelerle ilişkilerini özellikle geliştirmelidir.

AET'ye tam üyelik bu çerçevede ele alınmalı, kalkınma yolunda atılan adımlara bağlı olarak, bilimsel-teknik devrimin sonuçlarından barışçı amaçlarla azami ölçüde yararlanmak ve olumsuzlukların asgariye indirilmesi hedeflenerek değerlendirilmelidir.

Kıbrıs sorunu, federasyonda içinde olmak üzere tüm önerilerin ele alındığı, toplumlararası görüşmeler yoluyla iki toplumun meşru çıkarlarını temel alan bir çözüme kavuşturulmalıdır.

Dış politika kamu denetiminde olmalı, ulusal çıkarları ilgilendiren her konu en açık biçimde tartışılmalı, halklararası dostluk geliştirilmelidir.

Genel İnsanlık Sorunlarının Çözümüne Katkıda Bulunabilmek İçin

Bütün insanlığı ilgilendiren nükleer savaşın engellenmesi, ekolojik felaketin önlenmesi, enerji ve hammadde ihtiyaçlarının karşılanması, doğal çevrenin korunması, ülkelerin ekonomik güvenliğinin sağlanması, uluslararası ekonomik ilişkilerin demokratikleştirilmesi vb. genel insanlık sorunlarının çözümüne Türkiye de katkıda bulunmalıdır.

Eşit güvenlik ve uluslararası ilişkilerde eşit haklılık temelinde bütün devletlerle işbirliğini güvence altına alacak kolektif bir güvenlik ve işbirliği sisteminin Birleşmiş Milletler Örgütü çerçevesinde oluşması için Türkiye çaba göstermeli dir.

1 TBKP'nin Temel Amacı: Sosyalizm

Kapitalizm, insanlığın gelişmesine büyük katkılarda bulundu ve buluyor. Ne var ki, kapitalizm aynı zamanda insan ve doğa üzerinde sermayenin dar sınıf çıkarları için tahakküm ve sömürüdür, işçi ve öteki çalışanların, genel olarak insanın, iktidar ve mülkiyete, dolayısıyla kendine ve emeğinin sonuçlarına yabancılaşması demektir. Kapitalizm, öteki ülkelerde olduğu gibi bizim ülkemizde de, insanların sosyal adalet, özgürlük, özgürce gelişme, özyönetim, bilin ve kültür ihtiyaçlarını tam olarak karşılamak yeteneğinde değildir.

TBKP'nin temel amacı sosyalizmdir. Sosyalizm, işçi ve öteki emekçilerin, aydınların, genel olarak toplumun iktidara ve mülk yete yabancılaşmasına son verildiği, halkın kendisinin ve ülkenin geleceği konusunda özgürce karar verebildiği ve emeğinin karşılığını alabildiği, kendini çok yönlü geliştirebildiği bir düzendir.

Türkiye'nin demokratik yenilenmesi, başlayan dünya düzeninin demokratikleşmesiyle birleştiğinde, sosyalizmi hazırlayacaktır.

İşçi sınıfının, tüm emekçilerin, tüm çalışanların iktidarıyla kurulacak olan sosyalizm, işçi ve emekçilerin eseri olacaktır.

TBKP, sosyalizmi amaçlayan diğer politik ve toplumsal güçlerle birlikte, geniş demokratik bağlaşıklık ilişkileri

içinde ve geniş toplumsal mutabakatlar zemininde, çoğulcu demokratik rejim kuralları içinde, çoğunluğun kazanılmasıyla, politik demokrasinin güçlendirilmesiyle emekçi iktidarının kurulması için çalışacaktır.

Demokrasiyi güçlendirerek sosyalizme geçilecek, sosyalizmi güçlendirerek demokrasi geliştirilecektir. Sosyalizmin bütün potansiyelinin seferber edilmesi ancak azami demokrasiyle ve çoğulcu bir rejimde olanaklıdır. Bu koşullarda, toplum, kendi üretim ve paylaşım tarzını, yaşama ve çalışma koşullarını özgürce belirleyebilecektir.

Sosyalizmde insan herşeyin merkezinde olacaktır. Sosyalizmin gelişme sürecinin ileri evrelerinde, sınıf farklarının doğal gelişme sonucu kalkacağı komünist toplumda, üreten toplumsal zenginlikten, iraddi ve kültürel birikimden "herkesin ihtiyacına göre" payını alabileceği, özgür insanların özgür dünyasını yaratmanın koşulları oluşmaya başlayacaktır. TBKP'nin nihai amacı, insanın insanca yaşayabileceği özgürlük dünyasıdır.

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ PROGRAMI

"Yaşamak! Bir ağaç gibi
tek ve hür ve bir orman gibi
kardeşçesine, bu hasret bi-
zim!"

GİRİŞ

Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP), Türkiye İş-
çi Partisi (TİP) ve Türkiye Komünist Partisi'nin (TKP)
birleşmesi ile oluşan, işçi sınıfının, öteki kent ve köy
emekçilerinin, aydınların, gençlerin ve kadınların, Türk
ve Kürt marksistlerinin sınıf esasına dayalı marksist parti-
sidir. TİP ve TKP'nin birliği; özgün koşullar nedeniyle do-
ğan politik boşlukların yeni örgütlenmelere yol açmasıyla
oluşan ayrılığa son vermesi, komünist hareketin birliği ve
marksizmin yenilenme süreci açısından tarihsel önemde
bir olaydır.

TBKP, hızla değişen dünyamızda tarihsel görevini,
marksizmin rolünün azaldığı değil, tersine artması gerek-
tiği temel görüşüne dayandırır ve bu görevin yerine geti-
rilmesini, çağın yeni düşünceleri ışığında marksist teori
ve pratiğin katılımcı demokratizm ve hümanizm ruhunda
yenilenebilmesine ve sosyal-politik, kültürel ve ekonomik
gelişme süreçlerine aktif müdahale politikalarına bağlı
görür.

TBKP, komünist ve marksist hareketin, işçi sınıfı mü-
cadelelerinin dünya ölçüsündeki kazanımlarına, devrimci
teori ve pratiğine yaslanır, bu büyük tarihten beslenir.
TBKP, aynı zamanda insanlığın özgürlükçü, aydınlanma-
cı mirasını kendi mirası ve zenginliği sayar ve toplumsal

gelişme ve genel insanlık çıkarlarıyla emekçilerin çıkarla-
rını uyum içinde savunur.

TBKP, komünist ve marksist hareketin ilk kurucusu
Mustafa Suphi'den bu yana, bu hareketin üye ve yönetici-
lerine, bütün farklı örgütlenmelerine, partilerine bir bütün
olarak sahip çıkan, bu mirasın eleştirel değerlendirilme-
siyle onun zengin deneyiminden yararlanan bir partidir.

TBKP, ideolojik ve politik olarak bağımsız bir parti,
ulusal bir güçtür, yurtseverdir. TBKP aynı zamanda kendi-
siyle aynı amaçları paylaşan başka ülkelerin komünist,
marksist, sosyal demokrat, yeşil, hümanist parti ve akımla-
rıyla enternasyonalist ilişkiler içindedir.

TBKP demokratik bir inşaa partisi ve sosyalizm için al-
ternatif parti, ilerici toplumsal dinamikleri esinlendirici gi-
rişimler partisidir.

TBKP, iç yaşamını demokratizm, açıklık ve katılım il-
kelerine göre düzenler, çeşitlilik içinde hareket birliğini
sağlar, üyelerinin özgür ve girişimci bireyler olarak toplu-
mun politik yaşamındaki rollerinin artmasına çalışır.

TBKP'nin çağdaş kimliği, işçi sınıfının devrimci parti-
si, barışın ve demokratizmin partisi, yurtseverlik ve enter-
nasyonalizmin, aklın, ahlakın, humanizmin ve sosyaliz-
min partisi olmasında ifadesini bulmaktadır.

TBKP, sömürüye, savaş tehlikesine, silahlanmaya, her
tür baskı ve eşitsizliğe, ırk ve cins ayrımcılığına, doğa-
nın tahribine, toplumsal yaşamın her alanında şiddete
karşı mücadele; barış, demokrasi, ulusal egemenlik, sos-
yalizm için en geniş demokratik güçlerle diyalog, işbirliği
ve mutabakat partisidir.

TBKP, ülkemiz marksistlerinin geniş birliğini amaçlı-
yor ve sosyalistlerin birlik partisinin oluşmasına yapıcı
katkılarda bulunuyor ve bulunacak. Öteki marksistlerle

ğal kaynaklarının alabildiğine yağmalanacağı, doğal çevrenin rahatlıkla kirletilebileceği bir alan olarak görmektir. Uluslararası mali sermaye borç mekanizmasıyla bu ülkelerden eşi görülmedik kârlar elde etmektedir.

Dünya sosyalizmi, nesnel etkenler ve öznel yanlışların yol açtığı derin bir bunalım yaşamakta, demokratik ve insancıl bir sosyalizm yönünde kendini yenilemeye çalışmaktadır.

Genel olarak bütün insanlığın ve tek tek her halkın karşı karşıya bulunduğu sorunların, ancak farklı sistemler, devletler, sınıflar, sosyal gruplar, cinsler ve bireyler arasındaki ilişkilerin demokratikleştiği, eşit haklılık ve geniş katılım sağlandığı ve şiddetin dışlandığı koşullarda çözülebileceği giderek belirginleşmektedir.

Dar grup ya da sınıf çıkarları için, insanı ve doğayı tahakküm altında tutma, baskı ve dayatmayla toplumsal gelişmeyi denetim altına alma politikalarına karşı, bütün dünyada özgürlük ve katılım, sosyal adalet, doğayı koruma ve onunla uyum içinde yaşama mücadelesi yükseliyor, yeni, demokratik bir dünya düzeninin ilk unsurları ortaya çıkıyor.

Bugün Türkiye'nin karşı karşıya bulunduğu temel sorun, çağın hızlı gelişimine, ekonomik, sosyal, politik, kültürel her alanda yetişebilmek ve oluşmakta olan yeni uluslararası ilişkiler sisteminde barışçı, egemenlik haklarına sahip onurlu ve eşit haklı bir yer edinebilmektir.

Ülkemizin çağı yakalayabilmesi "kalkınma sorunu"nu demokratik ve egemen bir rejim içinde çözebilmesine bağlıdır. Türkiye, azgelişmişliği aşmış, sanayileşme yolunda önemli bir mesafe katetmişse de, henüz gelişmiş ülkeler düzeyine çıkmış olmaktan çok uzaktır.

Çarpık kapitalistleşme, bunun doğurduğu ekonominin

yapısal bunalımı, giderek artan sosyal dengesizlik, tarım ve sanayi sektörleri arasındaki artan uyumsuzluk, tarım sektörünün hızla tahribi, kentlere göçün artışı ve yüksek nüfus artışı, ucuz işgücü kullanımını temel alan istihdam politikaları, bunun yol açtığı teknoloji talebinin düşüklüğü, kalifiye işgücü kaybı, savurganlık, çığ gibi büyüyen işsizlik, bilim, kültür ve eğitim düzeyinin hızla düşmesi, dış borç ana para ve faizleri için yapılan ödemelerle ulusal gelirin büyük bölümünün kaybı ve tutarsız ekonomi politikaları, kalkınma için gerekli madde ve insan gücü temelinin, gerekli sermaye birikiminin ve teknolojinin yaratılmasına engel olmaktadır. Mevcut iktisat politikaları, ülkenin uluslararası tekellerin sömürü mekanizmasına daha sıkı bağlanmasına yol açmaktadır. Bütün bunlara ek olarak, doğal çevre hızla kirlenmekte, ekolojik denge onarılması çok güç şekilde bozulmaktadır. Günümüzde kalkınma ileri teknolojiye dayanmak zorundadır; çağdaş toplum bilgi ve teknoloji üreten bir toplum demektir. Türkiye ise, teknoloji üreten bir ülke olmak bir yana, çağdaş teknolojiyi ithal edebilen bir ülke bile değildir. Oysa diğer kritik alanların yanı sıra, artık bilim ve teknoloji alanında aktif hazırlık yapmayan bir ülke, ekonomik gelişmesini kendi insiyatifinde tutamaz, egemenliğini koruyamaz.

Ekonominin gelişmesinde piyasanın rolü vazgeçilmezdir. Öte yandan bilimsel-teknik devrim koşulları-bilim ve teknolojinin geliştirilmesi, bunun kazanımlarının kullanılması için gerekli yatırımların yapılabilmesi, ortaya çıkan sosyal sorunların çözülebilmesi, ekonominin uluslararasılaşmasının olanaklarından yararlanılabilmesi için uzun vadeli perspektiflere sahip olmayı zorunlu kılmakta, bu durum ise demokratik bir planlamanın işlevini nesnel olarak artırmaktadır. Türkiye için piyasanın rolünü, planla-

nispi temsil sistemine dayalı ve partilere istediklerinde seçim koalisyonları kurma olanağı verecek demokratik bir seçim yasası yapılmalıdır.

Yerel yönetimler merkezi idarenin vesayetinden kurtarılmalı, yetkileri artırılmalı, tam mali ve idari özerkliğe kavuşturulmalı, yerel yönetimlerde daha geniş bir temsil sağlanmalıdır.

Sendikalar, kooperatifler ve öteki örgütler, meslek odaları ve üniversiteler belli kurumlaşmış biçimlerde parlamento çalışmalarına katkıda bulunabilmeli, benzer yöntemler yerel yönetimler düzeyinde de uygulanmalıdır.

Parlamentonun politik sistemin en üst organı olması, ancak hiçbir devlet organ ve kurumunun parlamento üzerinde olmaması ve onun denetimi dışında kalmaması ile ordu yönetiminin politik sistem üzerindeki vesayetine son verilmesi ile devlet kurumları içinde darbeci odakların yuvalanmasına izin verilmemesi ile olanaklıdır. Bunun için:

Cumhurbaşkanına temsil niteliğini aşan yetkiler tanınmamalıdır.

Milli Güvenlik Kurulu kaldırılmalıdır.

Genel Kurmay Başkanlığı Savunma Bakanlığına bağlanmalıdır.

Silahlı Kuvvetlerin demokratik rejime karşı kullanılmasını önleyecek, onu yurt savunmasıyla görevli kılacak, demokratik rejime ve halkın seçtiği parlamentoya bağlı kalmasını sağlayacak, iç yapısını demokratikleştirecek bir reform yapılmalıdır.

Milli İstihbarat Teşkilatı ve polis örgütü, tüm devlet kurum ve organları ve devlet işletmeleri parlamentonun açık denetimine tabi olmalıdır.

Silahlı Kuvvetlerin ve polis örgütünün demokratik halk hareketlerine karşı kullanılmasına yol açan yasal düzenle-

meler, en başta sıkıyönetim yasası kaldırılmalı, olağanüstü hal yasası demokratikleşme amacına bağlı yeniden düzenlenmelidir.

Ordu ve öteki devlet kurumları Amerikancı, faşist, demokrasi düşmanı kadrolardan arındırılmalı, yabancı gizli servislerin devlet kurumlarına sızması önlenmelidir.

**İnsan hakları eksiksiz sağlanmalı,
halk yığınları özgürce sesini duyurabilmeli,
politik sisteme katılabilmelidir**

Toplumsal yaşamın bütün alanlarında ve ülkenin bütün bölgelerinde demokratikleşme için yurttaşlar kendilerini özgür hissetmeli, insan hakları, temel özgürlükler tam olarak yürürlükte olmalıdır. Bunun için:

Kişi ve konut dokunulmazlığı, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü, bilgilene özgürlüğü, vicdan ve din özgürlüğü; kadınların eşit haklılığı, sosyal haklar eksiksiz sağlanmalıdır.

Tüm politik tutukluları içeren bir genel af çıkarılmalı, politik ya da yurttaşlık hakları ellerinden alınmış yurttaşların bu hakları geri verilmeli, politik göçmenlerin özgürce ülkeye dönebilmeleri sağlanmalı, politik nedenlerden dolayı görevine son verilen yurttaşlara görevlerine geri dönme hakkı tanınmalıdır.

Yargı bağımsızlığı ve savunma hakkı güvence altına alınmalı, Devlet Güvenlik Mahkemeleri kaldırılmalı, yurttaşlar hiçbir nedenle işkence ve kötü muameleye hedef olmamalı, gözaltı süresi her durumda 24 saate indirilmeli, savunma suçlamayla birlikte başlamalı, adli polis örgütü kurulmalıdır.

Basın özgürlüğü tam olmalı, TRT özerk ve demokratik

bir yapıya kavuşturulmalı, üniversite özerk olmalı üniversitenin bileşeni olan öğrenciler, öğretim üyeleri ve çalışanlar üniversite yönetimine katılmalıdır.

Sendikal haklar, grev ve toplu sözleşme, miting ve toplantı özgürlükleri eksiksiz sağlanmalıdır. Devlet çalışanları politik ve sendikal haklara kavuşmalı, işçi-memur ayırımına son verilmelidir.

İşçi sendikaları, kooperatif ve birlikler, esnaf ve zanaatkar örgütleri, gençlik ve kadın örgütleri, aydın kuruluşları, çeşitli girişimler, dernekler, mimar, mühendis, tabip, eczacı odaları, barolar ve öteki meslek kuruluşlarının faaliyetlerine hiçbir antidemokratik karışma olmamalıdır. Ziraat, sanayi ve ticaret odaları demokratikleşmeli, üyelerin iradesinin yönetimlere tam yansıması sağlanmalıdır. Bütün bu kuruluşlar, idarenin hiçbir karışımı olmadan, üyelerinin ve ülkenin çıkarları doğrultusunda devletin her alandaki ve her düzeydeki politikalarına etkide bulunabilen özgür ve özerk kuruluşlar durumuna gelmelidir.

Emekçilerin, işyerinde demokrasi, köyde, mahallede demokrasi istemlerine yanıt verecek önlemler alınmalıdır. Yerel düzeyde kamuoyunun demokratik ifadesini bulmasını sağlayacak katılımcı yapılar oluşturulmalıdır.

Subay, astsubay, askeri öğrenciler ve erler de, bütün yurttaşlar gibi temel hak ve özgürlüklere sahip olmalı, emir-komuta zinciri, ordu mensuplarının ülkenin durumu ve geleceği konusunda özgürce görüş geliştirebilmesine engel olmamalı, subay ve astsubayların değişik düzeylerde kendi özgür iradeleriyle politik yaşama katılmasının olanakları yaratılmalıdır. Bu, ordunun halkla yakınlaşması ve yurt savunması görevini daha iyi yerine getirmesi için de gereklidir.

Demokratik bir anayasa yaşama geçmelidir

1982 Anayasası kaldırılmalı, bütün halkın, demokratik parti ve yığın örgütlerinin katılımıyla, parlamentoda yeni, demokratik bir anayasa yapılmalı, bu anayasa özgür koşullarda yapılacak bir referandumla yürürlüğe girmelidir.

Yeni anayasal hukuk düzeni, dil, din, milliyet, cinsiyet, yaş, politik düşünce, inanç ve sosyal köken ayrımı yapılmaksızın, bütün yurttaşların temel hak ve özgürlüklerinin güvence altına alındığı, katılımcı ve çoğulcu bir demokratik rejimi, demokratik, laik, sosyal, hukuk devletini kuralara bağlamalıdır. Uluslararası sözleşmelerde ve BM belgelerinde suç sayılan savaş, faşizm, terörizm, ulusal ve dinsel nefret ve düşmanlık yanlısı faaliyetlere izin verilmemelidir.

Kürt Sorununun Adil, Demokratik, Barışçı Çözümü İçin

Ulusal kurtuluş savaşı birlikte yürütüldüğü halde, Kürtlerin ulusal varlığı ve meşru hakları Cumhuriyet'in kuruluşundan bu yana inkar edilmiştir. Gelişen Kürt ulusal bilincine, egemen güçler yasaklarla, baskı ve terörle yanıt vermiştir. Irkçı, şoven, militarist politikalar, Kürt sorununu keskinleştirmektedir. Bu, aynı zamanda, Türkiye'nin demokratikleşmesinin önünde büyük bir engel oluşturmakta ve uluslararası emperyalist ve militarist odakların, Ortadoğu'da gerginlikleri artırma, halkları birbirine düşman etme, Türkiye'yi askeri maceralara sürüklenme planlarına hizmet etmektedir.

Kürt sorunu, Kürt halkının varlığının, ulusal kimliğinin ve haklarının tanınmamasından kaynaklanan politik bir sorundur. O nedenle bu sorun, baskı ve terörle, askeri

yöntemlerle çözülemez . Şiddet, her halkın doğal ve devredilemez hakkı olan kendi geleceğini tayin hakkının, birlik değil, ayrılık biçiminde tek yönlü kullanılmasına yol açar. Sorunun çözümü politiktir. Kürt halkı üzerindeki ulusal baskı ve eşitsizliğin ortadan kalkması için, Türk ve Kürtlerin birliğine ihtiyaç vardır.

TBKP, Kürt sorununun adil, demokratik ve barışçı bir çözüme kavuşturulması, Türk ve Kürt halkının Türkiye Cumhuriyeti devleti sınırları içinde gönüllülük ve eşit haklılık temelinde birlikte yaşamaları ve devletin ortak çıkarlar temelinde demokratik yeniden yapılanması için çalışacaktır.

Kürt sorununun çözümü Kürtlerin özgür iradesini temel almalı, Türk ve Kürt uluslarının ortak çıkarlarına dayanmalı, Türkiye'nin demokratikleşmesine ve Orta-doğu'da barışa hizmet etmelidir.

Kürt sorunu, ancak bütün tarafların görüşlerini özgürce açıklayabildiği ve sorunun çözümünde her türlü şiddet kullanımının reddi konusunda mutabakat sağlandığı, kendi ulusal kimlikleriyle politik yaşama katılabildikleri koşullarda çözülebilir.

Kürt sorunu ancak bir süreç içinde çözülebilir. Bugün öncelikle Kürtler üzerindeki politik ve askeri baskıya son verilmeli, Kürt yurttaşların can güvenliği sağlanmalı, olağanüstü hal durumuna son verilmeli, korucu sistemi dağıtılmalı, Kürt dili ve kültürü üzerindeki yasaklar kalkmalı, sorun özgürce tartışılabilir. Anayasada Kürtlerin varlığı tanınmalıdır.

Kürt sorunu çözülmeden Türkiye'de demokratik yenilenme gerçekleşmiş olmayacaktır. Aynı zamanda Türkiye'nin demokratikleşmesi için mücadeleden başka yoldan Kürt sorununun çözümüne ulaşamaz.

Ekonomide Modernleşme Yoluna Koyulabilmek İçin

Dış ekonomik ilişkiler, özellikle IMF, Dünya Bankası ve OECD ile olan ilişkiler ulusal çıkarlar temelinde yeniden düzenlenmelidir. Bunun için öncelikle dış borç ödemeleri yeni bir plana ve ihracat gelirinin düşük bir yüzdesine bağlanarak hafifletilmeli, döviz kaynaklarının birikmesine ve ekonomik kullanımına yardımcı olacak bir politika uygulanmalı, yabancı sermayenin faaliyeti ekonomik gelişme ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlenmelidir.

Ekonominin tüm üretim potansiyellerinin harekete geçirilmesi, bilimsel-teknik devrimden ve uluslararası işbölümünden daha iyi yararlanılması amacıyla, devletin ekonomiyi düzenleme mekanizmaları, kamu yatırımları ve ekonomik işletmeleri demokratik bir plan temelinde yeniden düzenlenmeli ve çalışanların kamu mülkiyetine ortak olması ve sendikaları aracılığıyla yönetime katılması sağlanmalıdır.

Emekçi ve genel halk girişimleri desteklenmeli, mülkiyetin yaygınlaşması sağlanmalıdır.

Bölgesel özellikleri dikkate alan demokratik bir toprak ve tarım reformu yapılmalı, katılımcı temellerde çağdaş bir kooperatifleşmenin gelişmesi desteklenmelidir.

Ekonomik gelişme ve sosyal politikalar için kaynak yaratılmalıdır. Bunun için öncelikle silahlanma harcamaları azaltılmalı, vergi adaletini sağlayacak ve devletin vergi gelirlerini artıracak bir vergi reformu gerçekleştirilmeli, savurganlığa, rüşvet ve suistimale karşı acil önlemler alınmalıdır.

İşçilerin ve Öteki Emekçilerin Yaşam Koşullarının İyileştirilmesi İçin

İşsizliğin azaltılması için özel istihdam programları uygulanmalı, işten çıkarmalar durdurulmalı, çalışma haftası kademeli olarak indirilmeli, iş güvencesi sağlanmalıdır.

Halkın çalışma ve yaşam koşulları iyileştirilmelidir. Bunun için asgari ücret artırılmalı ve vergi dışı bırakılmalı, eşit emeğe eşit ücret verilmeli, ücret ve maaşlar, köylü gelirleri enflasyona karşı korunmalıdır. En önemli gıda maddelerinin fiyatları düşük tutulmalıdır. Gecekondu yıkımı durdurulmalı, küçük üreticiler desteklenmelidir.

Bütün yurttaşlar sosyal güvenlik kapsamına alınmalı, sağlık, eğitim, konut ve ulaşım hizmetleri yaygınlaştırılmalı ve ucuzlatılmalıdır. İşçi sağlığı-iş güvenliği için etkili önlemler alınmalıdır.

Demokratik Bir Kültür ve Eğitim Politikası İçin

Kültür alanında yaratılan tahribatın önlenmesi ve ulusal kültürümüzün demokratizm, hümanizm, yurtseverlik ve akılcılık yönünde zenginleştirilmesi gereklidir. Demokratik bir kültür politikası uygulanmalı, tüm kültür ve sanat faaliyetleri desteklenmeli, halkın bunlara artan katılımı sağlanmalı, yaratıcı yetenekleri geliştirilmelidir.

Kültürel yenilenme, Türk ve Kürt ulusal kültürel değerleri, Anadolu uygarlıklarının mirası, İslam kültürünün insancıl öğeleri, halkımızın çağdaşlaşma mücadelesinde yarattığı tüm değerlerin evrensel çağdaş kültür ile karşılıklı etkileşimi ile gerçekleşecektir.

İnsana, düşünceye ve yaratıcılığa değer veren, barış-

tan yana demokratik, laik, bilimsel-teknik devrim gereklerine uygun bir eğitim sistemi oluşmalı, eğitimde fırsat eşitliği sağlanmalı, özerk, demokratik üniversite gerçekleştirmelidir.

Köyün Demokratik Gelişmesi İçin

Köylünün yıkımdan kurtulması için, herşeyden önce, topraksız ve az topraklı köylünün toprağa kavuşması, küçük üreticinin çok yönlü desteklenmesi, bütün köylerin alt yapı tesislerine, sağlık hizmetlerine kavuşması gereklidir.

Köyde demokrasi için köylü jandarma baskısından kurtulmalı, demokratik yönetim mekanizmaları oluşmalı, kooperatiflerin önündeki anti-demokratik engeller kaldırılmalı, partilerin ve derneklerin köyde örgütlenmesi serbest bırakılmalıdır.

Yurt Dışındaki Göçmenlerin Hakları İçin

Emekçi halkımızın bir parçası olan yurt dışındaki göçmenler bulundukları ülkelerde ikinci sınıf insan muamelesi görmektedir. Yurt dışındaki göçmenler bulundukları ülkelerde eşit demokratik haklara sahip olma mücadelesi verirken, aynı zamanda insanların bir daha göçe zorlanmayacağı bir Türkiye için mücadeleye katılıyor, demokrasi mücadelesinin güçlenmesine katkıda bulunuyor.

TBKP, göçmen sorunlarının çözümü için, hem Türkiye hükümetlerinin, hem bulundukları ülke hükümetlerinin, hem de ilgili uluslararası kuruluşların çok yönlü çaba göstermesi için çalışacaktır. Her ülkede demokratik göçmen hareketini, yerli ve yabancı işçilerin uluslararası dayanışmasını destekleyecektir.

Özgür Bir Gençlik İçin

Gençlik ülkemizin bu gününde ve geleceğinde söz sahibi olmalıdır. Toplumsal ve politik yaşama eşit haklı ve aktif olarak katılabilmelidir. Yaratıcı, sorgulayıcı, üretken ve dinamik bir gençlik, özgür bilimsel gelişmenin ve demokratik bir ülkenin yaşamsal ihtiyacıdır. Böyle bir gençliğe sahip olmayan ülkenin geleceği olamaz.

Bu nedenle, gençlerin yaşadıkları her alanda, karar alma süreçlerine kendi bağımsız örgütleriyle katılmalarının, toplumsal ve politik yaşamda kendi araç ve yöntemleriyle yer almalarının sağlanması, TBKP'nin temel gençlik politikasıdır.

Bunun için :

gençlere ilişkin politika yapma yasağı ivedilikle kaldırılmalı,

gençler yurttaşlık haklarından eksiksiz yararlanmalı, gençliğin yaşama ve çalışma koşulları iyileştirilmeli, eğitim, iş, meslek öğrenme ve kendini geliştirme olanakları hazırlanmalı,

özellikle, yüksek öğrenim gençliğinin söz hakkı ve katılım talebinin önündeki engeller kaldırılmalı,

gençlik kendi kuşağına özgü bir yaşam tarzını özgürce geliştirebilmelidir.

Kadın Özgürlüğü İçin

Toplumda kadının aşağılanması, eşitsiz durumuna, her alanda erkek egemen anlayışa karşı, kadınların hak eşitliği ve özgürleşmesi için bugünden mücadele verilmelidir. Kadın haklarının eksiksiz kazanılması, fiili hak eşitliğinin gerçekleştirilmesi, bunun yanı sıra ailede, cinsler

ve kuşaklar arası ilişkilerin demokratikleşmesi, cins ayrımcılığının her türünü mahkum eden yeni bir demokrasi kültürünün oluşması gereklidir.

Emekçi kadınların durumunun iyileştirilmesi, kadınlara karşı dayak ve cinsel şiddetin ortadan kaldırılması için gerekli yasal, toplumsal ve kültürel önlemler alınmalıdır.

TBKP feministlerin, değişik kadın çevre ve örgütlerinin bu doğrultudaki girişimlerini destekler.

Yaşam Çevremizin Korunması İçin

Doğanın ve insanların yaşam çevresinin giderek artan kirlenmesine, ekolojik dengenin bozulmasına karşı ivedilikle önleyici önlemler alınmalıdır. Başta tekellerinki olmak üzere tüm maddi üretim faaliyeti çevre korunması açısından denetlenmelidir. Toplumun her kesiminde yaygın bir çevre bilinci, çevre kültürü oluşması için çaba harcanmalıdır.

TBKP, ülkemizin insanıyla, doğal kaynakları ve zenginlikleriyle, ormanları ve yeşil alanlarıyla, denizleri ve akarsularıyla, havası ve toprağıyla, kimileri tükenmekte olan bitki ve hayvan türleriyle, kültür ve tarih değerleriyle korunması için girişimde bulunan tüm örgüt ve hareketleri destekleyecektir.

Barışçı, Egemen Bir Dış Politika İçin

Türkiye dünya barışının korunmasına etkin bir biçimde katkıda bulunmalıdır. Bunun için öncelikle nükleer ve öteki kitlesel kırım silahlarının azaltılması ve giderek ortadan kaldırılması, uzayın silahlandırılmasının önlenmesi, konvansiyonel silahlarda karşılıklı indirimle gidilmesi

sı demektir. İnsanların sosyal adalet, özgürlük, özgürce gelişme, özyönetim, bilim ve kültür ihtiyaçları tam olarak ancak sosyalizmde karşılanabilir.

TBKP'nin temel amacı sosyalizmdir. Sosyalizm, işçi ve öteki emekçilerin, aydınların, genel olarak toplumun iktidara ve mülkiyete yabancılaşmasına ve bu yolla insanın insan tarafından sömürülmesine son verildiği, halkın kendisinin ve ülkenin geleceği konusunda özgürce karar verebildiği ve emeğinin karşılığını alabildiği, kendini çok yönlü geliştirebildiği bir düzendir.

Sosyalizm, özgür üreticilerin işbirliğine, her alanda genişleyen özyönetime ve katılıma, bağımsız düşünebilen bireylere, ulusların ve cinslerin eşitliğine dayalı, huzur, hoşgörü, dayanışma ve refah toplumdur.

Türkiye'nin demokratik yenilenmesi, başlayan dünya düzeninin demokratikleşmesiyle birleştiğinde, sosyalizmi hazırlayacaktır.

Kapitalizmden sosyalizme geçiş için, sosyalist devrimin başarılmaması zorunludur. Bir ara aşamadan oluşan sosyalist devrim süreci ile kapitalizmden sosyalizme geçilmesi, ancak işçi sınıfının ve geniş halk yığınlarının özgür isteği, bilinçli, kararlı ve örgütlü gücüyle gerçekleşebilir. Devrime demokratik ve barışçı yolla, yani geniş demokratik bağlaşıklık ilişkileriyle, çoğunluğun kazanılmasıyla, politik demokrasi zemininde köklü dönüşümler için mücadele yoluyla yaklaşılabilecektir. Bugünden yaratılacak katılımcı, özyönetimsel her oluşum sosyalizme yakınlaşmaya hizmet edecektir.

İşçi sınıfının, öncülüğünde tüm emekçilerin, tüm çalışanların iktidarıyla kurulacak olan sosyalizm, işçi ve emekçilerin eseri olacaktır.

TBKP emekçi iktidarının, sosyalizmi amaçlayan diğer

politik ve toplumsal güçlerle birlikte, geniş demokratik bağlaşıklık ilişkileri içinde ve geniş toplumsal mutabakatlar zemininde, çoğulcu demokratik rejim kuralları içinde kurulması için çalışacaktır.

Demokrasiyi güçlendirerek sosyalizme geçilecek, sosyalizmi güçlendirerek demokrasi geliştirilecektir. Sosyalizmde çoğulculuk, sosyalizmi benimsemeyen partileri de içerecektir. Sosyalizmin bütün potansiyelinin seferber edilmesi ancak azami demokrasiyle olanaklıdır. Bu koşullarda, toplum, kendi üretim ve paylaşım tarzını, yaşama ve çalışma koşullarını özgürce belirleyebilecektir.

Sosyalizmde insan her şeyin merkezinde olacaktır. Sosyalizmin gelişme sürecinin ileri evrelerinde, sınıf farklarının doğal gelişme sonucu kalkacağı komünist toplumda, üretilen toplumsal zenginlikten, maddi ve kültürel birikimden "herkesin ihtiyacına göre" payını alabileceği, özgür insanların özgür dünyasını yaratmanın koşulları oluşmaya başlayacaktır. TBKP'nin nihai amacı, insanın insanca yaşayabileceği özgürlük dünyasıdır.

İçer gerekli tüm çaba harcanmalıdır.

Türkiye NATO ve Varşova Antlaşması Örgütü'nün eş zamanlı kaldırılması için çaba göstermelidir. Bu doğrultuda bir ilerleme sağlanamazsa ya da NATO'nun Türkiye'yi silahlı bir çatışmaya sürüklemesi durumunda, Türkiye bu pakın askeri kanadından çekilmelidir. Türkiye, NATO üyesi kaldığı sürece NATO'da kendi meşru çıkarlarına ve dünya barışına yönelik bir politika izlemelidir.

Bölgemizin nükleer ve kimyasal silahlardan arındırılması için çalışılmalı, bu yöndeki tüm girişimler desteklenmelidir.

Kendi irademiz dışında bir savaşa sürüklenme tehlikesinden kurtulmak için "Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması" feshedilmeli, ülkemizdeki her türlü Amerikan askeri varlığına son verilmelidir. ABD'nin içişlerimize ve dış politikamıza karışması önlenmelidir.

Türkiye, her türlü dış politik sorununu şiddete ve şiddet tehdidinde başvurmadan, barışçı yollardan ve her ülkenin meşru çıkarları, uluslararası hukuk ilkeleri ve pratiği temelinde çözmeyi esas almalıdır.

Türkiye bütün ülkelerle, özellikle komşularıyla ilişkilerini barış, iyi komşuluk, karşılıklı yarar temelinde çok yönlü geliştirmelidir.

Türkiye bütünsel bir Avrupa politikası ve bütün dünya-ya açık çok yönlü uluslararası ilişkiler politikası izlemelidir. Avrupa Topluluğu ve Karşılıklı Ekonomik Yardım-laşma Konseyi ile ve bunlara üye ülkelerle ilişkilerini özellikle geliştirmelidir.

AT'ye tam üyelik bu çerçevede ele alınmalı, kalkınma yolunda atılan adımlara bağlı olarak, bilimsel-teknik devrimin sonuçlarından barışçı amaçlarla azami ölçüde yararlanmak ve olumsuzlukların asgariye indirilmesi hedeflene-

rek değerlendirilmelidir.

Kıbrıs sorunu, toplumlararası görüşmeler yoluyla ve federasyon da içinde olmak üzere tüm önerilerin ele alındığı, iki toplumun meşru çıkarlarını temel alan bir çözüme kavuşturulmalıdır.

Dış politika kamu denetiminde olmalı, ulusal çıkarları ilgilendiren her konu en açık biçimde tartışılmalı, halklar-arası dostluk geliştirilmelidir.

Genel İnsanlık Sorunlarının Çözümüne Katkıda Bulunabilmek İçin

Bütün insanlığı ilgilendiren nükleer savaşın engellenmesi, ekolojik felaketin önlenmesi, enerji ve hammadde ihtiyaçlarının karşılanması, doğal çevrenin korunması, ülkelerin ekonomik güvenliğinin sağlanması, uluslararası ekonomik ilişkilerin demokratikleştirilmesi vb. genel insanlık sorunlarının çözümüne Türkiye de katkıda bulunmalıdır.

Eşit güvenlik ve uluslararası ilişkilerde eşit haklılık temelinde bütün devletlerin işbirliğini güvence altına alacak kolektif bir güvenlik ve işbirliği sisteminin Birleşmiş Milletler Örgütü çerçevesinde oluşması için Türkiye çaba göstermelidir.

TBKP'NİN TEMEL AMACI: SOSYALİZM

Kapitalizm, insan ve doğa üzerinde sermayenin dar sınıf çıkarları için tahakküm ve sömürüdür, işçi ve öteki çalışanların, genel olarak insanın, iktidar ve mülkiyete, dolayısıyla kendine ve emeğinin sonuçlarına yabancılaşma-

PROGRAMM

DER

VEREINIGTEN
KOMMUNISTISCHEN PARTEI
DER TÜRKEI

OKTOBER 1988

1

"Zu leben - einzeln und frei wie ein Baum
und brüderlich wie ein Wald -
das ist unsere Sehnsucht!"

Nazım Hikmet

Programm

der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei (VKPdT) ist als eine einheitliche Partei aus der Vereinigung der Kommunistischen Partei der Türkei (KPdT) und der Türkischen Arbeiterpartei (TIP), zweier marxistisch-leninistischer Parteien der Arbeiterklasse der Türkei, entstanden. Die Vereinigung der TIP und der KPdT hat die Trennung beendet, die dadurch entstanden war, daß die politische Lücke im Ergebnis spezifischer Bedingungen in der kommunistischen Bewegung der Türkei zu neuen Organisationsführungen geführt hatte. Die Gründung der VKPdT ist vom Gesichtspunkt der Einheit der kommunistischen Bewegung ein Ereignis von historischer Bedeutung.

Die Entstehung der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei ist gleichzeitig ein vorwärtsweisender Schritt auf dem Weg des Zusammengehens der unterschiedlichen linken Parteien, Bewegungen und Kräfte. Die Vereinigung der KPdT und der TIP erweitert die Möglichkeiten für die Bildung der Einheit der Arbeiterklasse, die einer starken kommunistischen Partei bedarf, die Möglichkeiten ihrer Stärkung sowie der Herausbildung breiter demokratischer Bündnisse.

Dieses Programm der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei ist ein Programm, das das neue, auf die Fragen unserer Zeit Antwort gebende Herangehen systematisiert und sowohl die Kontinuität in den gemeinsamen theoretischen Prin-

zipien beider Parteien als auch die grundlegende Erneuerung vom Gesichtspunkt der Meinungen und Auffassungen zu einer Reihe von Fragen zum Ausdruck bringt, welche die Identität der Parteien betreffen.

Die VKPdT nimmt die herausragende Bedeutung, die unter den heutigen Bedingungen der Türkei und der Welt die Fragen des Friedens und der Demokratie erhalten haben, zur Grundlage und bestimmt ihren politischen Weg. Das Ziel dieser Etappe besteht in der Durchsetzung des Programms für Frieden und demokratische Erneuerung sowie in der Bildung einer Regierung der Kräfte des Friedens und der Demokratie. Dieses Ziel wird mit der Zusammenarbeit der linken und demokratischen Kräfte mit der Arbeiterklasse sowie durch den Massenkampf der Werktätigen verwirklicht.

Die Lösung der grundsätzlichen Probleme des Volkes ist nur im Sozialismus möglich, der das Hauptziel der VKPdT darstellt. Die Macht des werktätigen Volkes unter Führung der Arbeiterklasse wird auf dem Wege der ständigen Festigung des Friedens und der Demokratie, auf der Basis der Mehrheit des Volkes gebildet, und der Übergang zum Sozialismus wird durch einen revolutionären Prozeß vollzogen werden. Die VKPdT wird mit ganzer Kraft dafür eintreten, daß der Übergang zum Sozialismus auf friedlichem Wege erfolgt. Die Entwicklung des Sozialismus geht mit der Stärkung des Friedens und der Demokratie einher.

Die Hauptaufgabe der VKPdT besteht darin, die gesellschaftliche Rolle der Arbeiterklasse, ihren politischen, ideologischen und kulturellen Einfluß in der Gesellschaft ständig zu verstärken. Diese Aufgabe wird verwirklicht, indem ständig die Klasseninteressen mit den allgemeinen Interessen der Menschheit in Übereinstimmung gebracht werden. Den wichtigsten Faktor für die erfolgreiche Lösung dieser Aufgabe stellt die legale Betätigung der VKPdT sowie ihre Entwicklung zu einer demokratischen Massenpartei der Arbeiterklasse und der anderen Werktätigen, der Intelligenz, des gesamten Volkes

auf der Grundlage der Theorie von Marx, Engels und Lenin dar.

Die aktuelle Lösung der VKPdT lautet: "Alles für den werktätigen Menschen! Alles für die nationale Souveränität und die Demokratie! Alles für den Frieden!"

Unsere heutige Welt

Die Frage von Krieg und Frieden

Wir leben im nuklear-kosmischen Zeitalter. Im Rahmen der Frage Krieg oder Frieden erfolgt heute ein Kampf im Weltmaßstab. Im Ergebnis der wissenschaftlich-technischen Revolution sind sowohl äußerst breite Möglichkeiten für den Fortschritt der Menschheit als auch Waffen mit extrem großer Zerstörungskraft entstanden. Wir haben es mit einer Situation zu tun, die es noch nie gegeben hat: in einem Nuklearkrieg gemeinsam vernichtet zu werden oder aber gemeinsam zu überleben. Einen dritten Weg gibt es nicht.

Die Bewahrung des Friedens erfordert gegenüber den Realitäten des nuklear-kosmischen Zeitalters ein neues Herangehen. Im Ergebnis einer Reihe von Faktoren ist das Schicksal der Nationen und Staaten voneinander noch abhängiger geworden als jemals zuvor. In unserer Welt, die widersprüchlich und kompliziert ist, jedoch in einem bedeutenden Maße auch einen einheitlichen Charakter gewonnen hat, sind die Entwicklung neuer politischer Gedankengänge und eine neue Lebensweise erforderlich. Es kann eine Welt geschaffen werden, in der ein freies und ehrenhaftes Leben für jeden einzelnen, jedes Volk und die gesamte Menschheit in Frieden garantiert wird. Dafür muß ein internationales Sicherheitssystem geschaffen werden, welches die Sicherheit eines jeden Landes in Verbindung mit der Sicherheit der anderen Länder verwirklicht. Die Anwendung von Gewalt in den internationalen Beziehungen muß beseitigt werden. Regionale Probleme müssen auf der Basis des Friedens und der Gerechtigkeit gelöst werden. Zwischen den Ländern müssen sich vielseitige Beziehungen ohne Berück-

sichtigung der Systemunterschiede entwickeln. Im Ergebnis dieser umfassenden Maßnahmen sollen die internationalen Beziehungen zivilisiert und menschlich gestaltet werden.

Es müssen die finanziellen Möglichkeiten sowie ein derartiges Klima der internationalen Zusammenarbeit geschaffen werden, die zur Lösung der globalen Probleme, die die gesamte Menschheit betreffen, erforderlich sind.

Die Beschleunigung der nuklearen Aufrüstung und die Konfrontationspolitik bringen jedoch die Welt Schritt für Schritt zu einem nuklearen Desaster. Mit dem Projekt der Militarisierung des Weltraums beginnt eine neue und noch gefährlichere Runde im Rüstungswettlauf. Die Ergebnisse dieser Politik beseitigen allmählich die Bedingungen für die Lösung der sich verschärfenden allgemeinen Menschheitsprobleme und führen die Welt Schritt für Schritt in eine ökologische Katastrophe. Sie schüren die kulturelle Verarmung und verursachen langfristige zerstörerische Auswirkungen auf die Moral und die Psyche der Menschen. Diese Politik ist das größte Verbrechen, das an der Menschheit und der Zivilisation begangen wird. Die nukleare Aufrüstung und die Konfrontationspolitik sind Kern der Politik des US-Imperialismus, seiner aggressivsten Kräfte und insbesondere seines militärisch-industriellen Komplexes.

Demgegenüber ist die Bewahrung des Friedens und die Abrüstung ein Merkmal der Politik aller Kräfte der Vernunft und des Realismus. Es besteht eine objektive Interessengleichheit der für den Frieden eintretenden Kräfte, die nicht nur die politischen, ideologischen, nationalen und religiösen Unterschiede, sondern auch die Klassengrenzen überschreitet. Die nukleare Kriegsgefahr kann nur mit der Zusammenarbeit aller dieser Kräfte im Weltmaßstab verhindert werden. Zu jeder Zeit war die Politik des Friedens das hervorstechende Prinzip des Sozialismus. In ihm gibt es keine Klasse oder Kraft, die aus der Ankurbelung der nuklearen Aufrüstung Nutzen oder Gewinn zieht. Die Programme der Sowjetunion,

die Welt von allen Nuklearwaffen zu befreien und ein internationales Sicherheitssystem zu schaffen, stehen in völliger Übereinstimmung mit den Interessen der Kräfte des Friedens auf der ganzen Welt. Sie geben allen Ländern und Völkern die historische Chance, im Frieden ins nächste Jahrhundert zu gehen und den Frieden für immer zu bewahren.

Obwohl bestimmte Abrüstungsprobleme nur von der Sowjetunion und den USA gelöst werden können, erfordern einige Probleme den Beitrag der übrigen Länder der Welt. Der Schaffung von nuklearwaffenfreien Zonen kommt eine Schlüsselstellung bei der Bewahrung des Friedens zu.

Die Länder, die ihre nationale Unabhängigkeit erlangt haben, insbesondere die Bewegung der nichtpaktgebundenen Staaten, spielen bei der Bewahrung des Friedens eine immer größere Rolle. Die Friedensbewegung in den kapitalistischen Ländern hat in unserer Zeit einen neuen Massencharakter, eine neue Breite und Beständigkeit erhalten, welche auch unvereinbare Klassengegensätze zusammenbringt. Bei den Politikern und den Parteien, ja sogar auf der Regierungsebene, treten Positionen der Vernunft und des Realismus in Erscheinung.

Auch in der Türkei sind alle objektiven Bedingungen vorhanden, damit diese Bewegung eine neue Qualität erreicht. Wenn das gesamte Friedenspotential des Landes in die Waagschale geworfen wird, kann die Türkei schon heute zu einer Position gelangen, von der sie ihren Beitrag zum Frieden leisten kann.

Heute ist die Verhinderung eines Nuklearkrieges die entscheidende Voraussetzung für die Bewahrung der menschlichen Existenz und der Zivilisation und aus diesem Grunde gleichzeitig für jede demokratische und soziale Errungenschaft. Auf der anderen Seite stärkt jede demokratische und soziale Errungenschaft den Friedenskampf.

Unsere Epoche und die Lage in der Welt

1917 wurde mit der Großen Sozialistischen Oktoberrevolution eine neue Epoche in der Geschichte der Menschheit eröffnet. Diese ist die Epoche des Übergangs vom Kapitalismus zum Sozialismus, des historischen Wettstreits des sozialistischen und des kapitalistischen Weltsystems, die Epoche der sozialistischen nationalen Befreiungsrevolutionen, des Niedergangs des Kolonialismus, die Epoche des Kampfes der Haupttriebkkräfte der gesellschaftlichen Entwicklung - des Weltsozialismus, der kommunistischen und Arbeiterbewegung, der Völker der befreiten Staaten und der demokratischen Massenbewegungen - gegen den Imperialismus, gegen seine Aggressions- und Unterdrückungspolitik, für Frieden, Demokratie und gesellschaftlichen Fortschritt.

Die Große Sozialistische Oktoberrevolution ermöglichte es, daß zum ersten Mal eine sozialistische Gesellschaft auf der Bühne der Geschichte Wirklichkeit wurde. Der Sozialismus entwickelte sich erfolgreich gegen alle Behinderungen und Angriffe durch den Imperialismus sowie gegen alle objektiven und subjektiven Schwierigkeiten.

Nach dem Sieg über den Faschismus im zweiten Weltkrieg wurde in einer Reihe von Ländern die sozialistische Gesellschaftsordnung errichtet, und es entstand das sozialistische Weltsystem. Das Erstarken der Gemeinschaft der untereinander enge Beziehungen entwickelnden sozialistischen Länder führte zu einer bedeutenden Veränderung des Kräfteverhältnisses im Weltmaßstab.

Der internationale Einfluß der Friedenspolitik der Sowjetunion und der anderen sozialistischen Länder, ihr politisches und ökonomisches Potential, ihre militärische Macht ermöglichen es, die Aggressionspolitik des Imperialismus zurückzudrängen.

Die Losung des Sozialismus lautet: "Alles für den Menschen! - Alles für das Wohl des Volkes!". Der Sozialismus, der die

Ausbeutung des Menschen durch den Menschen beseitigt, ist dem Kapitalismus ein historisches Zeitalter voraus. Wenn die sozialistischen Länder heute auch noch nicht auf jedem Gebiet das ökonomische Entwicklungsniveau der kapitalistischen Industriestaaten erreicht haben, haben sie doch bewiesen, daß die neue Gesellschaft in der Lage ist, wichtige Fragen, deren Lösung in der kapitalistischen Welt unmöglich ist, zu Gunsten der Werktätigen zu lösen. Die Arbeitslosigkeit wurde beseitigt, jeder verfügt über gleiche Rechte, gleiche Bildungschancen sowie den gleichen Zugang zu den kulturellen Errungenschaften; der Jugend und den Frauen wurde die Gleichberechtigung gesichert; es wurde die Beteiligung der Werktätigen an der Leitung verwirklicht. In den sozialistischen Ländern entwickeln sich eine neue Lebensweise und neue Werte.

In Anbetracht der Krisen, des Wahnsinns der Ankurbelung der nuklearen Aufrüstung, der Massenarbeitslosigkeit, der Beschneidung sozialer und demokratischer Rechte, der wachsenden Armut und des die gesamte Gesellschaft erfassenden Verfallprozesses im Kapitalismus hat historisch gesehen der Sozialismus seine Überlegenheit bereits bewiesen.

Andererseits werden aufgrund von objektiven Faktoren wie den schwierigen Bedingungen beim Aufbau des Sozialismus und von Angriffen und Sabotage durch den Imperialismus sowie im Ergebnis subjektiver Faktoren die sozialistischen Länder mit komplizierten Fragen konfrontiert. Die neue Strategie der Kommunistischen Partei der Sowjetunion ist Ausdruck eines mächtigen Aufschwungs, der darauf gerichtet ist, diese Probleme zu lösen und die historische Überlegenheit des Sozialismus voranzutreiben. Dieser Aufschwung besitzt eine revolutionäre Bedeutung nicht nur für die sozialistischen Länder, sondern auch für den weltweiten Kampf der Völker für Frieden und gesellschaftlichen Fortschritt.

Die Beschleunigung der sozialökonomischen Entwicklung der Sowjetunion, die sie auf der Grundlage der historischen Erfahrungen des Weltsozialismus entworfen hat, beinhaltet das

Ziel der Neugestaltung der Gesellschaft und der Verwirklichung der Demokratie im weitestgehenden Maße. Die in jeder Hinsicht wachsende Bedeutung der Demokratie für den Sozialismus zeigt sich vor allem mit der Entwicklung der Offenheit im politischen Leben. Die noch eindeutigeren Durchsetzung des humanistischen Charakters des Sozialismus und seiner hohen politisch-moralischen Qualität in allen Bereichen des gesellschaftlichen Lebens, die wachsende Rolle des Individuums in der Gesellschaft führen zur Entfaltung der schöpferischen Betätigung der Massen und zum Entstehen neuer Triebkräfte des Sozialismus. Auch auf internationalem Gebiet verleiht dieser Prozeß den sich entwickelnden Aktivitäten für den Weltfrieden Kraft, erhöht die Anziehungskraft des Sozialismus und ist dem Entstehen von Bedingungen förderlich, die die Einheit der Kräfte des Fortschritts in ihrer Vielfalt gewährleisten. Die Erneuerung auf dem ideologischen Gebiet beschleunigt die Entwicklung der marxistischen Theorie.

Die aggressive und militaristische Politik des Imperialismus, insbesondere des US-Imperialismus, ist das Haupthindernis für den gesellschaftlichen Fortschritt und die Wahrung der nationalen Interessen der Völker der Welt. Diese Politik zielt darauf ab, vor allem vermittelt der Propaganda von der "sowjetischen Gefahr" die militärische und strategische Überlegenheit gegenüber der Sowjetunion und dem sozialistischen Weltssystem wiederzugewinnen, die Möglichkeit des nuklearen Erstschlages zu erhalten, die Sowjetunion und die anderen sozialistischen Länder ökonomisch in die Knie zu zwingen und damit deren Entwicklung zu untergraben und auf diese Art und Weise den gesellschaftlichen Fortschritt im Weltmaßstab zurückzudrängen. Diese Politik des Imperialismus ist gleichzeitig die Politik der "sozialen Revanche" an allen fortschrittlichen und antiimperialistischen Kräften, die Politik der erneuten Errichtung der historisch verlorenen Weltherrschaft, die Politik der weitestgehenden Ausbeutung der Entwicklungsländer und der Werktätigen in den kapitalistischen Staaten, die Politik der Einmischung in die inneren Angelegenheiten souveräner Staaten. Der US-Imperialismus, insbesondere seine

militaristischen und aggressiven Kräfte, stellt die Festigung der internationalen Reaktion dar.

Die aggressive und militaristische Politik des Imperialismus ist das Ergebnis der sich vertiefenden allgemeinen Krise des Kapitalismus und der Vertiefung seiner inneren Widersprüche. Während die wissenschaftlich-technische Revolution in der kapitalistischen Welt zu einer schnellen Entwicklung der Produktivkräfte führt, verursacht sie gleichzeitig neue ökonomische und soziale Probleme. Die ökonomischen Probleme verschärfen sich noch mit der Politik der nuklearen Aufrüstung und der Konkurrenz zwischen den USA und den anderen imperialistischen Zentren. Indem die transnationalen Monopole ihre Positionen stärken, entstehen Widersprüche sowohl zwischen ihnen als auch zwischen ihnen und den national befreiten Staaten. In den kapitalistischen Ländern verschärfen sich die Widersprüche zwischen der Arbeit und dem Kapital, zwischen den Monopolen und der Gesellschaft. Mit der neokonservativen Welle wachsen die Unterdrückung der Arbeiterbewegung und der Gewerkschaften, die autoritären Tendenzen sowie die Angriffe auf die demokratischen Rechte und Freiheiten.

Es verstärkt sich der Kampf der Arbeiterklasse gegen die Monopole, für die Beendigung der Arbeitslosigkeit sowie dafür, daß die Ergebnisse der wissenschaftlich-technischen Revolution der Arbeiterklasse nicht zum Nachteil gereichen. Heute wächst die Bedeutung der Einheit der verschiedenen Teile der Arbeiterbewegung, die im Ergebnis der wissenschaftlich-technischen Revolution zahlenmäßig wächst, deren Struktur jedoch vielschichtiger wird. Die kommunistische und Arbeiterbewegung verstärkt ihren Einfluß insbesondere auf den Kampf für Frieden und Abrüstung. Die Friedensbewegung, die Bewegungen gegen die Rassen- und Nationalitätendiskriminierung, die Umwelt- und Frauenbewegungen besitzen ein auf die Zukunft gerichtetes großes Entwicklungspotential. Die demokratischen Massenbewegungen erheben immer stärker ihre humanitären und allgemeinen demokratischen Forderungen und verstärken ihren Kampf für Frieden und gesellschaftlichen Fortschritt.

Der Imperialismus versucht, die Lasten seiner sich verschärfenden Krise den Millionen Menschen in Asien, Afrika und Lateinamerika aufzubürden.

Die transnationalen Monopole betrachten die Entwicklungsländer als ein Gebiet für die rücksichtslose Ausplünderung der Rohstoffe und Naturressourcen, für die erbarmungslose Ausbeutung der Arbeitskraft sowie für die rücksichtslose Verschmutzung der natürlichen Umwelt. Der Schuldenmechanismus führt zur ständigen Erhöhung der Profite des internationalen Finanzkapitals, erhöht die Schulden der Länder der "Dritten Welt" auf ein übermäßiges Niveau und bringt diese Länder an den Rand des Bankrotts. Das internationale Finanzkapital läßt somit seine Politik der nuklearen Aufrüstung auch von den verarmenden Völkern dieser Länder bezahlen. Die aggressivsten Kreise des Imperialismus versuchen, ihre Waffenmärkte zu erweitern, indem sie regionale Konflikte zwischen den Entwicklungsländern anfachen.

Es wächst die weltpolitische Rolle der Länder Asiens, Afrikas und Lateinamerikas, die die Ketten des Kolonialismus zerbrochen und ihre Unabhängigkeit erlangt haben. Die Länder und Völker Asiens, Afrikas und Lateinamerikas kämpfen dafür, den Frieden und ihre nationale Souveränität zu wahren und zu stärken, das Problem der Auslandsverschuldung zu lösen, eine neue ökonomische Weltwirtschaftsordnung zu errichten, sich auf die Entwicklung zu orientieren, Hunger und Epidemien zu besiegen, ihr Schicksal und ihren Entwicklungsweg selbst zu bestimmen; sie kämpfen gegen die Diskriminierung von Rassen und Nationen sowie für demokratische Rechte und bessere Lebensbedingungen.

Der Imperialismus und unsere Region

Die aggressivsten Kreise des Imperialismus, die nach der Weltherrschaft streben, wollen die Region des östlichen Mittelmeeres und des Nahen Ostens, in der sich auch unser Land befindet, in ein Gebiet der nuklearen Aufrüstung und der Konfrontationspolitik umwandeln. Diese gegen die sozialisti-

schen Länder und den Kampf der Völker für nationale und gesellschaftliche Befreiung gerichtete Politik widerspricht auch den nationalen Interessen aller Staaten in der Region.

Der US-Imperialismus, der die Region zu jeder Zeit vom Gesichtspunkt her betrachtet hat, seine eigenen strategischen Interessen durchzusetzen, die Erdöl- und Naturressourcen der Region auszubeuten und deren progressives Kräftepotential zu zerschlagen, mißt dieser Region nach der "Islamischen Revolution im Iran" eine noch größere Bedeutung bei. Heute betrachtet es der US-Imperialismus als ein Hauptziel, die Staaten der Region auf seine Interessen auszurichten. Gleichzeitig ist er bestrebt, die Profite der transnationalen Monopole zu steigern. In diesem Rahmen versucht der US-Imperialismus, seine politische, ökonomische und insbesondere militärische Präsenz in der Region zu verstärken, seine Zusammenarbeit mit seinem Hauptverbündeten Israel sowie den rückschrittlichen, proimperialistischen Regime zu vertiefen und diese zu einer Blockbildung zu veranlassen, welche die Spannungen in der Region noch vergrößert, die Region in das Aktionsgebiet der NATO einzubeziehen und proamerikanische Lösungen leichter zu erhalten, indem die Sowjetunion und andere antiimperialistische Kräfte von der Lösung der Probleme in der Region ausgeschlossen werden. Auch die Ägäis- und Zypernfrage soll an eine Lösung im Rahmen der NATO gebunden werden.

Um diese Ziele zu erreichen, benutzt der US-Imperialismus als Hauptmittel die Politik der Destabilisierung. In diesem Kontext werden die antiimperialistischen Kräfte gegeneinander aufgebracht, mit militärischen Interventionen geschwächt und die Widersprüche und Spannungen zwischen den Staaten, Nationen, einflußreichen Gruppen, religiösen und konfessionellen Gruppen geschürt. Die Aggressivität Israels, das das palästinensische Territorium okkupiert, stellt eine Quelle ständiger Konfrontationen in der Region dar. Des weiteren ist der Krieg zwischen dem Iran und dem Irak ein Faktor für die große Instabilität. Auch die Tatsache, daß den Kurden, die durch

mehrere Länder gespalten sind, die nationalen Rechte verwehrt werden, stellt ein Problem der Region dar, dessen Aktualität wächst. Die sich radikalisierenden islamischen Bewegungen sind zu einem Faktor geworden, der in jeder Hinsicht in Rechnung gestellt werden muß.

Wie im allgemeinen so wird auch im besonderen im Rahmen der Region in der Politik der US-Administration zur Erringung der Vorherrschaft neben flexiblen Methoden das Mittel der Gewalt und des Militärs sowie der Einmischung in die inneren Angelegenheiten aufrechterhalten. Es wird eine Situation geschaffen, in der die nationale Souveränität keines Landes mehr garantiert ist. Unter diesen Bedingungen verbinden sich noch stärker die Kämpfe der Völker und Länder der Region für Frieden, nationale Sicherheit und demokratische Entwicklung.

Die Völker der Region führen einen harten Kampf, um gemeinsam die Konfliktherde zu beseitigen, die palästinensische Frage und alle anderen nationalen Fragen zu einer gerechten Lösung zu bringen und unsere Region in eine Region des Friedens und der Freundschaft umzuwandeln.

Der Imperialismus und die Türkei

Der US-Imperialismus und die Politik der NATO, unser Land zu einem Mittel ihrer aggressiven und militaristischen Strategie zu machen, sowie die Politik der Ausbeutung durch die transnationalen Monopole verhindern heute die Verwirklichung der Forderungen der Türkei hinsichtlich ihrer nationalen Interessen.

Vom ökonomischen, politischen und militärischen Gesichtspunkt her ist die Türkei ein vom Imperialismus, insbesondere vom US-Imperialismus, abhängiges Land. Verantwortlich für diese Situation sind die Politik des Verrats an den Prinzipien der nationalen Souveränität und der unabhängigen Entwicklung sowie die herrschenden Kräfte, die diese Politik praktizieren.

Die militärische und politische Abhängigkeit vom Imperialismus begann nach dem zweiten Weltkrieg mit einer Reihe von bilateralen Abkommen zwischen der Türkei und den USA sowie mit der Mitgliedschaft der Türkei in der NATO. Seit jenem Tag bis heute nimmt unser Land in den aggressiven Plänen des US-Imperialismus und der NATO einen wichtigen Platz als Sprungbrett gegen die Sowjetunion und die anderen sozialistischen Länder sowie für die Unterdrückung der antiimperialistischen Bewegungen im Nahen Osten ein. Der US-Imperialismus und die herrschenden Kräfte in der NATO mischen sich in die Verteidigungs- und Außenpolitik der Türkei ein, greifen in das politische Leben des Landes ein und stellen sich gegen jede Anstrengung in Richtung auf die nationalen Interessen. Die Abhängigkeit der Türkei vom Imperialismus und ihre NATO-Mitgliedschaft setzen das Land unter Druck, schränken die nationale Souveränität ein und führen zur Verletzung der nationalen Interessen.

Dadurch, daß gegen Ende der 70er Jahre die Politik der aggressivsten Kreise des Imperialismus die Oberhand gewann und parallel dazu nach dem Militärputsch von 1980 die zugunsten des US-Imperialismus noch offener auftretenden reaktionären, militaristischen Kräfte in unserem Land die politische Macht erlangten, verstärkten sich die Beziehungen der Abhängigkeit und erlangten eine noch gefährlichere Dimension. Die reaktionärsten Kreise des Imperialismus versuchen, unserem Land ihre aggressive, auf die Weltherrschaft gerichtete Politik aufzuzwingen, welche zu den Interessen des Friedens in der Region und in der Welt im Widerspruch steht. Diese Politik verschärft auch den Widerspruch zwischen den reaktionärsten Kreisen des Imperialismus und den nationalen Interessen unseres Landes.

Der Imperialismus, der seit vielen Jahren unser Land ausbeutet und unsere nationalen Ressourcen ausplündert, hat heute mit neokolonialistischen Methoden unsere Ökonomie in den Würgegriff der Verschuldung genommen. Im Ergebnis der vom IWF und von der Weltbank aufgezwungenen Politik fließen jedes

Jahr mehr Gelder in die Kassen des Imperialismus, die ansonsten für die Entwicklung und für die Deckung der Bedürfnisse des Volkes bereitgestellt werden könnten. Die Ökonomie des Landes wird noch enger an den Ausbeutungsmechanismus der transnationalen Monopole gebunden und soll immer mehr unter den Einfluß des imperialistischen militärisch-industriellen Komplexes gelangen. Die ständige Vergrößerung der Rüstungsausgaben unseres Landes entsprechend den NATO-Plänen stellt einen Faktor dar, der unsere nationale Entwicklung behindert. Unter den Bedingungen der sich fortsetzenden wissenschaftlich-technischen Revolution in der Welt öffnet sich die technologische Schere zwischen den entwickelten Industrieländern und der Türkei weiter, und es vertieft sich die ungleiche Beteiligung an der internationalen Arbeitsteilung.

In der Periode nach dem 12. September haben sich die Positionen des US-Imperialismus in unserem Land gefestigt. Auf unserem Territorium wurden neue US-Basen gebaut, neue Regeln für deren Nutzung als Mittel der Bedrohung und des Angriffs gegen die Nachbarstaaten festgelegt; es wurde das "Abkommen über Zusammenarbeit bei der Verteidigung" unterzeichnet und die "Gemeinsame türkisch-amerikanische Verteidigungsgruppe" gebildet.

Der US-Imperialismus zwingt die Türkei dazu, auf ihrem Territorium neue Nuklearwaffen zu stationieren, und will den strategischen Platz unseres Landes im Rahmen seines Projektes der Militarisierung des Weltraums nutzen.

Aufgrund der Basen, des Militärs und der Waffen der USA auf dem Territorium der Türkei kann sie mit der Gefahr konfrontiert werden, jederzeit gegen ihren Willen in einen Krieg gezogen zu werden. Die Nuklearwaffen der USA auf unserem Territorium machen unser Land zu einem der ersten Ziele in einem Nuklearkrieg und bedrohen die Existenz unseres Volkes.

Die Türkei wurde in eine Lage gebracht, für die Interessen der USA Spannungen in der Region zu schaffen. In der Außen-

politik verlassen die herrschenden Kreise in der Regel nicht den von der NATO vorgezeichneten Rahmen. Diejenigen Initiativen der Türkei, die die Beziehungen mit ihren Nachbarn und mit den sozialistischen Ländern begrenzen, demgegenüber aber ihre militärischen Beziehungen mit den reaktionären und pro-imperialistischen Regimen in der Region noch enger gestalten, entsprechen den Plänen des US-Imperialismus für die Region.

Mit dem Ziel der Einmischung in unsere inneren Angelegenheiten versucht der US-Imperialismus, in der Armee, im Staatsapparat, in allen Bereichen des gesellschaftlichen Lebens von ihm abhängige Kader einzusetzen. Es ist eine oftmals bewiesene Tatsache, daß der US-Imperialismus hinter jeder demokratie- und friedensfeindlichen Bewegung, Machenschaft und hinter jedem Militärputsch in unserem Land steht.

Die Türkei hat unter schwierigsten Bedingungen den nationalen Befreiungskampf durchgeführt und die nationale Unabhängigkeit errungen. Auch unter unseren heutigen Bedingungen kann ein erfolgreicher Kampf für die Stärkung der nationalen Unabhängigkeit und Souveränität, für die Annäherung an die und die Übereinstimmung mit der Politik der nichtpaktgebundenen Staaten und für die Herstellung gleichberechtigter internationaler Beziehungen geführt werden. Unsere Arbeiterklasse, die seit unserem nationalen Befreiungskampf der entschlossenste Verteidiger der nationalen Unabhängigkeit ist, wird zusammen mit allen patriotischen Kräften auch in diesem Kampf einen einflußreichen Platz einnehmen.

Die ökonomische, politische, ideologische und moralische Krise des Imperialismus und die daraus resultierenden zerstörerischen Ergebnisse zeigen eindeutig, daß das kapitalistische System historisch überlebt ist. Gleichzeitig besitzt der Imperialismus, dem die Entwicklung der Geschichte zum gesellschaftlichen Fortschritt nicht paßt, immer noch bedeutende Möglichkeiten, um den gesellschaftlichen und demokratischen Fortschritt zu verlangsamen und teilweise zurückzudrängen, um die Menschen auf seine Interessen auszurichten,

um die wissenschaftlich-technische Revolution zur Verstärkung der Ausbeutung zu nutzen und um sein Herrschaftssystem den neuen Entwicklungen anzupassen. Jedoch die Grundtendenz der Entwicklung wird durch die Erfolge der Kräfte des Friedens und des gesellschaftlichen Fortschritts sowie durch den Charakter unserer Epoche als Epoche des Übergangs vom Kapitalismus zum Sozialismus bestimmt.

Die Ordnung und die Lage in der Türkei

Die Türkei ist heute ein kapitalistisches Land auf mittlerer Entwicklungsstufe.

Der Kapitalismus der Türkei weist eine Reihe von Besonderheiten auf. An erster Stelle steht die Abhängigkeit. Die Ökonomie konnte nicht auf eigener Grundlage die Frage der Akkumulation und der erweiterten Reproduktion lösen.

Der Kapitalismus der Türkei ist im Verhältnis zu den entwickelten Ländern ein zurückgebliebener Kapitalismus. Diese relative Rückständigkeit ist nicht beseitigt, sondern verstärkt sich weiter. Wenn sich auch die Überbleibsel der dem Vorkapitalismus eigenen Verhältnisse verringern, so bestehen diese doch weiter fort, und die kleine Warenproduktion behält ihren breiten Platz in der Ökonomie. Auch die großkapitalistische Produktion erweitert sich. Der staatliche Sektor nimmt in der Ökonomie einen wichtigen Platz ein, und der kooperative Sektor verstärkt sich. Während sich die Verhältnisse des staatsmonopolistischen Kapitalismus entwickeln, hält in komplizierter Weise auch gleichzeitig die Entwicklung von kapitalistischen Verhältnissen an, denen niedrige Entwicklungsstufen eigen sind. Die transnationalen und die einheimischen Monopole, die die Schlüsselpositionen der nicht homogenen Ökonomie innehaben, binden im Ergebnis des Funktionsmechanismus des Kapitalismus alle unterschiedlichen Strukturen an sich. Sie erzielen mit einem verhältnismäßig geringen Kapital außerordentliche Profite, indem sie die

Möglichkeiten des Staates so weit wie nur möglich auszunutzen.

Die einheimischen Monopole, die in den 80er Jahren mit den transnationalen Monopolen in Teilhaberschaft und Zusammenarbeit traten, wurden durch den Putsch vom 12. September und durch die antidemokratischen Verhältnisse weiter begünstigt und verstärkten in außerordentlichem Maße ihr Gewicht in der Leitung der Ökonomie und des Staates. Es hat sich eine enge Interessengemeinschaft zwischen den transnationalen Monopolen und den einheimischen Monopolen als deren Teilhaber sowie den Finanzspekulationen und Waffenhandel treibenden Kapitalkreisen herausgebildet. Die führenden Kräfte der einheimischen Monopole, die mit den transnationalen Monopolen in Teilhaberschaft und Zusammenarbeit stehen, die Vertreter des imperialistischen militärisch-industriellen Komplexes, die obersten Führer der Armee und des übrigen Staatsapparates nähern sich einander an und verbünden sich aufgrund ihrer miteinander verwobenen Interessenverbindungen.

Die Monopole, die unter der Kontrolle bestimmter Familien stehen, haben viele Betriebe der Industrie, des Handels und des Dienstleistungssektors in ihrem Besitz und kontrollieren diese. Sie haben alle privaten Banken und Versicherungs-gesellschaften erworben. Diese Monopole, die in Teilhaberschaft und Zusammenarbeit mit den transnationalen Monopolen stehen, konzentrieren sich auf den Finanzbereich und den Außenhandel, beginnen den Aufbau einer vom militärisch-industriellen Komplex der imperialistischen Länder abhängigen Rüstungsindustrie, verstärken ihren Einfluß in der Landwirtschaft und orientieren sich auch auf Aktivitäten im Ausland. Sie spielen die Rolle eines Vermittlers für die noch organischere Verbindung der Ökonomie mit dem Imperialismus.

Grundsätzlich brauchen die einheimischen Monopole den Staat. Es sind die transnationalen Monopole, die den eigentlichen Gewinn aus der Teilhaberschaft und der Zusammenarbeit zwischen ihnen und den einheimischen Monopolen ziehen. Die einheimischen Monopole besitzen jedoch infolge dieser Teilhaberschaftsbeziehungen und ihres Einflusses auf den Staat die Möglichkeit, sich einen Teil der Profite der anderen Kreise

der herrschenden Bourgeoisie anzueignen sowie diese an sich zu binden.

Diese Situation ist auch der Grund für Widersprüche und Differenzen unter den herrschenden Kräften, zwischen diesen bzw. einem Teil von ihnen und der Politik der transnationalen Monopole. Es wird die Situation der Industriellen und der Unternehmer erschüttert, die die Möglichkeiten nicht nutzen sowie nicht zur Zusammenarbeit mit den transnationalen Monopolen übergehen können.

Die soziale Struktur der Macht

Die Groß- und Monopolbourgeoisie sowie die Großgrundbesitzer haben eigentlich die ökonomische und politische Macht in der Türkei. Dieser Teil der Bourgeoisie bildet die herrschende Bourgeoisie.

Mit dem Militärputsch von 1980 hat sich der Einfluß der einheimischen Teilhaber der transnationalen Monopole auf den Staat, das Regime und die praktizierte Politik außerordentlich verstärkt. Innerhalb der herrschenden Bourgeoisie hat sich eine Oligarchie zusammengefunden und ist in den Vordergrund getreten, die ihren Einfluß auf die Schlüsselpositionen der Ökonomie und der Staatsmacht verstärkt sowie die Politik des Staates bestimmt und durchsetzt.

Diese Oligarchie, die einen abhängigen monopolistisch-militaristischen Charakter hat, ist eine Gruppierung, die von den obersten Kreisen der herrschenden Bourgeoisie gebildet wird. In ihr finden sich eine Handvoll Multimilliardärsfamilien, die die einheimischen Monopole kontrollieren, welche in Teilhaberschaft und Zusammenarbeit mit den transnationalen Monopolen stehen, die obersten Führer der Armee und des übrigen Staatsapparates sowie neokonservative Kader auf der höchsten Ebene, die mit technokratischen, politischen und ideologischen Funktionen beauftragt sind.

Diese proamerikanischen, reaktionären, militaristischen Kräfte vertreten und bringen die Interessen der herrschenden Bourgeoisie in Übereinstimmung mit den Plänen und Interessen der militärisch-industriellen Komplexe der USA und der übrigen wichtigsten NATO-Länder sowie des IWF und der transnationalen Monopole. Die Oligarchie, die die Politik der herrschenden Bourgeoisie bestimmt und die Macht ausübt, ist eine gefährliche Kraft, die sowohl Unterdrückung und Terror anwendet als auch mit politischen Mitteln die Kräfte des Volkes teilen und spalten kann.

Die soziale Struktur des Volkes

Die Arbeiterklasse: Sie hat in unserem Land eine zahlenmäßige Stärke erreicht, die über ein Viertel der ökonomisch aktiven Bevölkerung beträgt. Sie ist insbesondere im Umkreis der großen Städte stark konzentriert und weist eine bedeutende Massierung an bestimmten Arbeitsorten auf. Es verstärkt sich das Gewicht des modernen Industrieproletariats.

Die strukturellen und regionalen Besonderheiten in der Ökonomie führen zur Differenzierung im Rahmen und in der Struktur der Arbeiterklasse. Diese Differenzierung unterstreicht noch die Notwendigkeit, die Klasseneinheit zu bilden.

Nach 1980 hat die herrschende Bourgeoisie neben den schweren Angriffen auf die Gewerkschafts- und politischen Organisationen der Arbeiterklasse Maßnahmen ergriffen, die langfristig die Organisierung der Arbeiterklasse erschweren und deren Ausbeutung verschärfen. Die Gewerkschaftsbewegung der Arbeiterklasse setzt ihren Kampf unter schweren Bedingungen fort, ist bestrebt, ihren Einfluß im gesellschaftlichen und politischen Leben zu vergrößern, und sucht einen den neuen Bedingungen entsprechenden Arbeitsstil.

Trotz aller objektiven und subjektiven Schwierigkeiten kann unsere Arbeiterklasse eine ihre zahlenmäßige Stärke übersteigende Rolle spielen. Die Arbeiterklasse ist die revolutionärste Kraft der Gesellschaft. Sie ist die einzige Klasse, die

die Führung im Prozeß der sozialistischen Erneuerung der Gesellschaft wahrnehmen kann. Indem die Arbeiterklasse ihre eigenen Klasseninteressen zusammen mit den allgemeinen Interessen der gesellschaftlichen Entwicklung entschlossen verteidigt, kann sie die gewerkschaftliche und politische Einheit herstellen und stärken sowie eine entscheidende Rolle für die Einheit der für Frieden und Demokratie eintretenden Kräfte spielen. Derart kann sich die Arbeiterklasse der Türkei auf die Position der Vorhut der gesellschaftlichen Entwicklung erheben. Es ist die Aufgabe der VKPdT, ihr dabei den Weg zu weisen.

In unserem Land vergrößert sich schnell die Zahl der Armen in den Städten. Sie, die sich im Ergebnis der Politik der herrschenden Kräfte an den "Rand" der Gesellschaft gestoßen finden, stehen jeglichem Einfluß der bürgerlichen Ideologie weit offen. Entgegen den Bestrebungen der herrschenden Kräfte, die Arbeiterklasse und die Armen der Städte gegeneinander aufzubringen, wird der gemeinsame Kampf für Arbeit und eine sichere Zukunft dazu beitragen, daß die Armen der Städte allmählich eine immer positivere Rolle im gesellschaftlichen und politischen Leben spielen sowie für den Kampf um die Demokratie gewonnen werden.

Heute hat sich die Situation für alle Teile der Bauernschaft erheblich verschärft. Der kurdische Bauer unterliegt einer doppelten Unterdrückung. Die ökonomische Politik der herrschenden Kräfte steht im Widerspruch zu den Interessen der gesamten Bauernschaft. Die herrschenden Kräfte versuchen gleichzeitig zu verhindern, daß sich die Bauern frei zu Kooperativen zusammenschließen, daß sie ein Mitspracherecht in der Leitung der Kooperativen, der Einheiten und der Landwirtschaftskammern haben. Es ist möglich und erforderlich, die Rolle der Bauernschaft im allgemeinen demokratischen Kampf zu verstärken und sie mit der Arbeiterklasse und den anderen progressiven Kräften zu vereinen.

Die Intelligenz, die in unserem Land eine soziale Massenschicht darstellt, besitzt ein großes Gewicht im gesellschaftlichen, politischen und kulturellen Leben. Traditionell gibt es unter der Intelligenz starke friedliebende und demokratische Tendenzen. Die Bestrebungen der Oligarchie, alle Bereiche der geistigen Arbeit unter ihre Kontrolle zu bringen, beschleunigen die Polarisierung innerhalb der Intelligenz. Die auch unter dem Einfluß der Entwicklung in Wissenschaft und Technik wachsende Bedeutung der schöpferischen Arbeit verstärkt allseitig die Rolle der Intelligenz. Während die Berufsorganisationen ihre Bedeutung behalten, entstehen neue Organisationen und Bewegungen.

Die Handwerker und Händler nehmen einen sehr breiten Platz in der Gesellschaft ein. Das Groß- und Monopolkapital ist bestrebt, deren Tätigkeit an seine Interessen zu binden. Die neokonservative ökonomische Politik beeinflusst die Lage der Handwerker und Händler negativ.

Auf der anderen Seite bringt die Verbreiterung des Dienstleistungssektors auch eine Diversifizierung dieser sozialen Schicht mit sich. Da die traditionellen Organisationen und Leitungen der Handwerker und Händler oft von den rechten Parteien abhängig geworden sind, können sie keine aktive Rolle spielen. Auch unter den kleinen und mittleren Unternehmern wächst stark die Zahl derjenigen, deren Situation sich im Ergebnis der neokonservativen Politik verschlechtert.

Die kurdische nationale Frage

Die kurdische Nation, die seit Jahrhunderten auf dem gleichen Territorium lebt und heute 20 bis 25 Prozent der Gesamtbevölkerung ausmacht, besitzt eine historisch entstandene eigenständige nationale Kultur. Die Muttersprache des kurdischen Volkes ist Kurdisch. Es kann von einem sich entwickelnden kurdischen nationalen Bewußtsein gesprochen werden. Obwohl die kurdische Nation seit Jahrhunderten innerhalb des

gleichen Staates lebt und über zahllose Bande sowie einige gemeinsame Besonderheiten verfügt, unterscheidet sie sich doch völlig von der türkischen Nation. Seit mehr als einem Jahrhundert kämpft das kurdische Volk dafür, frei auf seinem eigenen Boden zu leben. Der Kampf der kurdischen Nation für die Erlangung ihrer nationalen Rechte und ihrer Freiheit ist ein gerechter und legitimer Kampf.

Obwohl sie einen wichtigen Beitrag zum nationalen Befreiungskampf lieferte, wurden die Existenz und die legitimen Rechte der kurdischen Nation seit der Gründung der Republik bis heute geleugnet. Die heutige rassistische, chauvinistische und militaristische Politik der herrschenden Kräfte, die von Anfang an nicht zur Anerkennung der Existenz und der nationalen Rechte der Kurden bereit waren und versuchten, das kurdische Volk durch eine erzwungene Assimilierung und durch Vertreibung von der Bühne der Geschichte zu wischen, verschärft noch die nationale Frage und erschwert deren gerechte, demokratische und friedliche Lösung. Die rassistische, chauvinistische und militaristische Politik läßt das kurdische Volk bluten und stellt ein großes Hindernis für die Demokratisierung der Türkei dar. Diese Politik dient gleichzeitig den Plänen des US-Imperialismus, die Spannungen im Nahen Osten anzukurbeln, die Völker gegeneinander aufzubringen und die Türkei in Abenteuer in der Region hineinzuziehen.

Der Teufelskreis der Instabilität

Abgesehen von kurzen Perioden gab es in unserem Land kein bürgerlich-demokratisches Regime. Ein Faktor dafür, daß die bürgerliche Demokratie nicht zum Tragen kam und daß die bürgerlich-demokratischen Revolutionen kraftlos blieben, ist die verspätete Entwicklung des Kapitalismus und der bürgerlichen gesellschaftlichen Beziehungen in der Türkei, die die traditionelle Sozialstruktur nicht völlig auflöste. Ein weiterer Faktor ist die Existenz eines traditionellen Verständnisses vom "atarken Staat", das von der militaristischen Ideologie des Imperialismus genährt wird, die Existenz der

nationalen und religiösen Unterdrückung, der Unterdrückung durch patriarchalische Familien sowie der autoritären Strukturen, Traditionen und Tabus in der Gesellschaft.

Unter den Bedingungen der Suche nach Lösungen für die Überwindung der wachsenden ökonomischen Instabilität mit einer Politik, die sich im vom Imperialismus vorgezeichneten Rahmen bewegt, sowie der Einmischung der USA und der inneren Differenzierung der Bourgeoisie sind im Anschluß an die 60er Jahre folgende Besonderheiten aufgetreten: Sogar mit imperialistischer Unterstützung kann keine einzige Gruppe der herrschenden Bourgeoisie allein ihre Klassenherrschaft aufrechterhalten. Diese Situation ist der Grund für die Bildung von Machtblöcken dieser Gruppe mit anderen Teilen der herrschenden Kräfte. Das vorhandene parlamentarische System indessen ist nicht in der Lage, im Rahmen dieser Gruppierungen die Interessen aller Kreise der Bourgeoisie in Übereinstimmung zu bringen und die demokratische Beteiligung des Volkes zu gewährleisten.

Diese Situation führt zu einer noch häufigeren und breiteren Anwendung der Methode der Gewalt sowie zu Krisen und Brüchen in der Form und im Prozeß der Durchsetzung der Klassenherrschaft der Bourgeoisie. Die Erfahrungen unserer jüngsten Vergangenheit zeigen, daß Machtblöcke dieser oder jener Gruppe der herrschenden Bourgeoisie im Rahmen eines begrenzten Parlamentarismus, der die Beteiligung der breiten Kräfte der Demokratie nicht zuläßt, die politische Stabilität nicht gewährleisten.

Im Anschluß an die 60er Jahre haben die Streitkräfte, die mit dem Pentagon und den NATO-Zentren noch enger verbunden wurden und deren Spitze zu einem Teil der herrschenden Kräfte geworden ist, ihre nach innen gerichtete Funktion der Gewaltanwendung verstärkt. In Krisensituationen tritt die Armeeführung unabhängig von den früheren Gruppierungen in Aktion, greift mit der Aufgabe der Wahrung des Herrschaftssystems der Bourgeoisie in das politische Leben ein und un-

terdrückt die eine Beteiligung fordernden Kräfte der Demokratie. Sie unterstützt den neuen Machtblock unter der Hegemonie der diesmal in den Vordergrund tretenden Gruppe der herrschenden Bourgeoisie und bereitet auf dieser Grundlage im Rahmen eines begrenzten Parlamentarismus die Bedingungen für die erneute Gewährleistung des "gesellschaftlichen Kompromisses" vor. Da die Streitkräfte bei diesem Eingreifen auch das parlamentarische System und die bürgerlich-demokratischen Institutionen gegen sich gestellt finden, tragen sie auf einer neuen Ebene die Saat der Instabilität mit sich.

Gleichzeitig stärkt jedes Eingreifen die Verbindungen zwischen der Gruppe, die in der obersten Führung der Streitkräfte bestimmend ist, und bestimmten Kreisen der Bourgeoisie und führt zu Widersprüchen mit den anderen Kreisen sowie in begrenztem Maße innerhalb der Armee.

Der Unterdrückungsapparat und die Ideologie der Oligarchie

Mit der organisierten Entfaltung des Terrorismus am Ende der 70er Jahre unter der Führung der reaktionärsten Kräfte des Imperialismus und seiner Verbündeten wurde im Land die künstliche Psychologie der Suche nach einer "starken Macht" vorherrschend, und der Militärputsch von 1980 hat sich hauptsächlich auf dieses "Erfordernis" gestützt. Nach dem Putsch gingen die herrschenden Kräfte zu einer Reihe von faschistischen Praktiken über. Eine Besonderheit des Regimes wurden die breite Anwendung der Folter gegen Hunderttausende Personen sowie der ununterbrochene militärische Terror gegen das kurdische Volk.

In dieser Periode wurden mit einer extrem reaktionären Verfassung bedeutende Veränderungen in der politischen Organisation der Gesellschaft vorgenommen. Der Staat wurde neu strukturiert, der bürokratische Zentralismus wurde verstärkt, und die militaristische Spitze der Armee griff noch direkter in den politischen Führungsapparat des Staates ein.

Die herrschenden Kräfte orientierten sich auf die noch planmäßigere Ausnutzung solcher Tendenzen wie die des die Massen beeinflussenden Fatalismus, der eigenen Unsicherheit, der Unterwerfung unter die traditionellen Werte und Autoritäten, der Verherrlichung der Gewalt.

Die Oligarchie führte ihre ideologische Beeinflussung auf der Grundlage der Erpressung durch, so daß die Atmosphäre des Terrors zurückkehrte. Im ideologischen Fächer der herrschenden Kräfte finden sich auf der Basis des Antikommunismus auch Linien des Militarismus, der religiösen Reaktion, des Rassismus und Chauvinismus. Diese Elemente sollen mit solchen Etiketten wie der "türkisch-islamischen Synthese" verschleiert werden. In der Armee übt die in den USA entwickelte "Doktrin von der nationalen Sicherheit", die das werktätige Volk und die Kräfte der Demokratie als "inneren Feind" ansieht, einen starken Einfluß aus.

Auf der anderen Seite des Fächers kommen auf der Basis des Neokonservatismus der Kosmopolitismus, Populismus, Pragmatismus und Neoliberalismus zusammen. Es wird versucht, die nationalen kulturellen Werte in der Gesellschaft zu untergraben und die amerikanische Lebensweise vorherrschend zu machen. Zusammen mit der Vertiefung des Verarmungsprozesses der Werktätigen tritt mit der Erschütterung der Moral- und Wertvorstellungen, der Verbreitung der Prostitution, der Tendenz der allgemeinen Degenerierung, mit Rissen in der Familienstruktur eine Krise in Erscheinung, die langsam die gesamte Gesellschaft erfaßt und von innen zerstört. In dieser Atmosphäre gewinnt der Einfluß des Regimes an Erfolg, den einzelnen von der Politik auszuschließen, ihn auf sein Privatleben zu beschränken, damit er wachsende Ausbeutung und Unterdrückung ohne Gegenreaktion hinnimmt.

Das Regime und die neokonservative Politik

Mit der Verfassung von 1982 wurde ein neues Parteiensystem unter dem Übergewicht der ANAP geschaffen sowie eine nur begrenzte Beteiligung des Volkes am politischen System zugelassen. Die ANAP-Partei, die die unterschiedlichen rechten Tendenzen auf einer neokonservativen Plattform zusammenfaßt, steht hauptsächlich unter der Führung proamerikanischer und technokratischer Politiker.

Mit der neokonservativen Politik der herrschenden Kräfte wurde der Weg für die Bildung einer Massenbasis geöffnet, und die Vergrößerung ihrer Möglichkeiten zu Manövern vermittelt eines begrenzten parlamentarischen Systems hat dazu geführt, daß neben der Unterdrückungsgewalt mit der Herstellung ihrer politischen Hegemonie ihre Führungsmöglichkeiten sich erweitert haben. Derart wurde zu einem Prozeß Übergegangen, in dem sich die faschistischen Tendenzen verringern und sich ein autoritäres Regime herausbildet.

Die von der Oligarchie angewandte neokonservative Politik berücksichtigt noch stärker als die bis in die 80er Jahre verfolgte Staatspolitik die Interessen des US-Imperialismus. Diese Politik ist die Politik der Anpassung an die Konfrontationslinie der US-Administration. Diese Politik ist die Politik der engen Anbindung der Ökonomie des Landes an den Ausbeutungsmechanismus der transnationalen Monopole, der übermäßigen Verschärfung der Ausbeutung der Arbeit. Diese Politik verhindert mit Gewalt und Unterdrückung die Demokratie, praktiziert den Terror gegen das kurdische Volk und begrenzt die Beteiligung der Bürger am politischen Leben. Diese Politik ist die Politik der Verarmung der nationalen Kultur.

Die sich immer weiter verschärfenden Probleme unseres Landes resultieren aus dem Kapitalismus, der in Abhängigkeit vom Imperialismus steht. Unter den Bedingungen des Kapitalismus können die Probleme des Volkes nicht vollständig und grund-

sätzlich gelöst werden. Dafür ist der Übergang zum Sozialismus erforderlich.

Auf der anderen Seite ist es jedoch möglich, diese Probleme schon heute schrittweise einer Lösung zuzuführen. Dies hängt vom Kampf des Volkes, der Kräfte des Friedens und der Demokratie ab. Die Analyse der Ordnung und der Lage in der Türkei zeigt, daß jeder Schritt in Richtung auf die Lösung der Probleme des Volkes auf das Hindernis des autoritären Regimes und der neokonservativen Politik der Oligarchie stößt.

Das Ziel der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei in der heutigen Etappe: Frieden und demokratische Erneuerung

Eine friedliche, souveräne, würdige, demokratische, sich auf ihre Entwicklung orientierende Türkei und der Beginn der Lösung der Lebensfragen unseres Volkes bedürfen einer demokratischen alternativen Politik, die unserem Land und unserem Volk den Ausweg aus der heutigen Situation zeigt, und eines demokratischen Regimes, das die Stelle des heutigen Regimes einnimmt.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei stellt mit ihrem Programm für Frieden und demokratische Erneuerung die Hauptlinien einer solchen Politik und eines solchen Regimes vor und weist realistische Ziele aus.

Das Programm für Frieden und demokratische Erneuerung ist ein Programm, welches schon heute im Rahmen des Kapitalismus mögliche erste ökonomische, innen- und außenpolitische Lösungen für die tiefen sozialen Probleme der Werktätigen bietet.

Das Programm für Frieden und demokratische Erneuerung ist das Programm zur Entwicklung mit einer neuen ökonomischen Politik. Das ist ein Ziel, dem die die erdrückende Mehrheit

der Bevölkerung repräsentierenden Kräfte zustimmen. Wird dieses nicht verwirklicht, so trifft das die Werktätigen besonders hart. Nur mit der Stärkung der nationalen Grundlagen der Ökonomie, der Industrialisierung, der Modernisierung und der Erhöhung der Produktion ist es möglich, den Werktätigen einen größeren Anteil am Nationaleinkommen zu sichern und die ökonomischen, sozialen und kulturellen Bedürfnisse des Volkes Schritt für Schritt zu befriedigen. Die ökonomischen Bedingungen für das Wohl des Volkes entwickeln sich schnell. Es ist nicht möglich, den Weg der Entwicklung zu beschreiten, ohne die neue ökonomische Politik mit einer neuen Sozialpolitik zu vereinen und ohne Maßnahmen gegen das ständige Absinken der Kaufkraft der Werktätigen zu treffen.

Das Programm für Frieden und demokratische Erneuerung ist ein Programm, welches das mit dem freien Willen des Volkes in demokratischer Weise gebildete Parlament als das höchste Organ im politischen System ansieht und ein demokratisches Regime errichtet, welches sich auf die aktive Beteiligung des Volkes und der demokratischen Massenorganisationen stützt. Dieses Programm bringt die kurdische nationale Frage zu einer demokratischen, gerechten und friedlichen Lösung. Die Erringung der Demokratie stellt die innenpolitische Vorbedingung für die Lösung der sozialen Probleme der Werktätigen und für die ökonomische Entwicklung dar.

Das Programm für Frieden und demokratische Erneuerung ist das Programm der Stärkung der nationalen Souveränität und der Herstellung gleichberechtigter Beziehungen der Freundschaft und der Zusammenarbeit mit allen Staaten. Es ist das Programm der Schaffung der außenpolitischen Bedingungen für die Lösung der sozialen Probleme der Werktätigen und die ökonomische Entwicklung.

Das Programm für Frieden und demokratische Erneuerung ist das Programm des Beitrages zur Bewahrung des Weltfriedens und zur Lösung der allgemeinen Probleme der Menschheit. Dieses Ziel ist direkt mit den Interessen jedes einzelnen und

aller Bürger verbunden. Jede Anstrengung und Errungenschaft hinsichtlich der Einstellung des nuklearen Rüstungswettlaufs und der Abrüstung bedeutet, noch größere Ressourcen für eine neue Weltwirtschaftsordnung, die Entwicklung unseres Landes und die Erhöhung des Wohlstandes des Volkes zu besitzen. Die Bewahrung des Weltfriedens stellt eine absolute Vorbedingung für die Lösung der sozialen Fragen der Werktätigen und die ökonomische Entwicklung dar.

Das Programm für Frieden und demokratische Erneuerung ist das Entwicklungsprogramm auf der Grundlage der Bewahrung der nationalen Kultur, der Demokratie, des Patriotismus und Humanismus. Die VKPdT wird auf der gegenwärtigen Stufe dafür kämpfen, dieses Programm zu realisieren, und jeden Kampf sowie jede Initiative für dessen Ziele unterstützen.

Für ein demokratisches Regime

Das Parlament muß das höchste Organ des politischen Systems sein. Das ist nur mit der freien Darlegung des Willens des Volkes möglich. Dafür sind vor allem die kommunistischen Partei und die Parteien, die die kurdische nationale Bewegung darstellen, sowie alle verbotenen politischen Organisationen zu legalisieren. Die Artikel 141, 142 und 163 sowie alle antidemokratischen Artikel sind zu beseitigen, und es muß ein wirkliches Mehrparteienregime gebildet werden. Kein Organ und keine Institution des Staates darf über dem Parlament stehen und außerhalb dessen Kontrolle bleiben. Der kontrollierende Einfluß der Armeeführung auf das politische System muß beendet werden. Deshalb sind vor allem dem Staatspräsidenten nur repräsentative Vollmachten zuzuerkennen, der Nationale Sicherheitsrat ist aufzulösen, und es ist eine demokratische Reform in den Streitkräften durchzuführen.

Für die Demokratisierung aller Bereiche des gesellschaftlichen Lebens und in allen Regionen des Landes müssen die Menschenrechte sowie die individuellen und kollektiven Grundfreiheiten vollkommen durchgesetzt werden.

Die Volksmassen müssen ihre Stimme frei zu Gehör bringen und am politischen System teilhaben können. Dafür müssen die Gewerkschaften und die übrigen Massenorganisationen und demokratischen Bewegungen, deren Status als freie und autonome Organisationen gewährleistet wird, die die Interessen ihrer Mitglieder und Sympathisanten sowie die Interessen des Landes vertreten, ihren Einfluß auf die Politik des Staates auf jedem Gebiet und auf allen Ebenen ausüben können.

An die Stelle der Verfassung von 1982 ist mit der Beteiligung des gesamten Volkes und der demokratischen Kräfte eine neue Verfassung zu setzen. Die neue Verfassung muß die Grundrechte und -freiheiten aller Bürger ohne jeden Unterschied sowie ein Mehrheitsregime und den demokratischen, laizistischen, sozialen Rechtsstaat gewährleisten.

Es sind alle Auswirkungen des Militärputsches von 1980 und der nachfolgenden antidemokratischen Praktiken zu beseitigen.

Für den Schutz der nationalen Ökonomie und die Orientierung auf die Entwicklung und Modernisierung

Um zu einer auf die nationalen Interessen gerichteten Entwicklung und Modernisierung der Wirtschaft zu gelangen, ist es notwendig, die Auffassung von einer nur vom Ausland abhängigen möglichen Entwicklung zu überwinden. Der Schutz des staatlichen Sektors und die Planung der Wirtschaft müssen einhergehen mit der Verhinderung der parasitären Aktivitäten der transnationalen Monopole, der einheimischen Monopole und der Finanzspekulanten, welche das Erreichen dieser Ziele erschweren.

Die außenwirtschaftlichen Beziehungen, insbesondere die Beziehungen mit dem IWF, der Weltbank und der OECD, sind auf der Grundlage der nationalen Interessen neu zu gestalten. Dafür muß vorrangig unter Bindung an einen Plan und einen niedrigen Prozentsatz des Exporteinkommens die Bezahlung der Auslands-

schulden erleichtert werden; es ist eine Politik zu praktizieren, die der Devisenakkumulation und deren ökonomischer Nutzung dient, und die Tätigkeit des Auslandskapitals ist entsprechend den Bedürfnissen der ökonomischen Entwicklung neu zu gestalten.

Der staatliche Gestaltungsmechanismus für die Ökonomie, die staatlichen Investitionen und die Unternehmen müssen mit dem Ziel neu organisiert werden, das gesamte Produktionspotential der Ökonomie in die Waagschale zu werfen sowie die wissenschaftlich-technische Revolution noch besser zu nutzen. Vermittelt ihrer Gewerkschaften muß die Beteiligung der Werktätigen an der Leitung gewährleistet werden.

Es ist eine Boden- und Landreform durchzuführen, die die demokratischen und regionalen Besonderheiten berücksichtigt, und die Entwicklung des Kooperativwesens auf demokratischer Grundlage ist zu unterstützen.

Es sind Ressourcen für die ökonomische Entwicklung und die Sozialpolitik zu schaffen. Dafür müssen insbesondere die Rüstkungsausgaben verringert werden. Es ist eine Steuerreform durchzuführen, die die Steuergerechtigkeit gewährleistet und die Steuereinnahmen des Staates erhöht. Die Rolle des Staates im Bereich des Außenhandels und des Bankwesens ist zu verstärken, und es muß das Prinzip des billigen Staates angewandt werden.

Die Preise, Zinsen und Kredite sind unter Kontrolle zu nehmen.

Für die Verbesserung der Lebensbedingungen der Arbeiter und der anderen Werktätigen

Um die Arbeitslosigkeit abzubauen, sind spezielle Beschäftigungsprogramme auszuarbeiten, Entlassungen sind einzustellen, die Sicherheit der Arbeitsplätze ist zu gewährleisten, und die wöchentliche Arbeitszeit ist stufenweise herabzusetzen.

Es sind die Arbeits- und Lebensbedingungen des Volkes zu verbessern. Dafür muß der Mindestlohn erhöht und von der Steuer befreit werden, für gleiche Arbeit ist gleicher Lohn zu zahlen, die Löhne und Gehälter sowie die Einkommen der Bauern sind vor der Inflation zu schützen. Die Preise für die Grundnahrungsmittel müssen niedrig gehalten werden. Der Abriß der Armenviertel muß eingestellt werden, und die kleinen Händler sind zu unterstützen.

Die soziale Sicherheit muß für alle Bürger gewährleistet sein, Gesundheits-, Bildungs-, Wohnungs- und die Verkehrsleistungen sind zu erweitern und zu verbilligen. Es sind wirk-same Maßnahmen für die Gesundheitsfürsorge der Arbeiter und für den Arbeitsschutz zu treffen.

Für eine demokratische Kultur- und Bildungspolitik

Es ist erforderlich, die Zerstörungen auf dem Gebiet der Kultur zu verhindern und unsere nationale Kultur mit Demokratis-mus, Humanismus, Patriotismus und Offenheit zu bereichern. Dafür muß eine demokratische Kulturpolitik in Kraft treten, alle kulturellen und künstlerischen Aktivitäten sind zu un-terstützen, die wachsende Beteiligung des Volkes an diesen Aktivitäten ist zu gewährleisten, und die schöpferischen Fähigkeiten des Volkes sind zu entwickeln.

Die kulturelle Erneuerung wird durch die gegenseitige Beein-flussung der universellen zeitgenössischen Kultur mit den kul-turellen Werten der türkischen und der kurdischen Nation, dem Erbe der anatolischen Zivilisationen, den humanistischen Elementen der islamischen Kultur und mit allen von unserem Volk in seinem Kampf um die Modernisierung geschaffenen Werten verwirklicht.

Es muß ein demokratisches und laizistisches Bildungssystem gemäß den Erfordernissen der wissenschaftlich-technischen Re-volution geschaffen werden, welches dem Menschen, dem Denken und dem Schöpfungswert beimaßt und für den Frieden eintritt.

Es ist die Chancengleichheit in der Bildung zu gewährleisten, und es sind demokratische Universitäten zu schaffen. Kriegs-verherrlichung, Chauvinismus und faschistische Propaganda dürfen nicht zugelassen werden.

Für die demokratische Entwicklung des Dorfes

Um das Bauernsterben zu beenden, ist es erforderlich, daß vor allem der landlose und landarme Bauer Land erhält, daß der Kleinproduzent allseitig unterstützt wird und daß alle Dörfer eine Infrastruktur und eine Gesundheitsfürsorge er-halten.

Um die Demokratie im Dorf zu erreichen, muß der Bauer von der Unterdrückung durch die Gendarmerie befreit werden. Es sind demokratische Leitungsmechanismen zu schaffen; die vor den Kooperativen stehenden antidemokratischen Hindernisse sind zu beseitigen, und die Organisation der Parteien und Gesellschaften auf dem Land muß frei sein.

Für die gerechte, demokratische und friedliche Lösung der kurdischen nationalen Frage

Die kurdische nationale Frage ist eine politische Frage, die aus der Nichtanerkennung der Existenz des kurdischen Volkes und seiner nationalen Rechte resultiert. Solange sie unge-löst bleibt, werden alle Bereiche des gesellschaftlichen Le-bens negativ beeinflußt. Die kurdische nationale Frage, die als eine der Grundfragen des Kampfes um Frieden und Demokra-tie auf der Tagesordnung des Landes steht, kann nicht mit Ge-walt und Unterdrückung, mit militärischen Methoden gelöst werden. Diese Frage kann nur eine politische Lösung erhalten.

Die Kurdenfrage muß eine gerechte, demokratische und fried-liche Lösung erfahren. Diese muß den freien Willen des kurdi-schen Volkes zur Grundlage haben, sich auf die gemeinsamen Interessen der türkischen und der kurdischen Nation stützen sowie der Demokratisierung der Türkei und dem Frieden im Nahen Osten dienen. Sie ist nur möglich, wenn die türkischen

und kurdischen nationalen Kräfte gemeinsam handeln und sich gegen den US-Imperialismus und den Chauvinismus verbünden.

Die VKPdT ist der Ansicht, daß, wie das internationale Recht und die Praxis zeigen, die demokratische Lösung der Kurdenfrage nur mit der Anerkennung des Selbstbestimmungsrechts der kurdischen Nation, ihres Rechts auf Lostrennung verwirklicht werden kann. Die Anerkennung dieses Rechts ist für die Freiheit der kurdischen Nation erforderlich.

Falls das kurdische Volk das Zusammenleben vorzieht, wird die Struktur des gemeinsamen Staates der beiden Nationen gemeinsam auf der Basis der gleichen nationalen Rechte bestimmt werden.

Die VKPdT wird die gerechten, demokratischen und friedlichen Lösungsvorschläge unterstützen, über die sich die türkischen und kurdischen nationalen Kräfte verständigt haben.

Vor allem muß die Administrierung des Kurdistan der Türkei mit Ausnahmeformen beendet, die militärischen Sondereinheiten in dieser Region müssen zurückgezogen, die Existenz des kurdischen Volkes muß anerkannt, die Verbote und die Unterdrückung der kurdischen Sprache und Kultur müssen beseitigt werden.

Für die Rechte der Emigranten im Ausland

Die Emigranten im Ausland, die ein Teil unseres werktätigen Volkes sind, werden in den jeweiligen Ländern als Menschen zweiter Klasse behandelt. Während sie in diesen Ländern für den Erhalt gleicher demokratischer Rechte kämpfen, nehmen sie gleichzeitig am Kampf für eine Türkei teil, in der die Menschen nicht gezwungen sind, ins Ausland zu gehen, und leisten einen Beitrag zur Verstärkung des Kampfes um Demokratie.

Die VKPdT wird in bezug auf die Lösung der Frage der Emigranten dafür arbeiten, daß in dieser Hinsicht vielfältige An-

strengungen sowohl von der Regierung der Türkei als auch von den Regierungen der Aufenthaltsländer und von den entsprechenden internationalen Institutionen unternommen werden. Sie wird in allen Ländern die demokratische Bewegung der Emigranten und die internationale Solidarität der einheimischen und ausländischen Arbeiter unterstützen.

Für eine demokratische Jugendpolitik

Die Jugend muß gegenwärtig und zukünftig in unserem Land ein Mitspracherecht besitzen. Sie muß aktiv am gesellschaftlichen und politischen Leben teilnehmen können. Es ist ihr Organisationsrecht zu garantieren. Die Gesellschaft muß die Bedingungen dafür schaffen, daß die Jugend mit Vertrauen in die Zukunft blicken kann. Ihre Arbeits- und Lebensbedingungen sind zu verbessern sowie Möglichkeiten für ihre Bildung, für Arbeit, Berufsausbildung und die persönliche Entwicklung zu schaffen.

Der Jugend ist ihr Recht auf Erholung und vernünftige Freizeitgestaltung, auf sportliche und kulturelle Betätigung zu gewährleisten.

Für die Befreiung der Frau

Es ist schon heute der Kampf gegen die Erniedrigung der Frau in der Gesellschaft, gegen ihre nichtgleichberechtigte Stellung, gegen die in dieser Frage herrschenden veralteten Auffassungen, für ihre Gleichberechtigung und Freiheit zu führen. Es ist erforderlich, die Frauenrechte vollständig zu erringen, ihre tatsächliche Gleichberechtigung zu verwirklichen, die Beziehungen innerhalb der Familie, zwischen den Geschlechtern und den Generationen zu demokratisieren, eine neue Kultur der Demokratie zu schaffen, die jede Art von geschlechtlicher Diskriminierung verbietet.

Es sind die erforderlichen gesetzlichen, gesellschaftlichen und kulturellen Maßnahmen zu treffen, die die Situation der werktätigen Frauen verbessern und Prügel sowie sexuelle Ge-

walt beseitigen.

Die VKPdT unterstützt die dahingehenden Initiativen der Feministen und der verschiedenen Frauenkreise und -organisationen.

Für den Schutz unserer natürlichen Umwelt

Es sind dringend vorbeugende Maßnahmen gegen die zunehmende Verschmutzung der Natur und der natürlichen Umwelt des Menschen sowie gegen die Zerstörung des ökologischen Gleichgewichts zu ergreifen. Es sind alle materiellen Produktionsaktivitäten, vorrangig die der Monopole, hinsichtlich des Umweltschutzes zu kontrollieren. Es müssen Anstrengungen für die Herausbildung eines Umweltbewußtseins und einer Umweltkultur in allen Bereichen der Gesellschaft unternommen werden.

Die VKPdT wird alle Organisationen und Bewegungen unterstützen, die für die Erhaltung unseres Landes mit seinen Menschen, mit seinen Naturressourcen und -reichtümern, mit seinen Wäldern und grünen Gebieten, mit seinen Meeren und Gewässern, mit seiner Luft und seinem Boden, mit seinen Pflanzen- und Tierarten, von denen einige vom Aussterben bedroht sind, mit seinen kulturellen und geschichtlichen Werten eintreten.

Für eine friedliebende, souveräne Außenpolitik

Die Türkei muß einen wirksamen Beitrag zur Bewahrung des Weltfriedens leisten. Dafür sind alle erforderlichen Anstrengungen zu unternehmen, damit insbesondere die Nuklear- und die übrigen Massenvernichtungswaffen abgebaut und allmählich beseitigt werden, die Militarisierung des Weltraums verhindert und zu einer beiderseitigen Verringerung der konventionellen Rüstungen übergegangen wird.

Die Türkei muß Anstrengungen für eine gleichzeitige Auflösung der NATO und der Organisation des Warschauer Vertrages unternehmen. Sollte in dieser Richtung kein Fortschritt zu

erreichen sein bzw. die Türkei in die Situation kommen, in eine bewaffnete Konfrontation der NATO gezogen zu werden, muß die Türkei aus dem militärischen Flügel dieses Paktes austreten. Solange die Türkei Mitglied der NATO ist, muß sie in der NATO ihre eigenen legitimen Interessen sowie eine auf den Weltfrieden orientierte Politik verfolgen.

Sie muß dafür eintreten, daß unsere Region von Nuklear- und chemischen Waffen befreit wird, und alle darauf gerichteten Initiativen unterstützen.

Um die Gefahr zu beseitigen, gegen unseren Willen in einen Krieg gezogen zu werden, ist das "Abkommen über Zusammenarbeit in der Verteidigung und Ökonomie" aufzukündigen und jegliche Präsenz von US-Soldaten in unserem Land zu beenden. Die Einmischung der USA in unsere inneren Angelegenheiten und in unsere Außenpolitik ist zu verhindern.

Es muß Grundsatz der Türkei sein, jegliche außenpolitische Frage auf der Grundlage der Nichtanwendung und Nichtandrohung von Gewalt, auf friedlichem Wege und auf der Grundlage der legitimen Interessen eines jeden Landes, der Prinzipien und Praxis des Völkerrechts zu lösen.

Die Türkei muß ihre Beziehungen mit allen Ländern, insbesondere mit ihren Nachbarn, auf der Basis des Friedens, der guten Nachbarschaft und des gegenseitigen Nutzens allseitig entwickeln.

Die Türkei muß eine integrale Europapolitik sowie eine gegenüber der ganzen Welt offene Politik vielseitiger internationaler Beziehungen verfolgen. Sie muß insbesondere ihre Beziehungen mit den Mitgliedsländern der Europäischen Gemeinschaft und des Rates für Gegenseitige Wirtschaftshilfe entwickeln.

Ihre Vollmitgliedschaft in der EWG muß in diesem Rahmen behandelt werden sowie in Verbindung mit den Schritten für die

Entwicklung des Landes mit dem Ziel bewertet werden, in größtmöglichem Maße die Ergebnisse der wissenschaftlich-technischen Revolution zu friedlichen Zwecken zu nutzen und die negativen Auswirkungen auf ein Mindestmaß zu beschränken.

Die Außenpolitik muß unter öffentlicher Kontrolle stehen, jedes die nationalen Interessen betreffende Thema muß ganz offen diskutiert werden, und die Völkerfreundschaft ist zu entwickeln.

Für einen Beitrag zur Lösung der allgemeinen Menschheitsprobleme

Auch die Türkei muß einen Beitrag zur Lösung solcher allgemeinen Menschheitsprobleme wie der Verhinderung eines die gesamte Menschheit betreffenden Nuklearkrieges, der Bewahrung vor einer ökologischen Katastrophe, der Deckung des Energie- und Rohstoffbedarfs, des Schutzes der natürlichen Umwelt, der Gewährleistung der ökonomischen Sicherheit der Länder, der Demokratisierung der internationalen ökonomischen Beziehungen usw. leisten.

Die Türkei muß Anstrengungen für die Schaffung eines Systems der kollektiven Sicherheit und der Zusammenarbeit im Rahmen der Vereinten Nationen unternehmen, welches auf der Grundlage der gleichen Sicherheit und der Gleichberechtigung in den internationalen Beziehungen die Zusammenarbeit aller Staaten garantiert.

Unsere strategische Linie

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei ist davon überzeugt, daß unter den heutigen inneren und äußeren Bedingungen mit dem Kampf für Frieden und demokratische Erneuerung, mit der Bildung eines demokratischen Regimes und der Durchsetzung einer demokratischen Alternativpolitik der Weg zum gesellschaftlichen Fortschritt bereitet werden kann. Der

Kampf für Frieden und demokratische Erneuerung stellt in der heutigen Etappe die politische Strategie, die politische Generallinie der kommunistischen Partei dar.

Diese Linie besteht darin, einen Beitrag zur Bewahrung des Friedens zu leisten, die Demokratie zu erringen und eine demokratische Stabilität zu erreichen sowie die Türkei davor zu bewahren, zu einem Mittel der Konfrontationspolitik des USA-Imperialismus zu werden.

Diese Linie besteht darin, die Bündnisbeziehungen der Kommunisten und der übrigen Linken mit den breiten demokratischen Kräften herauszubilden, ihren ideologischen, politischen und kulturellen Einfluß in der Gesellschaft zu entwickeln, die Politik, das politische System und den Staatsapparat auf das Programm des Friedens und der demokratischen Erneuerung auszurichten, die Rolle und das Gewicht der Arbeiterklasse im gesellschaftlichen und politischen Leben zu verstärken und die Gesellschaft allseitig zu demokratisieren.

Diese Linie besteht darin, die Chance der Entwicklung der Revolution auf friedlichem Wege in höchstmöglichem Maße zu steigern.

Damit die Hauptpunkte des Programms für Frieden und demokratische Erneuerung realisiert werden, ist es erforderlich, die Machtpositionen der Oligarchie zurückzudrängen, eine Regierung der Kräfte des Friedens und der Demokratie an die Macht zu bringen, die ein solches Programm zur Grundlage hat, und die Positionen dieser Kräfte im politischen System zu festigen.

Dieses Ziel zu erreichen, welches eine qualitative Veränderung des politischen Kräfteverhältnisses zugunsten der demokratischen Kräfte bedeutet, ist unter den heutigen Bedingungen in der Welt und in der Türkei nur im Prozeß eines schweren Kampfes möglich.

Schon heute muß der Kampf geführt werden, um sowohl die Gesamtheit als auch einzelne Forderungen des Programms für Frieden und demokratische Erneuerung durchzusetzen. Die Bedingungen für den Erfolg dieses Kampfes werden sich noch verbessern, wenn die Vorherrschaft der proamerikanischen, reaktionären, militaristischen Kräfte im Parlament und in der Regierung beseitigt wird, die Positionen der Kräfte des Friedens und der Demokratie innerhalb und außerhalb des Parlaments gestärkt und Veränderungen im antidemokratischen, autoritären Regime für die Demokratisierung erreicht werden.

Im beginnenden Demokratisierungsprozeß können bürgerlich-parlamentarische Regierungen mit begrenzten demokratischen Programmen gebildet werden. Es ist erforderlich, auch die noch so kleinen demokratischen Errungenschaften gemeinsam mit den Kräften, die diese erkämpfen, zu schützen sowie die Innen- und Außenpolitik dieser Regierungen, ihr politisches System und ihren Staatsapparat auf das Programm für Frieden und demokratische Erneuerung zu lenken. Die noch weitere Zurückdrängung der aus der Regierung entfernten proamerikanischen, reaktionären, militaristischen Kräfte wird verhindern, daß sie erneut eine Massenbasis gewinnen, die Innen- und Außenpolitik sowie die Regierung selbst beeinflussen und die Kräfte der Demokratie spalten, und sie wird eine Erweiterung der demokratischen Errungenschaften ermöglichen.

Dieser Prozeß wird den Einfluß der Befürworter der proamerikanischen, reaktionären und militaristischen Politik einengen sowie den der Befürworter der alternativen, demokratischen Politik erweitern. Die Verstärkung des Kampfes und die Auswirkungen einer demokratischen Alternativpolitik werden die Bildung einer gemeinsamen Regierung der Kräfte des Friedens und der Demokratie vorbereiten. Die VKPdT wird die Regierung der Kräfte des Friedens und der Demokratie auch dann unterstützen, wenn sie selbst nicht an ihr teilnimmt.

Die gemeinsame Regierung der Kräfte des Friedens und der Demokratie ist die Regierung, die die Unterstützung der Ar-

beiter, der Bauern, der Handwerker und Händler, der Intelligenz, der Beamten und Offiziere, der Jugend und der Frauen, des gesamten türkischen und kurdischen Volkes, der breiten Kreise der Industriellen und Unternehmer erhält. Gestützt auf diese Kräfte, kann der Kampf für Frieden und Demokratie zum Erfolg geführt werden. Das Programm für Frieden und demokratische Erneuerung ist ein den Interessen aller dieser Kreise entsprechendes Programm.

Mit einer Regierung, die nicht das Gewicht der Arbeiterklasse, der anderen Werktätigen, der Intelligenz, derjenigen Kräfte, die für den gesellschaftlichen Fortschritt eintreten, widerspiegelt, unter einem Regime, unter dem diese Kreise nicht mit ihren politischen Organisationen in einer die Leitung des Staates beeinflussenden Weise am politischen System teilnehmen, kann sich die Türkei nicht zu einem friedliebenden, würdigen, souveränen, demokratischen Land entwickeln.

Die Kräfte des Friedens und der demokratischen Erneuerung

In unserem Land gibt es Traditionen des Kampfes um die Demokratie, die mehr als ein Jahrhundert umfassen. Die Arbeiterklasse und unser Volk, die Kräfte der Demokratie besitzen bedeutende Erfahrungen im demokratischen Kampf und eine entsprechende reiche politische Kultur, die sich insbesondere in den 60er und 70er Jahren entwickelt haben. Es gab bedeutende Errungenschaften der Arbeiterklasse auf dem Gebiet ihrer politischen und gewerkschaftlichen Organisation, der Vereinigung der Formen des parlamentarischen und außerparlamentarischen Kampfes, der Organisation und des demokratischen Kampfes der Studenten und der Intelligenz, des Kooperativwesens der Bauern. Es entwickelte sich die Friedensbewegung. Die demokratischen Kräfte sammelten Erfahrungen hinsichtlich einer positiven Beeinflussung des Parlaments, der Kommunalverwaltungen, des TRT, der Presse, der Universitäten und der Richter. Der Geist des Widerstandes gegen den faschistischen Terror blieb lebendig.

In den 80er Jahren wurde von den progressiven Kräften noch besser die Bedeutung der politischen Demokratie sowie der Zusammenarbeit für die Verteidigung der parlamentarischen Ordnung zur Verhinderung eines Militärputsches verstanden.

Die politischen Strömungen

Die politischen Strömungen, die in unserem Land traditionelle Wurzeln besitzen - kommunistische und andere revolutionäre linke Strömungen, die sozialdemokratische Strömung, die kemalistische Strömung, religiöse Strömungen, die zu anti-imperialistischen Stellungnahmen übergehen, die bürgerlich-demokratische Strömung und die kurdische nationale, demokratische Strömung -, bilden heute die Opposition gegen das Regime und die heute vorherrschende Politik.

Auf der Grundlage des Auftretens gegen die negativen Auswirkungen des Kapitalismus und der Ausrichtung auf den gesellschaftlichen Fortschritt setzen sich die linken Strömungen aus den Kommunisten, weiteren revolutionären linken Kräften, der Sozialdemokratie, Kreisen der neuen Linken, revolutionären demokratischen Kemalisten sowie kurdischen revolutionären und demokratischen Kräften zusammen.

Die kommunistische Strömung ist historisch eine der am stärksten verwurzelten politischen Strömungen des Landes. Die anderen revolutionären linken Strömungen schließen die revolutionären Kräfte ein, die heute die Fortsetzung der Linien darstellen, die sich am Ende der 60er Jahre durch Aufspaltungen in der revolutionären Jugendbewegung herausgebildet haben und die sich heute in vielen Parteien und Bewegungen organisieren. Durch die Suche nach einer Antwort auf bestimmte gesellschaftliche Tagesfragen haben sich die Kreise der neuen Linken gebildet. Die einflußreichen Kräfte in der kurdischen nationalen, demokratischen Strömung sind revolutionäre und demokratische Kräfte, die in den letzten zehn Jahren ihren Platz in verschiedenen Bereichen in der linken Bewegung in der Türkei eingenommen haben.

Der Einfluß des Marxismus ist eine wichtige gemeinsame Grundlage, welche die kommunistische Strömung, die anderen revolutionären Linken und die neuen linken Strömungen sowie die herausragenden Kräfte in der kurdischen nationalen, demokratischen Strömung vereint.

Der Kemalismus entstand als im wesentlichen antiimperialistische Strömung des Nationalen Befreiungskampfes und spaltete sich am Ende des historischen Prozesses. Seit den 60er Jahren bis heute versuchen die Kreise der Intelligenz, die im revolutionären, demokratischen und linken Verständnis den Kemalismus vertreten, diesen in diesem Geist und entsprechend den Erfordernissen unserer Zeit zu entwickeln. Der Atatürkismus, dessen spezifische Merkmale hinsichtlich der nationalen Befreiung und nationaler Reformen abgestuft in den politischen Richtungen, die die Fortsetzung der CHP darstellen, und in der Intelligenz, bei den Lehrern und unter den Offizieren und Unteroffizieren deutlich werden, zeigt seinen Einfluß, der mit sozialdemokratischen und bürgerlich-demokratischen Elementen behaftet ist.

Auf der anderen Seite ist die heute bei der Führung der Streitkräfte und allgemein der herrschenden Bourgeoisie vorhandene Auffassung des seines auf die nationale Befreiung ausgerichteten Wesens entleerten Kemalismus nichts anderes als die Nutzung des Atatürkismus als ein Etikett.

Die Sozialdemokratie vertritt eine sozialreformistische Linie, die ihre Existenz innerhalb der CHP zusammen mit sozialreformistischen und bürgerlich-demokratischen Elementen des Kemalismus fortsetzt. Diese Strömung ist heute auf der Identitätssuche. Die Sozialdemokratie besitzt ihren Einfluß unter den Werktätigen und der Intelligenz.

Die Aktivierung aus sozialen und politischen Gründen führt heute bei den Massen, die religiös beeinflusst sind, dazu, daß ihre Reaktionen durch religiöse Motive und Ansichten geprägt sind. Diese Situation bringt gleichzeitig eine Auftei-

lung der religiösen Strömungen mit sich. Während die herrschenden Kräfte so wie früher die religiösen Überzeugungen der Werktätigen in reaktionärer Weise nutzen und einige Orden entsprechend ihren eigenen Zielen organisieren, sind die religiösen Strömungen und Kreise, die antiimperialistisch ausgerichtet sind, stärker zu einem Dialog mit der Linken bereit.

Obwohl ihre Wurzeln bis in die osmanische Periode zurückreichen, konnte die bürgerlich-demokratische Strömung aufgrund ihrer objektiv schwachen Basis keine starke, unabhängige Kraft werden. Sie blieb schwach und zersplittert. Die bürgerlich-demokratische Strömung, die ihre Existenz zuerst mit dem Kemalismus, später mit der Sozialdemokratie und in einem gewissen Maße auch mit der Linie, welche den bürgerlichen Parlamentarismus verteidigt, fortsetzt, beeinflusst die Intelligenz. In der politischen Richtung, die die Fortsetzung der DP und der AP darstellt, spielen die traditionellen politischen Kader eine Rolle, die die parlamentarischen Methoden der herrschenden Bourgeoisie in den Vordergrund stellen.

Während diese Richtung einerseits das Eingreifen der Armee ablehnt und zu einer im Verhältnis zu früher offeneren Position gegenüber bürgerlich-demokratischen Ansichten gekommen ist, hat sie sich andererseits doch nicht vom Einfluß der "Nationalen Sicherheitsdoktrin" befreit, die solche Putsche für "erforderlich" hält. Die Geschichte hat bewiesen, daß nicht einmal ihre eigene Existenz gesichert ist, solange sie diesen Einfluß nicht überwindet und sich nicht auf beständige demokratische Positionen orientiert.

In der geschichtliche Wurzeln besitzenden kurdischen nationalen Bewegung haben die revolutionären und demokratischen Kräfte Einfluß, die sich heute in verschiedenen Ausrichtungen organisiert haben. Der Mangel eines geregelten Dialogs und der Zusammenarbeit unter diesen Kräften stellt ein großes Hindernis dar, das für die Stärkung der Bewegung zu überwinden ist. Ein noch stärkerer Dialog zwischen diesen Kräften und den türkischen demokratischen Kreisen wird dabei helfen,

gemeinsame realistische politische Positionen zu erlangen, und wird sowohl den Kampf für die Bewahrung des Friedens und die Erringung der Demokratie als auch alle an diesem Kampf teilnehmenden Bewegungen und Strömungen stärken.

Die Massenbewegungen

Neben den Parteien und Organisationen, die die politischen Strömungen beeinflussen, besitzen auch die Gewerkschaftsbewegung und die Berufsorganisationen, die Bewegungen, welche sich für allgemeine demokratische und Menschenrechte herausgebildet haben, ein auf die vielseitige Demokratisierung gerichtetes wichtiges Potential.

Die Gewerkschaftsbewegung wird eine große Rolle bei der Erringung und Erweiterung der Demokratie und bei der Aktivierung der breiten werktätigen Massen spielen. Die Gewerkschaften und die anderen Berufsorganisationen können ihren Kampf für ökonomische und soziale Rechte in dem Maße mit Erfolg führen, wie sie im Kampf für Frieden und Demokratie wirksam werden. Es ist die Stärkung jeder einzelnen Gewerkschaft, die Aktionseinheit der Gewerkschaften untereinander sowie die Entwicklung ihrer Koordination und die Vereinigung aller Gewerkschaften auf der Grundlage der Freiwilligkeit und der gewerkschaftlichen Demokratie gegen das Großkapital unter einem einzigen Dach zu unterstützen. Das auf die Interessen der Arbeiterklasse gerichtete und von den Regierungen und Parteien unabhängige Verhalten der Gewerkschaften und der anderen Berufsorganisationen, die Zusammenarbeit der Gewerkschafter, die unterschiedliche Auffassungen haben, und das Mitspracherecht der Mitglieder bei den Entscheidungen werden diese Organisationen stärken.

Die ihrem Beruf verbundenen aufrichtigen Lehrer, die Wissenschaftler, die Journalisten, die Künstler, Juristen und Doktoren, die Ingenieure und Architekten besitzen eine fest verwurzelte Tradition des demokratischen Kampfes. Unsere Intelligenz spielt auch heute eine wichtige Rolle für den Kampf

um die Demokratie, dafür, daß das Ideal des Friedens an Kraft gewinnt. Mit ihrem vielgestaltigen Einfluß hilft sie dabei, daß unser Volk bei der Aneignung der kulturellen und geschichtlichen Werte auch zur universellen zeitgenössischen Kultur Zugang findet. Insbesondere die kulturelle Wirksamkeit, die in Zusammenarbeit mit den Gewerkschaften entsteht, ist ein wichtiger Faktor bei der Annäherung der Arbeiterbewegung und der Intelligenz.

Die in unserem Land eine geschichtliche Tradition besitzende Friedensbewegung kann sich zu einer Breite entwickeln, welche sehr viele Kräfte umfaßt, die unterschiedliche politische und ideologische Auffassungen sowie entgegengesetzte Klasseninteressen aufweisen. Die Beteiligung der Gewerkschaftsbewegung, der Bauernkooperativen, der Berufsorganisationen der Mittelschichten, der Frauen- und Jugendorganisationen, der demokratischen Massenbewegungen und der örtlichen Volksinitiativen, der Intelligenz und jedes einzelnen, der für den Frieden eintritt, mit ihrem spezifischen Herangehen an die Friedensbewegung wird dieser eine große Kraft verleihen.

Die herrschenden Kräfte bemühen sich, insbesondere die Jugend, deren Zukunftsaussichten sich im Ergebnis der Lebensbedingungen, des unzeitgemäßen Bildungssystems und der Praktiken der Unterdrückung verschlechtern, aus dem politischen Leben auszuschließen, ihre Dynamik lahmzulegen und sie an sich zu binden. Es wächst die Bedeutung des Kampfes der Jugendlichen, die sich nicht diesem Zwang beugen und über die Gegenwart und Zukunft des Landes mitbestimmen wollen. Die Jugendbewegung, die antiimperialistische, revolutionäre Traditionen besitzt, ist heute dazu berufen, sich zu einer noch breiteren demokratischen Kraft zu entwickeln.

Die Situation einer sich verstärkenden Nichtgleichberechtigung der Frauen, deren Unterdrückung immer härter wird, und die Versuche, sie von der Politik auszuschließen, haben heute insbesondere unter der weiblichen Intelligenz zu einer wachsenden Bewegung geführt. Das von verschiedenen feministi-

schen Initiativen eingebrachte Potential einer kulturellen Veränderung verleiht allen für eine menschlichere Zukunft kämpfenden demokratischen Bewegungen eine neue Dimension. In unserem Land kann sich eine neuartige Frauenbewegung vielfältig entwickeln.

Die Bewegungen der Umweltschützer, der Grünen und der Naturschützer haben in der Öffentlichkeit ihre Sensibilität zu Umweltfragen verstärkt. Diese Initiativen, die sich als örtliche Protest- und Oppositionsbewegungen entwickeln, besitzen das Potential, sich in all ihrer Vielfalt als eine breite Umweltbewegung zu entfalten.

Türkische Intellektuelle, die Arbeiterklasse und verschiedene Schichten des Volkes treten gegen die Unterdrückung und den Terror auf, welche gegen das kurdische Volk und die nationalen Minderheiten gerichtet sind, sowie gegen jegliche nationale Diskriminierung. Die verschiedenen demokratischen Initiativen der kurdischen nationalen Bewegung und das Auftreten der türkischen Demokraten können zu einer demokratischen Bewegung gegen Chauvinismus und Rassismus und für die Völkerefreundschaft werden.

Der Dialog und die Zusammenarbeit für Frieden und demokratische Erneuerung

Heute gewinnen die Gedanken des Friedens und der Demokratie im Landesmaßstab in den politischen Parteien, in den Gewerkschaften und den anderen Massenorganisationen, bei demokratischen Kreisen, Initiativen und Bewegungen und unter der Intelligenz an Gewicht. Es erweitert sich die soziale Basis des allgemeinen demokratischen Kampfes. Im Ergebnis dessen entwickeln sich die Bedingungen des Dialogs und der Zusammenarbeit unter den Kräften des Friedens und der Demokratie. Die sich in diesem Prozeß in der Gesellschaft entwickelnde neue politische Kultur wird die Grundlage für die erforderliche Zusammenfassung der Kräfte des Friedens und der demo-

kratischen Erneuerung sowie für die Vereinigung des Wirkens dieser Kräfte in die gleiche Richtung sein.

Keine der Kräfte für Frieden und Demokratie kann allein diese Ziele verwirklichen. Es darf keine einzige Kraft für eine Kräftesammlung ausgelassen werden, welche den Feinden des Friedens und der Demokratie ihren Einfluß nehmen könnte.

Um den Dialog mit den anderen Kräften des Friedens und der Demokratie zu entwickeln und die Zusammenarbeit zu gewährleisten, wird die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei bei ihren Initiativen eine Bündnispolitik verfolgen, die auf jedem Niveau strikt die Prinzipien der Gleichberechtigung und der gegenseitigen Achtung sowie des Verständnisses verfolgt.

Die VKPdT wird alle anderen politischen Kräfte entsprechend ihrer Haltung zum Programm für Frieden und Demokratie sowie zur Politik für dessen Durchsetzung einschätzen, deshalb gegen die eine Obstruktionshaltung gegen diese Politik aufweisenden Kräfte auftreten, die positiven Initiativen aller anderen Kräfte unterstützen und dafür arbeiten, diese für dieses Programm und für die Durchsetzung dieser Politik zu gewinnen. Der Erfolg des Kampfes für Frieden und Demokratie ist von der Verstärkung des Gewichts der linken Kräfte abhängig.

Es ist ein linker politischer Block zu bilden, an dem unter Wahrung ihrer autonomen Strukturen, ihrer politischen Identität und ihrer ideologischen Besonderheiten die für Frieden und Demokratie aktiv wirkenden linken Parteien, Gruppen und Personen teilnehmen und der sich auf die Gewerkschaften, demokratischen Berufsorganisationen und demokratischen Massenbewegungen stützt, welche zu Übereinstimmenden Ansichten hinsichtlich des Weges der Lösung der Grundfragen des Landes gekommen sind.

Wenn mit diesem Ziel die Annäherung der revolutionären lin-

ken Kräfte beschleunigt und ihre Aktionseinheit gestärkt werden können, kann sich noch leichter ein paralleles Vorgehen noch breiterer linker Kräfte durchsetzen, die sich von den linken Kräften bis zu den sozialdemokratischen und kemalistischen Strömungen erstrecken. Der Dialog innerhalb der Linken, Aktionseinheit und paralleles Auftreten werden sich noch stärker in einer Atmosphäre entwickeln, in der Vorurteile überwunden, Frontbildungen verhindert werden, ein schablonenhaftes Herangehen an Diskussionen vermieden wird, sich eine neue Kultur der Auseinandersetzung entwickelt und die schöpferische Suche ermöglicht wird.

Um schon heute unter den breiten linken Kräften den Grundstein für ihr Zusammengehen bis zum Sozialismus zu legen, sind alle Informationskanäle zwischen ihnen offen zu halten.

Die gegenseitige kulturelle Beeinflussung der Arbeiterklasse und der Intelligenz im Rahmen des Zusammengehens bei den Aktionen und beim Verhalten innerhalb der Linken wird den Weg zur Herausbildung einer neuen linken politischen Kultur öffnen. Diese neue linke politische Kultur, in der vielstimmig und vielfältig die vernünftigen, demokratischen, patriotischen und humanistischen Ansichten und Auffassungen an Gewicht gewinnen, wird einen positiven Einfluß auf die politische Kultur der Gesellschaft ausüben. Sie wird die Grundlage für die Bildung der historischen Schicksalsgemeinschaft der Arbeiterklasse und der Intelligenz bilden. Die Entwicklung der politisch-kulturellen Beziehungen innerhalb der Linken wird die Möglichkeit für die Verstärkung des Gewichts der Arbeiterklasse im Leben der Gesellschaft bieten.

Die demokratischen Bewegungen, die sich in der Gesellschaft auf den unterschiedlichen Gebieten des Kampfes herausbilden, auf unterschiedlichen Motiven basieren, einander überschneiden und ineinander übergehen, können mit ihrer Stärkung und der gleichzeitigen Wahrung ihrer jeweiligen Spezifik den Dialog und die Zusammenarbeit im Rahmen der gemeinsamen Ziele führen.

Die weitestgehende Entwicklung der Demokratie innerhalb der Massenorganisationen, die unterschiedlichen und breiten Organisationsformen des Volkes und Fortschritte bei der Verwirklichung seiner Interessen, die Gewährleistung des gemeinsamen Auftretens von parteilosen Bürgern und Bürgern unterschiedlicher politischer Auffassungen wird zu einer Beteiligung weiterer Kräfte am Kampf für die Demokratie führen.

Der demokratische Ausdruck der Öffentlichkeit auf lokaler Ebene, die Durchsetzung und Anwendung der demokratischen Rechte, die Herstellung von Strukturen der Teilnahme mit dem Ziel des Schutzes gegen antidemokratische Praktiken werden die Demokratie am Arbeitsplatz, die in den Dörfern und Stadtvierteln für die Demokratie unternommenen Anstrengungen und die sozialen, politischen und kulturellen Grundlagen des Kampfes für die Demokratie stärken.

Die Stärkung von vernünftigen, demokratischen, humanistischen und patriotischen Auffassungen, Werten, Normen und Verhaltensweisen in den politischen Strömungen wird eine positive Veränderung in der politischen Kultur der Gesellschaft bewirken. Für den Erfolg des Kampfes für Frieden und Demokratie ist eine neue politische Kultur erforderlich, die den Staatsterror und jegliche Form des Terrorismus als Mittel des politischen Kampfes verurteilt. Die Verurteilung des Terrorismus im Bewußtsein der Mehrheit wird es den proamerikanischen, reaktionären, militaristischen Kräften erschweren, die politische Situation zu destabilisieren und zur Gewalt gegenüber dem Volk zu greifen.

Zwischen den Kommunisten und den übrigen breiten linken Kräften und den ant imperialistisch ausgerichteten islamischen Kreisen sowie den bürgerlichen Parlamentarismus verteidigenden Kräften kann ein Dialog auf der Grundlage der gegenseitigen Achtung der Werte und Tugenden hergestellt und eine Annäherung im Kampf um Frieden und Demokratie erreicht werden.

Es ist möglich, den Dialog zwischen dem politischen Block der

linken Kräfte und den Kräften und Kreisen, die unter dem Einfluß der bürgerlich-demokratischen Strömung sowie der ant imperialistisch ausgerichteten religiösen Strömung stehen, und den für die Demokratie eintretenden Armeeangehörigen zu entwickeln. Auf der Basis der Erringung und des Schutzes der Demokratie, der Verbundenheit mit dem demokratischen Regime und der Achtung des freien Willens der Mehrheit ist es möglich, eine nationale Übereinkunft zu erreichen und die demokratische Zusammenarbeit zu gewährleisten. Die VKPdT wird dafür arbeiten. Eine derartige demokratische Zusammenarbeit, die sich auf die breiten Volksmassen stützt, wird die Bildung und Festigung der gemeinsamen Regierung der Kräfte des Friedens und der Demokratie und die Durchsetzung aller Hauptpunkte des Programms für Frieden und demokratische Erneuerung gewährleisten.

Das Hauptziel: Der Sozialismus

Der Sozialismus ist das unverzichtbare Hauptziel der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei. Der unter der Vorhut der Arbeiterklasse und mit der Macht aller Werktätigen aufgebaute Sozialismus wird das Werk der Arbeiter und der werktätigen Massen sein. Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei wird gemeinsam mit den auf den Sozialismus abzielenden anderen politischen Kräften der Handhabung der sozialistischen Macht die Richtung weisen und dafür mit ganzer Kraft arbeiten.

Nach Meinung der VKPdT wird der Sozialismus in der Türkei hinsichtlich der konkreten geschichtlichen Bedingungen des Übergangs zu ihm sowie des Prozesses seines Aufbaus und der Besonderheiten unseres Landes die uns eigenen Farben und Linien besitzen. Gleichzeitig jedoch werden die allgemeinen Gesetzmäßigkeiten des Sozialismus, die Marx, Engels und Lenin aufzeigten und die in der Unterschiedlichkeit der Welt des Sozialismus bewiesen wurden, auch die Grundeigenschaften

des Sozialismus in der Türkei darstellen: die Macht der Werktätigen unter der Führung der Arbeiterklasse; das Bündnis der Arbeiterklasse mit den werktätigen Bauern, der Intelligenz und den anderen Werktätigen; die wachsende Rolle der kommunistischen Partei und des Marxismus-Leninismus bei der Leitung und Führung der Gesellschaft; die Entwicklung der sozialistischen Demokratie; die Herstellung des gesellschaftlichen Eigentums an den Hauptproduktionsmitteln und auf dieser Grundlage die geplante Entwicklung der Ökonomie zum Nutzen des gesamten Volkes; die Verwirklichung des Prinzips "Jeder nach seinen Fähigkeiten - jedem nach seinen Leistungen"; Gleichheit und Freundschaft zwischen den Völkern und Nationen; die Verwirklichung der Kulturrevolution; Schutz der Errungenschaften des Sozialismus gegen konterrevolutionäre Angriffe von innen und von außen.

Die geschichtliche Erfahrung zeigt, daß der erfolgreiche Übergang vom Kapitalismus zum Sozialismus, das heißt der Aufbau des Sozialismus, nur dann möglich ist, wenn diese allgemeinen Gesetzmäßigkeiten schöpferisch auf die konkreten Bedingungen und nationalen Besonderheiten angewandt werden.

Auch im Sozialismus gibt es innere Widersprüche. Diese stellen die Dynamik und Bewegungskraft seiner Entwicklung dar. Die geschichtliche Erfahrung lehrt, daß jede Verzögerung bei der Lösung dieser Widersprüche zu wachsenden Schwierigkeiten führt. Der Sozialismus schreitet mit der wirksamen und bewußten Beteiligung der Massen an das gesellschaftliche Leben bestimmenden Beschlüssen und mit der ständigen Lösung der Widersprüche voran.

Der Übergang vom Kapitalismus zum Sozialismus

Für den Übergang vom Kapitalismus zum Sozialismus ist eine erfolgreiche sozialistische Revolution erforderlich. Der Übergang vom Kapitalismus zum Sozialismus im Prozeß der sozialistischen Revolution, die aus mehreren Zwischenstufen besteht, kann nur mit dem freien Willen und dem Bewußtsein der

Arbeiterklasse und der breiten Volksmassen sowie mit deren entschlossener und organisierter Kraft Wirklichkeit werden.

Die Annäherung an die Revolution wird auf demokratischem Wege, das heißt mit breiten demokratischen Bündnisbeziehungen, mit der Erringung der Mehrheit, mit dem Kampf für grundlegende Umgestaltungen auf dem Boden der Demokratie erfolgen.

In diesem Prozeß wird der Weg zum Sozialismus in dem Maße eröffnet, wie die Macht des Imperialismus und der Monopole begrenzt wird, die Positionen der Arbeiterklasse und der Werktätigen gestärkt werden und sich die Grenzen der Demokratie erweitern.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei zielt auf die Verwirklichung der Revolution auf friedlichem Wege ab. Die geschichtliche Erfahrung lehrt, daß der Imperialismus und der Militarismus, wenn sie ihre Ausbeuterordnung in Gefahr sehen, versuchen, den revolutionären Prozeß mit allen Mitteln und Methoden aufzuhalten. Die Arbeiterklasse und die Werktätigen müssen ein solches politisches Kräfteverhältnis und eine erdrückende Mehrheit von solch starker Kraft herstellen, die verhindern, daß die innere und äußere Reaktion zur blutigen Gewalt greift, und sie müssen alles für die Erringung und die Garantie des friedlichen Weges unternehmen. Die Arbeiterklasse und die Werktätigen müssen in jeder Situation auf einen schweren und harten Kampf vorbereitet sein.

Die sozialistische Türkei

Die VKPdT wird dafür arbeiten, daß die sozialistische Macht, an der sie teilnimmt, folgende demokratische und sozialistische Umgestaltungen verwirklicht:

Im Sozialismus werden die Ausbeutung des Menschen durch den Menschen sowie die Profitanhäufung durch eine Handvoll von Monopolisten und Großkapitalisten sowie Großgrundbesitzern verhindert, und die soziale Gerechtigkeit wird verwirklicht.

In der sozialistischen Türkei wird die Vollbeschäftigung und ein menschenwürdiges Leben für jeden gewährleistet. Es wird ein System der sozialen Sicherheit für das Volk geschaffen. Kostenlose Ausbildung und Gesundheitsfürsorge sowie billige Wohnungen und billiger öffentlicher Transport werden verwirklicht. Die Gewerkschaften und die anderen autonomen Organisationen der Werktätigen werden dahingehend kontrollierend und richtungsweisend wirken, daß die Durchsetzung des Sozialismus der Arbeiterklasse und den Werktätigen zum Vorteil gereicht.

Eine Sozialpolitik zugunsten des Volkes kann nur auf der Grundlage einer dynamischen und geplanten ökonomischen Entwicklung realisiert werden. Aus diesem Grund wird in Verbindung mit dem wissenschaftlich-technischen Fortschritt die schnelle Entwicklung der Produktivkräfte gewährleistet. Diese Entwicklung wird die notwendigen Maßnahmen für die Berücksichtigung der sozialen Interessen der Werktätigen und des Umweltschutzes treffen. Die sozialistische Türkei wird eine industrialisierte Türkei mit einer modernen Landwirtschaft sein.

Die für eine stabile Entwicklung zugunsten des Volkes eine entscheidende Bedeutung besitzenden Produktionsmittel werden verstaatlicht. Es wird das gesamte Potential der Privatinitiative in den kleinen und mittleren Unternehmen genutzt. Die Bauern, Handwerker und Händler werden die Möglichkeit erhalten, mit ihren Initiativen am Aufbau des Sozialismus teilzunehmen sowie durch das Kooperativwesen und verschiedene andere Formen der Zusammenarbeit ihre persönlichen Interessen mit denen der gesamten Gesellschaft in Übereinstimmung zu bringen. Derart werden die sozialen Schichten mit Ausnahme der Monopolisten, der Großkapitalisten und der Großgrundbesitzer auch die Perspektive besitzen, ihre Existenz in der Periode des Aufbaus des Sozialismus fortzusetzen.

Im Sozialismus wird der Wohlstand der Werktätigen auf der Grundlage der Entwicklung des persönlichen Eigentums gewährleistet. Der sozialistische Staat wird das Recht der Bürger

auf persönliches Eigentum und Erbe wahren.

Die Arbeiterklasse und die Werktätigen, die die politische Macht erringen, werden die von einer kleinen Minderheit ausgeübte Klassenherrschaft der Bourgeoisie beenden und beginnen, die gesellschaftliche Entwicklung selbst zu bestimmen. Der sozialistische Staat wird ein Staat mit neuer Qualität sein, der seine Stärke aus seiner Vereinigung mit dem Volk erhält. Die Stärke des sozialistischen Staates wird mit mehr Initiative, weniger Bürokratie, mit größerer Verantwortung für die Bürger, mit der Entwicklung der Initiativen von der Basis, des örtlichen politischen Lebens und der Selbstverwaltung weiter wachsen. Die von den Arbeitern und Werktätigen unter den kapitalistischen Bedingungen errungenen demokratischen Rechte und Freiheiten werden eine noch festere Grundlage erhalten, und gleichzeitig wird ihre weitere Entwicklung garantiert, und neue Rechte und Freiheiten werden hinzukommen.

Im Sozialismus wird es nicht weniger, sondern mehr Demokratie und mehr Freiheiten geben. In der sozialistischen Türkei werden die Menschenrechte vollständig verwirklicht werden. Konterrevolutionäre Handlungen, die darauf gerichtet sind, alle diese persönlichen und kollektiven Rechte und Freiheiten zurückzunehmen sowie die Ausbeuterordnung zurückzubringen, werden entsprechend den sozialistischen Gesetzen verhindert werden. Kriegsverherrlichung und die Aufhetzung zur Gewalt, zum Rassismus und Chauvinismus werden nicht zugelassen werden.

Die Demokratie wird das Herzstück des Sozialismus sein. Mit ihrer Stärkung wird zum Sozialismus vorangeschritten, mit der Stärkung des Sozialismus wird die Demokratie entwickelt werden. Die Ausnutzung des gesamten Potentials des Sozialismus ist nur mit der größtmöglichen Demokratie möglich. Das politische System des Sozialismus wird der Garant für die demokratische Stabilität sein.

Alle verfassungsmäßigen Parteien können, auch wenn sie sich

nicht die Ideen des Sozialismus zueigen machen, unter der Bedingung der Achtung der demokratischen Regeln alle Rechte im Rahmen eines politischen Mehrparteiensystems wahrnehmen. Im Dialog und in der Zusammenarbeit mit den auf den Sozialismus orientierenden anderen Parteien und Organisationen wird die VKPdT dafür arbeiten, daß die Rolle der Arbeiterklasse in der Gesellschaft ständig wächst.

Die VKPdT wird dafür eintreten, daß alle nationalen Strömungen in der Türkei, die traditionelle Wurzeln besitzen, eine neue Qualität auf der Grundlage des Humanismus, der Vernunft, der Demokratie und des Patriotismus erlangen und ihren Platz im politischen System des Sozialismus einnehmen können.

Das Parlament, das sich aus den vom Volk gewählten Repräsentanten zusammensetzt, wird das höchste Machtorgan des Staates sein. Es wird das Gewicht der örtlichen Räte und Leitungen verstärken. Alle gewählten Volksvertreter werden zu jeder Zeit gegenüber den Wählern rechenschaftspflichtig sein.

Die sozialistische Verfassung wird nach ihrer Bestätigung durch das Parlament mit einem Referendum des gesamten Volkes in Kraft treten.

In der sozialistischen Türkei wird es die völlige Gewissens- und Glaubensfreiheit geben. Gleichzeitig mit der strikten Trennung von Religion und staatlichen Angelegenheiten werden die religiösen Angelegenheiten vom Staat unterstützt werden. Der laizistische und sozialistische Staat wird auf der Grundlage der Achtung und religiösen Freiheiten die Einheit des Volkes in einer Atmosphäre der Toleranz gewährleisten, in der die Menschen unterschiedlichen Glaubens und unterschiedlicher Religion sowie diejenigen, die nicht religiös gebunden sind, brüderlich zusammenleben. Auf der Basis der gegenseitigen Achtung der Werte und ethischen Qualitäten werden die Kommunisten den Dialog mit den islamischen Kreisen entwickeln.

Im Sozialismus werden alle Hindernisse beseitigt, die vor

der kulturellen Entwicklung und vor der Freiheit der Kunst und Wissenschaft stehen, und alle Möglichkeiten der Bildung, des Sports und der Kultur werden dem Volk offenstehen. Im Bildungswesen wird die Chancengleichheit verwirklicht, und jedem werden die besten Entwicklungschancen für seine Fähigkeiten gewährt werden. Der spezifische Beitrag des Individuums zur Gesellschaft wird wachsen, und die persönliche Ehre wird gewahrt sein. Die kulturellen Bedürfnisse der Menschen werden sich entwickeln, Sie werden die Möglichkeit erhalten, ihre Persönlichkeit vielseitig zu entfalten, was für die Kulturschaffenden breite Arbeits- und Wirkungsbereiche schaffen wird. Unsere Kultur wird sich auf einer Grundlage entwickeln, die unser kulturelles Erbe und den gesamten Reichtum der Weltkultur einbezieht. In der lebendigen und reichen Welt der Kunst der sozialistischen Türkei wird auch die mit dem Leben des Volkes verbundene Kunst den ihr gebührenden Platz einnehmen. Bei der Erneuerung der Gesellschaft werden die Intelligenz und die Künstler eine bisher nicht gekannte wichtige Funktion besitzen. Es wird sich eine neue Lebensweise entwickeln, die sich auf die gegenseitige freundschaftliche Hilfe stützt, die dem Arbeiter, dem werktätigen Menschen Vertrauen in die Zukunft gibt und ihn in jeder Hinsicht dazu befähigt, Schöpfer seines eigenen Schicksals zu sein.

In der sozialistischen Türkei wird die Gleichheit der nationalen Rechte durchgesetzt sowie die Demokratisierung der Gesellschaft vertieft werden, um nationale Ungleichheiten auf jedem Gebiet auch wirklich zu beseitigen. Wenn es nicht schon vorher erreicht wurde, wird das kurdische Volk in der sozialistischen Türkei das Recht auf Bestimmung seines eigenen Schicksals erlangen.

Sollte das kurdische Volk mit freiem Willen für ein gemeinsames Leben sein, wird seine vielseitige nationale Entwicklung gewährleistet und die Annäherung und Verbindung der beiden Nationen auf der Grundlage der Freiwilligkeit, der Gleichheit und der brüderlichen Zusammenarbeit beschleunigt

werden. Auch die nationalen Minderheiten werden gleichberechtigt an diesem Prozeß teilhaben.

Im Sozialismus wird die Rechtsgleichheit der Frauen tatsächlich verwirklicht. Die Frauen werden die gleichen Arbeits- und Bildungsmöglichkeiten sowie die Möglichkeit erhalten, ihre Rolle in der Gesellschaft zu verstärken und zu erhöhen. Die Unterdrückung der Frauen unter einer doppelten Last, der sie am Arbeitsplatz und in der Familie unterliegen, wird beseitigt, es wird die Möglichkeit geschaffen, die Mutterschaft mit der Arbeit und der wirksamen Beteiligung am gesellschaftlichen Leben zu vereinen, die Diskriminierung der Frauen wird auf allen Gebieten beseitigt, indem dafür die entsprechenden sozialen und kulturellen Bedingungen geschaffen werden. Für die Befreiung der Frau wird die allseitige Demokratisierung der gesellschaftlichen Beziehungen und die Herausbildung einer neuen Denkweise, einer neuen Kultur verwirklicht werden.

Im Sozialismus wird die Entwicklung und die umfassende Unterstützung einer freien Familienstruktur verwirklicht, in der die Frauen die Möglichkeit finden, ihre Persönlichkeit zu entwickeln. Die Festigung einer freien Familienstruktur und die in jeder Hinsicht gesunde Erziehung der jungen Generation wird ein Garant für die Wahrung der Geborgenheit und der Stabilität in der sozialistischen Gesellschaft sein.

Die sozialistische Türkei wird eine Außenpolitik verfolgen, die ihre nationale Souveränität und Unabhängigkeit stärkt. Sie wird keinem Militärpakt angehören und für die beiderseitige Auflösung der NATO und des Warschauer Vertrages eintreten.

Die sozialistische Türkei wird eine wirksame Verteidigungskraft besitzen, die auf die Gewährleistung der nationalen Sicherheit gerichtet ist. Sie wird einen aktiven und konstruktiven Dialog zur Wahrung des Friedens, zur nuklearen Abrüstung und zur Lösung von regionalen Konflikten mit

friedlichen Mitteln verfolgen. Sie wird gleichberechtigte Beziehungen mit allen Ländern der Welt, insbesondere mit den sozialistischen Ländern, entwickeln und die internationalistische Solidarität verstärken.

Für die Lösung der allgemeinen Probleme der Menschheit kann die sozialistische Türkei eine Position erreichen, die es ihr gestattet, hierfür einen noch größeren Beitrag zu leisten. Sie wird einen noch ehrenvolleren Platz im Kampf für eine Welt einnehmen, in der Frieden und internationale Zusammenarbeit herrschen.

Die Türkei braucht den Sozialismus, denn der Sozialismus bedeutet: "Alles für den Menschen, alles für das Glück der Menschen."

In den fortgeschrittenen Perioden des Entwicklungsprozesses des Sozialismus werden die Bedingungen heranreifen, in denen die Klassenunterschiede beseitigt werden, der von der gesamten Gesellschaft geschaffene gesellschaftliche Reichtum entsprechend dem Prinzip "Jedem nach seinen Bedürfnissen" verteilt werden kann und unter denen die freien Menschen eine freie Welt schaffen.

Die kommunistische Partei

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei ist die revolutionäre politische Organisation unserer Arbeiterklasse. Die Erfahrungen aus der Geschichte unseres Landes und der Welt haben bewiesen, daß der kommunistischen Partei die unverzichtbare Rolle zukommt, dafür zu kämpfen, daß die Arbeiterklasse und die Werktätigen ihre heutigen und zukünftigen Ziele erreichen. Die Existenz, der Charakter, die Besonderheiten und Lebensnormen der kommunistischen Partei resultieren aus der historischen Mission der Arbeiterklasse.

Die historische Mission der Arbeiterklasse besteht in der heutigen Zeit darin, in einem revolutionären Prozeß den So-

zialismus und Kommunismus aufzubauen, die Ausbeutung des Menschen durch den Menschen zu beseitigen, jedoch gleichzeitig die gesamte Menschheit, die Zivilisation und unseren Planeten vor einer nuklearen bzw. ökologischen Katastrophe zu bewahren und die Verwirklichung der gesellschaftlichen Entwicklung in einer Welt zu gewährleisten, in der Frieden herrscht.

Die Hauptaufgabe der kommunistischen Partei besteht darin, die Rolle der Arbeiterklasse im gesellschaftlichen Leben ständig zu erhöhen. Die VKPdT bestimmt das heutige Verständnis dieser Hauptaufgabe der Kommunisten und geht von der Tatsache aus, daß die Klasseninteressen der Arbeiterklasse nur in Übereinstimmung mit den allgemeinen Interessen der gesellschaftlichen Entwicklung, mit den allgemeinen Interessen der Menschen verwirklicht werden können. Die VKPdT, die sich insbesondere auf die Arbeiterklasse und hier wiederum auf die modernen Industriearbeiter und auf die Kreise orientiert, die mit der modernsten Technologie umgehen, mißt der Organisation der Intelligenz, der Frauen und aller Schichten des Volkes eine besondere Bedeutung bei. Die VKPdT ist bestrebt, die Übergroße Mehrheit der Gesellschaft für den Kampf um Frieden, nationale Unabhängigkeit, Demokratie und Sozialismus zu gewinnen.

Die Ältere und jüngere Geschichte unseres Landes kennt zahllose Beispiele dafür, daß der kommunistischen Bewegung mit Gewalt und Unterdrückung nicht Einhalt geboten werden kann.

Seit der Gründung unserer Partei durch Mustafa Suphi bis heute sind viele unserer Genossen durch die Folter zu Gefängnisse gegangen und im Klassenkampf gefallen. Die VKPdT ist heute die Trägerin der revolutionären Traditionen, der Kampferfahrungen, der politischen Kultur der KPdT und der TIP.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei trägt das Erbe des jahrhundertelangen Kampfes unseres Volkes für Freiheit und Fortschritt, der antimperialistischen Traditionen des Nationalen Befreiungskampfes, des Kampfes der Arbeiter-

terklasse und der anderen progressiven Kräfte für Frieden, nationale Unabhängigkeit, Demokratie und Sozialismus, des harten Kampfes der beiden Parteien auf der Grundlage des Marxismus-Leninismus und des proletarischen Internationalismus für die Lebensinteressen der Werktätigen, die jedem Angriff durch die innere und äußere Reaktion Widerstand leisten.

In der Geschichte des gemeinsamen Kampfes der VKPdT gibt es neben Erfolgen auch Niederlagen und Rückschläge. Sektiererische Tendenzen und Spaltungen führten von Zeit zu Zeit zu ernsthaften Schwächen in der kommunistischen Bewegung.

Obwohl in den 70er Jahren die TIP und die KPdT als zwei eigenständige revolutionäre Parteien der Arbeiterklasse Entwicklung und Einfluß aufwiesen, stellte die nicht gelöste Frage ihrer Einheit einen Faktor dar, der den Kampf um die Demokratie geschwächt hat. So hat sich die aus der Geschichte der Arbeiterklasse der Welt gezogene Lehre am Beispiel unseres Landes erneut bestätigt: Aus der Trennung der Parteien der Arbeiterklasse ziehen allein die Feinde des Volkes den Nutzen. Zur Einheit besteht keine Alternative. In dem Maße, wie die Einheit aller Kämpfe und Führer gewährleistet werden kann, ist es möglich, die reichen Erfahrungen der gemeinsamen Geschichte der Kommunisten zu nutzen.

Die Mitglieder KPdT und der TIP haben einen wichtigen Beitrag zu den für die Erringung der nationalen Unabhängigkeit, für die Wahrung des Friedens und der nationalen Souveränität, für die Gewährleistung des Fortschritts und der demokratischen und sozialen Rechte erreichten Erfahrungen und Errungenschaften sowie zur Verbreitung der Gedanken des Marxismus-Leninismus und des Internationalismus in der Türkei geleistet.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei ist, beginnend bei Nazim Hikmet, stolz auf die Rolle der kommunistischen und progressiven Kultur- und Kunschtchaffenden im Le-

ben unseres Landes in Vergangenheit und Gegenwart, welche unsere nationale Kultur bereichert haben und bereichern. Auch die Kommunisten sind stolz auf jede Errungenschaft und jedes Produkt des künstlerischen Schaffens, das im Kampf unseres Volkes errungen wurde und für das auch unsere werktätigen Menschen Stolz empfinden.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei wird auch weiterhin die Kampftraditionen der kommunistischen Bewegung mit wachsender Entschlossenheit fortführen und entwickeln.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei wird entschlossen für ihre Legalität kämpfen. Die illegale Form des Organisationslebens der kommunistischen Bewegung war zu keiner Zeit für die Kommunisten erstrebenswert.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei hält sich nicht für privilegiert gegenüber den anderen demokratischen und linken Parteien und strebt nicht danach, eine privilegierte Position einzunehmen. Die kommunistische Partei leistet ihren Beitrag zum Kampf für Frieden, nationale Unabhängigkeit, Demokratie und gesellschaftlichen Fortschritt. Entsprechend ihrer Verantwortung in diesem Kampf entwickelt die kommunistische Partei ihre Stärke und verwirklicht ihre wegweisende Aufgabe. Folgende Merkmale der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei wie der Kampf um die Verteidigung der Lebensinteressen der Arbeiterklasse und der Werktätigen unter allen Bedingungen, ihr Ziel, den Kapitalismus zu überwinden und den Sozialismus auf revolutionärem Wege aufzubauen, die Fähigkeit zur Durchführung der Politik und Organisation des Partellebens im Lichte der marxistisch-leninistischen Theorie, die Führungsfähigkeit gegenüber den Massen sowie ihr Platz in der kommunistischen Weltbewegung bestimmen ihre spezifische Identität. Die Demokratie auf jedem Gebiet, unter allen Bedingungen und zu jeder Zeit stellt für die Kommunisten einen unverzichtbaren Wert dar. Die Kommunisten müssen zu jeder Zeit eine die Kräfte des Fortschritts vereinigende Rolle spielen können.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei kann ihr Verständnis vom Sozialismus heute den fortgeschrittenen Kreisen der Arbeiterklasse, den Kräften des gesellschaftlichen Fortschritts nahebringen. Die Partei sieht den Hauptinhalt der Vermittlung der Ideen des Sozialismus darin, die Gedanken des wissenschaftlichen Sozialismus zu verbreiten, die sozialistischen Länder realistisch bekanntzumachen sowie die Besonderheiten des in unserem Land aufzubauenden Sozialismus darzulegen.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei legt die wissenschaftlichen Theorien von Marx, Engels und Lenin ihrer Politik zugrunde. Der schöpferische Marxismus und die dialektische Methode sind unser wirksamstes Mittel im Kampf gegen den Antikommunismus sowie dafür, den Frieden zu bewahren, die Demokratie zu erringen, die vor uns stehenden politischen Aufgaben begreiflich zu machen und die Perspektive des Sozialismus ins Zentrum der Aufmerksamkeit zu rücken. Auch unter den schwierigsten und kompliziertesten Bedingungen stützt sich der unerschütterliche geschichtliche Optimismus der Kommunisten auf die festen Grundlagen dieser revolutionären Theorie und Methode.

Der Marxismus-Leninismus stellt kein geschlossenes System bzw. keine Sammlung allgemeiner Prinzipien dar, sondern ist eine Theorie, die sich in Verbindung mit der gesellschaftlichen Praxis ständig und allseitig entwickelt und die weiterentwickelt werden muß. Es ist die Aufgabe der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei, die Theorie von Marx, Engels und Lenin auf die Kampfbedingungen und die nationalen Besonderheiten unseres Landes anzuwenden, zu lernen, zu lehren und weiterzuentwickeln.

Die Entwicklung der Theorie ist zu gewährleisten, indem die Erfahrungen der kommunistischen und Arbeiterparteien der Welt, insbesondere der KPdSU, die die reichsten historischen Erfahrungen besitzt, der antiimperialistischen Massenbewegungen, der Friedensbewegung sowie die Ergebnisse der Natur-

und Gesellschaftswissenschaften verallgemeinert werden. Die VKPdT ist der Auffassung, daß keine Partei das Monopol über die Wahrheit besitzt.

Die kommunistische Partei weist sowohl die Auffassungen zurück, die die Prinzipien des Marxismus-Leninismus als durch die gesellschaftliche Praxis veraltet und ungültig betrachten, als auch ein solches Herangehen, welches die Gedanken von Marx, Engels und Lenin als eine eingefrorene Schablone betrachtet. Die Partei unterstreicht, daß in der Entwicklung der marxistischen Theorie Beständigkeit und Erneuerung miteinander einhergehen und der Marxismus dem von der gesellschaftlichen Praxis geschaffenen Erfahrungsschatz sowie allem Wertvollen im Kulturerbe der Vergangenheit und in den Gedanken der heutigen Menschen offensteht.

Die innerparteiliche Erziehung und die schöpferische theoretische Arbeit besitzen insbesondere unter den Bedingungen der Vereinigung der beiden Parteien sowie der Entwicklung eines neuen Herangehens und einer neuen Identität eine zentrale Bedeutung.

Es ist erforderlich, daß die VKPdT ihren ideologischen Kampf heute gegen die Ideologie des Krieges und der Gewalt der aggressivsten Kreise des Imperialismus und seiner Teilhaber richtet. Diese Situation setzt eine solche schwere Aufgabe auf die Tagesordnung wie die Entwicklung gemeinsamer Auffassungen gegen die Ideologie des Krieges und der Gewalt, ohne dabei die Unterschiede zwischen dem Marxismus-Leninismus und den anderen ideologischen Strömungen zu übersehen.

Die Parteipolitik muß eine wissenschaftliche, moralische und kulturelle Qualität besitzen, und die Kampferfahrungen der Partei sind auf der Grundlage der lebendigen Bande mit den Massen ständig weiterzuentwickeln.

Die gesamte Arbeit der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei muß darauf gerichtet sein, ihre Verbindungen mit

den Massen zu stärken. Die ideologische Arbeit der Partei muß vor allem das Ziel der Verbesserung der massenpolitischen Arbeit verfolgen. Die Mitglieder der Partei müssen den Menschen aus anderen Schichten und mit unterschiedlichen politischen und ideologischen Positionen auf der Grundlage ihrer eigenen Erfahrungen die Richtigkeit der Politik der Partei darlegen können. Aus diesem Grund müssen sie auch von den Massen lernen können.

Die Partei muß die Verbreitung ihrer politischen Ziele unter den Massen mit der Unterstützung und der Stärkung der praktischen Tätigkeit der Arbeiterklasse und der Werktätigen verbinden, so daß ihnen am besten ihre gemeinsamen Interessen bewußt werden. Die Parteiorganisation muß auf jeder Ebene vor allem in die Lage versetzt werden, diese Aufgaben als ein politisches Organ verwirklichen zu können, die notwendigen Initiativen in ihrem eigenen Arbeitsbereich ergreifen sowie ihre politische Führungsfähigkeit für die Massenarbeit entwickeln.

Die planmäßige Entwicklung der Fähigkeit der Parteiorganisationen, für die Durchsetzung der Parteipolitik mobilisierend zu wirken, den Dialog zu führen, die Zusammenarbeit zu entwickeln und die politische Initiative übernehmen zu können, sowie der Fähigkeit zur Aktionsdynamik und zur Mobilisierung der Massen zählen zu den wichtigsten Aufgaben der politischen Leitungstätigkeit. Die Kommunisten werden nicht in ihrer Wachsamkeit gegenüber den vielfältigen Sabotageangriffen des Imperialismus und der inneren Reaktion nachlassen.

Die Prinzipien der organisatorischen Struktur und der Aktivitäten (demokratischer Zentralismus) der kommunistischen Partei werden durch die marxistisch-leninistische Weltanschauung und die gemeinsamen politischen Ziele der Kommunisten bestimmt.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei, die für

die Demokratie im Land kämpft, mißt der Entwicklung auch ihres innerparteilichen Lebens auf einer demokratischen Grundlage Bedeutung bei. Die VKPdT betrachtet es als eine unverzichtbare Bedingung des Erfolges unserer politischen Aufgaben, die innerparteiliche Demokratie auch unter den Bedingungen der Illegalität nicht nur anzuwenden, sondern planmäßig zu entwickeln. Es ist sowohl das Recht als auch die Aufgabe eines jeden Mitgliedes, einen Beitrag zur Bestimmung der Politik der kommunistischen Partei zu leisten. Nur wenn dieses verwirklicht wird, kann das Verständnis von der Gewinnung von Parteimitgliedern nicht nur für die allgemeinen Prinzipien, sondern auch für die konkrete Politik der Partei realisiert werden.

Die Einheitlichkeit der Auffassungen der Partei ist auf der Grundlage der marxistischen Theorie eine Einheitlichkeit in der Vielfalt. Mehr denn je bedarf die Partei des kollektiven Geistes. Der Informationsfluß von oben nach unten und von unten nach oben muß geregelt funktionieren. Außerhalb der erforderlichen Geheimhaltung ist die Verwirklichung des Prinzips der Offenheit zur Grundlage zu machen. Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei muß die auf die Herausbildung ihres politischen Willens und dessen Vereinheitlichung gerichtete parteiinterne Diskussion frei und geregelt organisieren. Auf jeder Ebene haben die Leitungen und die Leiter an der Diskussion teilzunehmen. Diese Verfahrensweise ist insbesondere hinsichtlich der diskussionsbedürftigen und offenen Fragen als auch anstehender wichtiger politischer Beschlüsse zu praktizieren. Die freie Diskussion unterschiedlicher Meinungen ist auch der beste Weg für die Berichtigung von falschen Auffassungen. In den Parteiorganen sind in diesem Rahmen Diskussionsmöglichkeiten zu schaffen, und es ist große Sorgfalt auf die Widerspiegelung unterschiedlicher Auffassungen zu verwenden. Der Stil der Kritik muß offen und entschieden, jedoch nicht zerstörerisch, sondern parteilich sein.

Fraktionen, das heißt die Bildung von Gruppen mit einer von der Parteidisziplin unterschiedlichen Verhaltensdisziplin, schaden sowohl der innerparteilichen Demokratie als auch dem einheitlichen Handeln der Partei. Die Stärkung der innerparteilichen Demokratie verhindert die Herausbildung von Fraktionen. Die Disziplin ist auf jeden Fall als bewußte Disziplin zu entwickeln. Kollektive Leitung und kollektives Verhalten sind mit der persönlichen Verantwortung zu verbinden. Parteiliches Vertrauen, gegenseitige Hilfe, Kritik und Selbstkritik, Offenheit, revolutionäre Wachsamkeit, die Prinzipien der kommunistischen Moral müssen das Parteilieben prägen.

Das Parteilieben ist in erster Linie das Leben der Grundorganisationen. Diese stellen die Verbindungsglieder zwischen der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei und den Massen dar.

Die Grundorganisationen müssen in der Partei ein größeres Mitspracherecht besitzen. Sie sind derart zu stärken, daß sie in der Lage sind, den Kampf der Massen politisch zu leiten. Ihre Kampferfahrungen sind von den übergeordneten Leitungen ständig zu verallgemeinern.

Die Kader müssen zu Persönlichkeiten entwickelt werden, die in der Lage sind, den festen, Überzeugten Kern mit den Fähigkeiten der Aufgeschlossenheit gegenüber dem Neuen, dem schöpferischen und flexiblen Denken und Verhalten auszurüsten. Die Entwicklung solcher Eigenschaften wie Übernahme von Initiative und von Verantwortung ist zu fördern.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei ist ein untrennbarer Bestandteil und eine patriotische Kraft des Volkes. Die Partei ist eine nationale Kraft, die für die Interessen des Volkes, für die Bewahrung des Friedens und die Erringung der Demokratie, für die Stärkung der nationalen Unabhängigkeit und Souveränität sowie für eine sozialistische Türkei kämpft. Die VKPdT ist die Partei der türkischen und kurdischen Revolutionäre, die aktive Verteidigerin der

Interessen der türkischen und der kurdischen Nation. Es ist die Aufgabe der Partei, die Werktätigen von der Auffassung der Gleichberechtigung der Nationen, der Brüderlichkeit der Völker und der internationalistischen Solidarität zu überzeugen.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei ist gleichzeitig ein untrennbarer Bestandteil der internationalen revolutionären Bewegung.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei ist die Verteidigerin des proletarischen Internationalismus, der Ausdruck der gemeinsamen Interessen und Ideale der revolutionären Kräfte der internationalen Arbeiterbewegung sowie der internationalen Solidarität ist. Die kommunistische Weltbewegung stellt die wichtigste Kraft im Kampf für Frieden und gesellschaftlichen Fortschritt dar. Ihre Einheit ist heute eine Einheit, die die Vielfalt einschließt. Diese ist auf der Basis der Unabhängigkeit der Parteien, ihrer Gleichberechtigung und der Nichteinmischung in ihre inneren Angelegenheiten eine Aktionseinheit hinsichtlich der Klassensolidarität und der gemeinsamen Ziele. Auf dieser Grundlage ist die VKPdT bestrebt, einen Beitrag zur Einheit zu leisten.

Heute hat sich der Rahmen der internationalistischen Solidarität erweitert. Die VKPdT wird die internationalistische Solidarität, den Dialog und die Zusammenarbeit nicht nur unter den revolutionären Kräften, sondern unter allen für den Frieden und die Demokratie eintretenden Kräften des Fortschritts entwickeln.

+ + +

Daß die Arbeiterklasse bei der Lösung der vor dem Land stehenden Fragen den ihr zukommenden Beitrag leisten kann sowie das ihr zukommende Gewicht im politischen Leben erhält, ist zu einem großen Teil von der Existenz einer starken

kommunistischen Partei abhängig. Eine der vor uns liegenden Hauptaufgaben besteht darin, die Legalität der VKPdT zu erreichen und sie zu einer demokratischen Massenpartei zu entwickeln. Dieses Programm und die Politik der VKPdT werden die Grundlage dafür bilden, daß sie ihre richtigen Ansichten zum Heute und Morgen des Landes darlegt, ihre Rolle in der Gesellschaft verstärkt und den dieser Rolle entsprechenden Erwartungen gerecht wird.

Die Partei, die schwere Prüfungen sowohl hinsichtlich ihrer Handlungsdynamik als auch hinsichtlich des Potentials der Mobilisierung der Kraft ihrer Auffassungen zu bestehen hat, muß heute organisatorisch ausreichend gefestigt sowie einen ideologisch, politisch und kulturell ausreichenden Einfluß haben. Sie muß mit der erfolgreichen Schaffung des Zusammengehens der breitesten Kräfte in den allgemeinen demokratischen Bewegungen auch ihre Identität deutlich darstellen können.

Die heutige Identität der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei findet ihren Ausdruck als revolutionäre Partei der Arbeiterklasse, als Partei des Friedens und der Demokratie, als Partei des Patriotismus und Internationalismus, der Vernunft, des Humanismus und Sozialismus. Das wird auch in Zukunft immer so sein.

und Gesellschaftswissenschaften verallgemeinert werden. Die VKPdT ist der Auffassung, daß keine Partei das Monopol über die Wahrheit besitzt.

Die kommunistische Partei weist sowohl die Auffassungen zurück, die die Prinzipien des Marxismus-Leninismus als durch die gesellschaftliche Praxis veraltet und ungültig betrachten, als auch ein solches Herangehen, welches die Gedanken von Marx, Engels und Lenin als eine eingefrorene Schablone betrachtet. Die Partei unterstreicht, daß in der Entwicklung der marxistischen Theorie Beständigkeit und Erneuerung miteinander einhergehen und der Marxismus dem von der gesellschaftlichen Praxis geschaffenen Erfahrungsschatz sowie allem Wertvollen im Kulturerbe der Vergangenheit und in den Gedanken der heutigen Menschen offensteht.

Die innerparteiliche Erziehung und die schöpferische theoretische Arbeit besitzen insbesondere unter den Bedingungen der Vereinigung der beiden Parteien sowie der Entwicklung eines neuen Herangehens und einer neuen Identität eine zentrale Bedeutung.

Es ist erforderlich, daß die VKPdT ihren ideologischen Kampf heute gegen die Ideologie des Krieges und der Gewalt der aggressivsten Kreise des Imperialismus und seiner Teilhaber richtet. Diese Situation setzt eine solche schwere Aufgabe auf die Tagesordnung wie die Entwicklung gemeinsamer Auffassungen gegen die Ideologie des Krieges und der Gewalt, ohne dabei die Unterschiede zwischen dem Marxismus-Leninismus und den anderen ideologischen Strömungen zu übersehen.

Die Parteipolitik muß eine wissenschaftliche, moralische und kulturelle Qualität besitzen, und die Kampferfahrungen der Partei sind auf der Grundlage der lebendigen Bande mit den Massen ständig weiterzuentwickeln.

Die gesamte Arbeit der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei muß darauf gerichtet sein, ihre Verbindungen mit

den Massen zu stärken. Die ideologische Arbeit der Partei muß vor allem das Ziel der Verbesserung der massenpolitischen Arbeit verfolgen. Die Mitglieder der Partei müssen den Menschen aus anderen Schichten und mit unterschiedlichen politischen und ideologischen Positionen auf der Grundlage ihrer eigenen Erfahrungen die Richtigkeit der Politik der Partei darlegen können. Aus diesem Grund müssen sie auch von den Massen lernen können.

Die Partei muß die Verbreitung ihrer politischen Ziele unter den Massen mit der Unterstützung und der Stärkung der praktischen Tätigkeit der Arbeiterklasse und der Werktätigen verbinden, so daß ihnen am besten ihre gemeinsamen Interessen bewußt werden. Die Parteiorganisation muß auf jeder Ebene vor allem in die Lage versetzt werden, diese Aufgaben als ein politisches Organ verwirklichen zu können, die notwendigen Initiativen in ihrem eigenen Arbeitsbereich ergreifen sowie ihre politische Führungsfähigkeit für die Massenarbeit entwickeln.

Die planmäßige Entwicklung der Fähigkeit der Parteiorganisationen, für die Durchsetzung der Parteipolitik mobilisierend zu wirken, den Dialog zu führen, die Zusammenarbeit zu entwickeln und die politische Initiative übernehmen zu können, sowie der Fähigkeit zur Aktionsdynamik und zur Mobilisierung der Massen zählen zu den wichtigsten Aufgaben der politischen Leitungstätigkeit. Die Kommunisten werden nicht in ihrer Wachsamkeit gegenüber den vielfältigen Sabotageangriffen des Imperialismus und der inneren Reaktion nachlassen.

Die Prinzipien der organisatorischen Struktur und der Aktivitäten (demokratischer Zentralismus) der kommunistischen Partei werden durch die marxistisch-leninistische Weltanschauung und die gemeinsamen politischen Ziele der Kommunisten bestimmt.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei, die für

die Demokratie im Land kämpft, mißt der Entwicklung auch ihres innerparteilichen Lebens auf einer demokratischen Grundlage Bedeutung bei. Die VKPdT betrachtet es als eine unverzichtbare Bedingung des Erfolges unserer politischen Aufgaben, die innerparteiliche Demokratie auch unter den Bedingungen der Illegalität nicht nur anzuwenden, sondern planmäßig zu entwickeln. Es ist sowohl das Recht als auch die Aufgabe eines jeden Mitgliedes, einen Beitrag zur Bestimmung der Politik der kommunistischen Partei zu leisten. Nur wenn dieses verwirklicht wird, kann das Verständnis von der Gewinnung von Parteimitgliedern nicht nur für die allgemeinen Prinzipien, sondern auch für die konkrete Politik der Partei realisiert werden.

Die Einheitlichkeit der Auffassungen der Partei ist auf der Grundlage der marxistischen Theorie eine Einheitlichkeit in der Vielfalt. Mehr denn je bedarf die Partei des kollektiven Geistes. Der Informationsfluß von oben nach unten und von unten nach oben muß geregelt funktionieren. Außerhalb der erforderlichen Geheimhaltung ist die Verwirklichung des Prinzips der Offenheit zur Grundlage zu machen. Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei muß die auf die Herausbildung ihres politischen Willens und dessen Vereinheitlichung gerichtete parteiinterne Diskussion frei und geregelt organisieren. Auf jeder Ebene haben die Leitungen und die Leiter an der Diskussion teilzunehmen. Diese Verfahrensweise ist insbesondere hinsichtlich der diskussionsbedürftigen und offenen Fragen als auch anstehender wichtiger politischer Beschlüsse zu praktizieren. Die freie Diskussion unterschiedlicher Meinungen ist auch der beste Weg für die Berichtigung von falschen Auffassungen. In den Parteiorganen sind in diesem Rahmen Diskussionsmöglichkeiten zu schaffen, und es ist große Sorgfalt auf die Widerspiegelung unterschiedlicher Auffassungen zu verwenden. Der Stil der Kritik muß offen und entschieden, jedoch nicht zerstörerisch, sondern parteilich sein.

Fraktionen, das heißt die Bildung von Gruppen mit einer von der Parteidisziplin unterschiedlichen Verhaltensdisziplin, schaden sowohl der innerparteilichen Demokratie als auch dem einheitlichen Handeln der Partei. Die Stärkung der innerparteilichen Demokratie verhindert die Herausbildung von Fraktionen. Die Disziplin ist auf jeden Fall als bewußte Disziplin zu entwickeln. Kollektive Leitung und kollektives Verhalten sind mit der persönlichen Verantwortung zu verbinden. Parteiliches Vertrauen, gegenseitige Hilfe, Kritik und Selbstkritik, Offenheit, revolutionäre Wachsamkeit, die Prinzipien der kommunistischen Moral müssen das Parteilieben prägen.

Das Parteilieben ist in erster Linie das Leben der Grundorganisationen. Diese stellen die Verbindungsglieder zwischen der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei und den Massen dar.

Die Grundorganisationen müssen in der Partei ein größeres Mitspracherecht besitzen. Sie sind derart zu stärken, daß sie in der Lage sind, den Kampf der Massen politisch zu leiten. Ihre Kampferfahrungen sind von den übergeordneten Leitungen ständig zu verallgemeinern.

Die Kader müssen zu Persönlichkeiten entwickelt werden, die in der Lage sind, den festen, Überzeugten Kern mit den Fähigkeiten der Aufgeschlossenheit gegenüber dem Neuen, dem schöpferischen und flexiblen Denken und Verhalten auszurüsten. Die Entwicklung solcher Eigenschaften wie Übernahme von Initiative und von Verantwortung ist zu fördern.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei ist ein untrennbarer Bestandteil und eine patriotische Kraft des Volkes. Die Partei ist eine nationale Kraft, die für die Interessen des Volkes, für die Bewahrung des Friedens und die Erringung der Demokratie, für die Stärkung der nationalen Unabhängigkeit und Souveränität sowie für eine sozialistische Türkei kämpft. Die VKPdT ist die Partei der türkischen und kurdischen Revolutionäre, die aktive Verteidigerin der

Interessen der türkischen und der kurdischen Nation. Es ist die Aufgabe der Partei, die Werktätigen von der Auffassung der Gleichberechtigung der Nationen, der Brüderlichkeit der Völker und der internationalistischen Solidarität zu überzeugen.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei ist gleichzeitig ein untrennbarer Bestandteil der internationalen revolutionären Bewegung.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei ist die Verteidigerin des proletarischen Internationalismus, der Ausdruck der gemeinsamen Interessen und Ideale der revolutionären Kräfte der internationalen Arbeiterbewegung sowie der internationalen Solidarität ist. Die kommunistische Weltbewegung stellt die wichtigste Kraft im Kampf für Frieden und gesellschaftlichen Fortschritt dar. Ihre Einheit ist heute eine Einheit, die die Vielfalt einschließt. Diese ist auf der Basis der Unabhängigkeit der Parteien, ihrer Gleichberechtigung und der Nichteinmischung in ihre inneren Angelegenheiten eine Aktionseinheit hinsichtlich der Klassensolidarität und der gemeinsamen Ziele. Auf dieser Grundlage ist die VKPdT bestrebt, einen Beitrag zur Einheit zu leisten.

Heute hat sich der Rahmen der internationalistischen Solidarität erweitert. Die VKPdT wird die internationalistische Solidarität, den Dialog und die Zusammenarbeit nicht nur unter den revolutionären Kräften, sondern unter allen für den Frieden und die Demokratie eintretenden Kräften des Fortschritts entwickeln.

+ + +

Daß die Arbeiterklasse bei der Lösung der vor dem Land stehenden Fragen den ihr zukommenden Beitrag leisten kann sowie das ihr zukommende Gewicht im politischen Leben erhält, ist zu einem großen Teil von der Existenz einer starken

kommunistischen Partei abhängig. Eine der vor uns liegenden Hauptaufgaben besteht darin, die Legalität der VKPdT zu erreichen und sie zu einer demokratischen Massenpartei zu entwickeln. Dieses Programm und die Politik der VKPdT werden die Grundlage dafür bilden, daß sie ihre richtigen Ansichten zum Heute und Morgen des Landes darlegt, ihre Rolle in der Gesellschaft verstärkt und den dieser Rolle entsprechenden Erwartungen gerecht wird.

Die Partei, die schwere Prüfungen sowohl hinsichtlich ihrer Handlungsdynamik als auch hinsichtlich des Potentials der Mobilisierung der Kraft ihrer Auffassungen zu bestehen hat, muß heute organisatorisch ausreichend gefestigt sowie einen ideologisch, politisch und kulturell ausreichenden Einfluß haben. Sie muß mit der erfolgreichen Schaffung des Zusammengehens der breitesten Kräfte in den allgemeinen demokratischen Bewegungen auch ihre Identität deutlich darstellen können.

Die heutige Identität der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei findet ihren Ausdruck als revolutionäre Partei der Arbeiterklasse, als Partei des Friedens und der Demokratie, als Partei des Patriotismus und Internationalismus, der Vernunft, des Humanismus und Sozialismus. Das wird auch in Zukunft immer so sein.

Programm

der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

Inhaltsverzeichnis

Unsere heutige Welt	3
Die Frage von Krieg und Frieden	3
Unsere ^{Epoche} und die ^{Lage} in der Welt	6
- Der Imperialismus und unsere Region	11
Der Imperialismus und die Türkei	13
Die Ordnung und die ^{Lage} in der Türkei	18
Die soziale Struktur der Macht	20
Die soziale Struktur des Volkes	21
Die kurdische nationale Frage	24
Der Teufelskreis der Instabilität	25
Der Unterdrückungsapparat und die Ideologie der Oligarchie	27
Das Regime und die neokonservative Politik	29
Das Ziel der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei ⁱⁿ der heutigen ^{Etappe} : Frieden und demokratische Erneuerung	30
Für ein demokratisches Regime	32
Für den Schutz der nationalen Ökonomie und die Orientierung auf die Entwicklung und Modernisierung	34
Für eine demokratische Kultur- und Bildungspolitik	36
Für die demokratische Entwicklung des Dorfes	36
Für die gerechte, demokratische und friedliche Lösung der kurdischen nationalen Frage	37
Für die Rechte der ^{Emigranten} im Ausland	38
Für eine demokratische Jugendpolitik	39
Für die ^{Befreiung} der Frau	39
Für den Schutz unserer natürlichen Umwelt	40
Für eine friedliebende, souveräne Außenpolitik	40
^{Für} einen Beitrag zur Lösung der allgemeinen Menschheitsprobleme	42
Unsere strategische Linie	42
Die Kräfte des Friedens und der demokratischen Erneuerung	45
Der Dialog und die Zusammenarbeit für Frieden und die demokratische Erneuerung	52
Das Hauptziel: Der Sozialismus	57
Der Übergang vom Kapitalismus zum Sozialismus	58
Die sozialistische Türkei	59
Die kommunistische Partei	66

„Zu leben - einzeln und frei wie ein Baum
und brüderlich wie ein Wald -
das ist unsere Sehnsucht!“
Nazim Hikmet

Programm

der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei (VKPdT) ist als eine ^{einheitliche} Partei aus der Vereinigung der KPdT und der APdT, der beiden marxistisch-leninistischen Parteien der Arbeiterklasse der Türkei entstanden. Die Vereinigung der und der KPdT hat die Trennung beendet, die dadurch entstanden war, daß die politische ^{Lücke} im Ergebnis spezifischer Bedingungen in der kommunistischen Bewegung der Türkei zu neuen Organisationsführungen geführt hatte. Die Gründung der VKPdT ist vom Gesichtspunkt der Einheit der kommunistischen Bewegung ein Ereignis von historischer Bedeutung.

Die Entstehung der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei ist gleichzeitig ein vorwärtsweisender Schritt auf dem Weg des Zusammengehens der unterschiedlichen linken Parteien, Bewegungen und Kräfte. Die Vereinigung der KPdT und der TIP erweitert die Möglichkeiten für die Bildung der Einheit der Arbeiterklasse, die einer starken kommunistischen Partei bedarf, die Möglichkeiten ihrer Stärkung sowie der Herausbildung breiter demokratischer Bündnisse.

Dieses Programm der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei ist ein Programm, das das neue auf die Fragen unserer Zeit Antwort gebende Herangehen systematisiert und ^{sowohl} die Kontinuität in den gemeinsamen theoretischen Prinzipien beider Parteien, ^{als} auch die grundlegende Erneuerung vom Gesichtspunkt der Meinungen und Auffassungen zu einer Reihe von Fragen zum Ausdruck bringt, welche die Identität der Parteien betreffen.

Die VKPdT nimmt die herausragende Bedeutung, die unter den

heutigen Bedingungen der Türkei und der Welt die Fragen des Friedens und der Demokratie erhalten haben, zur Grundlage und bestimmt ihren politischen Weg. Das Ziel dieser ^{Etappe} besteht in der Durchsetzung des Programms für Frieden und die demokratische Erneuerung sowie in der Bildung der Regierung der Kräfte des Friedens und der Demokratie. Dieses Ziel wird mit der Zusammenarbeit der linken und demokratischen Kräfte, mit der Arbeiterklasse und dem Massenkampf der Werktätigen verwirklicht.

Die Lösung der grundsätzlichen Probleme des Volkes ist nur im Sozialismus möglich, der das Hauptziel der VKPdT darstellt. Die Macht des werktätigen Volkes unter Führung durch die Arbeiterklasse wird auf dem Wege der ständigen Festigung des Friedens und der Demokratie auf der Basis der Mehrheit gebildet und ^{der Übergang} ~~Y~~ zum Sozialismus ^{durch} ~~Y~~ *einen revolutionären Prozeß vollzogen werden.* Die VKPdT wird mit ganzer Kraft dafür eintreten, daß der Übergang zum Sozialismus auf friedlichem Wege stattfindet. Die Entwicklung des Sozialismus geht mit der Stärkung des Friedens und der Demokratie einher.

Die Hauptaufgabe der VKPdT besteht darin, die gesellschaftliche Rolle der Arbeiterklasse, ihren politischen, ideologischen und kulturellen Einfluß in der Gesellschaft ständig zu verstärken. Diese Aufgabe wird verwirklicht, indem ständig die Klasseninteressen mit den allgemeinen Interessen der Menschheit in Übereinstimmung gebracht werden. Den wichtigsten Faktor für die erfolgreiche Lösung dieser Aufgabe stellt die legale Betätigung der VKPdT sowie ihre Entwicklung zu einer demokratischen Massenpartei der Arbeiterklasse und der anderen Werktätigen, der Intelligenz, des gesamten Volkes auf der Grundlage der Theorie von Marx, Engels und Lenin dar.

Die aktuelle Losung der VKPdT lautet: "Alles für den werktätigen Menschen! Alles für die nationale Souveränität und die Demokratie! Alles für den Frieden!"

Unsere heutige Welt

Die Frage von Krieg und Frieden

Wir leben im ^(nuklear-kosmischen) Zeitalter. Im Rahmen der Frage Krieg oder Frieden erfolgt heute ein Kampf im Weltmaßstab. Im Ergebnis der wissenschaftlich-technischen Revolution sind sowohl äußerst breite Möglichkeiten für den Fortschritt der Menschheit, als auch Waffen mit extrem großer Zerstörungskraft entstanden. Wir haben es mit einer Situation zu tun, die es noch nie gegeben hat: In einem Nuklearkrieg gemeinsam vernichtet werden oder aber gemeinsam überleben. Einen dritten Weg gibt es nicht.

Die Bewahrung des Friedens erfordert gegenüber den Realitäten des ⁿuklear-^{kosmischen} Zeitalters ein neues Herangehen. Im Ergebnis einer Reihe von Faktoren ist das Schicksal der Nationen und Staaten ^{voneinander} noch abhängiger als jemals zuvor geworden. In unserer Welt, die widersprüchlich und kompliziert ist, jedoch in einem bedeutenden Maße auch einen einheitlichen Charakter gewonnen hat, sind die Entwicklung neuer politischer Gedankengänge und eine neue Lebens^{weise} erforderlich.

Es kann eine Welt geschaffen werden, in der ein freies und ehrenhaftes Leben für jeden Einzelnen, jedes Volk und die gesamte Menschheit in Frieden garantiert wird. Dafür muß ein internationales Sicherheitssystem geschaffen werden, welches die Sicherheit eines jeden Landes in Verbindung mit der Sicherheit der anderen Länder verwirklicht. Es muß die Anwendung von Gewalt in den internationalen Beziehungen beseitigt

werden. Regionale Probleme müssen auf der Basis des Friedens und der Gerechtigkeit eine Lösung finden. Zwischen den Ländern müssen sich vielseitige Beziehungen ohne Berücksichtigung der Systemunterschiede entwickeln. Im Ergebnis dieser umfassenden Maßnahmen kann eine neue internationale Lebensweise vorherrschend werden, in der die internationalen Beziehungen zivilisiert und menschlich gestaltet sind.

Derart können die erforderlichen finanziellen Möglichkeiten sowie ^{das Klima} der internationalen Zusammenarbeit geschaffen werden, um zur Lösung der ^{globalen} Probleme, die die gesamte Menschheit betreffen, überzugehen.

Die Beschleunigung der nuklearen Aufrüstung und die Konfrontationspolitik bringen jedoch die Welt Schritt für Schritt zu einem nuklearen Disaster. Mit dem Projekt der Militarisierung des Weltraums beginnt eine neue und noch gefährlichere Runde im Rüstungswettlauf. Die ^{Ergebnisse dieser} Politik beseitig^{en} allmählich die Bedingungen für die Lösung der sich verschärfenden allgemeinen Menschheitsprobleme und führ^{en} die Welt Schritt für Schritt zu einer ökologischen Katastrophe.

^{Sie} schüren die kulturelle Verarmung und verursachen langfristige zerstörerische Auswirkungen auf die Moral und die Psyche der Menschen. Diese Politik ist ^{das} größte ^{Verbrechen}, ^{das} gegen die Menschheit und die Zivilisation begangen wird.

Die nukleare Aufrüstung und die Konfrontationspolitik stellen die Politik des US-Imperialismus, seiner aggressivsten Kräfte und insbesondere seines militärisch-industriellen Komplexes dar.

Demgegenüber ist die Politik der Bewahrung des Friedens und der Abrüstung die Politik aller Kräfte der Vernunft und des Realismus. Es besteht eine objektive Interessengleichheit

der für den Frieden eintretenden Kräfte, die nicht nur die politischen, ideologischen, nationalen und religiösen Unterschiede sondern auch die Klassengrenzen überschreitet. Die nukleare Kriegsgefahr kann nur mit der Zusammenarbeit aller dieser Kräfte im Weltmaßstab verhindert werden.

Zu jeder Zeit war die Politik des Friedens das hervorstechende Prinzip des Sozialismus. In ihm gibt es keine Klasse oder Kraft, die aus der Ankurbelung der nuklearen Aufrüstung Nutzen oder Gewinn zieht. Die Programme der Sowjetunion, die Welt von allen Nuklearwaffen zu befreien und ein internationales Sicherheitssystem zu schaffen, stehen in völliger Übereinstimmung mit den Interessen der Kräfte des Friedens auf der ganzen Welt. Sie geben allen Ländern und Völkern die historische Chance, im Frieden ins nächste Jahrhundert zu gehen und den Frieden für immer zu bewahren.

Obwohl bestimmte Abrüstungsprobleme nur von der Sowjetunion und den USA gelöst werden können, erfordern einige Probleme den Beitrag der übrigen Länder der Welt. Der Schaffung von nuklearwaffenfreien Zonen kommt eine Schlüsselstellung bei der Bewahrung des Friedens zu.

Die Länder, die ihre nationale Unabhängigkeit erlangt haben, insbesondere die Bewegung der nichtpaktgebundenen Staaten, spielen bei der Bewahrung des Friedens eine immer größere Rolle. Die Friedensbewegung in den kapitalistischen Ländern hat in unserer Zeit einen neuen Massencharakter, eine neue Breite und Beständigkeit erhalten, welche auch unvereinbare Klassengegensätze zusammenbringt. Bei den Politikern und den Parteien, ja sogar auf der Regierungsebene, treten ^{Positionen} des Realismus in Erscheinung. der Vernunft und

Auch in der Türkei sind alle objektiven Bedingungen vor-

handen, damit diese Bewegung eine neue Qualität erreicht. Wenn das gesamte Friedenspotential des Landes in die Waagschale geworfen wird, kann die Türkei schon heute zu einer Position gelangen, von der sie ihren Beitrag zum Frieden leisten kann.

Heute ist die Verhinderung eines Nuklearkrieges die entscheidende Voraussetzung für die Bewahrung der menschlichen Existenz und der Zivilisation und aus diesem Grunde gleichzeitig für jede demokratische und soziale Errungenschaft. Auf der anderen Seite stärkt jede demokratische und soziale Errungenschaft den Friedenskampf.

Unsere ^{Epoche} und die ^{Lage} in der Welt

1917 wurde mit der Großen Sozialistischen Oktoberrevolution eine neue Epoche in der Geschichte der Menschheit eröffnet. Diese ist die Epoche des Übergangs vom Kapitalismus zum Sozialismus, des historischen Wettstreits des sozialistischen und des kapitalistischen Weltsystems, der sozialistischen und nationalen Befreiungsrevolutionen, des Niedergangs des Kolonialismus, des Kampfes der Haupttriebkkräfte der gesellschaftlichen Entwicklung - des Weltsozialismus, der kommunistischen und Arbeiterbewegung, der Völker der befreiten Staaten und der demokratischen Massenbewegungen - gegen den Imperialismus, gegen seine Aggressions- und Unterdrückungspolitik, für Frieden, Demokratie und gesellschaftlichen Fortschritt.

Die Große Sozialistische Oktoberrevolution ermöglichte es, daß zum ersten Mal eine sozialistische Gesellschaft auf der Bühne der Geschichte Wirklichkeit wurde. Der Sozialismus entwickelte sich erfolgreich gegen alle Behinderungen und Angriffe durch den Imperialismus sowie gegenüber allen objektiven und subjektiven Schwierigkeiten.

Nach dem Sieg über den Faschismus im II. Weltkrieg wurde

in einer Reihe von Ländern die sozialistische Gesellschaftsordnung errichtet, und es entstand das sozialistische Weltsystem. Das Erstarken der Gemeinschaft der untereinander enge Beziehungen entwickelnden sozialistischen Länder führte zu einer bedeutenden Veränderung des Kräfteverhältnisses im Weltmaßstab.

Der internationale Einfluß der Friedenspolitik der Sowjetunion und der sozialistischen Länder, ihr politisches und ökonomisches Potential, ihre militärische Macht ermöglichen es, die Aggressionspolitik des Imperialismus zurückzudrängen.

Die Losung des Sozialismus lautet: "Alles für den Menschen!", "Alles für das Wohl des Volkes!". Der Sozialismus, der die Ausbeutung des Menschen durch den Menschen beseitigt, ist dem Kapitalismus ein historisches Zeitalter voraus. Wenn die sozialistischen Länder heute auch noch nicht auf jedem Gebiet das ökonomische Entwicklungsniveau der kapitalistischen Industriestaaten erreicht haben, haben sie doch bewiesen, daß die neue Gesellschaft in der Lage ist, wichtige Fragen, deren Lösung in der kapitalistischen Welt unmöglich ist, zugunsten der Werktätigen zu lösen. Die Arbeitslosigkeit wurde beseitigt, jeder verfügt über gleiche Rechte, gleiche Bildungschancen sowie den gleichen Zugang zu den kulturellen Errungenschaften, der Jugend und den Frauen wurde die Gleichberechtigung gesichert, es wurde die Beteiligung der Werktätigen an der Leitung verwirklicht. In den sozialistischen Ländern entwickeln sich eine neue Lebensweise und neue Werte.

In Anbetracht der Krisen, des Wahnwitzes der Ankurbelung der nuklearen Aufrüstung, der Massenarbeitslosigkeit, der Beschneidung sozialer und demokratischer Rechte, der wachsenden Armut und des die gesamte Gesellschaft erfassenden Verfallpro-

zesses im Kapitalismus hat historisch gesehen, der Sozialismus seine Überlegenheit bereits bewiesen.

Auf der anderen Seite werden aufgrund von objektiven Faktoren wie der negativen Bedingungen beim Aufbau des Sozialismus und der Angriffe und der Sabotage durch den Imperialismus sowie im Ergebnis subjektiver Faktoren die sozialistischen Länder mit komplizierten Fragen konfrontiert. Die neue Strategie der Kommunistischen Partei der Sowjetunion ist Ausdruck eines mächtigen Aufschwungs, der darauf gerichtet ist, diese Probleme zu lösen und die historische Überlegenheit des Sozialismus voranzutreiben. Dieser Aufschwung besitzt eine revolutionäre Bedeutung nicht nur für die sozialistischen Länder sondern auch für den weltweiten Kampf der Völker für Frieden und gesellschaftlichen Fortschritt.

Die Beschleunigung der sozialökonomischen Entwicklung der Sowjetunion, die sie auf der Grundlage der historischen Erfahrungen des Weltsozialismus entworfen hat, beinhaltet das Ziel der Neugestaltung der Gesellschaft und der Verwirklichung der Demokratie im weitestgehenden Maße. Die in jeder Hinsicht wachsende Bedeutung der Demokratie für den Sozialismus zeigt sich vor allem mit der Entwicklung der Offenheit im politischen Leben.

(des humanistischen Charakters des Sozialismus) Die noch eindeutigeren Durchsetzung ^(und) seiner hohen politisch-moralischen Qualität in allen Bereichen des gesellschaftlichen Lebens, die wachsende Rolle des Individuums in der Gesellschaft führen zur ^{Entfaltung der} schöpferischen Betätigung der Massen und zum Entstehen neuer Triebkräfte des Sozialismus. Auch auf internationalem Gebiet verleiht dieser Prozeß den sich entwickelnden ^{Aktivitäten} für den Weltfrieden Kraft, erhöht die Anziehungskraft des Sozia-

lismus und ist dem Entstehen von Bedingungen förderlich, die die Einheit der Kräfte des Fortschritts in ihrer Vielfalt gewährleisten. Die Erneuerung auf dem ideologischen Gebiet beschleunigt die Entwicklung der marxistischen Theorie.

Die aggressive und militaristische Politik des Imperialismus, insbesondere des US-Imperialismus, ist das Haupthindernis gegenüber dem gesellschaftlichen Fortschritt und den nationalen Interessen der Völker der Welt. Diese Politik zielt darauf ab, vor allem vermittels der Propaganda von der "sowjetischen Gefahr" die militärische und strategische Überlegenheit gegenüber der Sowjetunion und dem sozialistischen Weltsystem wiederzugewinnen, die Möglichkeit des nuklearen Erstschlages zu erhalten, die ökonomischen Möglichkeiten der Sowjetunion und der sozialistischen Länder aufzubrechen und damit deren Entwicklung zu untergraben und derart den gesellschaftlichen Fortschritt im Weltmaßstab zurückzudrängen. Diese Politik des Imperialismus ist gleichzeitig die Politik der "sozialen Rache" an allen fortschrittlichen und antiimperialistischen Kräften, die Politik der erneuten Errichtung der historisch verlorenen Weltherrschaft, die Politik der weitestgehenden Ausbeutung der Entwicklungsländer und der Werktätigen in den kapitalistischen Staaten, die Politik der Einmischung in die inneren Angelegenheiten souveräner Staaten. Der US-Imperialismus, insbesondere seine militaristischen und aggressiven Kräfte, stellen die Festung der internationalen Reaktion dar.

Die aggressive und militaristische Politik des Imperialismus ist das Ergebnis der sich vertiefenden allgemeinen Krise des Kapitalismus und der Vertiefung ^(seiner inneren) Widersprüche.

Während die wissenschaftlich-technische Revolution in der kapitalistischen Welt zu einer schnellen Entwicklung

der Produktivkräfte führt, verursacht sie gleichzeitig neue ökonomische und soziale Probleme. Die ökonomischen Probleme verschärfen sich noch mit der Politik der nuklearen Aufrüstung und der Konkurrenz zwischen den USA und den anderen imperialistischen Zentren. Indem die transnationalen Monopole ihre Positionen stärken, entstehen Widersprüche sowohl zwischen ihnen als auch zwischen ihnen und den nationalen Staaten. In den kapitalistischen Ländern verschärfen sich die Widersprüche zwischen der Arbeit und dem Kapital, zwischen den Monopolen und der Gesellschaft. Mit der neokonservativen Welle wachsen die Unterdrückung der Arbeiterbewegung und der Gewerkschaften, die autoritären Tendenzen sowie die Angriffe auf die demokratischen Rechte und Freiheiten.

Es entwickelt sich der Kampf der Arbeiterklasse gegen die Monopole, für die Beendigung der Arbeitslosigkeit sowie dafür, daß die Ergebnisse der wissenschaftlich-technischen Revolution der Arbeiterklasse nicht zum Nachteil gereichen. Heute wächst die Bedeutung der Gewährleistung der Einheit der verschiedenen Teile der Arbeiterbewegung, die im Ergebnis der wissenschaftlich-technischen Revolution zahlenmäßig wächst, deren Struktur jedoch vielschichtiger wird. Die kommunistische und Arbeiterbewegung verstärkt ihren Einfluß insbesondere im Kampf für Frieden und Abrüstung. Die Friedensbewegung, die Bewegungen gegen die Rassen- und Nationalitäten ^{diskriminierung,} die Umwelt- und Frauenbewegungen besitzen ein auf die Zukunft gerichtetes großes Entwicklungspotential. Die demokratischen Massenbewegungen ^{erheben immer stärker} ihre humanitären und allgemeinen demokratischen Forderungen ^{und verstärken} ihren Kampf für Frieden und gesellschaftlichen Fortschritt.

Der Imperialismus versucht, die Lasten seiner sich ver-

schärfenden Krise den Millionen Menschen in Asien, Afrika und Lateinamerika aufzubürden.

Die transnationalen Monopole betrachten die Entwicklungsländer als ein Gebiet für die rücksichtslose Ausplünderung der Rohstoffe und Naturressourcen, für die erbarmungslose Ausbeutung der Arbeitskraft sowie für die rücksichtslose Verschmutzung der natürlichen Umwelt. Der Schuldenmechanismus führt zur ständigen Erhöhung der Profite des internationalen Finanzkapitals, erhöht die Schulden der Länder der "Dritten Welt" auf ein übermäßiges Niveau und bringt diese Länder an den Rand des Bankrotts. Das internationale Finanzkapital läßt somit seine Politik der nuklearen Aufrüstung auch von den verarmenden Völkern dieser Länder bezahlen. Die aggressivsten Kreise des Imperialismus versuchen ihre Waffenmärkte zu erweitern, indem sie regionale Konflikte zwischen den Entwicklungsländern anfachen.

Es wächst die weltpolitische Rolle der Länder Asiens, Afrikas und Lateinamerikas, die die Ketten des Kolonialismus zerbrochen und ihre Unabhängigkeit erlangt haben. Die Länder und Völker Asiens, Afrikas und Lateinamerikas kämpfen gegen die

Diskriminierung von Rassen und Nationen, ^{sowie} für demokratische Rechte und bessere Lebensbedingungen, dafür, ^{den Frieden}

und ihre

Y nationale Souveränität zu wahren und zu stärken, das Problem der Auslandsverschuldung zu lösen, eine neue ökonomische Weltwirtschaftsordnung zu errichten, sich auf die

Entwicklung zu orientieren, Hunger und Epidemien ^{zu} besie-

gen, ^{ihre Schicksal und ihren Entwicklungs-} ^{weg selbst zu bestimmen; sie kämpfen}

Der Imperialismus und unsere Region

Die aggressivsten Kreise des Imperialismus, die nach der Weltherrschaft streben, wollen die Region des östlichen Mit-

telmeeres und des Nahen Ostens, in der sich auch unser Land befindet, in ein Gebiet der nuklearen Aufrüstung und der Konfrontationspolitik umwandeln. Diese gegen die sozialistischen Länder und den Kampf der Völker für nationale und gesellschaftliche Befreiung gerichtete Politik widerspricht auch den nationalen Interessen aller Staaten in der Region.

Der US-Imperialismus, der die Region zu jeder Zeit vom Gesichtspunkt her betrachtet hat, seine eigenen strategischen Interessen durchzusetzen, die Erdöl- und Naturressourcen der Region auszubeuten und deren progressives Kräftepotential zu zerschlagen, mißt dieser Region nach der "Islamischen Revolution im Iran" eine noch größere Bedeutung bei. Heute betrachtet es der US-Imperialismus als ein Hauptziel, die Staaten der Region auf seine Interessen auszurichten. Gleichzeitig wird darauf abgezielt, die Profite der transnationalen Monopole zu steigern. In diesem Rahmen versucht der US-Imperialismus, seine politische, ökonomische und insbesondere militärische Präsenz in der Region zu verstärken, seine Zusammenarbeit mit seinem Hauptverbündeten Israel sowie den rückschrittlichen, proimperialistischen Regime zu vertiefen und diese zu einer Blockbildung zu veranlassen, welche die Spannungen in der Region noch vergrößert, die Region in das Aktionsgebiet der NATO einzubeziehen und proamerikanische Lösungen leichter zu erhalten, indem die Sowjetunion und andere antiimperialistische Kräfte von der Lösung der Probleme in der Region ausgeschlossen werden. Auch die Ägäis- und Zypernfrage soll an eine Lösung im Rahmen der NATO gebunden werden.

Um diese Ziele zu erreichen, benutzt der US-Imperialismus als Hauptmittel die Politik der Destabilisierung. In diesem Kontext werden die antiimperialistischen Kräfte gegeneinander

aufgebracht, mit militärischen Interventionen geschwächt, und die Widersprüche und Spannungen zwischen den Staaten, Nationen, einflußreichen Gruppen, religiösen und konfessionellen Gruppen geschürt. Die Aggressivität Israels, das palästinensische Territorien okkupiert, stellt eine Quelle ständiger Konfrontationen in der Region dar. Desweiteren ist der Krieg zwischen dem Iran und dem Irak ein Faktor für die große Instabilität. Auch die Tatsache, daß den Kurden, die ^{durch} mehrere Länder ^{gespalten} sind, die nationalen Rechte verwehrt werden, stellt ein Problem der Region dar, dessen Aktualität wächst. Die sich radikalisierenden islamischen Bewegungen sind zu einem Faktor geworden, der in jeder Hinsicht in Rechnung gestellt werden muß.

Wie im allgemeinen so wird auch im besonderen im Rahmen der Region in der Politik der US-Administration zur Erringung der Vorherrschaft neben flexiblen Methoden das Mittel der Gewalt und des Militärs sowie der Einmischung in die inneren Angelegenheiten aufrechterhalten. Es wird eine Situation geschaffen, in der die nationale Souveränität keines Landes mehr garantiert ist. Unter diesen Bedingungen verbinden sich noch stärker die Kämpfe der Völker und Länder der Region für Frieden, nationale Sicherheit und die demokratische Entwicklung.

Die Völker der Region führen einen harten Kampf, um gemeinsam die Konfliktherde zu beseitigen, die palästinensische und alle anderen nationalen Fragen zu einer gerechten Lösung zu bringen und unsere Region in eine Region des Friedens und der Freundschaft umzuwandeln.

Der Imperialismus und die Türkei

Der US-Imperialismus und die Politik der NATO, unser Land zu einem Mittel ihrer aggressiven und militaristischen Stra-

ategie zu machen, sowie die Politik der Ausbeutung durch die transnationalen Monopole verhindern heute die Verwirklichung der Forderungen der Türkei hinsichtlich ihrer nationalen Interessen.

Vom ökonomischen, politischen und militärischen Gesichtspunkt her ist die Türkei ein vom Imperialismus, insbesondere dem US-Imperialismus, abhängiges Land. Verantwortlich für diese Situation sind die Politik des Verrats an den Prinzipien der nationalen Souveränität und der unabhängigen Entwicklung sowie die herrschenden Kräfte, die diese Politik praktizieren.

Die militärische und politische Abhängigkeit vom Imperialismus begann nach dem II. Weltkrieg mit einer Reihe von bilateralen Abkommen zwischen der Türkei und den USA sowie mit der Mitgliedschaft der Türkei in der NATO. Seit jenem Tag bis heute besitzt unser Land in den aggressiven Plänen des US-Imperialismus und der NATO einen wichtigen Platz als Sprungbrett gegen die Sowjetunion und die anderen sozialistischen Länder sowie für die Unterdrückung der antiimperialistischen Bewegungen im Nahen Osten. Der US-Imperialismus und die herrschenden Kräfte in der NATO mischen sich in die Bestimmung der Verteidigungs- und Außenpolitik der Türkei ein, greifen in das politische Leben des Landes ein und stellen sich gegen jede Anstrengung in Richtung auf die nationalen Interessen. Die Abhängigkeit der Türkei vom Imperialismus und ihre NATO-Mitgliedschaft öffnen das Land einem derartigen Druck, schränken die nationale Souveränität ein und führen zur Verletzung der nationalen Interessen.

Dadurch
Y daß gegen Ende der 70er Jahre die Politik der aggressivsten Kreise des Imperialismus die Oberhand gewann und parallel dazu nach dem Militärputsch von 1980 die zugunsten

des US-Imperialismus noch offener auftretenden reaktionären, militaristischen Kräfte in unserem Land die politische Macht erlangten, verstärkten sich die Beziehungen der Abhängigkeit und erlangten eine noch gefährlichere Dimension. Die reaktionärsten Kreise des Imperialismus versuchen unser Land in ein Mittel ihrer aggressiven, auf die Weltherrschaft gerichteten Politik zu verwandeln, welche mit den Interessen des Friedens in der Region und in der Welt im Widerspruch steht. Diese Politik verschärft auch den Widerspruch zwischen den reaktionärsten Kreisen des Imperialismus und den nationalen Interessen unseres Landes. Der Imperialismus, der seit vielen Jahren unser Land ausbeutet und unsere nationalen Ressourcen ausplündert, hat heute mit neokolonialistischen Methoden unsere Ökonomie in den Würgegriff der Verschuldung genommen. Im Ergebnis der vom IMF und der Weltbank aufgezwungenen Politik fließen jedes Jahr mehr Gelder in die Kassen des Imperialismus, die ansonsten für die Entwicklung und für die Deckung der Bedürfnisse des Volkes bereitgestellt werden könnten. Die Ökonomie des Landes wird noch enger an den Ausbeutungsmechanismus der transnationalen Monopole gebunden und soll dem Einfluß des imperialistischen militärisch-industriellen Komplexes noch weiter geöffnet werden. Die ständige Vergrößerung der Rüstungsausgaben unseres Landes entsprechend der NATO-Pläne stellt einen Faktor dar, der unsere nationale Entwicklung behindert. Unter den Bedingungen der sich fortsetzenden wissenschaftlich-technischen Revolution in der Welt öffnet sich die technologische Schere zwischen den entwickelten Industrieländern und der Türkei weiter, und es vertieft sich die ungleiche Beteiligung an der internationalen Arbeitsteilung.

In der Periode des 12. September haben sich die Positionen

des US-Imperialismus in unserem Land gefestigt. Auf unserem Territorium wurden neue US-Basen gebaut, neue Regeln für deren Nutzung als Mittel der Bedrohung und des Angriffs gegen die Nachbarstaaten festgelegt; es wurde das "Abkommen über Zusammenarbeit bei der Verteidigung" unterzeichnet und die "Gemeinsame türkisch-amerikanische Verteidigungsgruppe" gebildet.

Der US-Imperialismus zwingt die Türkei dazu, auf ihrem Territorium neue Nuklearwaffen zu haben, und will den strategischen Platz unseres Landes im Rahmen ihres Projektes der Militarisierung des Weltraums nutzen.

Aufgrund der Basen, des Militärs und der Waffen der USA auf ihrem Territorium kann die Türkei mit der Gefahr konfrontiert werden, jederzeit gegen ihren Willen in einen Krieg gezogen zu werden. Die Nuklearwaffen der USA auf unserem Territorium machen unser Land zu einer der ersten Ziele in einem Nuklearkrieg und bedrohen die Existenz unseres Volkes.

Die Türkei wurde ^{die günstiger ist, um} in eine ^{Lage} gebracht, für die Interessen der USA Spannungen in der Region zu schaffen. In der Außenpolitik verlassen die herrschenden Kreise in der Regel nicht den von der NATO vorgezeichneten Rahmen. Diejenigen Initiativen der Türkei, ihre Beziehungen mit ihren Nachbarn und mit den sozialistischen Ländern zu begrenzen, demgegenüber ihre militärischen Beziehungen mit den reaktionären und proimperialistischen Regimen in der Region noch enger zu gestalten, entsprechen den Plänen des US-Imperialismus für die Region.

Mit dem Ziel der Einmischung in unsere inneren Angelegenheiten zieht der US-Imperialismus in der Armee, im Staatsapparat, in allen Bereichen des gesellschaftlichen Lebens von ihm abhängige Kader heran. Es ist eine oftmals bewiesene Tat-

sache, daß der US-Imperialismus in unserem Land hinter jeder demokratie- und friedensfeindlichen Bewegung, Machenschaft und hinter jedem Militärputsch steht.

Die Türkei ist ein Land, das unter schwierigsten Bedingungen einen Nationalen Befreiungskampf durchgeführt und die nationale Unabhängigkeit errungen hat. Auch unter unseren heutigen Bedingungen kann ein erfolgreicher Kampf für die Stärkung der nationalen Unabhängigkeit und Souveränität, für die Annäherung ^{die} an und die Übereinstimmung mit der Politik der nicht-paktgebundenen Staaten und für die Herstellung gleichberechtigter internationaler Beziehungen geführt werden.)

Unsere Arbeiterklasse, die seit unserem Nationalen Befreiungskampf der entschlossene Verteidiger der nationalen Unabhängigkeit ist, wird zusammen mit allen patriotischen Kräften auch in diesem Kampf einen einflußreichen Platz einnehmen.

* * *

Die ökonomische, politische, ideologische und moralische Krise des Imperialismus und die daraus resultierenden zerstörerischen Ergebnisse zeigen eindeutig, daß sich das kapitalistische System historisch überlebt hat. Gleichzeitig besitzt der Imperialismus, der ^m die Entwicklung der Geschichte zum gesellschaftlichen Fortschritt ^{nicht} paßt, immer noch bedeutende Möglichkeiten, um den gesellschaftlichen und demokratischen Fortschritt zu verlangsamen und teilweise zurückzudrängen, um die Auffassungen der Menschen auf seine Interessen auszurichten, um die wissenschaftlich-technische Revolution mit dem Ziel der Verstärkung der Ausbeutung zu nutzen, um sein Herrschaftssystem den neuen Entwicklungen anzupassen.

Jedoch ^{bestimmen} die Grundtendenz der Entwicklung Y die Erfolge der Kräfte des Friedens und des gesellschaftlichen Fortschritts ^{sowie} Y

der Charakter unserer Epoche als Epoche des Über-

gangs vom Kapitalismus zum Sozialismus.

Die Ordnung und die ^{Lage} in der Türkei

Die Türkei ist heute ein kapitalistisches Land auf mittlerer Entwicklungsstufe.

Der Kapitalismus der Türkei weist eine Reihe von Besonderheiten auf. An erster Stelle steht die Abhängigkeit. Die Ökonomie konnte nicht auf eigener Grundlage die Frage der Akkumulation und der erweiterten Reproduktion lösen.

Der Kapitalismus der Türkei ist im Verhältnis zu den entwickelten Ländern ein zurückgebliebener Kapitalismus. Diese relative Rückständigkeit ist nicht beseitigt sondern verstärkt sich weiter. Wenn sich auch die Überbleibsel der dem Vorkapitalismus eigenen Verhältnisse verringern, so bestehen diese doch weiter fort, und die kleine Warenproduktion behält ihren breiten Platz in der Ökonomie. Auch die großkapitalistische Produktion erweitert sich. Der staatliche Sektor nimmt in der Ökonomie einen wichtigen Platz ein, und der kooperative Sektor verstärkt sich. Während sich die Verhältnisse des staatsmonopolistischen Kapitalismus entwickeln, hält in komplizierter Weise auch gleichzeitig die Entwicklung von kapitalistischen Verhältnissen an, die niedrigeren Entwicklungsstufen eigen sind. Die transnationalen und die einheimischen Monopole, die die Schlüsselpositionen der nicht homogenen Ökonomie innehaben, binden im Ergebnis des Funktionsmechanismus des Kapitalismus alle unterschiedlichen Strukturen an sich. Sie erzielen mit einem verhältnismäßig geringen Kapital außerordentliche Profite, indem sie die Möglichkeiten des Staates so weit wie nur möglich ausnutzen.

Die einheimischen Monopole, die in den 80er Jahren mit den transnationalen Monopolen in Teilhaberschaft und Zusammenarbeit

stehen, wurden durch die Möglichkeiten des Putsches vom 12. September und der antidemokratischen ^{Verhältnisse} weiter begünstigt und verstärkten in außerordentlichem Maße ihr Gewicht in der Leitung der Ökonomie und des Staates. Es hat sich eine enge Interessengemeinschaft zwischen den transnationalen Monopolen und den einheimischen Monopolen als deren Teilhaber sowie den Finanzspekulationen und Waffenhandel treibenden Kapitalkreisen herausgebildet. Die Besitzer und führenden Kräfte der einheimischen Monopole, die mit den transnationalen Monopolen in Teilhaberschaft und Zusammenarbeit stehen, die Vertreter des imperialistischen militärisch-industriellen Komplexes, die obersten Führer der Armee und des übrigen Staatsapparates nähern sich einander an und verbinden sich aufgrund ihrer miteinander verwobenen Interessenverbindungen.

Die Monopole, die unter der Kontrolle durch bestimmte Familien stehen, halten viele Betriebe der Industrie, des Handels und des Dienstleistungssektors in ihrem Besitz und unter ihrer Kontrolle. Sie haben alle privaten Banken und Versicherungsgesellschaften erworben. Diese Monopole, die in Teilhaberschaft und Zusammenarbeit mit den transnationalen Monopolen stehen, konzentrieren sich auf den Finanzbereich und den Außenhandel, beginnen den Aufbau einer vom militärisch-industriellen Komplex der imperialistischen Länder abhängigen Rüstungsindustrie, verstärken ihren Einfluß in der Landwirtschaft und orientieren sich auch auf Aktivitäten im Ausland. Sie spielen die Rolle eines Vermittlers für die noch organischere Verbindung der Ökonomie mit dem Imperialismus.

Grundsätzlich brauchen die einheimischen Monopole den Staat. Es sind die transnationalen Monopole, die den eigentlichen Gewinn aus der Teilhaberschaft und der Zusammenarbeit zwischen

ihnen und den einheimischen Monopolen ziehen. Die einheimischen Monopole besitzen jedoch infolge dieser Teilhaberschaftsbeziehungen und ihres Einflusses auf den Staat die Möglichkeit, sich einen Teil der Profite der anderen Kreise der herrschenden Bourgeoisie anzueignen sowie diese an sich zu binden.

Diese Situation ist auch der Grund für Widersprüche und Differenzen unter den herrschenden Kräften, zwischen diesen bzw. einem Teil von ihnen und der Politik der transnationalen Monopole. Es wird die Situation der Industriellen und der Unternehmer erschüttert, die diese Möglichkeiten nicht nutzen sowie nicht zur Zusammenarbeit mit den transnationalen Monopolen übergehen können.

Die soziale Struktur der Macht

Die Groß- und Monopolbourgeoisie sowie die Großgrundbesitzer haben das eigentliche Wort in der ökonomischen und politischen Macht in der Türkei. Dieser Teil der Bourgeoisie bildet die herrschende Bourgeoisie.

Mit dem Militärputsch von 1980 hat sich der Einfluß der einheimischen Teilhaber der transnationalen Monopole auf den Staat, das Regime und die praktizierte Politik außerordentlich verstärkt. Innerhalb der herrschenden Bourgeoisie hat sich eine Oligarchie zusammengefunden und ist in den Vordergrund getreten, die ihren Einfluß auf die Schlüsselpositionen der Ökonomie und der Staatsmacht verstärkt sowie die Politik des Staates bestimmt und durchsetzt.

Diese Oligarchie, die einen abhängigen monopolistisch-militaristischen Charakter besitzt, ist eine Gruppierung, die von den obersten Kreisen der herrschenden Bourgeoisie gebildet wird. In ihr finden sich eine Handvoll Multimilliardärsfamilien, die die einheimischen Monopole kontrollieren, welche in

Teilhaberschaft und Zusammenarbeit mit den transnationalen Monopolen stehen, die obersten Führer der Armee und des übrigen Staatsapparates sowie neokonservative Kader auf der höchsten Ebene, die mit technokratischen, politischen und ideologischen Funktionen beauftragt sind.

Diese proamerikanischen, reaktionären, militaristischen Kräfte vertreten und bringen die Interessen der herrschenden Bourgeoisie in Übereinstimmung mit den Plänen und Interessen der militärisch-industriellen Komplexe der USA und der übrigen wichtigsten NATO-Länder sowie des IMF und der transnationalen Monopole. Die Oligarchie, die die Politik der herrschenden Bourgeoisie bestimmt und die Macht ausübende Kraft darstellt, ist eine gefährliche Kraft, die sowohl Unterdrückung und Terror anwenden als auch mit politischen Mitteln die Kräfte des Volkes teilen und spalten kann.

Die soziale Struktur des Volkes

Die Arbeiterklasse: Sie hat in unserem Land eine zahlenmäßige Stärke erreicht, die über ein Viertel der ökonomisch aktiven Bevölkerung beträgt. Sie ist insbesondere im Umkreis der großen Städte stark konzentriert und weist eine bedeutende Massierung an bestimmten Arbeitsorten auf. Es verstärkt sich das Gewicht des modernen Industrieproletariats.

Die strukturellen und regionalen Besonderheiten in der Ökonomie führen zur Differenzierung im Rahmen und in der Struktur der Arbeiterklasse. Diese Differenzierung unterstreicht noch die Notwendigkeit der Bildung der Klasseneinheit.

Nach 1980 hat die herrschende Bourgeoisie neben den schweren Angriffen auf die Gewerkschafts- und politischen Organisationen der Arbeiterklasse zu Maßnahmen gegriffen, die lang-

fristig die Organisierung der Arbeiterklasse erschweren und deren Ausbeutung verschärfen. Die Gewerkschaftsbewegung der Arbeiterklasse setzt ihren Kampf unter schweren Bedingungen fort, ist bestrebt, ihren Einfluß im gesellschaftlichen und politischen Leben zu vergrößern, und sucht einen den neuen Bedingungen entsprechenden Arbeitsstil.

Trotz aller objektiven und subjektiven Schwierigkeiten kann unsere Arbeiterklasse eine ihre zahlenmäßige Stärke übersteigende Rolle spielen. Die Arbeiterklasse ist die revolutionärste Kraft der Gesellschaft. Sie ist die einzige Klasse, die die Führung im Prozeß der sozialistischen Erneuerung der Gesellschaft wahrnehmen kann. Indem die Arbeiterklasse ihre eigenen Klasseninteressen zusammen mit den allgemeinen Interessen der gesellschaftlichen Entwicklung entschlossen verteidigt, kann sie die gewerkschaftliche und politische Einheit herstellen und stärken sowie eine entscheidende Rolle für die Einheit der für Frieden und Demokratie eintretenden Kräfte spielen. Derart kann sich die Arbeiterklasse der Türkei auf die Position der Vorhut der gesellschaftlichen Entwicklung erheben. Es ist die Aufgabe der VKPdT, ihr dabei den Weg zu weisen.

In unserem Land vergrößert sich schnell die Zahl der Armen in den Städten. Sie, die sich im Ergebnis der Politik der herrschenden Kräfte an den "Rand" der Gesellschaft gestoßen finden, stehen jeglichem Einfluß der bürgerlichen Ideologie weit offen. Entgegen den Bestrebungen der herrschenden Kräfte, die Arbeiterklasse und die Armen der Städte gegeneinander aufzubringen, wird der gemeinsame Kampf für Arbeit und eine sichere Zukunft dazu beitragen, daß die Armen der Städte allmählich eine immer positivere Rolle im gesellschaftlichen und politischen Leben

spielen sowie für den Kampf um die Demokratie gewonnen werden.

Heute hat sich die Situation für alle Teile der Bauernschaft erheblich verschärft. Der kurdische Bauer unterliegt einer doppelten Unterdrückung. Die ökonomische Politik der herrschenden Kräfte steht im Widerspruch mit den Interessen der gesamten Bauernschaft. Die herrschenden Kräfte versuchen gleichzeitig zu verhindern, daß sich die Bauern frei zu Kooperativen zusammenschließen, daß sie ein Mitspracherecht in der Leitung der Kooperativen, der Einheiten und der Landwirtschaftskammern haben. Es ist möglich und erforderlich, die Rolle der Bauernschaft im allgemeinen demokratischen Kampf zu verstärken und sie mit der Arbeiterklasse und den anderen progressiven Kräften zu vereinen.

Die Intelligenz, die in unserem Land eine soziale Massenschicht darstellt, besitzt ein großes Gewicht im gesellschaftlichen, politischen und kulturellen Leben. Traditionell gibt es unter der Intelligenz starke friedliebende und demokratische Tendenzen. Die Bestrebungen der Oligarchie, alle Bereiche der geistigen Arbeit unter ihre Kontrolle zu bringen, beschleunigen die Polarisierung innerhalb der Intelligenz. Die auch unter dem Einfluß der Entwicklungen in Wissenschaft und Technik wachsende Bedeutung der schöpferischen Arbeit verstärkt allseitig die Rolle der Intelligenz. Während die Berufsorganisationen ihre Bedeutung behalten, entstehen neue Organisationen und Bewegungen.

Die Handwerker und Händler nehmen einen sehr breiten Platz in der Gesellschaft ein. Das Groß- und Monopolkapital ist bestrebt, deren Tätigkeit an seine Interessen zu binden. Die neokonservative ökonomische Politik beeinflusst die Lage der

Handwerker und Händler negativ.

Auf der anderen Seite bringt die Verbreiterung des Dienstleistungssektors auch eine Diversifizierung dieser sozialen Schicht mit sich. Da die traditionellen Organisationen und Leitungen der Handwerker und Händler häufig von den rechten Parteien abhängig geworden sind, können sie keine aktive Rolle spielen. Auch unter den kleinen und mittleren Unternehmern wächst stark die Zahl derjenigen, deren Situation sich im Ergebnis der neokonservativen Politik verschlechtert.

Die kurdische nationale Frage

Die kurdische Nation, die seit Jahrhunderten auf dem gleichen Territorium lebt und 20-25 % der Gesamtbevölkerung heute ausmacht, besitzt eine historisch entstandene ^{eigenständige} nationale Kultur. Die Muttersprache des kurdischen Volkes ist Kurdisch. Es kann von einem sich entwickelnden kurdischen nationalen Bewußtsein gesprochen werden. Obwohl die kurdische Nation seit Jahrhunderten innerhalb des gleichen Staates lebt und über zahllose Bande sowie einige gemeinsame Besonderheiten verfügt, unterscheidet sie sich doch völlig von der türkischen Nation. Seit mehr als einem Jahrhundert kämpft das kurdische Volk dafür, frei auf seinem eigenen Boden zu leben. Der Kampf der kurdischen Nation für die Erlangung ihrer nationalen Rechte und ihrer Freiheit ist ein gerechter und legitimer Kampf.

Obwohl sie einen wichtigen Beitrag zum Nationalen Befreiungskampf lieferte, wurden die Existenz und die legitimen Rechte der kurdischen Nation seit der Gründung der Republik bis heute geleugnet. Die heutige rassistische, chauvinistische und militaristische Politik der herrschenden Kräfte, die von Anfang an nicht zur Anerkennung der Existenz und der nationa-

len Rechte der Kurden bereit waren und versuchen, das kurdische Volk durch eine erzwungene Assimilierung und durch Vertreibung von der Bühne der Geschichte zu wischen, verschärft noch die nationale Frage und erschwert deren gerechte, demokratische und friedliche Lösung. Die rassistische, chauvinistische und militaristische Politik läßt das kurdische Volk bluten und stellt ein großes Hindernis für die Demokratisierung der Türkei dar. Diese Politik dient gleichzeitig den Plänen des US-Imperialismus, die Spannungen im Nahen Osten anzuheizen, die Völker gegeneinander aufzubringen und die Türkei in Abenteuer in der Region hineinzuziehen.

Der Teufelskreis der Instabilität

Abgesehen von kurzen Perioden gab es in unserem Land kein bürgerlich-demokratisches Regime. ^{Ein} Faktor dafür, daß die bürgerliche Demokratie nicht zum Tragen kam, und daß die bürgerlich-demokratischen Revolutionen kraftlos blieben, ^{ist} die verspätete Entwicklung des Kapitalismus und der bürgerlichen gesellschaftlichen Beziehungen in der Türkei, die

die traditionelle Sozialstruktur nicht völlig auflöste, ^{Ein weiterer Faktor ist} die Existenz eines traditionell^{en} Verständnisses vom "starken Staat", das von der militaristischen Ideologie des Imperialismus genährt wird, die der nationalen und religiösen Unterdrückung, ^{sowie der} der Unterdrückung durch patriarchalische Familien, autoritären Strukturen, Traditionen und Tabus in der Gesellschaft.

Unter den Bedingungen der Suche nach Lösungen für die wachsende ökonomische Instabilität mit einer Politik, die sich im vom Imperialismus vorgezeichneten Rahmen bewegt, sowie der Einmischung der USA und der inneren Differenzierung der Bourgeoisie sind im Anschluß an die 60er Jahre folgende Besonderheiten aufgetreten: Sogar mit imperialistischer Unterstützung kann keine einzige

Gruppe der herrschenden Bourgeoisie allein ihre Klassenherrschaft aufrechterhalten. Diese Situation ist der Grund für die Bildung von Machtblöcken dieser Gruppe mit anderen Teilen der herrschenden Kräfte. Das vorhandene parlamentarische System indessen ist nicht in der Lage, im Rahmen dieser Gruppierungen die Interessen aller Kreise der Bourgeoisie in Übereinstimmung zu bringen und die demokratische Beteiligung des Volkes zu gewährleisten.

Diese Situation führt zu einer noch häufigeren und breiteren Anwendung der Methode der Gewalt sowie zu Krisen und ^{Brüchen} in der Form und im Prozeß der Durchsetzung der Klassenherrschaft der Bourgeoisie. Die Erfahrungen unserer jüngsten Vergangenheit zeigen, daß Machtblöcke dieser oder jener Gruppe der herrschenden Bourgeoisie im Rahmen eines begrenzten Parlamentarismus, der die Beteiligung der breiten Kräfte der Demokratie nicht zuläßt, die politische Stabilität nicht gewährleisten.

Im Anschluß an die 60er Jahre haben die Streitkräfte, die mit dem Pentagon und den NATO-Zentren noch enger verbunden wurden und deren Spitze zu einem Teil der herrschenden Kräfte geworden ist, ihre nach innen gerichtete Funktion der Gewaltanwendung verstärkt. In Situationen der Krise tritt die Armeeführung unabhängig von den früheren Gruppierungen in Aktion, greift mit der Aufgabe der Wahrung des Herrschaftssystems der Bourgeoisie in das politische Leben ein und unterdrückt die eine Beteiligung fordernden Kräfte der Demokratie. Sie unterstützt den neuen Machtblock unter der Hegemonie der diesmal in den Vordergrund tretenden Gruppe der herrschenden Bourgeoisie und bereitet auf dieser Grundlage im Rahmen eines begrenzten Parlamentarismus die Bedingungen für die erneute Gewährleistung des "gesellschaftlichen Kompromisses" vor. Da die Streit-

kräfte bei diesem Eingreifen auch das parlamentarische System und die bürgerlich-demokratischen Institutionen gegen sich gestellt finden, tragen sie auf einer neuen Ebene die Saat der Instabilität mit sich.

Gleichzeitig stärkt jedes Eingreifen die Verbindungen zwischen der Gruppe, die in der obersten Führung der Streitkräfte bestimmend ist, und bestimmten Kreisen der Bourgeoisie und führt zu Widersprüchen mit den anderen Kreisen sowie in begrenztem Maße im Rumpf der Armee.

Der Unterdrückungsapparat und die Ideologie der Oligarchie

Mit der organisierten Anfachung des Terrorismus am Ende der 70er Jahre unter der Führung durch die reaktionärsten Kräfte des Imperialismus und seiner Verlängerung wurde im Land die künstliche Psychologie der Suche nach einer "starken ^{Macht}"

vorherrschend, und der Militärputsch von 1980 hat sich hauptsächlich auf dieses "Erfordernis" gestützt. Nach dem Putsch gingen die herrschenden Kräfte zu einer Reihe von faschistischen Praktiken über. Die typische Besonderheit des Régimes wurde die breite Anwendung der Folter gegen hunderttausende Personen sowie der ununterbrochene militärische Terror gegen das kurdische Volk.

In dieser Periode wurden mit einer extrem reaktionären Verfassung bedeutende Veränderungen in der politischen Organisation der Gesellschaft vorgenommen. Der Staat wurde neu strukturiert, der bürokratische Zentralismus wurde verstärkt, und die militaristische Spitze der Armee griff noch direkter in den politischen Führungsapparat des Staates ein.

Die herrschenden Kräfte orientieren sich auf die noch planmäßigere Ausnutzung solcher Tendenzen wie des die Massen beeinflussenden Fatalismus, der eigenen Unsicherheit, der Un-

terwerfung unter die traditionellen Werte und Autoritäten, der Verherrlichung der Gewalt.

Die Oligarchie führt ihre ideologische Beeinflussung auf der Grundlage der Erpressung durch, daß die Atmosphäre des Terrors zurückkehrt. Im ideologischen Fächer der herrschenden Kräfte finden sich auf der Basis des Antikommunismus auch Linien des Militarismus, der religiösen Reaktion, des Rassismus und Chauvinismus. Diese Elemente sollen mit solchen Etiketten wie der "türkisch-islamischen Synthese" verschleiert werden. In der Armee übt die in den USA entwickelte "Doktrin von der nationalen Sicherheit", die das werktätige Volk und die Kräfte der Demokratie als "inneren Feind" ansieht, einen starken Einfluß aus.

Auf der anderen Seite des Fächers kommen auf der Basis des Neokonservatismus der Kosmopolitismus, Populismus, Pragmatismus und Neoliberalismus zusammen. Es wird versucht, die nationalen kulturellen Werte in der Gesellschaft zu untergraben und die amerikanische Lebensweise vorherrschend zu machen. Zusammen mit der Vertiefung des Verarmungsprozesses der Werktätigen tritt mit der Erschütterung der Moral- und Wertvorstellungen, der Verbreitung der Prostitution, der Tendenz der allgemeinen Degenerierung, mit Rissen in der Familienstruktur eine Krise in Erscheinung, die langsam die gesamte Gesellschaft erfaßt und von innen zerstört. In dieser Atmosphäre gewinnt der Einfluß des Regimes an Erfolg, den Einzelnen von der Politik auszuschließen, auf sein Privatleben zu beschränken sowie die wachsende Ausbeutung und Unterdrückung ohne Gegenreaktion hinzunehmen.

Das Regime und die neokonservative Politik

Mit der Verfassung von 1982 wurde ein neues Parteiensystem unter dem Übergewicht durch die ANAP geschaffen sowie eine nur begrenzte Beteiligung des Volkes am politischen System zugelassen. Die ANAP-Partei, die die unterschiedlichen rechten Tendenzen auf einer neokonservativen Plattform zusammenfaßt, steht hauptsächlich unter der Führung durch proamerikanische und technokratische Politiker. Mit der neokonservativen Politik der herrschenden Kräfte, wurde der Weg für ^{die Bildung} einer Massenbasis ^{geöffnet, und die} Vergrößerung ^{ihrer}

Möglichkeiten zu Manövern mittels eines begrenzten parlamentarischen Systems ^{hat dazu geführt, daß} neben der Unterdrückungsgewalt mit der Herstellung ihrer politischen Hegemonie ihre Führungsmöglichkeiten ^{sich} erweitert ^{t haben.} Derart wurde zu einem Prozeß übergegangen, in dem sich die faschistischen Tendenzen verringern und sich ein autoritäres Regime herausbildet.

Die von der Oligarchie angewandte neokonservative Politik berücksichtigt noch stärker als die bis in die 80er Jahre verfolgte Staatspolitik die Interessen des US-Imperialismus. Diese Politik ist die Politik der Anpassung an die Konfrontationslinie der US-Administration. Diese Politik ist die Politik der engen Anbindung der Ökonomie des Landes an den Ausbeutungsmechanismus der transnationalen Monopole, der übermäßigen Verschärfung der Ausbeutung der Arbeit. Diese Politik verhindert die Demokratie mit Gewalt und Unterdrückung, praktiziert den Terror gegen das kurdische Volk und begrenzt die Beteiligung der Bürger am politischen Leben. Diese Politik ist die Politik der Verarmung der nationalen Kultur.

* * *
Die sich immer weiter verschärfenden Probleme unseres Landes resultieren aus dem Kapitalismus, der in Abhängigkeit vom

Imperialismus steht. Unter den Bedingungen des Kapitalismus können die Probleme des Volkes nicht vollständig und grundsätzlich gelöst werden. Dafür ist der Übergang zum Sozialismus erforderlich.

Auf der anderen Seite ist es jedoch möglich, diese Probleme schon heute schrittweise einer Lösung zuzuführen. Dies hängt vom Kampf des Volkes, der Kräfte des Friedens und der Demokratie ab. Die Analyse der Ordnung und der ^{Lage} in der Türkei zeigt, daß jeder Schritt in Richtung auf die Lösung der Probleme des Volkes mit dem Hindernis des autoritären Regimes und der neokonservativen Politik der Oligarchie konfrontiert wird.

Das Ziel der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei
in der heutigen ^{Etappe} : Frieden und demokratische Erneuerung

Eine friedliche, souveräne, ^{würdige} , demokratische, sich auf ihre Entwicklung orientierende Türkei und der Beginn der Lösung der Lebensfragen unseres Volkes bedürfen einer demokratischen alternativen Politik, die unserem Land und unserem Volk den Ausweg aus der heutigen Situation zeigt, und eines demokratischen Regimes, das die Stelle des heutigen Regimes einnimmt.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei stellt mit ihrem Programm für Frieden und die demokratische Erneuerung die Hauptlinien einer solchen Politik und eines solchen Regimes vor und weist realistische Ziele aus.

Das Programm für Frieden und die demokratische Erneuerung ist ein Programm, welches schon heute im Rahmen des Kapitalismus mögliche erste ökonomische, innen- und außenpolitische Lösungen für die tiefen sozialen Probleme der Werktätigen bietet.

Das Programm für Frieden und die demokratische Erneuerung ist das Programm des Übergangs zur Entwicklung mit einer neuen ökonomischen Politik. Die Entwicklung ist ein Ziel, dem die die erdrückende Mehrheit der Bevölkerung repräsentierenden Kräfte zustimmen. Wird dieses nicht verwirklicht, so trifft das die Werktätigen besonders hart. Nur mit der Stärkung der nationalen Grundlagen der Ökonomie, der Industrialisierung, der Modernisierung und der Erhöhung der Produktion ist es möglich, den Werktätigen einen größeren Anteil am National-einkommen zu sichern und das Niveau der Befriedigung der ökonomischen, sozialen und kulturellen Bedürfnisse des Volkes Schritt für Schritt zu erhöhen. Die ökonomischen Bedingungen für das Wohl des Volkes entwickeln sich schnell. Es ist nicht möglich, den Weg der Entwicklung zu beschreiten, ohne die neue ökonomische Politik mit einer neuen Sozialpolitik zu vereinen und ohne Maßnahmen gegen das ständige Absinken der Kaufkraft der Werktätigen zu treffen.

Das Programm für Frieden und die demokratische Erneuerung ist ein Programm, welches das mit dem freien Willen des Volkes in demokratischer Weise gebildete Parlament als das höchste Organ im politischen System ansieht und ein demokratisches Regime errichtet, welches sich auf die aktive Beteiligung ^{(des Volkes und} der demokratischen Massenorganisationen stützt. Dieses Programm bringt die kurdische nationale Frage zu einer demokratischen, gerechten und friedlichen Lösung. Die Erringung der Demokratie stellt die innenpolitische Vorbedingung für die Lösung der sozialen Probleme der Werktätigen und für die ökonomische Entwicklung dar.

Das Programm für Frieden und die demokratische Erneuerung ist das Programm der Stärkung der nationalen Souveränität und

der Herstellung gleichberechtigter Beziehungen der Freundschaft und der Zusammenarbeit mit allen Staaten. Es ist das Programm der Schaffung der außenpolitischen Bedingungen für die Lösung der sozialen Probleme der Werktätigen und die ökonomische Entwicklung.

Das Programm für Frieden und die demokratische Erneuerung ist das Programm des Beitrages zur Bewahrung des Weltfriedens und zur Lösung der allgemeinen Probleme der Menschheit. Dieses Ziel ist direkt mit den Interessen jedes Einzelnen und aller Bürger verbunden. Jede Anstrengung und Errungenschaft hinsichtlich der Einstellung des nuklearen Rüstungswettlaufs und der Abrüstung bedeutet, noch größere Ressourcen für eine neue Weltwirtschaftsordnung, die Entwicklung unseres Landes und die Erhöhung des Wohlstandes des Volkes zu besitzen. Die Bewahrung des Weltfriedens stellt eine absolute Vorbedingung für die Lösung der sozialen Fragen der Werktätigen und die ökonomische Entwicklung dar.

Das Programm für Frieden und die demokratische Erneuerung ist das Entwicklungsprogramm auf der Grundlage der Bewahrung der nationalen Kultur, der Demokratie, des Patriotismus und Humanismus. Die VKPdT wird auf der gegenwärtigen Stufe dafür kämpfen, dieses Programm zu realisieren, und jeden Kampf sowie jede Initiative für dessen Ziele unterstützen.

Für ein demokratisches Regime

Das Parlament muß das höchste Organ des politischen Systems sein. Das ist nur mit der freien Darlegung des Willens des Volkes möglich. Dafür sind vor allem die kommunistische Partei und die Parteien, die die kurdische nationale Bewegung darstellen, sowie alle verbotenen politischen Organisationen zu legalisieren, die Artikel 141, 142 und 163 sowie alle anti-

demokratischen Artikel sind zu beseitigen, und es muß ein wirkliches Mehrparteienregime gebildet werden. Kein Organ und keine Institution des Staates darf über dem Parlament stehen und außerhalb dessen Kontrolle bleiben. Der kontrollierende Einfluß der Armeeführung auf das politische System muß beendet werden. Deshalb sind vor allem dem Staatspräsidenten nur repräsentative Vollmachten zuzuerkennen, der Nationale Sicherheitsrat ist aufzulösen, und es ist eine demokratische Reform in den Streitkräften durchzuführen.

Für die Demokratisierung aller Bereiche des gesellschaftlichen Lebens und in allen Regionen des Landes müssen die Menschenrechte sowie die individuellen und kollektiven Grundfreiheiten vollkommen durchgesetzt werden.

Die Volksmassen müssen ihre Stimme frei zu Gehör bringen und am politischen System teilhaben können. Dafür müssen die Gewerkschaften und die übrigen Massenorganisationen und demokratischen Bewegungen, deren Status als freie und autonome Organisationen gewährleistet wird, ihren Einfluß in Richtung auf die Interessen ihrer Mitglieder und Sympathisanten sowie auf diejenigen des Landes auf die Politik des Staates auf jedem Gebiet und auf allen Ebenen ausüben können.

An die Stelle der Verfassung von 1982 ist mit der Beteiligung des gesamten Volkes und der demokratischen Kräfte eine neue Verfassung zu setzen. Die neue Verfassung muß die Grundrechte und -freiheiten aller Bürger ohne jeden Unterschied sowie ein Mehrheitsregime und den demokratischen, laizistischen, sozialen Rechtsstaat gewährleisten.

Es sind alle Auswirkungen des Militärputsches von 1980 und der nachfolgenden antidemokratischen Praktiken zu beseitigen.

Für den Schutz der nationalen Ökonomie und die Orientierung
auf die Entwicklung und Modernisierung

Um zu einer auf die nationalen Interessen gerichteten Entwicklung und Modernisierung zu gelangen, ist es mit dem Schutz des staatlichen Sektors und mit der Planung möglich, die Auffassung von der vom Ausland abhängigen Entwicklung aufzugeben und die parasitären Aktivitäten der transnationalen Monopole, der einheimischen Monopole und der Finanzspekulant zu verhindern, welche das Erreichen dieser Ziele erschweren.

Die außenökonomischen Beziehungen, insbesondere die Beziehungen mit dem IMF, der Weltbank und der OECD, sind auf der Grundlage der nationalen Interessen neu zu gestalten. Dafür muß vorrangig unter Bindung an einen Plan und einen niedrigen Prozentsatz des Exporteinkommens die Bezahlung der Auslandsschulden erleichtert werden; es ist eine Politik zu praktizieren, die der Devisenakkumulation und deren ökonomischer Nutzung dient, und die Tätigkeit des Auslandskapitals ist entsprechend den Bedürfnissen der ökonomischen Entwicklung neu zu gestalten.

Der staatliche Gestaltungsmechanismus für die Ökonomie, die staatlichen Investitionen und die Unternehmen müssen mit dem Ziel neu organisiert werden, das gesamte Produktionspotential der Ökonomie in die Waagschale zu werfen sowie die wissenschaftlich-technische Revolution noch besser zu nutzen. Vermittels ihrer Gewerkschaften muß die Beteiligung der Werktätigen an der Leitung gewährleistet werden.

Es ist eine Boden- und Landreform durchzuführen, die die demokratischen und regionalen Besonderheiten berücksichtigt, und die Entwicklung des Kooperativwesens auf demokratischer Grundlage ist zu unterstützen.

Es sind die Ressourcen für die ökonomische Entwicklung und

die Sozialpolitik zu schaffen. Dafür müssen insbesondere die Rüstungsausgaben verringert werden, es ist eine Steuerreform durchzuführen, die die Steuergerechtigkeit gewährleistet und die Steuereinnahmen des Staates erhöht, die Rolle des Staates im Bereich des Außenhandels und des Bankwesens ist zu verstärken, und es muß das Prinzip des billigen Staates angewandt werden.

Die Preise, Zinsen und Kredite sind unter Kontrolle zu nehmen.

Für die Verbesserung der Lebensbedingungen der Arbeiter und der anderen Werktätigen

Um die Arbeitslosigkeit abzubauen, sind — spezielle Beschäftigungsprogramme anzuwenden, Entlassungen die Sicherheit der Arbeitsplätze ist zu gewährleisten, sind einzustellen, und die wöchentliche Arbeitszeit ist stufenweise herabzusetzen.

Es sind die Arbeits- und Lebensbedingungen des Volkes zu verbessern. Dafür muß der Mindestlohn erhöht und von der Steuer befreit werden, für gleiche Arbeit ist gleicher Lohn zu zahlen, die Löhne und Gehälter sowie die Einkommen der Bauern sind gegen die Inflation zu schützen. Die Preise für die Grundnahrungsmittel müssen niedrig gehalten werden. Der Abriß der Armenviertel muß eingestellt werden, und die kleinen Händler sind zu unterstützen.

Der Rahmen der sozialen Sicherheit muß sich auf alle Bürger erstrecken, Gesundheits-, Bildungs-, Wohnungs- und die Verkehrsleistungen sind zu erweitern und zu verbilligen. Es sind wirksame Maßnahmen für die Gesundheit der Arbeiter und für den Arbeitsschutz zu treffen.

Für eine demokratische Kultur- und Bildungspolitik

Es ist erforderlich, die Zerstörungen auf dem Gebiet der Kultur zu verhindern und unsere nationale Kultur mit Demokratismus, Humanismus, Patriotismus und Offenheit zu bereichern. ^{eine demokratische Kulturpolitik in Kraft treten,} Dafür muß

alle kulturellen und künstlerischen ^{Aktivitäten} sind ^{unterstützen,} zu ^{diesen} die wachsende Beteiligung des Volkes an ^{ist} Aktivitäten zu gewährleisten, und die schöpferischen Fähigkeiten des Volkes sind zu entwickeln.

Die kulturelle Erneuerung, ^{wird durch die} kulturellen Werte der türkischen und der kurdischen Nation, ^{dem} Erbe der anatolischen Zivilisationen, ^{und mit} den humanistischen Elemente der islamischen Kultur ^{n verwirklicht,} alle von unserem Volk in seinem Kampf um die Modernisierung geschaffenen Werte ^{gegenseitige Beeinflussung} der universellen zeitgenössischen Kultur mit den

Es muß ein demokratisches und laizistisches Bildungssystem ^{gemäß den Erfordernissen der wissenschaftlich-technischen Revolution,} geschaffen werden, welches dem Menschen, dem Denken und dem Schöpfungsfertum Wert beimißt und für den Frieden eintritt. Es ist die Chancengleichheit in der Bildung zu gewährleisten, und es sind demokratische Universitäten zu schaffen. Kriegsverherrlichung, Chauvinismus und faschistische Propaganda dürfen nicht zugelassen werden.

Für die demokratische Entwicklung des Dorfes

Um das Bauernsterben zu beenden ist es erforderlich, daß vor allem der landlose und landarme Bauer Land erhält, daß der Kleinproduzent allseitig unterstützt wird, und daß alle Dörfer die Infrastruktur und die Gesundheitsfürsorge erhalten.

Um die Demokratie im Dorf zu erreichen, muß der Bauer von der Unterdrückung durch die Gendarmerie befreit werden. Es

sind demokratische Leitungsmechanismen zu schaffen, die vor den Kooperativen stehenden antidemokratischen Hindernisse sind zu beseitigen, und die Organisierung der Parteien und Gesellschaften auf dem Land muß frei sein.

Für die gerechte, demokratische und friedliche Lösung der kurdischen nationalen Frage

Die kurdische nationale Frage ist eine politische Frage, die aus der Nichtanerkennung der Existenz des kurdischen Volkes und seiner nationalen Rechte resultiert. Solange sie ungelöst bleibt, werden alle Bereiche des gesellschaftlichen Lebens negativ beeinflusst. Die kurdische nationale Frage, die als eine der Grundfrageⁿ des Kampfes um Frieden und Demokratie auf der Tagesordnung des Landes steht, kann nicht mit Gewalt und Unterdrückung, mit militärischen Methoden gelöst werden. Diese Frage kann nur eine politische Lösung erhalten.

Die Kurdenfrage muß eine gerechte, demokratische und friedliche Lösung erfahren. Diese muß den freien Willen des kurdischen Volkes zur Grundlage haben, sich auf die gemeinsamen Interessen der türkischen und der kurdischen Nation stützen sowie der Demokratisierung der Türkei und dem Frieden im Nahen Osten dienen. Sie ist nur möglich, wenn es eine gemeinsame Haltung der türkischen und der kurdischen nationalen Kräfte sowie ihre Vereinigung gegen den US-Imperialismus und den Chauvinismus gibt.

Die VKPdT ist der Ansicht, daß, wie das internationale Recht und die Praxis zeigen, die demokratische Lösung der Kurdenfrage nur mit der Anerkennung des Selbstbestimmungsrechts der kurdischen Nation, ihres Rechts auf Trennung verwirklicht werden kann. Die Anerkennung dieses Rechts ist für die Freiheit der kurdischen Nation erforderlich.

Falls das kurdische Volk das Zusammenleben vorzieht, wird die Struktur des gemeinsamen Staates der beiden Nationen gemeinsam auf der Basis der gleichen nationalen Rechte bestimmt werden.

Die VKPdT wird die gerechten, demokratischen und friedlichen Lösungsvorschläge unterstützen, über die sich die türkischen und kurdischen nationalen Kräfte verständigt haben.

Vor allem muß die Administrierung des Kurdistans der Türkei mit Ausnahmefethoden beendet, die militärischen Sondereinheiten in dieser Region müssen zurückgezogen, die Existenz des kurdischen Volkes muß anerkannt, die Verbote und die Unterdrückung der kurdischen Sprache und Kultur müssen beseitigt werden.

Für die Rechte der ^{Emigranten} im Ausland

Die ^{Emigranten} im Ausland, die ein Teil unseres werktätigen Volkes sind, werden in ihren jeweiligen Ländern als Menschen zweiter Klasse behandelt. Während sie in diesen Ländern für den Erhalt gleicher demokratischer Rechte kämpfen, nehmen sie gleichzeitig am Kampf für eine Türkei teil, in der die Menschen nicht gezwungen sind, ins Ausland zu gehen, und leisten einen Beitrag zur Verstärkung des Kampfes um Demokratie.

Die VKPdT wird hinsichtlich der Lösung der Frage der ^{Emigranten}

dafür arbeiten, daß in dieser Hinsicht vielfältige Anstrengungen sowohl von der Regierung der Türkei als auch von den Regierungen der Aufenthaltsländer, als auch von den entsprechenden internationalen Institutionen unternommen werden.

Sie wird in allen Ländern die demokratische Bewegung der ^{Emigranten}

und die internationale Solidarität der einheimischen und ausländischen Arbeiter unterstützen.

Für eine demokratische Jugendpolitik

Die Jugend muß in der Gegenwart und in der Zukunft unseres Landes ein Mitspracherecht besitzen. Sie muß aktiv am gesellschaftlichen und politischen Leben teilnehmen können. Es ist ihr Organisationsrecht zu ^{garantieren}. Es sind die Möglichkeiten der Gesellschaft wirksam zu machen, damit die Jugend mit Vertrauen in die Zukunft blicken kann. Ihre Arbeits- und Lebensbedingungen sind zu verbessern sowie Möglichkeiten für ihre Bildung, Arbeit, Berufsausbildung und die persönliche Entwicklung zu schaffen.

Der Jugend ist ihr Recht auf vernünftige Erholung und Freizeitgestaltung, auf sportliche und kulturelle Wirksamkeit zu gewährleisten.

Für die ^{Befreiung} der Frau

Es ist schon heute der Kampf gegen die Erniedrigung der Frau in der Gesellschaft, gegen ihre nicht gleichberechtigte Lage, gegen die in dieser Frage herrschenden veralteten Auffassungen, für ihre Gleichberechtigung und Freiheit zu führen. Es ist erforderlich, die Frauenrechte vollständig zu erlangen, ihre tatsächliche Gleichberechtigung zu verwirklichen, die ^{Beziehungen} innerhalb der Familie ^{zwischen den Geschlechtern und den Generationen} zu demokratisieren, eine neue Kultur der Demokratie zu schaffen, die jede Art von geschlechtlicher ^{Diskriminierung} verbietet.

Es sind die erforderlichen gesetzlichen, gesellschaftlichen und kulturellen Maßnahmen zu treffen, die die Situation der werktätigen Frauen verbessern und Prügel sowie sexuelle Gewalt gegenüber den Frauen beseitigen.

Die VKPdT unterstützt die dahingehenden Initiativen der Feministen und der verschiedenen Frauenkreise und -organisationen.

Für den Schutz unserer natürlichen Umwelt

Es sind dringend vorbeugende Maßnahmen gegen die zunehmende Verschmutzung der Natur und der natürlichen Umwelt des Menschen sowie gegen die Zerstörung des ökologischen Gleichgewichts zu ergreifen. Es sind alle materiellen Produktionsaktivitäten, vorrangig die der Monopole, hinsichtlich des Umweltschutzes zu kontrollieren. Es müssen Anstrengungen für die Herausbildung eines Umweltbewußtseins und einer Umweltkultur in allen Bereichen der Gesellschaft unternommen werden.

Die VKPdT wird alle Organisationen und Bewegungen unterstützen, die für die Erhaltung unseres Landes mit seinen Menschen, mit seinen Naturressourcen und -reichtümern, mit seinen Wäldern und grünen Gebieten, mit seinen Meeren und Gewässern, mit seiner Luft und seinem Boden, mit seinen Pflanzen- und Tierarten, von denen einige vom Aussterben bedroht sind, mit seinen kulturellen und geschichtlichen Werten eintreten.

Für eine friedliebende, souveräne Außenpolitik

Die Türkei muß einen wirksamen Beitrag zur Bewahrung des Weltfriedens leisten. Dafür sind alle erforderlichen Anstrengungen zu unternehmen, damit insbesondere die Nuklear- und die übrigen Massenvernichtungswaffen abgebaut und allmählich beseitigt werden, die Militarisierung des Weltraums verhindert und zu einer beidseitigen Verringerung der konventionellen Rüstungen übergegangen wird.

Die Türkei muß Anstrengungen für eine gleichzeitige Auflösung der NATO und der Organisation des Warschauer Vertrages unternehmen. Sollte in dieser Richtung kein Fortschritt zu erreichen sein bzw. die Türkei in die Situation kommen, in eine bewaffnete Konfrontation der NATO gezogen zu werden, muß die Türkei aus dem militärischen Flügel dieses Paktes austre-

ten. Solange die Türkei Mitglied der NATO ist, muß sie in der NATO ihre eigenen legitimen Interessen sowie eine auf den Weltfrieden orientierte Politik verfolgen.

Sie muß dafür eintreten, daß unsere Region von Nuklear- und chemischen Waffen befreit wird, und alle darauf gerichteten Initiativen unterstützen.

Um die Gefahr zu beseitigen, gegen unseren Willen in einen Krieg gezogen zu werden, ist das "Abkommen über Zusammenarbeit in der Verteidigung und Ökonomie" aufzukündigen und jegliche Präsenz von US-Soldaten in unserem Land zu beenden. Die Einmischung der USA in unsere inneren Angelegenheiten und in unsere Außenpolitik ist zu verhindern.

Es muß der Grundsatz der Türkei sein, jegliche außenpolitische Frage auf der Grundlage der Nichtanwendung und Nichtandrohung von Gewalt, auf friedlichem Wege und auf der Grundlage der legitimen Interessen eines jeden Landes, der Prinzipien und Praxis des Völkerrechts zu lösen.

Die Türkei muß ihre Beziehungen mit allen Ländern, insbesondere mit ihren Nachbarn, auf der Basis des Friedens, der guten Nachbarschaft und des gegenseitigen Nutzens allseitig entwickeln.

Die Türkei muß eine integr^{al}e Europapolitik sowie eine gegenüber der ganzen Welt offene Politik vielseitiger internationaler Beziehungen verfolgen. Sie muß insbesondere ihre Beziehungen mit der Europäischen Gemeinschaft und dem Rat für Gegenseitige Wirtschaftshilfe sowie mit deren Mitgliedsländern entwickeln.

Ihre Vollmitgliedschaft in der EWG muß in diesem Rahmen behandelt sowie in Verbindung mit den Schritten für die Entwicklung des Landes mit dem Ziel bewertet werden, in größtmögli-

chem Maße die Ergebnisse der wissenschaftlich-technischen Revolution zu friedlichen Zwecken zu nutzen und die negativen Auswirkungen auf ein Mindestmaß zu beschränken .

Die Außenpolitik muß unter öffentlicher Kontrolle stehen, jedes die nationalen Interessen betreffende Thema muß ganz offen diskutiert werden, und die Völkerfreundschaft ist zu entwickeln.

Für
einen Beitrag zur Lösung der allgemeinen Menschheitsprobleme

Auch die Türkei muß einen Beitrag zur Lösung solcher allgemeinen Menschheitsprobleme wie der Verhinderung eines die gesamte Menschheit betreffenden Nuklearkrieges, der Bewahrung vor einer ökologischen Katastrophe, der Deckung des Energie- und Rohstoffbedarfs, des Schutzes der natürlichen Umwelt, der Gewährleistung der ökonomischen Sicherheit der Länder, der Demokratisierung der internationalen ökonomischen Beziehungen usw. leisten.

Die Türkei muß Anstrengungen für die Schaffung eines Systems der kollektiven Sicherheit und der Zusammenarbeit im Rahmen der Vereinten Nationen unternehmen, welches auf der Grundlage der gleichen Sicherheit und der Gleichberechtigung in den internationalen Beziehungen die Zusammenarbeit aller Staaten garantiert.

Unsere strategische Linie

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei ist davon überzeugt, daß unter den heutigen inneren und äußeren Bedingungen mit dem Kampf für Frieden und die demokratische Erneuerung, mit der Bildung eines demokratischen Regimes und der Durchsetzung einer demokratischen Alternativpolitik der Weg zum gesellschaftlichen Fortschritt bereitet werden kann. Der

Kampf für Frieden und die demokratische Erneuerung stellt ⁱⁿ
der heutigen ^{Etappe} die politische Strategie, die ^{po-}
^{General} litische Linie der kommunistischen Partei dar.

Diese Linie besteht darin, einen Beitrag zur Bewahrung des Friedens zu leisten, die Türkei davor zu bewahren, zu einem Mittel der Konfrontationspolitik des US-Imperialismus zu werden, ^{die Demokratie zu erringen} und eine demokratische Stabilität zu erreichen.

Diese Linie besteht darin, die Bündnisbeziehungen der Kommunisten und der übrigen Linken mit den breiten demokratischen Kräften herauszubilden, ihren ideologischen, politischen und kulturellen Einfluß in der Gesellschaft zu entwickeln, die Politik, das politische System und den Staatsapparat in Richtung auf das Programm des Friedens und der Demokratischen Erneuerung zu beeinflussen, die Rolle und das Gewicht der Arbeiterklasse im gesellschaftlichen und politischen Leben zu verstärken und die Gesellschaft allseitig zu demokratisieren.

Diese Linie besteht darin, die Chance der Entwicklung der Revolution auf friedlichem Wege in höchstmöglichem Maße zu steigern.

Damit die Hauptpunkte des Programms für Frieden und die demokratische Erneuerung realisiert werden, ist es erforderlich, die Machtpositionen der Oligarchie zurückzudrängen, eine Regierung der Kräfte des Friedens und der Demokratie an die Macht zu bringen, die ein solches Programm zur Grundlage hat, und die Positionen dieser Kräfte im politischen System zu festigen.

Dieses Ziel zu erreichen, welches eine qualitative Veränderung des politischen Kräfteverhältnisses zugunsten der demokratischen Kräfte bedeutet, ist unter den heutigen Bedingungen in der Welt und in der Türkei nur im Prozeß eines

schweren Kampfes möglich.

Schon heute muß der Kampf geführt werden, um sowohl die Gesamtheit als auch einzelne Forderungen des Programms für Frieden und die demokratische Erneuerung durchzusetzen. Die Bedingungen für den Erfolg dieser Aufgabe werden sich noch verbessern, wenn die Vorherrschaft der proamerikanischen, reaktionären, militaristischen Kräfte im Parlament und in der Regierung beseitigt wird, die Positionen der Kräfte des Friedens und der Demokratie innerhalb und außerhalb des Parlaments gestärkt und Veränderungen im antidemokratischen, autoritären Regime in Richtung auf die Demokratisierung erreicht werden.

Im beginnenden Demokratisierungsprozeß können bürgerlich-parlamentarische Regierungen mit begrenzten demokratischen Programmen gebildet werden. Es ist erforderlich, ^{gemeinsam mit} den Kräften, die diese ^{erkämpfen}, auch die noch so kleinen demokratischen Errungenschaften, zu schützen sowie die Innen- und Außenpolitik dieser Regierungen, ihr politisches System und ihren Staatsapparat in Richtung auf das Programm für Frieden und die Demokratische Erneuerung zu beeinflussen. Die noch weitere Zurückdrängung der von der Regierung entfernten proamerikanischen, reaktionären, militaristischen Kräfte ^{wird verhindern, daß} sie erneut eine Massenbasis gewinnen, die Innen- und Außenpolitik sowie die Regierung selbst beeinflussen und die Kräfte der Demokratie spalten, und sie

wird eine Erweiterung der demokratischen Errungenschaften ermöglichen.

Dieser Prozeß wird ein Prozeß sein, der ^{den Umfang der} Befürworter der proamerikanischen, reaktionären und militaristischen Politik einengt sowie ^{den der} Befürworter der alternativen, demokratischen Politik ^{erweitert}. Die Verstärkung des Kampfes und

die Auswirkungen einer demokratischen Alternativpolitik werden die Bildung einer gemeinsamen Regierung der Kräfte des Friedens und der Demokratie vorbereiten. Die VKPdT wird die Regierung der Kräfte des Friedens und der Demokratie auch dann unterstützen, wenn sie selbst nicht an ihr teilnimmt.

Die gemeinsame Regierung der Kräfte des Friedens und der Demokratie ist die Regierung, die die Unterstützung der Arbeiter, der Bauern, der Handwerker und Händler, der Intelligenz, der Beamten und Offiziere, der Jugend und der Frauen, des gesamten türkischen und kurdischen Volkes, der breiten Kreise der Industriellen und Unternehmer erhält. Unter Unterstützung auf diese Kräfte kann der Kampf für Frieden und Demokratie zum Erfolg geführt werden. Das Programm für Frieden und die demokratische Erneuerung ist ein den Interessen aller dieser Kreise entsprechendes Programm.

Mit einer Regierung, die nicht das Gewicht der Arbeiterklasse, der anderen Werktätigen, der Intelligenz, derjenigen Kräfte, die für den gesellschaftlichen Fortschritt eintreten, widerspiegelt, unter einem Regime, unter dem diese Kreise nicht mit ihren politischen Organisationen in einer die Leitung des Staates beeinflussenden Weise am politischen System teilnehmen, kann nicht der Weg zum Ziel einer friedliebenden, *würdigen*, souveränen, demokratischen, sich entwickelnden, modernen Türkei besritten werden.

Die Kräfte des Friedens und der demokratischen Erneuerung

In unserem Land gibt es eine Tradition des Kampfes um die Demokratie, die mehr als ein Jahrhundert umfaßt.)

(Die Arbeiterklasse und unser Volk, die Kräfte der Demokratie besitzen eine bedeutende Erfahrung des demokratischen Kampfes und eine *entsprechende Anreicherung an* politischer Kultur, die sich insbesondere in

den 60er und 70er Jahren entwickelt haben. Es gab bedeutende Errungenschaften der Arbeiterklasse auf den Gebieten ihrer politischen und gewerkschaftlichen Organisierung, der Vereinigung der Formen des parlamentarischen und außerparlamentarischen Kampfes, der Organisierung und dem demokratischen Kampf der Studenten und der Intelligenz, dem Kooperativwesen der Bauern. Es entwickelte sich die Friedensbewegung. Die demokratischen Kräfte sammelten erfolgreich Erfahrungen hinsichtlich einer positiven Beeinflussung des Parlaments, der Kommunalverwaltungen, des TRT, der Presse, der Universitäten und der Richter. Der Geist des Widerstandes gegen den faschistischen Terror blieb lebendig.

In den 80er Jahren wurde von den progressiven Kräften noch besser die Bedeutung der ^{Aneignung} der politischen Demokratie verstanden, sowie ^{die Notwendigkeit der Zusammenarbeit für die} Verteidigung der parlamentarischen Ordnung, ^{damit ein} Militärputsch ^{kann} verhindert werden. Die politischen Strömungen

Die politischen Strömungen, die in unserem Land traditionelle Wurzeln besitzen, kommunistische und andere revolutionäre linke Strömungen, die sozialdemokratische Strömung, die kemalistische Strömung, religiöse Strömungen, die zu antiimperialistischen Stellungnahmen übergehen, die bürgerlich-demokratische Strömung und die kurdische nationale, demokratische Strömung bilden heute die Opposition gegen das Regime und die heute vorherrschende Politik.

Auf der Grundlage des Auftretens gegen die negativen Auswirkungen des Kapitalismus und der Ausrichtung auf den gesellschaftlichen Fortschritt setzen sich die linken Strömungen aus den Kommunisten, weiteren revolutionären linken Kräften, der Sozialdemokratie, Kreisen der neuen Linken, revolutionären

demokratischen Kemalisten sowie kurdischen revolutionären und demokratischen Kräften zusammen.

Die kommunistische Strömung ist historisch eine der am stärksten verwurzelten politischen Strömungen des Landes. Die andereⁿ revolutionäreⁿ Linkeⁿ ^{Strömungen} schließen die revolutionären Kräfte ein, die heute die Fortsetzung der Linien darstellen, die sich am Ende der 60er Jahre durch Aufspaltungen in der revolutionären Jugendbewegung herausgebildet haben, und die sich heute in vielen Parteien und Bewegungen organisieren. Durch die Suche nach einer Antwort auf bestimmte gesellschaftliche Tagesfragen haben sich die Kreise der neuen Linken gebildet. Die einflußreichen Kräfte in der kurdischen nationalen, demokratischen Strömung sind revolutionäre und demokratische Kräfte, die in den letzten zehn Jahren ihren Platz in verschiedenen Bereichen in der linken Bewegung in der Türkei eingenommen haben.

Der Einfluß des Marxismus ist eine wichtige gemeinsame Grundlage, welche die kommunistische Strömung, die andere revolutionäre Linke und die ^{neuen linken Strömungen} sowie die herausragenden Kräfte in der kurdischen nationalen, demokratischen Strömung vereint.

Der Kemalismus entstand als im wesentlichen antiimperialistische Strömung des Nationalen Befreiungskampfes und unterlag am Ende des historischen Prozesses einer Aufspaltung. Seit den 60er Jahren bis heute versuchen die Kreise der Intelligenz, die im revolutionären, demokratischen und linken Verständnis den Kemalismus vertreten, diesen in diesem Geist und entsprechend den Erfordernissen unserer Zeit zu entwickeln. Der Atatürkismus, dessen spezifische ^{Merkmale} hinsichtlich der nationalen Befreiung und nationaler Reformen abgestuft

in den politischen Richtungen, die die Fortsetzung der CHP darstellen, und in der Intelligenz, bei den Lehrern und unter den Offizieren und Unteroffizieren deutlich ^{werden,} zeigt seinen Einfluß, der oft mit sozialdemokratischen und bürgerlich-demokratischen Elementen einhergeht.

Auf der anderen Seite ist die heute bei der Führung der Streitkräfte und allgemein der herrschenden Bourgeoisie vorhandene Auffassung des ^{auf die nationale Befreiung ausgerichtete} seines Wesens entleerten Kemalismus nichts anderes als die Nutzung des Atatürkismus als ein Etikett.

Die Sozialdemokratie tritt auf der Basis der sozialreformistischen Linie auf, die ^{ihre Existenz} innerhalb der CHP

zusammen mit sozialreformistischen und bürgerlich-demokratischen Elementen ^{des Kemalismus} fortsetzt. Diese Strömung ist heute auf der Identitätssuche. Die Sozialdemokratie besitzt ihren Einfluß unter den Werktätigen und der Intelligenz.

Die Aktivierung aus sozialen und politischen Gründen führt heute bei den Massen, die unter der religiösen Beeinflussung stehen, dazu, daß ihre Reaktionen mit religiösen Motiven und Ansichten ^{in Erscheinung treten.} Diese Situation bringt gleichzeitig eine Aufteilung der religiösen Strömungen mit sich. Während die herrschenden Kräfte so wie früher die religiösen Überzeugungen der Werktätigen in reaktionärer Weise nutzen und einige Orden entsprechend ihrer eigenen Ziele organisieren, sind die religiösen Strömungen und Kreise, die antiimperialistisch ausgerichtete Stellungnahmen ergreifen, stärker zu einem Dialog mit der Linken bereit.

Obwohl ^{ihre} Wurzeln (die bürgerlich-demokratischen Strömung) bis in die osmanische Periode zurückreichen, konnte aufgrund ihrer objektiv schwachen Basis keine starke, unabhän-

gige Strömung werden. Ihre Grenzen blieben unbestimmt schwach und zersplittert. Die bürgerlich-demokratische Strömung, die ihre Existenz zuerst mit dem Kemalismus, später mit der Sozialdemokratie und in einem gewissen Maße auch mit der Linie, welche den bürgerlichen Parlamentarismus verteidigt, fortsetzt, beeinflußt die Intelligenz. In der politischen Richtung, die die Fortsetzung der DP und der AP darstellt, spielen die traditionellen politischen Kader eine Rolle, die die parlamentarischen Methoden der herrschenden Bourgeoisie in den Vordergrund stellen. Während diese Richtung auf der einen Seite das Eingreifen der Armee ablehnt und zu einer im Verhältnis zu früher offeneren Position gegenüber bürgerlich-demokratischen Ansichten gekommen ist, hat sie sich auf der anderen Seite doch nicht vom Einfluß der "Nationalen Sicherheitsdoktrin" befreit, die solche Putsche für "erforderlich" hält. Die Geschichte hat bewiesen, daß nicht einmal die Sicherung ihrer eigenen Existenz möglich ist, solange sie diesen Einfluß nicht überwindet und sich nicht auf beständige demokratische Positionen orientiert.

In der geschichtliche Wurzeln besitzenden kurdischen nationalen Bewegung haben die revolutionären und demokratischen Kräfte Einfluß, die sich heute in verschiedenen Ausrichtungen organisiert haben. Der Mangel eines geregelten Dialogs und der Zusammenarbeit unter diesen Kräften stellt ein großes Hindernis dar, das für die Stärkung der Bewegung zu überwinden ist. Die Herstellung eines noch eingehenderen Dialoges zwischen diesen Kräften und den türkischen demokratischen Kreisen wird dabei helfen, gemeinsame realistische politische Positionen zu erlangen, und wird sowohl den Kampf für die Bewahrung des Friedens und die Erringung der Demokratie als auch alle an diesem Kampf teilnehmenden Bewegungen und Strömungen stärken.

Die Massenbewegungen

Neben den Parteien und Organisationen, die die politischen Strömungen beeinflussen, besitzen auch die Gewerkschaftsbewegung und die Berufsorganisationen, die Bewegungen, welche sich für allgemeine demokratische und Menschenrechte herausgebildet haben, ein auf die vielseitige Demokratisierung gerichtetes wichtiges Potential.

Die Gewerkschaftsbewegung wird eine große Rolle bei der Erringung und Erweiterung der Demokratie und bei der Aktivierung der breiten werktätigen Massen spielen. Die Gewerkschaften und die anderen Berufsorganisationen können ihren Kampf für ökonomische und soziale Rechte in dem Maße mit Erfolg führen, wie sie im Kampf für Frieden und Demokratie wirksam sind. Es ist die Stärkung jeder einzelnen Gewerkschaft, die Aktionseinheit der Gewerkschaften untereinander sowie die Entwicklung ihrer Koordination und die Vereinigung aller Gewerkschaften auf der Grundlage der Freiwilligkeit und der gewerkschaftlichen Demokratie gegen das Großkapital unter einem einzigen Dach zu unterstützen. Das auf die Interessen der Arbeiterklasse gerichtete und von den Regierungen und Parteien unabhängige Verhalten der Gewerkschaften und der anderen Berufsorganisationen, die Zusammenarbeit der Gewerkschafter, die unterschiedliche Auffassungen haben, und das Mitspracherecht der Mitglieder bei den Entscheidungen werden diese Organisationen stärken.

Die ihrem Beruf verbundenen aufrichtigen Lehrer, die Wissenschaftler, die Journalisten, die Künstler, Juristen und Doktoren, die Ingenieure und Architekten besitzen eine fest verwurzelte Tradition des demokratischen Kampfes. Unsere Intelligenz spielt auch heute eine wichtige Rolle für den Kampf um die Demokratie, dafür, daß das Ideal des Friedens an Kraft

gewinnt. Mit ihrem vielgestaltigen Einfluß hilft sie dabei, daß unser Volk bei der Aneignung der kulturellen und geschichtlichen Werte auch zur un-iversellen zeitgenössischen Kultur Zugang findet. Insbesondere die kulturelle Wirksamkeit, die in Zusammenarbeit mit den Gewerkschaften entsteht, ist ein wichtiger Faktor bei der Annäherung der Arbeiterbewegung und der Intelligenz.

Die in unserem Land eine geschichtliche Tradition besitzende Friedensbewegung kann sich zu einer Breite entwickeln, welche sehr viele Kräfte umfaßt, die unterschiedliche politische und ideologische Auffassungen sowie entgegengesetzte Klasseninteressen aufweisen. Die Beteiligung der Gewerkschaftsbewegung, der Bauernkooperativen, der Berufsorganisationen der Mittelschichten, der Frauen- und Jugendorganisationen, der demokratischen Massenbewegungen und der örtlichen Volksinitiativen, der Intelligenz und jedes einzelnen, der für den Frieden eintritt, mit ihren spezifischen Herangehen an die Friedensbewegung wird dieser eine große Kraft verleihen.

Die herrschenden Kräfte bemühen sich, insbesondere die Jugend, deren Zukunftsaussichten sich im Ergebnis der Lebensbedingungen, des unzeitgemäßen Bildungssystems und der Praktiken der Unterdrückung verschlechtern, außerhalb des politischen Lebens zu halten, ihre Dynamik lahmzulegen, und sie an sich zu binden. Es wächst die Bedeutung des Kampfes der Jugendlichen, die sich nicht diesem Zwang beugen und über die Gegenwart und Zukunft des Landes mitbestimmen wollen. Die Jugendbewegung, die antiimperialistische, revolutionäre Traditionen besitzt, ist heute dazu berufen, sich zu einer noch breiteren demokratischen Kraft zu entwickeln.

Die Situation einer sich verstärkenden Nichtgleichberech-

tigung der Frauen, deren Unterdrückung immer härter wird, und die Versuche, sie von der Politik auszuschließen, haben heute insbesondere unter der weiblichen Intelligenz zu einer wachsenden Bewegung geführt. Das von verschiedenen feministischen Initiativen eingebrachte Potential einer kulturellen Veränderung verleiht allen für eine menschlichere Zukunft kämpfenden demokratischen Bewegungen eine neue Dimension. In unserem Land kann sich eine ... neuartige Frauenbewegung ^{in Vielfalt} entwickeln.

Die Bewegungen der Umweltschützer, der Grünen und der Naturschützer haben in der Öffentlichkeit ihre Sensibilität zu Umweltfragen verstärkt. Diese Initiativen, die sich als örtliche Protest- und Oppositionsbewegungen entwickeln, besitzen das Potential, sich in all ihrer Vielfalt als eine breite Umweltbewegung zu entwickeln.

Türkische Intellektuelle, die Arbeiterklasse und verschiedene Schichten des Volkes treten gegen die Unterdrückung und den Terror auf, welche gegen das kurdische Volk und die nationalen Minderheiten gerichtet sind, sowie gegen jegliche nationale Diskriminierung. Die verschiedenen demokratischen Initiativen der kurdischen nationalen Bewegung und das Auftreten der türkischen Demokraten können zu einer demokratischen Bewegung gegen Chauvinismus und Rassismus und für die Völkerfreundschaft werden.

Der Dialog und die Zusammenarbeit für Frieden und die demokratische Erneuerung

Heute gewinnen die Gedanken des Friedens und der Demokratie im Landesmaßstab in den politischen Parteien, in den Gewerkschaften und den anderen Massenorganisationen, bei demokratischen Kreisen, Initiativen und Bewegungen und unter der In-

telligenz an Gewicht. Es erweitert sich die soziale Basis des allgemeinen demokratischen Kampfes. Als ein Ergebnis dessen entwickeln sich die Bedingungen des Dialogs und der Zusammenarbeit unter den Kräften des Friedens und der Demokratie. Die sich in diesem Prozeß in der Gesellschaft entwickelnde neue politische Kultur wird die Grundlage für die erforderliche Zusammenfassung der Kräfte für den Frieden und die demokratische Erneuerung sowie für die Vereinigung des Wirkens dieser Kräfte in die gleiche Richtung sein.

Keine der Kräfte für Frieden und Demokratie kann allein das Erreichen dieser Ziele verwirklichen. Es darf keine einzige Kraft für eine Krätesammlung ausgelassen werden, welche den Feinden des Friedens und der Demokratie ihren Einfluß nehmen könnte.

Um den Dialog mit den anderen Kräften des Friedens und der Demokratie zu entwickeln und die Zusammenarbeit zu gewährleisten, wird die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei bei ihren Initiativen eine Bündnispolitik verfolgen, die auf jedem Niveau strikt die Prinzipien der Gleichberechtigung und der gegenseitigen Achtung sowie des Verständnisses verfolgt.

Die VKPdT wird alle anderen politischen Kräfte entsprechend ihrer Haltung zum Programm für Frieden und Demokratie sowie zur Politik für dessen Durchsetzung einschätzen, deshalb gegen die eine Obstruktionshaltung gegen diese Politik aufweisenden Kräfte auftreten, die positiven Initiativen aller anderen Kräfte unterstützen und dafür arbeiten, diese für dieses Programm und die Politik zu dessen Durchsetzung zu gewinnen.

des Kampfes für Frieden und Demokratie
Der Erfolg ist, von der Verstärkung des Gewichts der linken Kräfte abhängig.

Es ist darauf abzu zielen, einen linken politischen Block zu bilden, an dem unter Wahrung ihrer autonomen Strukturen, ihrer politischen Identität und ihrer ideologischen Besonderheiten die [REDACTED] für Frieden und Demokratie ^{aktiv wirkenden} linken Parteien, Gruppen und Personen teilnehmen, und der sich auf die Gewerkschaften, demokratischen Berufsorganisationen und demokratischen Massenbewegungen stützt, welche zur Übereinstimmung ihrer Ansichten hinsichtlich des Weges der Lösung der Grundfragen des Landes gekommen sind.

Wenn mit diesem Ziel die Annäherung der revolutionären linken Kräfte beschleunigt und ihre Aktionseinheit gestärkt werden können, kann sich noch leichter ein paralleles Vorgehen noch breiterer linker Kräfte durchsetzen, die sich von den linken Kräften bis zu den sozialdemokratischen und kemalistischen Strömungen erstrecken. Der Dialog innerhalb der Linken, die Aktionseinheit und paralleles Auftreten werden sich noch stärker in einer Atmosphäre entwickeln, in der Haltungen mit Vorurteilen überwunden, Frontbildungen verhindert, ein schablonenhaftes Herangehen an Diskussionen vermieden werden, sich eine neue Kultur der Auseinandersetzung entwickelt, und die schöpferische Suche ermöglicht wird.

Um schon heute unter den breiten linken Kräften die Grundsteine für ihr Zusammengehen bis zum Sozialismus zu legen, sind alle Informationskanäle zwischen ihnen offen zu halten.

Die gegenseitige kulturelle Beeinflussung der Arbeiterklasse und der Intelligenz im Rahmen des Zusammengehens bei den Aktionen und beim Verhalten innerhalb der Linken wird den Weg zur Herausbildung einer neuen linken politischen Kultur öffnen. Diese neue linke politische Kultur, in der vielstimmig und viel ^{fähig} [REDACTED] die vernünftigen, demokratischen, patrioti-

schen und humanistischen Ansichten und Auffassungen an Gewicht gewinnen, wird einen positiven Einfluß auf die politische Kultur der Gesellschaft ausüben. Sie wird die Grundlage für die Bildung der historischen Schicksalsgemeinschaft der Arbeiterklasse und der Intelligenz bilden. Die Entwicklung der politisch-kulturellen Beziehungen innerhalb der Linken wird die Möglichkeit für die Verstärkung des Gewichts der Arbeiterklasse im Leben der Gesellschaft bieten.

Die demokratischen Bewegungen, die sich in der Gesellschaft auf den unterschiedlichen Gebieten des Kampfes herausbilden, auf unterschiedlichen Motiven basieren, einander überschneiden und ineinander übergehen, können mit ihrer Stärkung und der gleichzeitigen Wahrung ihrer jeweiligen Spezifik den Dialog und die Zusammenarbeit im Rahmen der gemeinsamen Ziele führen.

Die weitestgehende Entwicklung der Demokratie innerhalb der Massenorganisationen, die unterschiedlichen und breiten Organisationsformen des Volkes und das Vorbringen seiner Interessen, die Gewährleistung des gemeinsamen Auftretens von parteilosen Bürgern und Bürgern unterschiedlicher politischer Auffassungen wird zu einer Beteiligung weiterer Kräfte am Kampf für die Demokratie führen.

Der demokratische Ausdruck der Öffentlichkeit auf lokaler Ebene, die Durchsetzung und Anwendung der demokratischen Rechte, die Herstellung von Strukturen der Teilnahme mit dem Ziel des Schutzes gegen antidemokratische Praktiken werden die Demokratie am Arbeitsplatz, die in den Dörfern und Stadtvierteln für die Demokratie unternommenen Anstrengungen und die sozialen, politischen und kulturellen Grundlagen des Kampfes für die Demokratie stärken.

Die Stärkung von vernünftigen, demokratischen, humanistischen und patriotischen Auffassungen, Werten, Normen und Verhaltensweisen in den politischen Strömungen wird eine positive Veränderung in der politischen Kultur der Gesellschaft bewirken. Für den Erfolg des Kampfes für Frieden und die Demokratie ist eine neue politische Kultur erforderlich, die den Staatsterror und jegliche Form des Terrorismus als Mittel des politischen Kampfes verurteilt. Die Verurteilung des Terrorismus im Bewußtsein der Mehrheit wird es den proamerikanischen, reaktionären, militaristischen Kräften erschweren, die politische Situation zu destabilisieren und zur Gewalt gegenüber dem Volk zu greifen.

Zwischen den Kommunisten und den übrigen breiten linken Kräften und den antiimperialistisch ausgerichteten islamischen Kreisen sowie den bürgerlichen Parlamentarismus verteidigenden Kräften kann ein Dialog auf der Grundlage der gegenseitigen Achtung der Werte und Tugenden hergestellt und eine Annäherung bei den Zielen des Friedens und der Demokratie erreicht werden.

Es ist möglich, den Dialog zwischen dem politischen Block der linken Kräfte und den Kräften und Kreisen, die unter dem Einfluß der bürgerlich-demokratischen Strömung sowie der antiimperialistisch ausgerichteten religiösen Strömung stehen, und den für die Demokratie eintretenden Armeeangehörigen zu entwickeln. Auf der Basis der Erringung und des Schutzes der Demokratie, der Verbundenheit mit dem demokratischen Regime und der Achtung des freien Willens der Mehrheit ist es möglich, eine nationale Übereinkunft zu erreichen und die demokratische Zusammenarbeit zu gewährleisten. Die VKPdT wird dafür arbeiten. Eine derartige demokratische Zusammenarbeit, die sich auf

die breiten Volksmassen stützt, wird die Bildung und Festigung der gemeinsamen Regierung der Kräfte des Friedens und der Demokratie und die Durchsetzung aller Hauptpunkte des Programms für Frieden und die demokratische Erneuerung gewährleisten.

Das Hauptziel: Der Sozialismus

Der Sozialismus ist das unverzichtbare Hauptziel der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei. Der unter der Vorhut durch die Arbeiterklasse und mit der Macht aller Werktätigen aufgebaute Sozialismus wird das Werk der Arbeiter und der werktätigen Massen sein. Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei wird gemeinsam mit den auf den Sozialismus abzielenden anderen politischen Kräften den Praktiken der sozialistischen Macht die Richtung weisen und dafür mit ganzer Kraft arbeiten.

Nach Meinung der VKPdT wird der Sozialismus in der Türkei hinsichtlich der konkreten geschichtlichen Bedingungen des Überganges zu ihm sowie des Prozesses seines Aufbaus und der Besonderheiten unseres Landes die uns eigenen Farben und Linien besitzen. Gleichzeitig jedoch werden die allgemeinen Gesetzmäßigkeiten des Sozialismus, die Marx, Engels und Lenin aufzeigten, und die in der Unterschiedlichkeit der Welt des Sozialismus bewiesen wurden, auch die Grundeigenschaften des Sozialismus in der Türkei darstellen: die Macht der Werktätigen unter der Führung durch die Arbeiterklasse; das Bündnis der Arbeiterklasse mit den werktätigen Bauern, der Intelligenz und den anderen Werktätigen; die wachsende Rolle der kommunistischen Partei und des Marxismus-Leninismus bei der Leitung und ^{Führung} der Entwicklung der Gesellschaft; die Entwicklung der sozialistischen Demokratie; die Herstellung des gesellschaftlichen Eigentums an den Hauptproduktionsmitteln und

auf dieser Grundlage die geplante Entwicklung der Ökonomie zum Nutzen des gesamten Volkes; die Verwirklichung des Prinzips "Jeder nach seinen Fähigkeiten, jeder nach seinen Leistungen"; Gleichheit und Freundschaft zwischen den Völkern und Nationen; die Verwirklichung der Kulturrevolution; Schutz der Errungenschaften des Sozialismus gegen konterrevolutionäre Angriffe von innen und von außen.

Die geschichtliche Erfahrung zeigt, daß der erfolgreiche Übergang vom Kapitalismus zum Sozialismus, d.h. der Aufbau des Sozialismus, nur dann möglich ist, wenn diese allgemeinen Gesetzmäßigkeiten schöpferisch auf die konkreten Bedingungen und nationalen Besonderheiten angewandt werden.

Auch im Sozialismus gibt es innere Widersprüche. Diese stellen die Dynamik und Bewegungskraft der Entwicklung des Sozialismus dar. Die geschichtliche Erfahrung lehrt, daß jede Verzögerung bei der Lösung dieser Widersprüche zu wachsenden Schwierigkeiten führt. Der Sozialismus schreitet mit der wirksamen und bewußten Beteiligung der Massen an den das gesellschaftliche Leben bestimmenden Beschlüssen und mit der ständigen Lösung der Widersprüche voran.

Der Übergang vom Kapitalismus zum Sozialismus

Für den Übergang vom Kapitalismus zum Sozialismus ist eine erfolgreiche sozialistische Revolution erforderlich. Der Übergang vom Kapitalismus zum Sozialismus im Prozeß der sozialistischen Revolution, die aus mehreren Zwischenstufen besteht, kann nur mit dem freien Willen und dem Bewußtsein der Arbeiterklasse und der breiten Volksmassen sowie mit deren entschlossener und organisierter Kraft Wirklichkeit werden.

Die Annäherung an die Revolution wird auf demokratischem Wege, d.h. mit breiten demokratischen Bündnisbeziehungen, mit

der Erringung der Mehrheit, mit dem Kampf für grundlegende Umgestaltungen auf dem Boden der Demokratie erfolgen.

In diesem Prozeß wird der Weg zum Sozialismus in dem Maße eröffnet, wie die Macht des Imperialismus und der Monopole begrenzt wird, die Positionen der Arbeiterklasse und der Werktätigen gestärkt werden, und sich die Grenzen der Demokratie erweitern.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei zielt auf die Verwirklichung der Revolution auf friedlichem Wege ab. Die geschichtliche Erfahrung lehrt, daß der Imperialismus und der Militarismus, wenn sie ihre Ausbeuterordnung in Gefahr sehen, versuchen, den revolutionären Prozeß mit allen Mitteln und Methoden aufzuhalten. Die Arbeiterklasse und die Werktätigen müssen ein politisches Kräfteverhältnis und eine erdrückende Mehrheit von abschreckender Kraft herstellen, die verhindert, daß die innere und äußere Reaktion zur blutigen Gewalt greift, und alles für die Erringung und die Garantie des friedlichen Weges unternehmen. Die Arbeiterklasse und die Werktätigen müssen in jeder Situation auf einen schweren und harten Kampf vorbereitet sein.

Die sozialistische Türkei

Die VKPdT wird dafür arbeiten, daß die sozialistische Macht, an der sie teilnimmt, folgende demokratische und sozialistische Umgestaltungen verwirklicht:

Im Sozialismus wird die Ausbeutung des Menschen durch den Menschen sowie die Profitanhäufung einer Handvoll von Monopolisten und Großkapitalisten sowie Großgrundbesitzern auf dem Rücken der Werktätigen verhindert und die soziale Gerechtigkeit verwirklicht. In der sozialistischen Türkei wird die Vollbeschäftigung und ein menschenwürdiges Leben für jeden gewähr-

leistet. Es wird ein System der sozialen Sicherheit für das Volk geschaffen. Kostenlose Ausbildung und Gesundheitsfürsorge sowie billige Wohnungen und ^{billiger} öffentlicher Transport werden verwirklicht. Die Gewerkschaften und die anderen autonomen Organisationen der Werktätigen werden kontrollieren und dabei die Richtung weisen, daß die Durchsetzung des Sozialismus der Arbeiterklasse und den Werktätigen zum Vorteil gereicht.

Eine Sozialpolitik zugunsten des Volkes kann nur auf der Grundlage einer dynamischen und geplanten ökonomischen Entwicklung durchgeführt werden. Aus diesem Grund wird in Verbindung mit dem wissenschaftlich-technischen Fortschritt die schnelle Entwicklung der Produktivkräfte gewährleistet. Diese Entwicklung wird die notwendigen Maßnahmen für die Berücksichtigung der sozialen Interessen der Werktätigen und des Umweltschutzes treffen. Die sozialistische Türkei wird eine industrialisierte Türkei mit einer modernen Landwirtschaft sein.

Die für eine stabile Entwicklung zugunsten des Volkes eine entscheidende Bedeutung besitzenden Produktionsmittel werden verstaatlicht. Es wird das gesamte Potential der Privatinitiative in den kleinen und mittleren Unternehmen genutzt. Die Bauern, Handwerker und Händler werden die Möglichkeit besitzen, mit ihren Initiativen am Aufbau des Sozialismus teilzunehmen sowie mit dem Kooperativwesen und verschiedenen anderen Formen der ^{Zusammenarbeit} ihre persönlichen Interessen mit denen der gesamten Gesellschaft in Übereinstimmung zu bringen. Derart werden die sozialen Schichten mit Ausnahme der Monopolisten, der Großkapitalisten und der Großgrundbesitzer auch die Perspektive besitzen, ihre Existenz in der Periode des Aufbaus des Sozialismus fortzusetzen.

Im Sozialismus wird der Wohlstand der Werktätigen auf der

Grundlage der Entwicklung des persönlichen Eigentums gewährleistet. Der sozialistische Staat wird das Recht der Bürger auf persönliches Eigentum und Erbe wahren.

Die Arbeiterklasse und die Werktätigen, die an die politische Macht gelangen, werden die von einer kleinen Minderheit ausgeübte Klassenherrschaft der Bourgeoisie beenden und beginnen, die gesellschaftliche Entwicklung selbst zu bestimmen. Der sozialistische Staat wird ein Staat mit neuer Qualität sein, der seine Stärke aus seiner Vereinigung mit dem Volk erhält. Die Stärke des sozialistischen Staates wird mit mehr Initiative, weniger Bürokratie, mit größerer Verantwortung für die Bürger, mit der Entwicklung der Initiativen von der Basis, des örtlichen ^{politischen} Lebens und der Selbstverwaltung weiter wachsen. Die von den Arbeitern und Werktätigen unter den kapitalistischen Bedingungen errungenen demokratischen Rechte und Freiheiten werden eine noch festere Grundlage erhalten und gleichzeitig die Garantie ihrer weiteren Entwicklung erlangen. Neue Rechte und Freiheiten werden ihnen hinzugefügt werden.

Im Sozialismus wird es nicht weniger sondern mehr Demokratie und mehr Freiheiten geben. In der sozialistischen Türkei werden die Menschenrechte vollständig verwirklicht werden. Konterrevolutionäre Handlungen, die darauf gerichtet sind, alle diese persönlichen und kollektiven Rechte und Freiheiten zurückzunehmen sowie die Ausbeuterordnung zurückzubringen, werden entsprechend den sozialistischen Gesetzen verhindert werden. Kriegsverherrlichung und die Aufhetzung zur Gewalt, zum Rassismus und Chauvinismus werden nicht zugelassen werden.

Die Demokratie wird das Herzstück des Sozialismus sein. Mit ihrer Stärkung wird zum Sozialismus vorangeschritten, mit

der Stärkung des Sozialismus wird die Demokratie entwickelt werden. Die Ausnutzung des gesamten Potentials des Sozialismus ist nur mit der größtmöglichen Demokratie möglich. Das politische System des Sozialismus wird der Garant für die demokratische Stabilität sein.

Alle verfassungsmäßigen Parteien können, auch wenn sie sich nicht den Sozialismus zueigen machen, unter der Bedingung der Achtung der demokratischen Regeln alle Rechte im Rahmen eines politischen Mehrparteiensystems wahrnehmen. Im Dialog und in der Zusammenarbeit mit den auf den Sozialismus orientierenden anderen Parteien und Organisationen wird die VKPdT dafür arbeiten, daß die Rolle der Arbeiterklasse in der Gesellschaft ständig wächst.

Die VKPdT wird dafür arbeiten, daß alle nationalen Strömungen in der Türkei, die traditionelle Wurzeln besitzen, eine neue Qualität auf der Grundlage des Humanismus, der Vernunft, der Demokratie und des Patriotismus erlangen und ihren Platz im politischen System des Sozialismus einnehmen können.

Das Parlament, das sich aus den vom Volk gewählten Repräsentanten zusammensetzt, wird das höchste Machtorgan des Staates sein. Es wird das Gewicht der örtliche Räte und Leitungen verstärken. Alle gewählten Volksvertreter werden zu jeder Zeit gegenüber den Wählern rechenschaftspflichtig sein.

Die sozialistische Verfassung wird nach ihrer Bestätigung durch das Parlament mit einem Referendum des gesamten Volkes in Kraft treten.

In der sozialistischen Türkei wird es die völlige Gewissens- und Glaubensfreiheit geben. Gleichzeitig mit der strikten Trennung von Religion und staatlichen Angelegenheiten werden die religiösen ^{Angelegenheiten} vom Staat unterstützt werden. Der

laizistische und sozialistische Staat wird auf der Grundlage der Achtung der religiösen Freiheiten die Einheit des Volkes in einer Atmosphäre der Toleranz gewährleisten, in der die Menschen unterschiedlichen Glaubens und unterschiedlicher Religion sowie diejenigen, die keinem Glauben anhängen, brüderlich zusammenleben. Auf der Basis der gegenseitigen Achtung der Werte und ethischen Qualitäten werden die Kommunisten den Dialog mit den islamischen Kreisen entwickeln.

Im Sozialismus werden alle Hindernisse beseitigt, die vor der kulturellen Entwicklung und vor der Freiheit der Kunst und Wissenschaft stehen, und alle Aktivitäten der Bildung, des Sports und der Kultur werden dem Volk offenstehen. Im Bildungswesen wird die Chancengleichheit verwirklicht, und jedem werden die besten Entwicklungschancen für seine Fähigkeiten gewährt werden. Der spezifische Beitrag des Individuums zur Gesellschaft wird wachsen, und die persönliche Ehre wird einen wahren Inhalt erhalten. Die kulturellen Bedürfnisse der Menschen, die die Möglichkeit besitzen, ihre Persönlichkeit vielseitig zu^{entfalten} werden sich entwickeln, was breite Arbeits- und Schaffensbereiche für die Kulturschaffenden bereiten wird. Unsere Kultur wird sich auf einer Grundlage entwickeln, die unser kulturelles Erbe und die gesamte Reichhaltigkeit der Weltkultur einbezieht. In der lebendigen und reichen Kunstwelt der sozialistischen Türkei wird auch die mit dem Leben des Volkes verbundene Kunst den ihr gebührenden Platz einnehmen. Bei der Erneuerung der Gesellschaft werden die Intelligenz und die Künstler eine bisher nicht gekannte wichtige Funktion besitzen. Es wird sich eine neue Lebensweise entwickeln, die sich auf die gegenseitige freundschaftliche Hilfe stützt, dem Arbeiter, dem werktätigen Menschen Vertrauen in

die Zukunft gibt und ihn in jeder Hinsicht dazu befähigt, Schöpfer seines eigenen Schicksals zu sein.

In der sozialistischen Türkei wird die Gleichheit der nationalen Rechte durchgesetzt sowie die Demokratisierung der Gesellschaft vertieft werden, um nationale Ungleichheiten auf jedem Gebiet auch wirklich zu beseitigen. Wenn es nicht schon vorher erreicht wurde, wird das kurdische Volk in der sozialistischen Türkei das Recht auf Bestimmung seines eigenen Schicksals erlangen.] Sollte das kurdische Volk mit freiem Willen für ein gemeinsames Leben sein, wird seine vielseitige nationale Entwicklung gewährleistet und die Annäherung und Verbindung der beiden Nationen auf der Grundlage der Freiwilligkeit, der Gleichheit und der brüderlichen Zusammenarbeit beschleunigt werden. Auch die nationalen Minderheiten werden gleichberechtigt an diesem Prozeß teilhaben.

Im Sozialismus wird die Rechtsgleichheit der Frauen tatsächlich verwirklicht. Die Frauen werden die gleichen Arbeits- und Bildungsmöglichkeiten sowie die Möglichkeit erhalten, ihre Rolle in der Gesellschaft zu verstärken und zu erhöhen. Die Unterdrückung der Frauen unter einer doppelten Last, der sie am Arbeitsplatz und in der Familie unterliegen, wird verhindert, es wird die Möglichkeit gewährleistet, die Mutterschaft mit der Arbeit und der wirksamen Beteiligung am gesellschaftlichen Leben zu vereinen, die Diskriminierung der Frauen wird auf allen Gebieten beseitigt, ^{indem dafür} die entsprechenden sozialen und kulturellen Bedingungen geschaffen ^{werden.} Für die Befreiung der Frau wird die allseitige Demokratisierung der gesellschaftlichen Beziehungen und die Herausbildung einer neuen Denkweise, einer neuen Kultur verwirklicht werden.

Im Sozialismus wird die Entwicklung und die umfassende Un-

terstützung einer freien Familienstruktur verwirklicht, in der die Frauen die Möglichkeit finden, ihre Persönlichkeit zu entwickeln. Die Festigung einer freien Familienstruktur und die in jeder Hinsicht gesunde Erziehung der jungen Generationen wird ein Garant für die Wahrung der Geborgenheit und der Stabilität in der sozialistischen Gesellschaft sein.

Die sozialistische Türkei wird eine Außenpolitik verfolgen, die ihre nationale Souveränität und Unabhängigkeit stärkt. Sie wird keinem Militärpakt angehören und für die beiderseitige Auflösung der NATO und des Warschauer Vertrages eintreten.

Die sozialistische Türkei wird eine wirksame Verteidigungskraft besitzen, die auf die Gewährleistung der nationalen Sicherheit gerichtet ist. Sie wird einen aktiven und konstruktiven Dialog zur Wahrung des Friedens, zur nuklearen Abrüstung und zur Lösung von regionalen Konflikten mit friedlichen Mitteln verfolgen. Sie wird gleichberechtigte Beziehungen mit allen Ländern der Welt, insbesondere mit den sozialistischen Ländern, entwickeln und die internationalistische Solidarität verstärken.

Für die Lösung der allgemeinen Probleme der Menschheit kann die sozialistische Türkei eine Position erreichen, die es ihr gestattet, hierfür einen noch größeren Beitrag zu leisten. Sie wird einen noch ehrenvolleren Platz im Kampf für eine Welt einnehmen, in der Frieden und internationale Zusammenarbeit herrschen.

Die Türkei braucht den Sozialismus, denn der Sozialismus bedeutet: "Alles für den Menschen, alles für das Glück der Menschen".

In den fortgeschrittenen Perioden des Entwicklungsprozesses

des Sozialismus werden die Bedingungen heranreifen, in denen die Klassenunterschiede beseitigt werden, der von der gesamten Gesellschaft geschaffene gesellschaftliche Reichtum entsprechend dem Prinzip "Jeder nach seinen Bedürfnissen" verteilt werden kann, und unter denen die freien Menschen eine freie Welt schaffen.

Die kommunistische Partei

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei ist die revolutionäre politische Organisation unserer Arbeiterklasse. Die Erfahrungen aus der Geschichte unseres Landes und der Welt haben bewiesen, daß die kommunistische Partei eine unverzichtbare Rolle dabei besitzt, daß der Kampf der Arbeiterklasse und der Werktätigen seine heutigen und zukünftigen Ziele erreicht. Die Existenz, der Charakter, die Besonderheiten und Lebensnormen der kommunistischen Partei resultieren aus der historischen Mission der Arbeiterklasse.

Die historische Mission der Arbeiterklasse besteht mit ihrer in der heutigen Zeit gewonnenen neuen Qualität darin, in einem revolutionären Prozeß den Sozialismus und Kommunismus aufzubauen, die Ausbeutung des Menschen durch den Menschen zu beseitigen, jedoch gleichzeitig die gesamte Menschheit, die Zivilisation und unseren Planeten vor einer nuklearen bzw. ökologischen Katastrophe zu bewahren und die Verwirklichung der gesellschaftlichen Entwicklung in einer Welt zu gewährleisten, in der Frieden herrscht.

Die Hauptaufgabe der kommunistischen Partei besteht darin, die Rolle der Arbeiterklasse im gesellschaftlichen Leben ständig zu erhöhen. Die VKPdT bestimmt das heutige Verständnis dieser Hauptaufgabe der Kommunisten und geht von der Tatsache aus, daß die Klasseninteressen der Arbeiterklasse

nur in Übereinstimmung mit den allgemeinen Interessen der gesellschaftlichen Entwicklung, mit den allgemeinen Interessen der Menschen verwirklicht werden können. Die VKPdT, die sich insbesondere auf die Arbeiterklasse und hier wiederum auf die modernen Industriearbeiter und die Kreise orientiert, die mit der modernsten Technologie umgehen, mißt der Organisation ^(unter den Frauen) unter der Intelligenz, und in allen Schichten des Volkes eine besondere Bedeutung bei. Die VKPdT ist bestrebt, die erdrückende Mehrheit der Gesellschaft für den Kampf für Frieden, nationale Unabhängigkeit, Demokratie und Sozialismus zu gewinnen.

Die ältere und jüngere Geschichte unseres Landes kennt zahllose Beispiele dafür, daß der kommunistischen Bewegung mit Gewalt und Unterdrückung nicht Einhalt geboten werden kann.

Seit unserem Führer und Gründer Mustafa Suphi bis heute sind so viele unserer Genossen durch die Folter ^{gehtren} und Gefängnisse gegangen und im Klassenkampf gefallen. Die VKPdT ist heute die Trägerin der revolutionären Traditionen, der Kampferfahrungen, der politischen Kultur der KPdT und der ^{APdT.}

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei trägt das Erbe des jahrhundertelangen Kampfes unseres Volkes für Freiheit und Fortschritt, der antiimperialistischen Traditionen des Nationalen Befreiungskampfes, des Kampfes der Arbeiterklasse und der anderen progressiven Kräfte für Frieden, nationale Unabhängigkeit, Demokratie und Sozialismus, des harten Kampfes der beiden Parteien auf der Grundlage des Marxismus-Leninismus und des Proletarischen Internationalismus für die Lebensinteressen der Werktätigen, die jedem Angriff durch die innere und äußere Reaktion Widerstand leisten.

In der Geschichte des gemeinsamen Kampfes der VKPdT gibt

neben Erfolgen auch Niederlagen und Rückschläge. Sektiererische Tendenzen und Spaltungen führten von Zeit zu Zeit zu ernsthaften Schwächen in der kommunistischen Bewegung.

APdT

Obwohl in den 70er Jahren die — und die KPdT als zwei eigenständige revolutionäre Parteien der Arbeiterklasse Entwicklung und Einfluß aufwiesen, stellte die nicht gelöste Frage ihrer Einheit einen Faktor dar, der den Kampf um die Demokratie geschwächt hat. Derart hat sich die aus der Geschichte der Arbeiterklasse der Welt gezogene Lehre am Beispiel unseres Landes erneut bestätigt. Aus der Trennung der Parteien der Arbeiterklasse ziehen allein die Feinde unseres Volkes den Nutzen. Zur Einheit besteht keine Alternative. In dem Maße, wie die Einheit aller Kämpfer und Führer gewährleistet werden kann, ist es möglich, die reichen Erfahrungen der gemeinsamen Geschichte der Kommunisten zu nutzen.

APdT

Die Mitglieder der KPdT und der — haben einen wichtigen Beitrag zu den für die Erringung der nationalen Unabhängigkeit, für die Wahrung des Friedens und der nationalen Souveränität, für die Gewährleistung des Fortschritts und der demokratischen und sozialen Rechte erreichten Erfahrungen und Errungenschaften sowie zur Verbreitung der Gedanken des Marxismus-Leninismus und des Internationalismus in der Türkei geleistet.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei ist beginnend bei Nazım Hikmet stolz auf die Rolle der kommunistischen und progressiven Kultur- und Kuntschaffenden im Leben unseres Landes in Vergangenheit und Gegenwart, welche unsere nationale Kultur bereichert haben und bereichern. Auch die Kommunisten sind stolz auf jede Errungenschaft und jedes ^{Schaffens} Produkt, die im Kampf unseres Volkes errungen wurden, und über die un-

sere werktätigen Menschen Stolz empfinden.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei wird auch weiterhin die Kampftraditionen der kommunistischen Bewegung mit wachsender Entschlossenheit fortführen und entwickeln.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei wird entschlossen ihr Ziel der legalen Betätigung verfolgen. Die illegale Form des Organisationslebens der kommunistischen Bewegung war zu keiner Zeit das Ergebnis einer subjektiven Bevorzugung durch die Kommunisten.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei hält sich nicht für privilegiert gegenüber den anderen demokratischen und linken Parteien und strebt nicht danach, eine privilegierte Position einzunehmen. Die kommunistische Partei leistet ihren Beitrag zum Kampf für Frieden, nationale Unabhängigkeit, Demokratie und gesellschaftlichen Fortschritt. Entsprechend ihrer Verantwortung in diesem Kampf entwickelt die kommunistische Partei ihre Stärke und verwirklicht ihre wegweisende Aufgabe. Die hauptsächlichen Unterscheidungsmerkmale der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei wie die Verteidigung der Lebensinteressen der Arbeiterklasse und der Werktätigen unter allen Bedingungen, ihr Ziel der Überwindung des Kapitalismus auf revolutionärem Wege und des Aufbaus des Sozialismus, die ^{Fähigkeit} zur Durchführung der Politik und die Organisierung des Parteilebens im Lichte der marxistisch-leninistischen Theorie, die Führungsfähigkeit gegenüber den Massen sowie ihr Platz in der kommunistischen Weltbewegung bestimmen ihre spezifische Identität. Die Demokratie auf jedem Gebiet, unter allen Bedingungen und zu jeder Zeit stellt für die Kommunisten einen unverzichtbaren Wert dar. Die Kommunisten müssen zu jeder Zeit eine die Kräfte des Fortschritts vereinigende Rolle spielen können.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei kann ihr Verständnis vom Sozialismus beginnend heute bei den ^{fortgeschrittenen} Kreisen der Arbeiterklasse den Kräften des gesellschaftlichen Fortschritts nahebringen. Die Partei sieht den Hauptinhalt der Vermittlung des Sozialismus darin, die Gedanken des wissenschaftlichen Sozialismus zu verbreiten, die sozialistischen Länder realistisch bekannt zu machen sowie die Besonderheiten des in unserem Land aufzubauenden Sozialismus darzulegen.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei nimmt die wissenschaftlichen Theorien von Marx, Engels und Lenin zur Grundlage für ihre Politik. Der schöpferische Marxismus und die dialektische Methode sind unser wirksamstes Mittel im Kampf gegen den Antikommunismus sowie dafür, den Frieden zu bewahren, die Demokratie zu erringen, die vor uns stehenden politischen Aufgaben begreiflich zu machen und die Perspektive des Sozialismus im Zentrum der Aufmerksamkeit halten zu können. Auch unter den schwierigsten und kompliziertesten Bedingungen stützt sich der unerschütterliche geschichtliche Optimismus der Kommunisten auf die festen Grundlagen dieser revolutionären Theorie und Methode.

Der Marxismus-Leninismus stellt kein geschlossenes System bzw. eine Sammlung allgemeiner Prinzipien dar, sondern ist eine Theorie, die sich in Verbindung mit der gesellschaftlichen Praxis ständig und allseitig entwickelt und weiterentwickelt werden muß. Es ist die Aufgabe der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei, die Theorie von Marx, Engels und Lenin auf die Kampfbedingungen und die nationalen Besonderheiten unseres Landes anzuwenden, zu lernen, zu lehren und weiterzuentwickeln.

Die Entwicklung der Theorie ist zu gewährleisten, indem die

Erfahrungen der kommunistischen und Arbeiterparteien der Welt, insbesondere der KPdSU, die die reichsten historischen Erfahrungen besitzt, der antiimperialistischen Massenbewegungen, der Friedensbewegung sowie die Ergebnisse der Natur- und Gesellschaftswissenschaften verallgemeinert werden. Die VKPdT ist der Auffassung, daß keine Partei das Monopol über die Wahrheit besitzt.

Die kommunistische Partei weist sowohl die Auffassungen, die ^{die} Prinzipien des Marxismus-Leninismus als durch die gesellschaftliche Praxis veraltet und ungültig betrachten, als auch ein solches Herangehen zurück, welches ^{die} Gedanken von Marx, Engels und Lenin als eine eingefrorene Schablone behandelt. Die Partei unterstreicht, daß in der Entwicklung der marxistischen Theorie Beständigkeit und Erneuerung miteinander einhergehen und der Marxismus dem von der gesellschaftlichen Praxis geschaffenen Erfahrungsschatz sowie allem Wertvollen im Kulturerbe der Vergangenheit und in den Gedanken der heutigen Menschen offensteht.

Die innerparteiliche Erziehung und die schöpferische theoretische Arbeit besitzen insbesondere unter den Bedingungen der Vereinigung der beiden Parteien sowie der Entwicklung eines neuen Herangehens und einer neuen Identität eine zentrale Bedeutung.

Es ist erforderlich, daß die VKPdT ihren ideologischen Kampf heute gegen die Ideologie des Krieges und der Gewalt der aggressivsten Kreise des Imperialismus und seiner Teilhaber richtet. Diese Situation setzt eine solche schwere Aufgabe auf die Tagesordnung wie die Entwicklung gemeinsamer Grundlagen für Auffassungen gegen diese Ideologie des Krieges und der Gewalt, ohne dabei die Unterschiede zwischen dem

Marxismus-Leninismus und den anderen ideologischen Strömungen zu übersehen.

Die Parteipolitik muß eine wissenschaftliche, moralische und kulturelle Qualität besitzen, und die Kampferfahrungen der Partei sind auf der Grundlage der lebendigen Bande mit den Massen ständig weiterzuentwickeln.

Die gesamte Arbeit der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei muß darauf gerichtet sein, ihre Verbindungen mit den Massen zu stärken. Die ideologische Arbeit der Partei muß vor allem das Ziel der Verbesserung der massenpolitischen Arbeit verfolgen. Die Mitglieder der Partei müssen den Menschen aus anderen Schichten und mit unterschiedlichen politischen und ideologischen Positionen auf der Grundlage ihrer eigenen Erfahrungen die Richtigkeit der Politik der Partei darlegen können. Aus diesem Grund ist auch erforderlich, von den Massen lernen zu können.

Die Partei muß die Verbreitung ihrer politischen Ziele unter den Massen mit der Unterstützung ^{und der Stärkung} der praktischen Tätigkeit der Arbeiterklasse und der Werktätigen ^{verbinden, so} ^{am besten} ^{zu einem} ^{gelangen.} daß sie ^{Bewußtsein über ihre gemeinsamen Interessen}

Die Parteiorganisation muß auf jeder Ebene vor allem in die Lage versetzt werden, diese Aufgaben als ein politisches Organ verwirklichen zu können, die notwendigen Initiativen in ihrem eigenen Arbeitsbereich besitzen sowie ihre Eigenschaft der politischen Führung ^{sfähigkeit für die} Massen verstärken.

Die planmäßige Entwicklung der Fähigkeit der Parteiorganisationen, für die Parteipolitik mobilisiert ^{zu} werden, den Dialog und die Zusammenarbeit aufbauen und die politische Initiative übernehmen zu können, sowie ^{der Fähigkeit zur} Aktionsdynamik.

mik und ^{zur} Mobilisierung der Massen zählen zu den wichtigsten Aufgaben der politischen Leitungstätigkeit. Die Kommunisten werden nicht in ihrer Wachsamkeit gegenüber den vielfältigen Sabotageangriffen des Imperialismus und der inneren Reaktion nachlassen.

^{Prinzipien der}
Die "organisatorische" Struktur und ^{der Aktivitäten}

(demokratischer Zentralismus) der kommunistischen Partei werden durch die marxistisch-leninistische Weltanschauung und die gemeinsamen politischen Ziele der Kommunisten bestimmt.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei, die für die Demokratie im Land kämpft, mißt der Entwicklung auch ihres innerparteilichen Lebens auf einer demokratischen Grundlage Bedeutung bei. Die VKPdT betrachtet es als eine unverzichtbare Bedingung des Erfolges unserer politischen Aufgaben, die innerparteiliche Demokratie auch unter den Bedingungen der Illegalität nicht nur anzuwenden sondern planmäßig zu entwickeln. Es ist sowohl das Recht als auch die Aufgabe eines jeden Mitgliedes, einen Beitrag zur Bestimmung der Politik der kommunistischen Partei zu leisten. Nur wenn dieses verwirklicht wird, kann das Verständnis von der Gewinnung von Parteigängern nicht nur für die allgemeinen Prinzipien sondern auch für die konkrete Politik der Partei realisiert werden.

Die Einheitlichkeit der Auffassungen der Partei ist auf der Grundlage der marxistischen Theorie eine Einheitlichkeit in der Vielfalt. Mehr denn je bedarf die Partei des kollektiven Geistes. Der Informationsfluß von oben nach unten und von unten nach oben muß geregelt funktionieren. Außerhalb der erforderlichen Geheimhaltung ist die Verwirklichung des Prinzips der Offenheit zur Grundlage zu nehmen. Die Vereinigte Kommu-

nistische Partei der Türkei muß die auf die Herausbildung ihres politischen Willens und dessen Vereinheitlichung gerichtete parteiinterne Diskussion frei und geregelt organisieren. Auf jeder Ebene haben die Leitungen und die Leiter an der Diskussion teilzunehmen. Diese Verfahrensweise ist insbesondere hinsichtlich diskussions^{bedürftigen} und offener Fragen als auch anstehender wichtiger politischer Beschlüsse zu praktizieren. Die freie Diskussion unterschiedlicher Meinungen ist auch der beste Weg für die Berichtigung von falschen Auffassungen. In den Parteiorganen sind in diesem Rahmen Diskussionsmöglichkeiten zu schaffen, und es ist große Sorgfalt auf die Widerspiegelung unterschiedlicher Auffassungen zu verwenden. Der Stil der Kritik muß offen und entschieden, jedoch nicht zerstörerisch sondern parteilich sein.

Fraktionen, d.h. die Bildung von Gruppen mit einer von der Parteidisziplin unterschiedlichen Verhalten^{disziplin}, schaden sowohl der innerparteilichen Demokratie als auch dem einheitlichen Handeln der Partei. Die Stärkung der innerparteilichen Demokratie verhindert die Herausbildung von Fraktionen. Die Disziplin ist auf jeden Fall als bewußte Disziplin zu entwickeln. Kollektive Leitung und kollektives Verhalten sind mit der persönlichen Verantwortung zu verbinden. Parteiliches Vertrauen, gegenseitige Hilfe, Kritik und Selbstkritik, Offenheit, revolutionäre Wachsamkeit, die Prinzipien der kommunistischen Moral müssen das Parteilieben prägen.

Das Parteilieben ist in erster Linie das Leben der Grundorganisationen. Diese stellen die Verbindungsglieder zwischen der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei und den Massen dar.

en/
Die Grundorganisation müssen in der Partei ein größeres

Mitspracherecht besitzen. Sie sind derart zu stärken, daß sie in der Lage sind, den Kampf der Massen politisch zu leiten. Ihre Kampferfahrungen sind von den übergeordneten Leitungen ständig zu verallgemeinern.

Bei den Kadern muß auf die Entwicklung einer Persönlichkeit orientiert werden, die in der Lage ist, den festen, überzeugten Kern mit den Fähigkeiten der Aufgeschlossenheit gegenüber dem Neuen, des schöpferischen und flexiblen Denkens und Verhaltens zu verbinden. Die Entwicklung solcher Eigenschaften wie eigenes Verhalten, Initiative und Übernahme von Verantwortung ist zu fördern.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei ist ein untrennbarer Bestandteil und eine patriotische Kraft des Volkes. Die Partei ist eine nationale Kraft, die für die Interessen des Volkes, für die Bewahrung des Friedens und die Erringung der Demokratie, für die Stärkung der nationalen Unabhängigkeit und Souveränität sowie für eine sozialistische Türkei kämpft. Die VKPdT ist die Partei der türkischen und kurdischen Revolutionäre, die aktive Verteidigerin der Interessen der türkischen und der kurdischen Nation. Es ist die Aufgabe der Partei, die Werktätigen von der Auffassung der Gleichberechtigung der Nationen, der Brüderlichkeit der Völker und der internationalistischen Solidarität zu überzeugen.

Die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei ist gleichzeitig ein untrennbarer Bestandteil der internationalen revolutionären Bewegung.

Die VKPdT ist die Verteidigerin des Proletarischen Internationalismus, der Ausdruck der gemeinsamen Interessen und Ideale der revolutionären Kräfte der internationalen Arbeiterbewegung sowie der ^{internationalen} Solidarität ist. Die kommunistische

Weltbewegung stellt die wichtigste Kraft im Kampf für Frieden und gesellschaftlichen Fortschritt dar. Ihre Einheit ist heute eine Einheit, die die ^{Vielfalt} einschließt. Diese ist auf der Basis der Unabhängigkeit der Parteien, ihrer Gleichberechtigung und der Nichteinmischung in ihre inneren Angelegenheiten eine Aktionseinheit hinsichtlich der Klassensolidarität und der gemeinsamen Ziele. Auf dieser Grundlage ist die VKPdT bestrebt, einen Beitrag zur Einheit zu leisten.

Heute hat sich der Rahmen der internationalistischen Solidarität erweitert. Die VKPdT wird die internationalistische Solidarität, den Dialog und die Zusammenarbeit nicht nur unter den revolutionären Kräften sondern unter allen für den Frieden und die Demokratie eintretenden Kräften des Fortschritts entwickeln.

* * * * *

Daß die Arbeiterklasse bei der Lösung der vor dem Land stehenden Fragen den ihr zukommenden Beitrag leisten kann sowie das ihr zukommende Gewicht im politischen Leben erhält, ist zu einem großen Teil von der Existenz einer starken kommunistischen Partei abhängig. Eine der vor uns liegenden Hauptaufgaben besteht darin, die Legalität der VKPdT zu erreichen, und sie zu einer demokratischen Massenpartei zu entwickeln. Dieses Programm und die Politik der VKPdT werden die Grundlage dafür bilden, daß sie ihre richtigen Ansichten zum Heute und Morgen des Landes darlegt, ihre Rolle in der Gesellschaft verstärkt und den dieser Rolle entsprechenden Erwartungen gerecht wird.

Die Partei, die schwere Prüfungen sowohl hinsichtlich ihrer Handlungsdynamik als auch hinsichtlich des Potentials der Mobilisierung der Kraft ihrer Auffassungen zu bestehen hat, muß heute organisatorisch ausreichend gefestigt sowie ideolo-

gisch, politisch und kulturell ausreichend einflußreich sein. Sie muß mit der erfolgreichen Schaffung des Zusammengehens der breitesten Kräfte in den allgemeinen demokratischen Bewegungen auch ihre Identität deutlich darstellen können.

Die heutige Identität der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei findet ihren Ausdruck als revolutionäre Partei der Arbeiterklasse, als Partei des Friedens und der Demokratie, als Partei des Patriotismus und Internationalismus, der Vernunft, des Humanismus und Sozialismus. Das wird auch in Zukunft immer so sein.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI
TÜSTAV

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ'NİN PROGRAM TASARISI

- İÇİNDEKİLER -

GÜNÜMÜZ DÜNYASI	2
-Savaş ve barış sorunu	2
-Çağımız ve dünyadaki durum	4
-Emperyalizm ve bölgemiz	8
-Emperyalizm ve Türkiye	10
TÜRKİYENİN DÜZENİ VE DURUMU	12
-İktidarın sosyal yapısı	14
-Halkın sosyal yapısı	15
-Kürt ulusal sorunu	16
-İstikrarsızlığın kısır döngüsü	16
-Baskı aygıtı ve oligarşinin ideolojisi	17
-Rejim ve yeni tutucu politika	18
TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİNİN BUGÜNKÜ AŞAMADAKİ	
AMACI: BARIŞ VE DEMOKRATİK YENİLENME	19
-Demokratik bir rejim için	21
-Ulusal ekonominin korunabilmesi, kalkınma ve modern- leşme yoluna koyulabilmek için	22
-Emekçilerin yaşam koşullarının iyileştirilmesi için....	23
-Demokratik bir kültür ve eğitim politikası için	23
-Köyün demokratik gelişmesi için	24
-Kürt ulusal sorununun adil, demokratik ve barışçı çözümü için	24
-Göçmen işçilerin hakları için	25
-Demokratik gençlik politikası için	25
-Kadın özgürlüğü için	26
-Yaşam çevremizin korunması için	26
-Barışçı, egemen bir dış politika için	27
-Genel insanlık sorunlarının çözümüne katkıda buluna- bilmek için	28
STRATEJİK ÇİZGİMİZ	29
-Barış ve demokratik yenilenmenin güçleri	31
-Barış ve demokratik yenilenme için diyalog ve işbirliği	34
TEMEL AMAÇ: SOSYALİZM	38
-Kapitalizmden sosyalizme geçiş yolu	38
-Sosyalist Türkiye	39
KOMÜNİST PARTİSİ	43

"Yaşamak bir ağaç gibi tek ve
hür ve bir orman gibi kardeş-
çesine bu hasret bizim"

Nazım Hikmet

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ'NİN PROGRAM TASARISI

Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP), Türkiye işçi sınıfının Marksist-Leninist iki partisi TKP ve TİP'in tek parti olarak birleşmesiyle oluşmuştur. TİP ve TKP'nin birleşmesi, Türkiye komünist hareketi içinde özgün koşullar sonucu doğan politik boşlukların yeni örgütlenmelere yol açmasıyla oluşan ayrılığa son vermiştir. TBKP'nin kuruluşu komünist hareketin birliği açısından tarihsel önemde bir olaydır.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin oluşması, aynı zamanda farklı sol parti, hareket ve güçlerin birlikteliği yolunda da ileri bir adımdır. TKP ve TİP'in birleşmesi, yalnızca güçlü bir komünist partisine ihtiyaç duyan işçi sınıfının birliğini kurmasını değil, onun güçlenmesini, geniş demokratik bağlaşıklık ilişkilerinin oluşturulmasının olanaklarını da genişletmektedir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin bu programı günümüzün sorunlarına yanıt veren yeni politik yaklaşımları sistemleştirmeyi, her iki partinin ortak teorik ilkeleri düzeyinde sürekliliği, aynı zamanda partilerin kimliğini oluşturan bir dizi konudaki görüş ve anlayışları bakımından köklü bir yenilenmeyi amaçlayan bir programdır.

TBKP, bugünkü Türkiye ve dünya koşullarında barış ve demokrasi sorunlarının kazandığı belirleyici önemi temel olarak politik yolunu belirliyor. Bu aşamanın amacı, Barış ve Demokratik Yenilenme programının yaşama geçmesi, barış ve demokrasi güçle-

rinin hükümetinin kurulmasıdır. Bu amaç sol ve demokratik güçlerin işbirliği ile, işçi sınıfı ve emekçilerin kitlesel mücadelesiyle gerçekleşecektir.

Halkın temel sorunlarının çözümü ancak TBKP'nin temel amacı olan sosyalizmde olanaklıdır. İşçi sınıfının öncülüğünde emekçi halkın iktidarı, barışı ve demokrasiyi sürekli güçlendirme yoluyla, çoğunluğa dayanarak kurulacak, devrimci bir süreçle sosyalizme geçilecektir. TBKP barışçıl olarak sosyalizme geçilmesi için tüm gücüyle çalışacaktır. Sosyalizm, barışı ve demokrasiyi güçlendirerek gelişecektir.

TBKP'nin temel görevi işçi sınıfının toplumsal rolünü, toplumdaki politik, ideolojik, kültürel etkisini sürekli arttırmaktır. Bu görev, sınıf çıkarlarının insanlığın genel çıkarlarıyla sürekli uyumlaştırılmasıyla yerine getirilecektir. Bu görevin başarılmasında, TBKP'nin yasal çalışması ve Marks, Engels ve Lenin'in teorisi temelinde işçi sınıfı ve diğer emekçilerin, aydınların, bütün halkın demokratik kitle partisi durumuna yükselmesi en önemli etken olacaktır.

TBKP'nin günümüzdeki parolası şudur: "Herşey çalışan insan için! Herşey ulusal egemenlik ve demokrasi için! Herşey barış için!"

GÜNÜMÜZ DÜNYASI

Savaş ve barış sorunu

Atom-uzay devrinde yaşıyoruz. "Savaş mı, barış mı" sorunu çevresinde dünya çapında bir mücadele sürüyor. Bilimsel-teknik devrimin sonucunda, hem insanlığın ilerlemesi için son derece geniş olanaklar, hem de tahrip gücü son derece yüksek silahlar ortaya çıkmıştır.

Karşımızda benzeri olmayan bir durum var: Ya nükleer bir savaşta hep birlikte yok olmak, ya da birlikte sağ kalmak. Üçüncü bir yol yoktur.

Barışın korunması için atom-uzay devrinin gerçeklerine yeni bir yaklaşım gerekmektedir. Bir dizi etkenin sonucunda ulusların ve devletlerin yazgısı birbirine her zamankinden daha bağlı bir duruma gelmiştir. Çelişkili, karmaşık, ama önemli ölçüde de bütünsel bir karakter kazanan dünyamızda yeni bir politik düşünce tarzının geliştirilmesi ve yaşam bulması gereklidir.

Her birey, her halk ve tüm insanlık için, barış içinde, özgür ve onurlu bir yaşamın güvence altına alındığı bir dünya yaratılabilir. Bu amaca yönelik, her ülkenin güvenliğinin başka ülkelerin güvenliğiyle bağlı olarak gerçekleştiği uluslararası bir güvenlik sistemi kurulmalıdır. Uluslararası ilişkilerde şiddet kullanımı ortadan kaldırılmalıdır. Bölgesel sorunlar barışçı ve adil bir temelde çözüme kavuşturulmalıdır. Ülkeler arasında sistem farkı gözetilmeksizin çok yönlü ilişkiler geliştirilmelidir. Bu kapsamlı önlemlerin sonucunda uluslararası ilişkilerin uygarca ve insanca düzenlendiği yeni bir uluslararası yaşam tarzı gelişebilir.

Böylece tüm insanlığın karşı karşıya olduğu evrensel sorunların zor ve karmaşık olan çözümüne yönelmek için gerekli mali olanaklar ve uluslararası işbirliği ortamı oluşturulabilir.

Oysa nükleer silahlanmayı hızlandırma ve çatışma politikası, dünyayı adım adım nükleer bir felakete yaklaştırmaktadır. Uzayın *silahlandırılması* projesiyle silahlanma yarışında yeni ve çok daha tehlikeli bir tur başlatılmaktadır. Bu politika, giderek ağırlaşan genel insanlık sorunlarının^m çözüm koşullarını da ortadan kaldırmakta, dünyayı adım adım ekolojik bir felakete yaklaştırmaktadır. Bu politikanın sonuçları kültürel yoksullaşmayı körüklemekte, ahlak ve insan psikolojisi üzerinde uzun erimli yıkıcı sonuçlar yaratmaktadır. Bu politika, insanlığa ve uygarlığa karşı işlenen en büyük suçtur.

Nükleer silahlanma ve çatışma politikası ABD emperyalizminin, ~~onun~~ en saldırgan güçlerinin, özellikle askersel-sınai kompleksinin politikasıdır.

Buna karşılık barışı koruma ve silahlanma politikası tüm sağduyu sahibi ve gerçekçi güçlerin politikasıdır. Barıştan yana olan güçlerin, politik, ideolojik, ulusal ve dinsel ayrılıkların yanı sıra, sınıf sınırlarını da aşan nesnel bir çıkar birliği vardır. Nükleer bir savaş tehlikesi ancak tüm bu güçlerin dünya çapında işbirliği ile önlenabilir.

Barış politikası *her zaman* sosyalizmin belirleyici ilkesi olmuştur. Sosyalizmde nükleer silahlanmanın tırmandırılmasından çıkar ya da kâr sağlayan hiçbir sınıf ve güç yoktur. Sovyetler Birliği'nin yeryüzünü nükleer silahlardan arındırma ve uluslararası bir güvenlik sistemi oluşturma programları, dünyadaki tüm barış güçlerinin çıkarlarıyla tam uyum içindedir. Bu programlar, gelecek yüzyıla barış içinde girebilmek ve barışı sonuna kadar koruyabilmek için tüm ülkelere ve halklara tarihsel bir fırsat veren programdır.

Silahsızlanmanın kimi sorun^{ları} yalnız Sovyetler Birliği ile ABD arasında çözülebilir olduğu halde, birçok sorun diğer dünya ülkelerinin katkısını ^{rek} getirmektedir. Nükleer silahlardan arındırılmış bölgelerin yaratılması, barışın korunmasında kilit bir öneme sahiptir.

Ulusal bağımsızlığına kavuşmuş ülkeler, özellikle de bağlantısız ülkeler hareketi barışın korunmasında giderek artan bir rol oynamaktadır. Kapitalist ülkelerdeki barış hareketi günümüzde yeni bir yığınsallık ve sınıf karşıtlarını da bir araya getiren yeni bir genişlik ve süreklilik kazanmıştır. Politikacılar, partiler, hatta hükümetler düzeyinde sağduyu sahibi, gerçekçi konumlar ortaya çıkmaktadır.

Barış hareketinin Türkiye'de de yeni bir nitelikte oluşmasının bütün nesnel koşulları vardır. Ülkenin tüm barış potansiyelinin harekete geçirilmesiyle Türkiye'nin bugünden barışa katkı yapabilecek bir konuma gelmesi olanaklıdır.

Günümüzde nükleer bir savaşın önlenmesi, insanlığın varlığının ve uygarlığının devamının, bu nedenle aynı zamanda demokratik ve sosyal her kazanımın başlıca ön koşuludur. Öte yandan elde edilen demokratik ve sosyal her kazanım, barış mücadelesini güçlendirmektedir.

Çağımız ve dünyada durum

1917 Büyük Sosyalist Ekim Devrimi ile insanlık tarihinde yeni bir çağ açılmıştır. Bu çağ kapitalizmden sosyalizme ve komünizme geçiş, sosyalist ve kapitalist dünya sistemlerinin tarihsel yarışması, sosyalist ve ulusal kurtuluş devrimleri, sömürgeciliğin çöküşü, toplumsal gelişmenin ana itici güçlerinin -dünya sosyalizminin, işçi ve komünist hareketin, kurtulmuş devletler halklarının ve demokratik yığın hareketinin- emperyalizme, onun saldırganlık ve baskı politikasına karşı barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme için mücadele çağıdır.

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi sosyalist bir toplumun tarih sahnesinde ilk kez gerçeklik kazanmasına olanak vermiştir. Sosyalizm, emperyalizmin her türlü engelleme ve saldırılarına, tüm nesnel ve öznel zorluklara karşı gelişmesini başarıyla sürdürmüştür.

2. Dünya savaşıyla faşizmin yenilgiye uğratılmasından sonra bir dizi ülkede daha sosyalizm kurulmuş, sosyalist dünya sistemi oluşmuştur. Aralarında sıkı ilişkiler geliştiren sosyalist ülkeler topluluğunun güçlenmesi, dünya çapında güçler oranında önemli değişiklikler yaratmıştır.

Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerin barışçı politikasının uluslararası etkisi, politik ve ekonomik potansiyeli, askersel gücü, emperyalizmin saldırganlık politikasını geriletmeyi olanaklı kılmaktadır.

Sosyalizmin belgisi "Herşey insan için! Herşey halkın mutluluğu için!" belgisidir. İnsanın insan tarafından sömürülmesine son veren sosyalizm, kapitalizmden bir tarihsel çağ daha ilerdedir. Sosyalist ülkeler bugün için her alanda kapitalist endüstri ülkelerinin ekonomik gelişme düzeyine gelememişlerse de, yeni toplum kapitalist dünyada çözümsüz olan önemli sorunları emekçilerden yana çözme yeteneğine sahip olduğunu kanıtlamıştır. İşsizliğe son verilmiş, herkese eşit haklar, eşit eğitim fırsatı, kültürel kazanımlardan eşit yararlanma olanağı yaratılmış, gençliğe, kadınlara gerçekten eşit haklar sağlanmış, emekçilerin yönetime katılmaları gerçekleştirilmiştir. Sosyalist ülkelerde, yeni bir yaşam tarzı, yeni değerler oluşturulmaktadır.

Kapitalizmin bunalımları, nükleer silahlanmayı tirmandırma çılgınlığı, kitlesel işsizlik, sosyal ve demokratik hakların bundanması, artan yoksulluk ve toplumu saran çürüme süreci karşısında sosyalizmin tarihsel anlamda üstünlüğü artık kanıtlanmıştır.

Öte yandan sosyalizmin kuruluş koşullarının olumsuzluğu, emperyalizmin saldırı ve baltalamaları, nesnel etkenlerin yanı sıra öznel etkenlerin de sonucunda sosyalist ülkelerde karmaşık sorunlarla yüzyüze gelmektedirler. Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin yeni stratejisi, bu sorunları çözmeye ve sosyalizmin tarihsel üstünlüğünü geliştirmeye yönelik güçlü bir atılımın ifadesidir. Bu atılım yalnız sosyalist ülkeler için değil halkların dünya çapındaki barış ve toplumsal ilerleme mücadelesi için devrimçi bir anlam taşımaktadır.

Sovyetler Birliği'nin, dünya sosyalizminin tarihsel deneyimi temelinde geliştirdiği sosyal ekonomik gelişmeyi hızlandırma stratejisi, toplumun yeniden yapılandırılması, azami ölçüde demokratizmin gerçekleştirilmesi hedefini içermektedir. Demokrasinin sosyalizm için her bakımdan artan önemi, en başta politik yaşamda açıklığının geliştirilmesiyle ortaya çıkmaktadır.

Sosyalizmin hümanist karakterinin, politik-ahlaki yüksek niteliğinin toplumsal yaşamın her alanında daha belirgin geçerli kılması, kültür yaşamının daha renkli bir çeşitlilik kazanması, bireyin toplumdaki rolünün artması, kitlelerin yaratıcılığına sosyalizmin yeni hareket güçlerinin ortaya çıkmasına yol açmaktadır. Bu süreç uluslararası alanda da hem dünya barışı için gelişen etkinliklere güç katmakta, hem de sosyalizmin çekiciliğini artırmakta ve ilerleme güçlerinin çeşitlilik içindeki birliğini sağlamak için koşulların oluşmasına yardım etmektedir. İdeolojik alandaki yenilenme, Marksist teorinin gelişmesine büyük bir ivme katmaktadır.

Toplumsal ilerlemenin ve dünya halklarının ulusal çıkarlarının önündeki temel engel emperyalizmin, ^{başta ABD emperyalizminin} saldırgan ve militarist politikasıdır. Bu politikanın amacı, Sovyetler Birliği'ne ve dünya sosyalist sistemine karşı yeniden askersel-stratejik üstünlük sağlamak, nükleer ilk vuruş olanağını ele geçirmek, Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist ülkelerin ekonomik olanaklarını tüketerek gelişmelerini baltalamak, böylece dünya çapında toplumsal ilerleme sürecini geriye çevirmektir. Emperyalizmin bu politikası aynı zamanda tüm ilerici ve antiemperyalist güçlerden "sosyal öç" alma ve tarihsel olarak yitirmiş bulunduğu dünya egemenliğini yeniden kurmaya kalkışma, gelişmekte olan ülkeleri ve kapitalist ülkelerdeki emekçileri alabildiğine sömürme, ^{egemen} ^{ülkelerin iç işlerine karışma} politikasıdır. Uluslararası gerici-
liğin kalesi ABD emperyalizmi, özellikle onun militarist ve saldırgan güçleridir.

Emperyalizmin saldırgan ve militarist politikası, kapitalizmin derinleşen genel bunalımının, kapitalizmin : gelişkinleşmesinin sonucudur. Kapitalist dünyada bilimsel - teknik devrim, üretici güçleri hızla geliştirirken yeni ekonomik ve sosyal sorunlar yaratmaktadır. Ekonomik sorunlar, nükleer silahlanmayı tırmandırma politikası ve ABD'nin diğer emperyalist merkezler ile rekabeti sonucunda daha da derinleşmektedir. Uluslarötesi tekeller konumlarını güçlendirirken, bunların kendi aralarında ve bunlarla ulusal devletler arasında ilişkiler doğmaktadır. Kapitalist ülkelerde emekle sermaye, tekellerle toplum arasındaki ilişkiler keskinleşmektedir. Yeni tutuculuk dalgasıyla işçi hareketi ve sendikalara karşı baskılar, otoriter eğilimler, demokratik hak ve özgürlüklere yönelik saldırılar artmaktadır.

İşçi sınıfının tekellere karşı, işsizliğe son verilmesi ve bilimsel-teknik devrimin sonuçlarının işçi sınıfının zararına olmaması için mücadelesi gelişmektedir. Günümüzde bilimsel-teknik devrim sonucunda sayıca büyüyen, ama yapısı farklılaşan işçi hareketinin değişik kesimlerinin birliğinin sağlanması önem kazanmaktadır. Komünist ve işçi hareketi, özellikle barış ve silahsızlanma mücadelesi içinde etkisini arttırmaktadır. Barış hareketi, ırk ve ulus ayrımcılığına karşı hareketler, çevre ve kadın hareketleri ileriye yönelik büyük bir gelişme potansiyeline sahiptir. Demokratik yığın hareketleri insanıl ve genel demokratik istemleri giderek daha fazla yükseltmekte, barış ve toplumsal ilerleme mücadelesini güçlendirmektedir.

Emperyalizm keskinleşen bunalımın yükünü, Asya, Afrika ve Latin Amerika'da milyonlarca insanın sırtına yüklemeye çalışmaktadır.

Uluslarötesi tekeller gelişmekte olan ölkeleri, hammadde ve doğal kaynakların alabildiğine yağmalanacağı, işgücünün acımasızca sömürüleceği, doğal çevrenin en ufak bir kaygı duymadan kirletileceği bir alan olarak görmektedir. Borç mekanizması, uluslararası mali sermayenin kârlarının sürekli çoğalmasına yol açmakta, "Üçüncü Dünya" ölkelerinin borçlarını olağanüstü düzeylere tırmandırmakta, bu ölkeleri iflasın eşiğine getirmektedir. Uluslararası mali sermaye, böylelikle nükleer silahlanma politikasının bedelini de bu ölkelerin yoksullaşan halklarına ödetmiş olmaktadır. Emperyalizmin en saldırgan güçleri, gelişmekte olan ölkeler arasındaki bölgesel çatışmaları kışkırtarak, kendi silah pazarlarını genişletmeye çalışmaktadırlar.

Asya, Afrika ve Latin Amerika'da sömürgeciliğin zincirlerini kırarak bağımsızlığına kavuşmuş ölkelerin dünya politikasında oynadığı rol artmaktadır. Asya, Afrika ve Latin Amerika ölkeleri ve halkları barışı, ulusal egemenliği koruyup güçlendirmek için dış borçlanma sorununu çözmek, yeni uluslararası bir ekonomik düzen kurmak, kalkınmaya yönelmek, açlığı ve salgın hastalıkları yenebilmek, kendi yazgı ve gelişme yollarını özgürce belirleyebilmek için, ulus ve ırk ayrımcılığına karşı demokratik haklar ve daha iyi yaşam koşulları için mücadele ediyorlar.

Emperyalizm ve bölgemiz

Dünya egmenliğinin peşinden koşan emperyalizmin en saldırgan güçleri ölkemizin de içinde yer aldığı Doğu Akdeniz ve Yakın Doğu bölgesini nükleer silahlanma ve çatışma politikasının alanı haline getirmek istiyorlar. Sosyalist ölkelere, halkların ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesine karşı oluşturulan bu politika bölgedeki bütün devletlerin ulusal çıkarlarıyla da gelişmektedir.

Her zaman bölgeye kendi stratejik planları çerçevesinde, petrol ve doğal kaynaklarını sömürme ve ilerici güç potansiyelini ezme açısından yaklaşmuş olan ABD emperyalizmi, "İslam İran Devrimi"nden sonra bölgeye daha özel bir önem vermektedir. ABD emperyalizmi günümüzde, bölge devletlerini kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirmeyi temel bir amaç olarak görmektedir. Aynı zamanda uluslarötesi tekellerin kârlarını artırmak hedeflenmektedir. Bu çerçevede ABD emperyalizmi, bölgede politik, ekonomik ve özellikle askersel varlığını güçlendirmek, başlıca bağlaşığı İsrail ve gerici, emperyalizm

yanlısı rejimlerle işbirliğini derinleştirmek ve onları bölgede gerginliği artıracak bir bloklaşmaya çekmek, bölgeyi NATO'nun eylem alanına katmak, Sovyetler Birliği'ni ve öteki antiemperyalist güçleri bölge sorunlarının çözümünün dışında tutarak ABD yanlısı çözümleri kabul ettirmek istemektedir. Ege ve Kıbrıs sorunu da NATO çerçevesinde bir çözüme bağlanmak isteniyor.

ABD emperyalizmi, bu hedeflere ulaşmada başlıca araç olarak istikrarsızlaştırma politikasını kullanmaktadır. Bu bağlamda antiemperyalist güçleri birbirine düşürmekte, askeri müdahalelerle zayıflatmakta, devletler, milliyetler, etkin gruplar, din ve mezhep grupları arasında çelişki ve gerginlikleri kızıştırmaktadır. Filistin topraklarını işgal altındabulunduran İsrail'in saldırganlığı bölgede sürekli bir çatışma kaynağıdır. Öte yandan İran-Irak savaşı derin bir istikrarsızlık etkenidir. Birçok ülkeye parçalanmış olan Kürtlerin ulusal haklarından yoksun bırakılması da bölgenin giderek güncellik kazanan bir sorundur. Radikalleşen İslami hareketler her yönüyle hesaba katılması gerekli bir etken olmuştur.

Genel olarak olduğu gibi, özel olarak bölge çapında da ABD emperyalizminin egemenlik kazanma politikasında esnek yöntemlerin yanı sıra şiddetin ve askeri etkenin, içişlere müdahalelerin rolü devam etmektedir. Hiçbir ülkenin ulusal egemenliğinin güvence altında olamayacağı bir ortam yaratılmaktadır. Bu koşullarda bölge çapında halkların ve ülke barış, ulusal güvenlik ve demokratik gelişme için mücadelesi birbirine daha sıkıbağlanmaktadır.

Bölge halkları barış için, çatışma ocaklarının elbirliğiyle söndürülmesi, Filistin sorununun, tüm ulusal sorunların adil bir çözüme kavuşması, bölgemizin barış ve dostluk bölgesine dönüşmesi için çetin bir mücadele veriyorlar.

Emperyalizm ve Türkiye

Amerikan emperyalizmi ve NATO'nun ülkemizi saldırgan ve militarist stratejisine araç etme politikası, uluslarötesi tekel-lerin sömürü politikası, günümüzde Türkiye'nin ulusal çıkarları doğrultusundaki istemlerin gerçekleşmesini engellemektedir.

Türkiye, emperyalizme, özellikle de Amerikan emperyalizmine ekonomik, politik, askeri bakımlardan bağımlılık ilişkileri içinde bir ülkedir. Bu durumun sorumlusu, ulusal egemenlik ve bağımsız gelişme ülkelerine ihanet etme politikası ve bu politikayı uygulayan egemen güçlerdir.

Emperyalizme askersel ve politik bağımlılık ilişkileri, İkinci Dünya Savaşı sonrasında Türkiye'nin ABD ile bir dizi ikili anlaşma yapması ve NATO'ya üye olması ile başlatılmıştır. O günden bu yana ülkemiz, ABD emperyalizminin ve NATO'nun saldırgan planlarında, Sovyetler Birliği'ne, öteki sosyalist ülkelere karşı ve Yakın Doğu'daki antiemperyalist hareketleri bastırmak için sıçrama tahtası olarak önemli bir yer tutmaktadır. ABD emperyalizmi ve NATO'ya egemen güçler, Türkiye'nin savunma ve dış politikasının belirlenmesine karışmakta, ülkenin politik yaşamına müdahale etmekte, ulusal çıkarlar doğrultusundaki her çabanın karşısına dikilmektedirler. Türkiye'nin emperyalizme bağımlılık ilişkileri ve NATO üyeliği ülkeyi bu yöndeki baskıları açık tutuyor, ulusal egemenliğini sınırlandırıyor, ulusal çıkarların çiğnenmesine yol açıyor.

1970'li yılların sonlarında emperyalizmin en saldırgan, kesimlerinin politikalarının üstünlük kazanması ve buna paralel olarak, ülkemizde 1980 askersel darbesi sonrasında ABD emperyalizminden yana daha açık tutum alan gerici, militarist güçlerin politik iktidarı ele geçirmesi ile bağımlılık ilişkileri artmış ve çok daha tehlikeli bir nitelik kazanmıştır. Emperyalizmin en gerici kesimleri, ülkemizi bölge ve dünya barışının çıkarıyla çelişen saldırgan, dünya egemenliğine yönelik politikalarının aracı haline getirmek istiyorlar. Bu politika emperyalizmin en gerici kesimleriyle ülkemizin ulusal çıkarları arasındaki ilişkiyi de artırıyor. Yıllardır ülkemizi sömüren, ulusal kaynaklarımızı talan eden emperyalizm, uluslarötesi tekellerin yöntemleriyle ekonomimizi bir borç kışkacına almaktadır. IMF ve Dünya Ban-

kası'nın dayattığı politikalar sonucunda kalkınmaya ve halkın ihtiyaçlarının karşılanmasına ayrılabilen fonlar her yıl artan ölçüde emperyalizmin kasalarına aktarmaktadır. Ülke ekonomisi uluslararası tekellerin sömürü mekanizmasına daha sıkı bağlanmak, emperyalist askersel-sınai kompleksinin etkisine daha açık duruma getirilmek istenmektedir. NATO planları doğrultusunda ülkemizin silahlanma harcamalarının sürekli artırılması, ulusal kalkınmamızı engelleyen bir etkidir. Dünyada bilimsel-teknik devrimin sürdüğü koşullarda, gelişmiş sanayi ülkeleriyle Türkiye arasındaki teknolojik makas açılmakta, uluslararası işbölümüne katılımdaki eşitsizlik artmaktadır.

12 Eylül döneminde Amerikan emperyalizmi ülkemizdeki konumunu güçlendirmiştir. Topraklarımızda yeni Amerikan üsleri kurulmuş, üslerin komşu ülkelere karşı tehdit ve saldırı aracı olarak kullanılması için yeni düzenlemeler yapılmış, "Savunma İşbirliği Anlaşması" imzalanmış ve "Türk-Amerikan Ortak Savunma Grubu" oluşturulmuştur.

ABD emperyalizmi Türkiye'yi topraklarında yeni nükleer silahlar bulundurmaya zorlamakta, uzayın silahlandırılması projesi çerçevesinde ülkemizin stratejik yerinden yararlanmak istemektedir.

Türkiye topraklarındaki Amerikan üsleri, askerleri ve silahları nedeniyle her an kendi iradesi dışında bir savaşa sürüklenme tehlikesiyle karşı karşıya kalabilir. Topraklarımızdaki Amerikan nükleer silahları, nükleer bir savaşta ülkemizi ilk hedeflerden birisi haline getirmekte, halkımızın varlığını tehdit etmektedir.

Türkiye ABD'nin çıkarları doğrultusunda bölgede gerginlik yaratmaya daha açık bir konuma getirilmiştir. Egemen güçler dış politikada genel olarak NATO'nun çizdiği çerçevenin dışına çıkmamaktadır. Türkiye'nin komşularıyla, sosyalist ülkelerle ilişkilerinin sınırlandırılması, buna karşılık bölgedeki gerici ve emperyalizm yanlısı rejimlerle askeri ilişkilerini sıkılaştırması yönündeki girişimler, ABD emperyalizminin bölgeye yönelik planlarıyla uyum içindedir.

İçişlerimize müdahale etmek amacıyla ABD emperyalizmi, ordu-

da, devlet aygıtında, toplum yaşamının tüm alanlarında kendine bağlı kadrolar oluşturmaktadır.Ülkemizde demokrasi ve barış düşmanı her hareketin, tertibin ve askersel darbenin ardında Amerikan emperyalizminin etkisinin olduğu defalarca kanıtlanmış bir gerçektir.

Türkiye zor koşullarda bir Ulusal Kurtuluş Savaşı vermiş ve ulusal bağımsızlığını kazanmış bir ülkedir. Günümüz koşullarında da ulusal bağımsızlığını, ulusal egemenliğini güçlendirme, bağlantısız ülkeler hareketinin politikasıyla yakınlaşma ve bütünleşme ve eşit haklı uluslararası ilişkiler kurma mücadelesini başarıyla verebilir.

Ulusal Kurtuluş Savaşımızdan beri, ulusal bağımsızlığın kararlı savunucusu olan işçi sınıfımız, tüm yurtsever güçlerle birlikte bundan böyle de bu mücadelelerin içinde etkin bir yer alacaktır.

x x x

Emperyalizmin ekonomik, politik, ideolojik, ahlaksal bunalımları ve getirdiği yıkıcı sonuçlar kapitalist sistemin tarihsel olarak ömrünü tüketmişliğini açıkça ortaya koyuyor. Bununla birlikte, tarihin toplumsal ilerleme yönündeki gelişmesini içine sindiremeyen emperyalizmin toplumsal ve demokratik ilerlemeyi yavaşlatmak ve yer yer geriletme, insanların düşüncesini kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirmek, bilimsel-^{nik} teknolojik devrimi sömürüyü artırmak amacıyla kullanmak, egemenlik sistemini yeni gelişmelere uydurabilmek için hâlâ önemli olanakları vardır. Ama gelişmenin temel eğilimini, barış ve toplumsal ilerleme güçlerinin başarıları, çağımızın kapitalizminden sosyalizmi geçiş çağı olma karakteri belirliyor.

TÜRKİYENİN DÜZENİ VE DURUMU

Türkiye bugün kapitalizmin orta düzeyde gelişmiş olduğu bir ülkedir.

Türkiye kapitalizminin bir dizi özgüllüğü vardır. Bunların başında bağımlılık geliyor. Ekonomi kendi temelleri üzerinde birikim ve genişletilmiş yeniden üretim sorununu çözebilmiş değildir.

Türkiye kapitalizmi gelişmiş ülkelere göre geri bir kapitalizmdir. Bu görece gerilik ortadan kalkmadığı **gibi** daha da artmaktadır. Kapitalizm öncesine özgü ilişkilerin kalıntıları azalarak da olsa varlıklarını sürdürmekte, küçük meta üretimi ekonomide yaygınlığını korumaktadır. Büyük kapitalist üretim de genişlemektedir. Devlet sektörü ekonomide önemli bir yer tutmakta, kooperatif sektörü büyümektedir. Devlet tekelci kapitalizm ilişkileri gelişirken, kapitalizmin daha az gelişmiş basamaklarına özgü ilişkiler de karmaşık biçimde gelişmesini sürdürmektedir. Türdeş bir yapıya sahip olmayan ekonominin birçok kilit noktasını ellerinde tutan uluslarötesi tekeller ve yerli tekeller, kapitalizmin işleyiş mekanizmasının sonucu bütün farklı yapıları kendilerine bağlamakta, ^{dir. Bunlar}devletin olanaklarından alabildiğine yararlanarak görece küçük sermayelerle olağanüstü kârlar elde etmektedir.

1980'li yıllarda uluslarötesi tekellerle ortaklık ve işbirliği içinde olan yerli tekeller, 12 Eylül darbesinin ve antidemokratik ortamın sağladığı olanaklarla daha da sivrilmiş, ekonominin ve devletin yönetimindeki ağırlıklarını olağanüstü artırmışlardır. Uluslarötesi tekeller ve onların ortağı yerli tekeller ile mali spekülasyon ve silah komisyonculuğu yapan sermaye çevreleri arasında sıkı bir çıkar birliği oluşmuştur. Uluslarötesi tekeller^{le} ortaklık ve işbirliği içinde olan yerli tekellerin sahip ve yöneticileri, emperyalist askersel-sınai kompleksin temsilcileri, ordunun ve öteki devlet aygıtlarının üst yöneticileri yakınlaşmakta, içiçe geçen çıkar ilişkileri çerçevesinde birbirlerine bağlanmaktadır.

Belirli ailelerin kontrolunda olan tekeller sanayi, ticaret ve hizmet sektöründe çok sayıda işletmeyi mülkiyetlerinde ve denetimlerinde tutmaktadır. Tüm özel bankalar ve sigorta şirketleri bunların eline geçmiştir. Uluslarötesi tekellerle ortaklık ve işbirliği içindeki bu tekeller finans ve dış ticaret alanında yoğunlaşıyor, emperyalist ülkelerdeki askersel-sınai kompleksine bağımlı bir silah sanayi kurma girişimlerinde bulunuyor, tarımdaki etkinliklerini artırıyor ve ülke dışında da faaliyete yöneliyorlar. Bunlar ülke ekonomisinin emperyalizme daha organik olarak bağlanmasının aracı rolünü oynamaktadır.

Yerli tekeller esas olarak devlete muhtaç durumdadır. Onların uluslarötesi tekellerle aralarındaki ortaklık ve işbirliğinden asıl kârlı çıkan uluslarötesi tekellerdir. Ne ki, bu ortaklık ilişkisi ve devlet üzerindeki etkileri sayesinde yerli tekeller, egemen burjuvazinin öteki kesimlerinin kârlarının bir kısmına el koyma ve onları kendilerine bağlama olanağına sahip oluyorlar. Bu durum egemen güçler arasında, onlarla ya da onların bir bölümü ile uluslarötesi tekellerin politikaları arasında çelişki ve sür-tüşmelere de neden olmaktadır. Egemen burjuvazinin iç çelişkilerinin devlet olanaklarından yararlanma yarışı önemli bir rol oynamakta, bu olanaklardan yararlanmayan, uluslarötesi tekellerle işbirliğine giremeyen sanayici ve işadamlarının durumları sarsılmaktadır.

İKTİDARIN SOSYAL YAPISI

Türkiye'de ekonomik ve politik iktidarda asıl ^{sözü}geçen, büyük ve tekelci burjuvazi ile büyük toprak sahipleridir. Burjuvazinin bu kesimi egemen burjuvaziyi oluşturuyor.

1980 askersel darbesiyle birlikte devletin, rejimin ve uygulanan politikaların üzerinde, uluslarötesi tekellerin yerli ortaklarının etkisi olağanüstü güçlenmiş, ekonominin ve devlet iktidarının kilit noktalarında ağırlığını artıran ve devlet politikasını oluşturup yürüten bir oligarşi egemen burjuvazi içinden sivrilerek öne çıkmıştır.

Bağımlı tekelci-militarist bir karaktere sahip olan bu oligarşi egemen burjuvazinin en üst kesimlerinden oluşan bir gruplaşmadır. Uluslarötesi tekellerle ortaklık ve işbirliği içindeki yerli tekelleri kontrol eden bir avuç multi-milyarder aile, ordunun ve öteki devlet aygıtlarının üst yöneticileri, yeni tutucu, teknokrat politik ve ideolojik işlevli üst kadrolar bu gruplaşmayı oluşturmaktadır.

Bu Amerikancı, gerici, militarist güçler egemen burjuvazinin çıkarlarını, ABD ve öteki önte gelen NATO ülkelerinin askersel-sınai kompleksinin, IMF ve uluslararası tekellerin plan ve çıkarlarıyla uyumlaştırarak temsil ediyorlar. Egemen burjuvazinin politikasının belirleyen ve iktidarın yürütücü gücü olan oligarşi, hem baskı ve terör uygulayabilen, hem de politik sistemiyle halkın güçlerini bölüp dağıtabilen tehlikeli bir güçtür.

Halkın Sosyal Yapısı

İşçi sınıfı: Ülkemizde ekonomik bakımdan aktif nüfusun dörtte birini aşacak düzeyde sayısal güce ulaşmıştır. Başlıca büyük kentlerin çevresinde önemli bir yoğunlaşma, belirli işyerlerinde önemli bir toplulaşma göstermektedir. Modern sanayi proletaryasının ağırlığı artmaktadır.

Ekonomideki yapısal ve bölgesel özellikler işçi sınıfının çevresinde ve yapısında farklılaşmaya yol açmaktadır. Bu farklılaşma sınıf birliğini kurmanın gerekliliğini daha da öne çıkarmaktadır.

1980 sonrasında işçi sınıfının sendikal ve politik örgütlerinin uğradığı ağır saldırının yanı sıra egemen burjuvazi, işçi sınıfının örgütlenmesini uzun erimli zorlaştıran ve sömürüyü yoğunlaştıran önlemlere başvurmuştur. İşçi sınıfının sendikal hareketi çok güç koşullarda mücadelesini sürdürmekte, toplumsal ve politik yaşamda etkisini artırmaya çalışmakta, yeni koşullara uygun bir çalışma tarzı aramaktadır.

Nesnel ve öznel tüm zorluklara karşın işçi sınıfımız sayısal gücünün üzerinde bir rol oynayabilir. İşçi sınıfı toplumun en devrimci gücüdür. Toplumun sosyalist yenilenmesi sürecine öncülük edebilecek tek sınıf işçi sınıfıdır. İşçi sınıfı kendi sınıfsal çıkarları ile birlikte toplumsal gelişmenin genel çıkarlarını kararlilikla savunarak, sendikal ve politik birliğini sağlayabilir, güçlendirebilir, barış ve demokrasi isteyen güçlerin işbirliği için etkin bir rol oynayabilir. Türkiye işçi sınıfı böylece toplumsal gelişmenin öncü gücü konumuna yükselebilir. TBKP'nin görevi işçi sınıfına bu doğrultuda yol göstermektir.

Ülkemizde kent yoksullarının sayısı hızla artmaktadır. Egemen güçlerin politikası sonucunda kendilerini toplumun "kıyı"sına itilmiş bulan kent yoksulları, burjuva ideolojisinin her türünün etkisine son derece açıktır. İşçi sınıfı ve kent yoksullarının, egemen güçlerin onları karşı karşıya getirme çabaları karşısında,

iş ve güvenli bir gelecek için ortak mücadelesi, kent yoksullarının toplumsal ve politik yaşamda giderek daha olumlu bir rol oynamasına, onların demokrasi mücadelesine kazanılmasına yardımcı olacaktır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

Günümüzde köylülük içinde her kesimin durumu iyice zorlaşmıştır. Kürt köylüsü, çifte baskı altında ezilmektedir. Egemen güçlerin ekonomik politikası köylülüğün tümünün çıkarıyla gelişmektedir. Egemen güçler, aynı zamanda, köylülüğün özgürce kooperatifleşmesini; kooperatiflerin, birliklerin ve ziraat odalarının yönetiminde söz sahibi olmasını engellemeye çalışmaktadır. Köylülüğün genel demokratik mücadelede rolünün artması, işçi sınıfı ve öteki ilerici güçlerle birleşmesi olanaklı ve gereklidir.

Ülkemizde yığınsal bir sosyal katman oluşturan aydınlar, toplumsal, politik ve kültürel yaşamda önemli bir ağırlığa sahiptir. Aydınlar arasında barıştan yana demokratik eğilimler geleneksel olarak güçlüdür. Oligarşinin, fikir emeğinin her alanını denetim altına almaya çalışması, aydınlar arasında kutuplaşmayı hızlandırmaktadır. Bilim ve teknikteki gelişmelerin de, etkisiyle yaratıcı çalışmanın büyüyen önemi, aydınların rolünü çok yönlü artırmaktadır. Meslek örgütleri eski önemini korurken, yeni örgüt ve hareketler ortaya çıkmakta.

Esnaf ve zanaatkarlar toplumunda çok geniş bir yer tutmaktadır. Büyük ve tekelci sermaye onların faaliyetini kendi çıkarlarına bağımlı kılmaya çalışmaktadır. Yeni-tutucu ekonomi politikası, esnaf ve zanaatkarların durumunu olumsuz etkilemektedir. Öte yandan hizmet sektörünün genişlemesi, bu sosyal katmanın daha da çeşitlenmesini getirmektedir. Esnaf ve zanaatkarların geleneksel örgütleri, yönetimler sağ partilere bağımlı olageldikleri için, aktif bir rol oynayamamaktadır. Küçük ve orta işletme sahipleri arasında da, yeni-tutucu politikalar sonucu durumu kötüleşenlerin sayısı büyük ölçüde artmaktadır.

Kürt ulusal sorunu

Çağlar boyu aynı topraklar üzerinde yaşayan ve bugün sayısı nüfusun % 20-25'ini bulan Kürt ulusu tarihsel olarak oluşmuş farklı bir ulusal kültüre sahiptir. Kürt halkının ana dili Kürtçedir. Gelişen bir Kürt ulusal bilinci söz konusudur. Kürt ulusu yüzyıllardır aynı devlet sınırları içinde yaşamasına ve aralarında sayısız bağlar, birçok ortak özellikler oluşmasına rağmen Türk ulusundan tamamen farklı bir ulustur. Kürt halkı yüzyıllı aşkın bir süredir kendi topraklarında özgürce yaşamak için mücadele ediyor. Kürt ulusunun ulusal haklarına ve özgürlüğüne kavuşma mücadelesi haklı ve meşru bir mücadeledir.

Ulusal Kurtuluş Savaşı'na önemli katkısı olduğu halde, Kürt ulusunun varlığı ve meşru hakları Cumhuriyet'in kuruluşundan bu yana inkar edilmiştir. Baştan beri, Kürtlerin varlığını ve ulusal haklarını tanımaya yanaşmayan, Kürt halkını zorla asimilasyon ve göç yöntemleriyle tarih sahnesinden silmeye çalışan Kürt ulusal mücadelesini baskı ve terörle bastırmak isteyen egemen güçlerin günümüzdeki ırkçı, şovenist, militarist politikası ulusal sorunu keskinleştiriyor ve sorunun adil, demokratik, barışçı çözümünü güçleştiriyor. Irkçı, şovenist, militarist politika Kürt halkına kan kusturmakta, Türkiye'nin demokratikleşmesinin önünde büyük bir engel oluşturmaktadır. Bu politika aynı zamanda Amerikan emperyalizminin Ortadoğu'da gerginlikleri artırma, halkları birbirine düşman etme, Türkiye'yi bölgede maceralara sürükleme planlarına da hizmet etmektedir.

İstikrarsızlığın kısır döngüsü

Ülkemizde burjuva demokratik bir rejim, kısa dönemler dışında varolmamıştır. Burjuva demokrasisinin işlerlik kazanmayı-

şının, burjuva demokratik devrimlerin cılız kalmasının etkenleri Türkiye'de kapitalizmin, burjuva toplum ilişkilerinin gecikerek ve geleneksel sosyal yapı tümüyle çözülmeden gelişmesinin yanı sıra, ulusal ve dinsel baskının, ataerkil aile baskısının, toplumda otoriter yapı ve geleneklerin, tabuların, emperyalizmin militarist ideolojisiyle beslenen geleneksel güçlü devlet anlayışının varlığıdır. Artan ekonomik istikrarsızlığa emperyalizmin çizdiği çerçeveye içindeki politikalarla çözüm aranması, ABD'nin karışmacılığının ve burjuvazinin iç ayrışmalarının artması koşullarında 60'lı yıllardan sonra şu özellikler belirginleşmiştir: Egemen burjuvazinin öne çıkan hiçbir grubu emperyalist destekle bile tek başına sınıf egemenliğini yürütemektedir. Bu durum, bu grubun egemen güçlerin öteki kesimleriyle iktidar blokları oluşturmaya neden olmaktadır. Varolan parlamenter sistem ise, bu gruplaşmalar çerçevesinde, burjuvazinin tüm kesimlerinin çıkarlarını uyumlaştırmasına, halkın demokratik katılımını sağlamaya yetenekli olmamaktadır.

Bu durum zorbalık yönteminin daha sık ve yaygın kullanılmasına, burjuvazinin sınıf egemenliğini yürütme biçimi ve sürecinde bunalım ve kopuşlara yol açmaktadır. Yakın tarihimizin deneyimi göstermiştir ki geniş demokrasi güçlerinin katılımını dışlayan sınırlı bir parlamentarizm çerçevesinde, egemen burjuvazinin şu veya bu grubunun ağırlığında kurulan iktidar blokları da politik istikrar sağlayamıyor.

60'lı yıllardan sonra, tepesi egemen güçlerin parçası haline gelen Pentagon ve NATO merkezleriyle daha sıkı bağlanan silahlı kuvvetlerin içe dönük zor kullanma işlevi artmıştır. Bunalım durumunda ordu yönetimi eski gruplaşmadan bağımsız olarak harekete geçmekte, genel olarak burjuvazinin egemenlik sistemini korumak göreviyle politik yaşama müdahale etmekte, katılım isteyen demokrasi güçlerini baskı altına almaktadır. Ordu yönetimi egemen burjuvazinin bu kez öne çıkan grubunun hegemonyasında kurulan yeni iktidar blokuna destek olmakta, bu temelde dar bir parlamentarizm çerçevesinde yeniden "toplumsal uyuma" sağlanmasının koşullarını hazırlamaktadır. Silahlı kuvvetlerin bu müdahalelerde parlamenter sistemi ve burjuva demokratik kurumları da karşısına alması, yeni bir düzeyde istikrar-sızlık tohumlarını içinde taşımaktadır.

Aynı zamanda her müdahale silahlı kuvvetlerin üst yönetiminde belirleyici olan grubun, burjuvazinin belli kesimleriyle bağlarını güçlendirmekte, diğer kesimleriyle ve daha sınırlı bir ölçüde ordunun gövdesiyle arasında çelişkilere yol açmaktadır.

Baskı aygıtı ve oligarşinin ideolojisi

70'li yılların sonunda terörizmin emperyalizmin en gerici güçleri ve uzantılarının güdümünde planlı bir biçimde tirmandırılmasıyla ülkede yapay bir "güçlü iktidar" arayışı psikolojisi egemen kılınmış, 1980 askeri darbesi esas olarak bu "gerekçeye" dayandırılmıştır. Darbe sonrasında egemen güçler bir dizi faşist uygulamayı başlatmışlardır. *Yüzbinlerce* kişiye yaygın işkence uygulanması ve Kürt halkına karşı askeri terörün sürekli kılınması rejimin en tipik özellikleri olmuştur.

Bu dönemde

aşırı gerici bir anayasayla toplumun politik örgütlenmesinde önemli değişiklikler yapılmıştır. Devlet yeniden yapılandırılmış, bürokratik merkezîyetçilik artmış, ordunun militarist tepesi devletin politik yönetim aygıtı içine daha dolaysız girmiştir.

Kitlelerin psikolojisini etkileyen kadercilik, kendine güvensizlik, geleneksel değer ve otoritelere bağlılık, şiddeti yüceltme gibi eğilimlerden egemen güçler artık daha planlı bir şekilde yararlanma yoluna gitmektedir.

Oligarşi ideolojik etkinliğini terör ortamına geri dönme santajı temelinde yürütmektedir. Egemen güçlerin ideolojik yelpazesinin bir yüzünde antikomünizm temelinde militarizm, dinsel gericilik, ırkçılık ve şövenizm çizgileri yer almaktadır. Bu ögeler, "Türk-İslam sentezi" gibi etiketler altında kamufle edilmek istenmektedir. Ordu içinde ABD'de geliştirilen, emekçi halkı ve demokrasi güçlerini "iç düşman" sayan "ulusal güvenlik doktrini" güçlü bir etkiye sahiptir.

Yelpazenin diğer yüzünde yeni tutuculuk temelinde kozmo politizm, populizm, pragmatizm, yeni-liberalizm biraraya getirilmektedir. Toplumda ulusal kültürel değerler baltalanmak, Amerikan yaşam tarzı ^{Egemen kılınmak} istenmektedir. Emekçilerin yoksullaşma sürecinin derinleşmesi ile birlikte geleneksel ahlâk ve değer yargılarında sarsıntılar, ^{aile yapılarında çatlaklar} fuhuşun yaygınlaşması, genel bir yozlaşma eğilimi toplumu yavaş yavaş saran, içten içe çürüten bir bunalımın varlığını ortaya koymaktadır. Rejimin, bireyleri politika dışında tutma, özel yaşama hapsetme, artan sömürüyü ve baskıları tepkisiz kabul ettirme yönündeki etkinliği bu ortamda başarı kazanmaktadır.

Rejim ve yeni-tutucu politika

1982 Anayasası'yla ANAP'ın ağırlığında yeni bir partiler sistemi kurulmuş, halkın politiksisteme ancak kısıtlı bir katılımına izin verilmiştir. Farklı sağ eğilimleri yeni tutucu bir platformda birleştiren ANAP, çoğunlukla Amerikanca ve teknokrat politikacıların yönetimindedir. Egemen güçlerin yeni-tutucu politikasıyla, kendine bir kitle tabanı oluşturabilmesi kısıtlı bir parlamenter sistemle manevra yeteneklerinin artması, baskı gücünün yanısıra politik hegemonya kurarak yönetme olanaklarını genişletmeye yol açmıştır. Böylece faşist çizgilerin azaldığı, otoriter bir rejimin belirginleştiği bir süreçten geçilmiştir.

Oligarşinin yürüttüğü yeni-tutucu politika, 80'li yıllara kadar olduğundan daha fazla, Amerikan emperyalizminin çıkarlarını dikkate alan bir politikadır. Bu politika, ABD yönetiminin çatışma çizgisine ayak uydurma politikasıdır. Bu politika, ülke ekonomisini uluslarötesi tekellerin sömürü mekanizmasına daha sıkı bağlama, emeğin sömürüsünü aşırı biçimde artırma politikasıdır. Bu politika, demokrasiyi zorbalık ve dem²agojiyle /^{chlemes} Kürt halkına karşı terör uygulama, yurttaşların politik yaşama katılımını sınırlama politikasıdır. Bu politika ulusal kültürü yoksullaştırma politikasıdır.

* * *

Ülkemizin gittikçe ağırlaşan sorunları emperyalizme bağımlılık ilişkileri içindeki kapitalizmden kaynaklanıyor. Halkın sorunları kapitalizm koşullarında tam ve temelli olarak çözülemez. Bunun için sosyalizme geçilmesi zorunludur.

bu sorunları

Buna karşılık, *bu halkın, barış ve demokrasi güçlerinin mücadelesine bağlıdır* daha bugünden adım adım çözüm yoluna koyulmak olanaklıdır. Türkiye'nin düzeni ve durumunun incelenmesi gösteriyor ki halkın sorunlarının çözümü doğrultusunda atılmak istenen her adım karşısında engel olarak otoriter rejim ve oligarşinin yeni-tutucu politikasını bulmaktadır.

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ'NİN BUGÜNKÜ AŞAMADAKİ AMACI: BARİŞ VE DEMOKRATİK YENİLENME

Barışçı, egemen, onurlu, demokratik, kalkınmaya yönelik bir Türkiye için halkımızın yaşamsal sorunlarının çözülmeye başlanması için, ülkemizin ve halkımızın bugünkü durumdan çıkış yolunu gösterecek demokratik bir alternatif politikaya, bugünkü rejimin yerini alacak demokratik rejime ihtiyacı vardır.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, Barış ve Demokratik Yenilenme Programı ile böyle bir politikanın, böyle bir rejimin *anahtarını* ortaya koyuyor, gerçekçi hedefler gösteriyor. *anahatlarını*

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, emekçilerin derin sosyal sorunlarına, hemen bugünden, henüz kapitalizm çerçevesinde olanaklı ilk ekonomik, iç ve dış politik çözümleri getirme programıdır.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, yeni bir ekonomik politikayla kalkınma yoluna girmek programıdır. Kalkınma, toplumun ezici çoğunluğunu temsil eden güçlerin onayladığı, ama gerçekleştirilmesinin de büyük acısını emekçilerin çektiği bir hedeftir. Ancak ekonominin ulusal temellerini güçlendirmek, sanayileşmek, modernleşmek ve üretimi artırmak yoluyla emekçilere ulusal gelirden daha büyük bir pay sağlamak ve halkın ekonomik, sosyal, kültürel ihtiyaçlarını karşılama düzeyini adım adım yükseltmek olanaklıdır. Halkın refahının ekonomik koşulu hızla kalkınmaktır. Yeni ekonomik politikayı yeni bir sosyal politika ile bütünleştirmeden, emekçilerin alım gücünün sürekli düşmesine karşı önlemler alınmadan kalkınma yoluna girilmiş olamaz.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı halkın özgür iradesiyle demokratik bir şekilde oluşacak parlamentonun politik sistemde en üst organ olduğu, halkın demokratik yığın örgütlerinin aktif katılımına dayanan demokratik bir rejim kurma programıdır. Bu program Kürt ulusal sorununa demokratik, adil ve barışçı bir çözüm getirme programıdır. Demokrasinin kazanılması, emekçilerin sosyal sorunlarının çözümünün, ekonomik gelişmenin iç politik önkoşuludur.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, ulusal egemenliği güçlendirme, tüm devletlerle eşit haklı, dostluk ve işbirliği ilişkileri kurma programıdır. Bu, emekçilerin sosyal sorunlarının çözümünün, ekonomik gelişmenin dış politik koşullarını yaratma programıdır.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, dünya barışının korunmasına, genel insanlık sorunlarının çözülmesine katkı programıdır. Bu amaç, dolaysız biçimde herkesin, bütün yurttaşların çıkarlarıyla bağlıdır. Nükleer silahlanma yarışının durdurulması ve silahsızlanma için gösterilecek her çaba ve kazanım, dünyada yeni bir ekonomik düzen, ülkemizde kalkınma ve halkın refahını yükseltme için daha geniş kaynaklara sahip olmak demektir. Dünya barışının korunması, emekçilerin sosyal sorunlarının çözümünün, ekonomik gelişmenin mutlak önkoşuludur.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, ulusal kültürü koruma, demokratizm, yurtseverlik ve hümanizm temellerinde geliştirme programıdır. TBKB, içinde bulunduğumuz aşamada bu programı yaşama geçirmek için mücadele edecek, onun hedefleri için her mücadeleye ve girişime destekleyecektir.

Demokratik bir rejim için

Parlamento politik sistemin en üst organı olmalıdır. Bu, ancak halkın iradesini özgürce ortaya koyabilmesi ile olanaklıdır. Bunun için herşeyden önce Komünist Partisi ve Kürt ulusal hareketini oluşturan partiler, tüm yasaklı politik örgütlenmeler yasallaşmalı, 141, 142, 163. ve tüm antidemokratik maddeler kaldırılmalı, gerçekten çok partili bir rejim kurulmalıdır. Hiçbir devlet organı ve kurum parlamento üzerinde olmamalı, onun denetimi dışında kalmamalı, ordu yönetiminin politik sistem üzerindeki vezayetine son verilmelidir. Bunun için herşeyden önce Cumhurbaşkanına temsil niteliğini aşan yetkiler tanınmamalı, Milli Güvenlik Kurulu kaldırılmalı, Silahlı Kuvvetlerde demokratik bir reform yapılmalıdır.

Toplumsal yaşamın bütün alanlarında ve ülkenin bütün bölgelerinde demokratikleşme için insan hakları, kişisel ve kolektif temel özgürlükler eksiksiz yürürlükte olmalıdır.

Halk yığınları özgürce sesini duyurabilmeli, politik sisteme katılabilmelidir. Bunun için, özgür ve özerk kuruluşlar olması sağlanan ^{sevkiyetler,} öteki yığın örgütleri ve demokratik hareketler, üye ve yandaşlarının ve ülkenin çıkarları doğrultusunda devletin her alandaki ve her düzeydeki politikalarına etkide bulunabilmelidir.

1982 Anayasası yerine bütün halkın, demokratik güçlerin katılımıyla yeni bir anayasa yapılmalıdır. Yeni anayasa, hiçbir ayırım yapılmaksızın bütün yurttaşların temel hak ve özgürlüklerini çoğulcu bir rejimi, demokratik, laik, sosyal, hukuk devletini güvence altına almalıdır.

1980 askeri darbesinin ve sonraki antidemokratik uygulamaların bütün sonuçları ortadan kaldırılmalıdır

Ulusal ekonominin korunabilmesi, kalkınma ve modernleşme
yoluna koyulabilmek için

Ulusal çıkarlara yönelik kalkınma ve modernleşme yoluna koyulabilmek, dışa bağımlı gelişme anlayışının terkedilmesi, uluslararası tekellerin, yerli tekellerin, mali spekülâtorlerin bu amaçlara ulaşılmasını güçleştirici asalak faaliyetlerine izin verilmemesi, kamu sektörünün korunması ve planlama ile olanaklıdır.

Dış ekonomik ilişkiler özellikle İMF, Dünya Bankası ve OECD ile olan ilişkiler ulusal çıkarlar temelinde yeniden düzenlenmelidir. Bunun için öncelikle dış borç sorunu ödemeler yeni bir plana ve ihracat gelirinin düşük bir yüzdesine bağlanarak hafifletilmeli, döviz kaynaklarının birikmesine ve ekonomik kullanımına yardımcı olacak bir politika uygulanmalı, yabancı sermayenin faaliyeti ekonomik gelişme ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlenmelidir.

Ekonominin tüm üretim potansiyellerinin harekete geçirilmesi, bilimsel teknik devrimden ve uluslararası işbölümünden daha iyi yararlanılması amacıyla devletin ekonomiyi düzenleme mekanizmaları, kamu yatırımları ve ekonomik işletmeleri yeniden örgütlenmelidir. Çalışanların sendikaları aracılığıyla yönetime katılması sağlanmalıdır.

Demokratik ve bölgesel özellikleri dikkate alan bir toprak ve tarım reformu yapılmalı, kooperatifleşmenin demokratik temellerde gelişmesi desteklenmelidir.

Ekonomik gelişme ve sosyal politikalar için kaynak yaratılmalıdır. Bunun için öncelikle silahlanma harcamaları azaltılmalı, vergi adaletini sağlayacak ve devletin vergi gelirlerini artıracak bir vergi reformu gerçekleştirilmeli, dış ticaret ve bankacılıkta kamunun rolü artırılmalı, ucuz devlet ilkesi uygulanmalıdır.

Fiyatlar, faizler ve krediler kontrol altına alınmalıdır.

İşçilerin ve öteki emekçilerin yaşam koşullarının
iyileştirilmesi için

^{gün azaltılması için}
İşsizlik hafifletilmeli, bunun için öncelikle özel istihdam programları uygulanmalı, işten çıkarmalar durdurulmalı, çalışma haftası ^{iş güvenliği sağlanmalıdır.} kademeli olarak indirilmelidir,

Halkın çalışma ve yaşam koşulları iyileştirilmelidir. Bunun için asgari ücret artırılmalı ve vergi dışı bırakılmalı eşit işe eşit ücret verilmeli, ücret ve maaşlar, köylü gelirleri enflasyona karşı korunmalıdır. En önemli gıda maddelerinin fiyatları düşük tutulmalıdır. Gecekondu yıkımı durdurulmalı, küçük üreticiler desteklenmelidir.

Bütün yurttaşlar sosyal güvenlik kapsamına alınmalı, sağlık, eğitim, konut ve ulaşım hizmetleri yaygınlaştırılmalı ve ucuzlatılmalıdır. İşçi sağlığı-iş güvenliği için ^{etkili} önlemler alınmalıdır.

Demokratik bir kültür ve eğitim politikası için

Kültür alanında yaratılan tahribatın önlenmesi ve ulusal kültürümüzün demokratizm, hümanizm, yurtseverlik ve akılcılık yönünde zenginleştirilmesi gereklidir. Bunun için öncelikle, ^{Demokratik bir kültür politikası uygulanmalı,} devletin kültür politikası değişmeli, tüm kültür ve sanat kuruluşları ^{faaliyetleri desteklenmeli} geliştirilmeli, halkın kültür ve ^{buricara} sanat faaliyetlerine ^{yararlı yetenekleri geliştirilmelidir.} artan katılımı sağlanmalıdır,

Kültürel yenilenme, Türk ulusunun ve Kürt ulusunun kültürel değerleri, Anadolu uygarlıklarının mirası, İslam kültürünün insan-cıl öğeleri, halkımızın çağdaşlaşma mücadelesinde yarattığı tüm değerlerin evrensel çağdaş kültür ile karşılıklı etkileşimi ile gerçekleşecektir.

İnsana düşünceye ve yaratıcılığa değer veren, barıştan yana ^{ve bilimsel-teknik devrim gerektirir uygun} demokratik, ve laik bir eğitim sistemi oluşmalı, eğitimde fırsat eşitliği sağlanmalı, özerk, demokratik üniversite gerçekleşmelidir. Savaşçılık, şovenizm ve faşizm propagandasına izin verilmemelidir.

Köyün demokratik gelişmesi için

Köylünün yıkımdan kurtulması için, herşeyden önce, topraksız ve az topraklı köylünün toprağa kavuşması, küçük üreticinin çok yönlü desteklenmesi, bütün köylerin altyapı tesislerine, sağlık hizmetlerine kavuşması gereklidir.

Köyde demokrasi için köylü jandarma baskısından kurtulmalı, demokratik yönetim mekanizmaları oluşmalı, kooperatiflerin önündeki antidemokratik engeller kaldırılmalı, partilerin ve derneklerin köyde örgütlenmesi serbest bırakılmalıdır.

Kürt ulusal sorununun adil, demokratik ve barışçı çözümü için

Kürt ulusal sorunu, Kürt halkının varlığının ve ulusal haklarının tanınmamasından kaynaklanan politik bir sorundur. Bu sorun çözümsüz kaldığı sürece toplumsal yaşamın her alanını olumsuz yönde etkilemektedir. Barış ve Demokrasi mücadelesinin en temel sorunlarından biri olarak ülkenin gündeminde duran Kürt ulusal sorunu baskı ve zorbalıkla, askeri yöntemlerle çözülemez. Bu sorun ancak, politik bir çözüme kavuşturulabilir.

Kürt sorunu, adil, demokratik ve barışçı bir çözüme kavuşturulmalıdır. Bu çözüm Kürt halkının özgür iradesini temel almalı, Türk ve Kürt uluslarının ortak çıkarlarına dayanmalı, Türkiye'nin demokratikleşmesine ve Ortadoğu'da barışa hizmet etmelidir. Böyle bir çözüme ancak Amerikan emperyalizmine ve şovenizme karşı olan Türk ve Kürt ulusal güçlerin ortak bir anlayışa varması ve güçlerini birleştirmesiyle ulaşabilir.

TBKP, Kürt sorununun demokratik çözümünün ancak, uluslararası hukuk ve pratiğin gösterdiği gibi, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkının, ayrılma hakkının tanınmasıyla gerçekleşebileceği görüşündedir. Kürt ulusunun özgürlüğü için bu hakkın onaylanması zorunludur.

Kürt halkının birlikte yaşamayı seçmesi durumunda iki ulusun ortak devletinin yapısı eşit ulusal haklılık temelinde birlikte belirlenir.

TBKP, Türk ve Kürt ulusal güçlerin üzerinde anlaşmaya varacakları adil, demokratik ve barışçı çözüm önerilerini destekleyecektir.

Herşeyden önce Türkiye Kürdistanı'nın olağanüstü yöntemlerle yönetilmesine son verilmeli, bölgedeki özel askeri birlikler geri çekilmeli, Kürt halkının varlığı tanınmalı, Kürt dil ve kültürü üzerindeki yasakve baskılar kaldırılmalıdır.

Yurtdışındaki göçmenlerin hakları için

Emekçi halkımızın bir parçası olan yurtdışındaki göçmenler bulundukları ülkelerde ikinci sınıf insan muamelesi görmektedir. Yurtdışındaki göçmenler bulundukları ülkelerde eşit demokratik haklarasahip olma mücadelesi verirken, aynı zamanda insanların bir daha göçe zorlanmayacağı bir Türkiye için mücadeleye katılıyor, demokrasi mücadelesinin güçlenmesine katkıda bulunuyorlar.

TBKP, göçmen sorunlarının çözümü için hem Türkiye hükümetlerinin, hem bulundukları ülke hükümetlerinin, hem de ilgili uluslararası kuruluşların çok yönlü çaba göstermesi için çalışacaktır. Her ülkede demokratik göçmen hareketini, yerli ve yabancı işçilerin uluslararası dayanışmasını destekleyecektir.

Demokratik bir gençlik politikası için

Gençlik ülkemizin bugünde ve geleceğinde söz sahibi olmalıdır. Toplumsal ve politik yaşamaaktif katılabilmelidir. Örgütlenme hakkı güvence altına alınmalıdır. Toplumun olanakları gençliğin geleceğine güvenle bakabilmesi için harekete geçirilmelidir. Gençliğin yaşama ve çalışma koşulları iyileştirilmeli, eğitim, iş, meslek öğrenme ve kendini geliştirme olanakları hazırlanmalıdır.

Gençliğin anlamlı dinlenme ve boş zamanlarını değerlendirme,

sportif ve kültürel etkinlik hakları sağlanmalıdır.

Gençlik kendi kuşağına özgü bir yaşam tarzını özgürce geliştirebilmelidir.

Kadın özgürlüğü için

Toplumda kadının aşağılanması, eşitsiz durumuna, bu konuda egemen olan çağdışı zihniyete karşı, kadınların hak eşitliği ve özgürleşmesi için bugünden mücadele verilmelidir. Kadın haklarının eksiksiz kazanılması, fiili hak eşitliğinin gerçekleştirilmesi, bunun yanı sıra ailede cinsel ve kuşaklar arası ilişkilerin demokratikleştirilmesi, cins ayrımcılığının her türünü mahkum eden yeni bir demokrasi kültürünün oluşması gereklidir.

Emekçi kadınların durumunun iyileştirilmesi, kadınlara karşı dayak ve cinsel şiddetin ortadan kaldırılması için gerekli yasal, toplumsal ve kültürel önlemler alınmalıdır.

TBKP feministlerin, değişik kadın çevre ve örgütlerinin bu doğrultudaki girişimlerini destekler.

Yaşam çevremizin korunması için

Doğanın ve insanların yaşaa çevresinin giderek artan kirlenmesine, ekolojik dengenin bozulmasına karşı ivedilikle önleyici önlemler alınmalıdır. Başta tekellerinki olmak üzere tüm maddi üretim faaliyeti çevre korunması açısından denetlenmelidir. Toplumun her kesiminde yaygın bir çevre bilinci, çevre kültürü oluşması için çaba harcanmalıdır.

TBKP, ülkemizin insanıyla, doğal kaynakları ve zenginlikleriyle, ormanları ve yeşil alanlarıyla, denizleri ve akarsularıyla, havası ve toprağıyla, kimileri tükenmekte olan bitki ve hayvan türleriyle, kültür ve tarih değerleriyle korunması için girişimde bulunan tüm örgüt ve hareketleri destekleyecektir.

Barışçı, egemen bir dış politika için

Türkiye dünya barışın korunmasına etkin bir biçimde katkıda bulunmalıdır. Bunun için öncelikle nükleer ve öteki kitlesel kırım silahlarının azaltılması ve giderek ortadan kaldırılması, uzayın silahlandırılmasının önlenmesi, konvansiyonel silahlarda karşılıklı indirimle gidilmesi için gerekli tüm çaba harcanmalıdır.

Türkiye, NATO ve Varşova Antlaşması Örgütü'nün eş zamanlı kaldırılması için çaba göstermelidir. Bu doğrultuda bir ilerleme sağlanamazsa ya da NATO'nun Türkiye'yi silahlı bir çatışmaya sürüklemesi durumunda Türkiye bu paktın askeri kanadından çekilmelidir. Türkiye, NATO üyesi kaldığı sürece NATO'da kendi meşru çıkarlarına ve dünya barışa yönelik bir politika izlemelidir.

Bölgemizin nükleer ve kimyasal silahlardan arındırılması için çalışılmalı, bu yöndeki tüm girişimler desteklenmelidir.

Kendi irademiz dışında bir savaşa sürüklenme tehlikesinden kurtulmak için "Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması" feshedilmeli, ülkemizdeki her türlü Amerikan askeri varlığına son verilmelidir. ABD'nin içişlerimize ve dış politikamıza karışması önlenmelidir.

Türkiye, her türlü dış politik sorununu şiddete ve şiddet tehdidine baş vurmadan, barışçı yollardan ve her ülkenin meşru çıkarları, uluslararası hukuk ilkeleri ve pratiği temelinde çözmeyi esas almalıdır.

Türkiye bütün ülkelerle, özellikle komşularıyla ilişkilerini barış, iyi komşuluk, karşılıklı yarar temelinde çok yönlü geliştirmelidir.

Türkiye bütünsel bir Avrupa politikası ve bütün dünyaya açık çok yönlü uluslararası ilişkiler politikası izlemelidir. Avrupa Topluluğu ve Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi ile ve

bunlara üye ülkelerle ilişkilerini özellikle geliştirmelidir.

AET'ye tam üyelik bu çerçevede ele alınmalı, kalkınma yolunda atılan adımlara bağlı olarak, bilimsel-teknik devrimin sonuçlarından barışçı amaçlarla azami ölçüde yararlanmak ve olumsuzlukların asgariye indirilmesi hedeflenerek değerlendirilmelidir.

Dış politika kamu denetiminde olmalı, ulusal çıkarları ilgilendiren her konu en açık bir biçimde tartışılmalı, halklar-arası dostluk geliştirilmelidir.

Genel insanlık sorunlarının çözümüne katkıda bulunabilmek için

Bütün insanlığı ilgilendiren nükleer savaşın engellenmesi, ekolojik felaketin önlenmesi, enerji ve hammadde ihtiyaçlarının karşılanması, doğal çevrenin korunması, ülkelerin ekonomik güvenliğinin sağlanması, uluslararası ekonomik ilişkilerin demokratikleştirilmesi vb./^{genel}insanlık sorunlarının çözümüne Türkiye de katkıda bulunmalıdır.

Eşit güvenlik ve uluslararası ilişkilerde eşit haklılık temelinde bütün devletlerle işbirliğini güvence altına alacak Birleşmiş Milletler Örgütü çerçevesinde kolektif bir güvenlik ve işbirliği sisteminin oluşması için Türkiye çaba göstermelidir.

STRATEJİK

ÇİZGİMİZ

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, bugünkü iç ve dış koşullarda, toplumsal ilerlemenin önünün Barış ve Demokratik Yenilenme için mücadeleyle, demokratik bir rejimin kurulması ve alternatif bir demokratik politikanın yaşama geçmesiyle açılabilceğine inanıyor. Barış ve Demokratik Yenilenme için mücadele, bugünkü aşamada Komünist Partisi'nin politik stratejisi, onun genel politik çizgisidir.

Bu çizgi, barışın korunmasına katkı, Türkiye'yi Amerikan emperyalizminin çatışma politikasının aracı olmaktan kurtarma, demokrasiyi kazanma, demokratik bir istikrar (çizgisidir).

Bu çizgi, komünistlerin ve öteki solun geniş demokratik güçlerle bağlaşıklık ilişkileri oluşturmaları, toplumda ideolojik, politik ve kültürel etkilerini geliştirmesi, politikayı, politik sistemi, devlet aygıtlarını Barış ve Demokratik Yenilenme Programı yönünde etkilemesi, işçi sınıfının toplumsal ve politik yaşamdaki rolünü ve ağırlığını artırması, toplumun çok yönlü demokratikleştirilmesi çizgisidir.

Bu çizgi devrimin barışçı yoldan gelişme şansını azami ölçüde artırma çizgisidir.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programının temel noktalarıyla yaşama geçmesi için, oligarşinin iktidardaki konumlarının geriletilmesi ve böylesi bir programı temel alacak barış ve demokrasi güçleri hükümetinin işbaşına getirilmesi, bu güçlerin politik sistemdeki konumlarının pekiştirilmesi zorunludur.

Politik güçler oranında demokratik güçlerden yana nitel bir değişiklik anlamına gelecek olan bu amaca, bugünkü dünya ve Türkiye

koşullarında ancak zorlu bir mücadele süreci içinde ulaşılabilir.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programını ve tek tek taleplerini yaşama geçirmek için bugünden mücadele verilmelidir. Amerikancı, gerici, militarist güçlerin parlamentoda ve hükümette egemen olmalarına son vermek, barış ve demokrasi güçlerinin parlamentodaki ve parlamento dışındaki konumlarını güçlendirmek, antidemokratik otoriter rejimi demokratikleşme yönünde değiştirmek bu görevin başarmanın olanaklarını geliştirecektir.

Başlayan demokratikleşme sürecinde sınırlı demokratik programlara sahip burjuva parlamenter hükümetler kurulabilir. Onların iç ve dış politikasını, politik sistemi, devlet örgütünü Barış ve Demokratik Yenilenme Programı doğrultusunda etkilemek, en küçük demokratik kazanımları bile onu kazanan güçlerle birlikte korumak gereklidir. Hükümetten uzaklaştırılmış olan Amerikancı, gerici, militarist güçleri daha da geriletmek, yeniden kitle tabanı kazanmalarını, iç ve dış politikayı ve hükümeti etkilemelerini, demokrasi güçlerini bölmelerini önlemek, demokratik kazanımların genişletilmesi olanağını getirecektir.

Bu süreç Amerikancı, gerici, militarist politikanın yandaşlarının daraldığı, alternatif demokratik politikanın yandaşlarının genişlediği bir süreç olacaktır. Mücadelenin yükselmesi ve alternatif bir demokratik politikanın etkisini göstermeye başlaması, barış ve demokrasi güçlerinin ortak hükümetinin oluşmasını hazırlayacaktır. TBKP, kendisi katılmasa da barış ve demokrasi güçlerinin ortak hükümetini destekleyecektir.

Barış ve demokrasi güçlerinin ortak hükümeti, işçilerin, köylülerin, esnaf ve zanaatkarların, aydınların, memur ve subayların, gençlerin ve kadınların, Türk ve Kürt bütün halkın, geniş sanayiçi ve işadamları çevrelerinin desteğini alacak, bir hükümettir. Barış ve demokrasi mücadelesi bütün bu güçlere dayanarak başarıya ulaşılabilir. Barış ve Demokrasi Yenilenme programı bütün bu kesimlerin çıkarlarına uygun bir programdır.

İşçi sınıfının, öteki emekçilerin, aydınların, toplumsal ilerlemeden yana güçlerin ağırlığının yansımadığı bir hükümet ve bu kesimlerin kendi politik örgütleriyle devlet yönetimini etkileyecek biçimde politik sisteme katılmadığı bir rejim altında, barışçı, onurlu, egemen, demokratik, kalkınan, çağdaş bir Türkiye hedefine ilerlenemez.

Barış ve Demokratik Yenilenmenin güçleri

Ülkemizde demokrasi için mücadelenin yüzyıldan fazla uzun süren geleneği vardır.

İşçi sınıfı ve halkımızın, demokrasi güçlerinin, 1960'lı ve 70'li yıllarda özellikle gelişen, önemli bir demokratik mücadele deneyimi, politik kültür birikimi vardır. İşçi sınıfının politik ve sendikal örgütlenme, parlamento içi ve dışı mücadele biçimlerini birleştirme, öğrencilerin ve aydınların örgütlenme ve demokratik mücadele, köylülerin kooperatifleşme alanında önemli kazanımları olmuştur, barış hareketi gelişmiştir. Demokratik güçlerin parlamento, belediyeyi, TRT'yi, basını, üniversiteyi, yargıyı ilerici yönde etkileme konusunda başarılı deneyimleri olmuştur. Faşist teröre karşı direniş ruhu canlı kalmıştır.

1980'li yıllarda politik demokrasiye sahip çıkmanın önemi, demokrasi ve parlamentâr düzeni için ^{savunmak} demokratik işbirliği sağlanamamasının askersel darbe ^{ye} engelli ^{olunamaması} rolü ilerici güçler tarafından daha iyi kavranmıştır.

POLİTİK AKIMLAR

Ülkemizde tarihsel kökleri olan politik akımlar, komünist ve diğer devrimci sol akım, sosyal demokrat akım, Kemalist akım, anti-emperyalist çıkışlar yapan dinsel akım, burjuva demokrat akım ve Kürt ulusal demokrat akımı rejime ve bugünkü egemen politikaya karşı muhalefet etmektedir.

Kapitalizmin olumsuz sonuçlarına karşı çıkma ve toplumsal ilerleme temelindeki sol akımlar, komünistlerden, diğer devrimci sol güçlerden, sosyal demokrasiden, yeni sol çevrelerden, devrimci demokrat Kemalistlerden ve Kürt devrimci ve demokrat güçlerinden oluşmaktadır.

Komünist akım, tarihsel olarak ülkenin en köklü politik akımlarından birisidir. Diğer devrimci sol, 60'lı yılların sonunda devrimci gençlik hareketindeki ayrışmalarla ortaya çıkan çizgilerin günümüzde devamı olan ve pek çok sayıda parti ve hareket biçiminde örgütlenmiş bulunan devrimci güçleri kapsamaktadır. Kimi güncel toplumsal sorunlara yanıt arama çabası içinde yeni sol çevreler oluşmuştur. Kürt ulusal hareketi içinde etkili güçler, son on yıllarda Türkiye sol hareketi içinde değişik çizgilerde yer almış olan devrimci ve demokratik güçlerdir.

Komünist akımı, diğer devrimci sol ve yeni sol ile, Kürt ulusal demokrat akım içinde önde gelen güçlerle birleştiren önemli bir ortak temel Marksizmin etkisidir.

Kemalizm, ulusal kurtuluş mücadelesinin egemen akımı olarak ortaya çıkmış ve tarihsel süreç sonunda ayrışmaya uğramıştır. 60'lı yıllardan bu yana Kemalizme devrimci demokrat, sol bir anlayışla sahip çıkan aydın çevre, Kemalizmi bu ruhta ve günün gereklerine uygun olarak geliştirmek istemektedir. CHP'nin devamı olan politik çizgiler içinde, aydınlar, öğretmenler, subay ve assubaylar arasında ulusal kurtuluşçu ve ulusal reformcu özellikleri derece derece öne çıkan bir Atatürkçülük, çoğu kez sosyal demokrat ve burjuva demokrat öğelerle içiçe etkisini göstermektedir.

Öte yandan günümüzde silahlı kuvvetlerin tepesinin ve genel olarak egemen burjuvazinin ulusal kurtuluşçu özü boşaltılmış

Kemalizm anlayışı, Atatürkçülüğün bir etiket olarak kullanılmasından başka bir şey değildir.

Sosyal demokrasi, CHP içinde Kemalizmin ulusal reformcu öğeleriyle ve burjuva demokrat öğelerle içiçe varlığını sürdüren sosyal reformist çizgi temelinde ortaya çıkmıştır. Bu akım günümüzde kimlik arayışı içindedir. Sosyal demokrasi emekçiler ve aydınlar arasında etkili olan bir akımdır.

Günümüzde dinsel etkilenme altında olan kitlelerin sosyal ve politik nedenlerle hareketlenmesi onların tepkilerini dinsel motif ve görüşlerle ortaya koymalarına yol açmaktadır. Bu durum dinsel akımların ayrışmasında beraberinde getirmektedir. Egemen güçler eskiden olduğu gibi emekçilerin dinsel inançlarını gerici yönde kullanır ve bazı tarikatları kendi amaçlarına uygun örgütlenken anti-emperyalist yönlü çıkışlar yapan dinsel akımlar ve kesimler, sol ile diyaloga daha açık duruma geliyorlar.

Burjuva demokrat akım Osmanlı dönemine kadar uzanan kökleri olmasına rağmen nesnel temeli cılız olduğundan güçlü, bağımsız bir akım olamamış, sınırları belirsiz zayıf ve dağınık kalmıştır. Burjuva demokrat akım önceleri Kemalizmle, sonrada sosyal demokrasiyle içiçe ve bir ölçüde burjuva parlamenterizmini savunan güçlerin arasında varlığını sürdürmektedir. Bu akım aydınlar üzerinde etkilidir. DP-AP devamı olan politik çizgide, egemen burjuvazinin parlamenter yöntemleri ön planda tutan geleneksel politik kadroları rol oynamaktadır.

Bu çizgi bir vandan ordu müdahalelerini reddederken burjuva demokrat fikirlere eskisine göre daha açık konuma gelmiş, öte yandan darbelere "gerekçe" yapılan "ulusal güvenlik" doktrininin etkisinden kurtulamamış durumdadır. Bu etkiyi aşmadığı ve tutarlı demokrat konumlara yönelemediği sürece, onun kendi varlığını bile güvenceye almasının olanaklı olmadığını tarih kanıtlamıştır.

Tarihsel köklere sahip olan Kürt ulusal hareketi içerisinde bu gün değişik çizgilerde örgütlenmiş devrimci ve demokratik güçler etkilidir. Bu güçler arasında düzenli bir diyalog ve işbirliğinin eksikliği hareketin güçlenmesi önünde aşılması gereken önemli bir engel oluşturuyor. Aynı zamanda Türk ve Kürt demokrat çevrelerin aralarında daha yakın bir diyalog kurmaları, birlikte gerçekçi ortak politik konumlar bulmalarına yardım edecek, hem barışı korumak ve demokrasiyi kazanmak mücadelesini hemde bu mücadeleye katılan bütün hareket ve akımları güçlendirecektir.

YIĞIN HAREKETLERİ

Sendikalar hareketi ve meslek örgütleri

Politik akımların etkilediği parti ve örgütlerin yanısıra genel demokratik, genel insan çıkarları için oluşan hareketlerde toplu^{mun} çok yönlü demokratikleşmesine yönelik önemli bir potansiyel taşımaktadırlar.

→ (ek → arkada)

Ülkemizde tarihsel bir geleneğe sahip olan barış hareketi farklı politik ideolojik görüşlere, karşıt sınıfsal çıkarılara sahip olan çok geniş güçleri kapsayan bir genişlikte yükselir. Sendikalar hareketi, köylü kooperatifleri, orta katmanların meslek örgütleri, kadın ve gençlik örgütleri, demokratik yığın hareketleri ve yerel halk girişimleri, aydınlar ve tek tek barış severlerin barış hareketine kendi özgül yaklaşımlarıyla katılması ona büyük bir güç kazandıracaktır.

Yaşam koşulları, çağ dışı eğitim sistemi ve baskıcı uygulamaların sonucu geleceğe bakışı karamsarlaşan gençliği egemen güçler özenle politik yaşam dışında tutmaya, dinamizmini körletmeye ve kendilerine bağlamaya çalışıyorlar. Bu dayatmaya boyun eğmeyen, ülkenin bugününde ve geleceğinde söz sahibi olmak isteyen gençliğin mücadelesinin önemi artıyor. Antiemperyalist, devrimci geleneklere sahip olan gençlik hareketi, bugün daha da geniş bir demokratik güç olarak gelişmeye adaydır.

Üzerlerindeki ezgi ve baskı katmerleşen kadınların artan eşitsiz durumu ve politika dışı tutulmak istenmeleri günümüzde özellikle aydın kadınlar arasında artan bir hareketlenmeye yol açmıştır. Çeşitli feminist girişimlerin geliştirdiği kültürel değişim potansiyeli insanca bir gelecek için mücadele eden tüm demokratik hareketlere yeni bir boyut katmaktadır. Ülkemizde

çeşitlilik içinde

yeni türden bir kadın hareketi gelişebilir.

sayfa 33'e ek:

3. paragraftan sonra eklenecek:

Sendikal hareket demokrasinin kazanılmasında ve genişletilmesinde, geniş emekçi yığınların aktifleştirilmesinde büyük rol oynayacaktır. Sendikalar ve öteki meslek örgütleri, ekonomik ve sosyal haklar için mücadelelerini, barış ve demokrasi mücadelesinde etkin oldukları ölçüde başarıyla sürdürebilirler. Tek tek sendikaların güçlenmesi, sendikalar arası eylem birliği ve koordinasyonun gelişmesi ve giderek bütün sendikaların gönüllülük ve sendikal demokrasi temelinde büyük sermayeye karşı tek bir çatı altında birleşmesi desteklenmelidir. Sendikaların ve öteki meslek örgütlerinin hükümetlerden ve partilerden bağımsız olarak işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda davranmaları, farklı görüşlerden sendikacılarının işbirliği, üyelerin kararlarda söz sahibi olması, bu örgütleri güçlendirecektir.

Mesleğine bağlı dürüst öğretmenlerin, bilimadamlarının, basın mensuplarının, sanatçıların, hukukçuların, doktorların, mühendis ve mimarların, köklü bir demokratik mücadele geleneği vardır. Aydınlarımız bugün de demokrasi mücadelesinin güçlenmesinde, barış ülküsünün güç kazanmasında önemli bir rol oynamaktadır. Onların çeşitli etkinlikleri çıkılmasında tadır. Ulusal kültür ve tarih değerlerine sahip halkımızın evrensel çağdaş kültürü benimsemesine yardımcı oluyor. Özellikle sendikalarla işbirliği içinde yapılan kültürel etkinlikler, işçi hareketi ile aydınların yakınlaşmasında önemli bir etken olmaktadır.

Çevreci, yeşilci ve doğa korumacı hareketler, kamuoyunda çevre sorun-
ları konusunda duyarlılığı artırdı.^{Yerel} ~~yerel~~ protesto ve muhalefet hare-
ketleri olarak gelisen bu girişimler , çeşitlilik içinde birleşen
geniş bir çevre hareketi oluşturma potansiyeline sahiptirler.

Kürt halkına ve ulusal azınlıklara yönelik ulusal baskı ve teröre,
her türlü ulusal ayrımcılığa karşı Türk aydınları, işçi sınıfı ve
halkın değişik kesimleri arasından çıkışlar olmaktadır. Kürt ulusal
hareketinin çeşitli demokratik girişimleriyle Türk demokratlarının
çıkışları, şövenizme ve ırkçılığa karşı halkların dostluğu için demok-
ratik bir hareket oluşturabilir.

Barış ve demokratik yenilenme için diyalog ve işbirliği

Günümüzde politik partiler, ^{Sendikalar ve öteki} yığın örgütleri, demokratik çevre, girişim
ve hareketleri, aydınlar arasında ve ülke çapında barış ve demokrasi
düşünceleri güç kazanıyor. Genel demokratik mücadelenin ^{sosyal} tabanı
^{Bunun sonucunda barış ve demokrasi} genişliyor.. ^{güçleri} arasında diyalog ve işbirliğinin koşulları
gelişmektedir. Bu süreç içinde toplumda oluşacak yeni bir politik
kültür, barış ve demokratik yenilenme için gerekli güç birikimine,
bu güçlerin etkinliklerini aynı doğrultuda birleştirmelerine temel
olacaktır.

Barış ve demokrasiden yana güçlerin hiçbiri tek başına bu amaca
ulaşılmasını gerçekleştiremez. ^{Barış ve} Demokrasi düşmanlarını etkisizleştir-
rebilecek bir güç birikimi oluşturulabilmesi için tek bir güç bile
dışarıda bırakılmamalıdır.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, öteki barış ve demokrasi güçleriyle
diyalogu geliştirmek, eylem birliği ve işbirliği sağlamak için gi-
rişimlerinde her düzeyde, her alanda ^{adaktır} eşit haklılık, karşılıklı saygı
ve anlayış ilkelerine titizlikle uyan ~~bir işbirliği politikası iz-~~
leyecektir.

TBKP, bütün öteki politik güçleri, onların barış ve demokratik yenilen-
me programına ve bu programın yaşama geçmesi uğrunda politikaya
ilişkin tutumlarına göre değerlendirecek, ^{politika} buna karşı engelleyici
tutum alan güçleri ^{bu nedenle} ~~karşısına~~ ^{çıkacak} alacak, bütün öteki güçlerin olumlu
girişimlerini destekleyecek ve onları bu programın ve onun yaşama
geçirilmesi için yürütülen politikanın yanına kazanmaya çalışacak-
tır.

^{in başına ulaşması, bu güçlerin işbirliğinin artması ve sağlığı. Bunun dışında}
Barış ve demokrasi mücadelesine katılan sol parti ve grupların,
kişilerin özerk yapılarını, politik kimliklerini, ideolojik

özgüllüklerini koruyarak yer aldığı, ülkenin temel sorunlarının çözüm yolu üzerinde görüş birliğine varmış, sendikalara, demokratik meslek örgütlerine, demokratik yığın hareketlerine dayanan ^{politik} bir sol blok ^{un} oluşması hedeflenmelidir.

Bu amaçla devrimci sol güçler arasında yakınlaşma hızlanabilir ve eylem birliği güçlenebilirse, onlarla sosyal demokrat ve Kemalist akıma kadar uzanan daha geniş sol güçler arasında paralel davranış ^{daha kolay} sağlanabilir. Sol içi diyalog, eylem birliği ve paralel davranışlar, önyargılı tutumların aşıldığı, cepheleşmelerin önlendiği, tartışmaların kalıpcı yaklaşımlardan kurtarıldığı, yeni bir tartışma kültürünün geliştirildiği, yaratıcı arayışların önünün açıldığı bir ortamda daha güçlü gelişecektir.

.Geniş sol güçler arasında, sosyalizme kadar uzanacak birlikteliklerin temel taşlarına bugünden döşeyebilmek için, aradaki tüm iletişim kanalları açık tutulmalıdır.

^{Sol içi} Eylem ve davranış birlikteliği çerçevesinde işçi sınıfı ve aydınlar arasındaki kültürel etkileşim, yeni bir sol politik kültürün oluşmasına yol açacaktır. Çok ^{seslilik} ve çeşitlilik içinde akılcı, demokratik, yurtsever ve hümanist görüşlerin ve anlayışın ağırlık kazandığı bu yeni sol politik kültür, toplumun politik kültürüne olumlu bir etki yapacaktır. Yeni sol politik kültür işçi sınıfı ile aydınlar arasında tarihsel bir kader birliğinin oluşmasına temel olacaktır. ^{Sol içi politik ilişkilerin} ^{kültürel} gelişmesi ^{işçi sınıfının toplum yaşamındaki} ağırlığını artırma olanağını sağlayacaktır.

Toplumda çeşitli farklı mücadele alanlarında oluşan, farklı motiflere dayanan, birbiriyle kesişen, içiçe geçen demokratik hareketler

ayrı ayrı güçlenerek, aynı zamanda özgüllüklerini koruyarak ortak hedefler çevresinde diyalog ve işbirliği yapabilirler.

Yığın örgütlerinde örgüt içi demokrasinin azami ölçüde geliştirilmesi, halkın çeşitli, yaygın ve geniş örgütlenme biçimleri

ile kendi çıkarlarını dile getirmesi, farklı politik görüşlerden ve partisiz yurttaşların ortak davranışının sağlanması, barış ve demokrasi mücadelesine yeni güçlerin katılmasını sağlayacaktır.

Yerel düzeyde kamuoyunun demokratik ifadesini bulması, demokratik hakların kullanılması, yerleşmesi, devletin anti-demokratik uygulamalarına karşı korunma amacıyla katılımcı yapıların oluşması; işyerinde demokrasi, köyde, mahallede demokrasi için gösterilecek çabalar ile demokrasi mücadelesinin sosyal, politik ve kültürel temelleri güçlenecektir.

Politik akımların içinde, akılcı, demokratik, hümanist ve yurtsever düşüncelerin, değerlerin, normların, davranış biçimlerinin güçlenmesi, toplumun politik kültüründe olumlu bir değişme yaratacaktır. Devlet terörünün ve her türlü terörizmin politik mücadele aracı olarak kullanılmasını mahkum eden yeni bir politik kültür, barış ve demokrasi mücadelesinin başarısı için gereklidir. Terörizmin çoğunluğun bilincinde mahkum edilmesi, Amerikancı, gerici, militarist güçlerin politik ortamı istikrarsızlaştırmasını ve halka karşı şiddetle başvurmasını güçleştirecektir.

Komünistler ve öteki geniş sol güçlerle, anti emperyalist yönelimli İslami çevreler ve burjuva parlamenterizmini savunan güçler arasında karşılıklı değerlere ve faziletlere saygı temelinde bir diyalog oluşabilir, barış ve demokrasi amaçlarında bir yakınlaşma sağlanabilir.

Sol güçlerin politik bloku ile burjuva demokrat akımın ve antiemperyalist yönelimli dinsel akımın etkisindeki güçler ve çevreler ve demokrasiden yana ordu mensupları arasında diyalog gelişebilir; demokrasinin kazanılması ve korunması, demokratik

rejime bağıllılık ve çoğunluğun özgür iradesine saygı temelinde bir ulusal mutabakat oluşabilir, demokratik işbirliği sağlanabilir. TBKP bunun için çalışacaktır. Çok geniş halk yığınlarına dayana-
cak olan böylesi bir demokratik işbirliği, barış ve demokrasi güçlerinin ortak hükümetinin kurulup güçlenmesini, barış ve demokratik yenilenme programının bütün temel noktalarıyla yaşama geçmesini gerçekleştirecektir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VE TAVAN

TEMEL AMAÇ : SOSYALİZM

Sosyalizm Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin vazgeçilmez temel amacıdır. İşçi sınıfının öncülüğünde tüm emekçilerin iktidarıyla kurulacak olan sosyalizm işçi ve emekçi kitlelerin eseri olacaktır. Türkiye Birleşik Komünist Partisi, sosyalizmi amaçlayan diğer politik güçlerle birlikte sosyalist iktidarın uygulamalarına yön verecek bu doğrultuda var güçle çalışacaktır.

TBKP'ye göre

Sosyalizm,geçiş ve kuruluş sürecinin somut koşulları ve ülkemizin özellikleri açısından bize özgü renk ve çizgiler taşıyacaktır.Aynı zamanda Marks,Engels ve Lenin'in ortaya koyduğu ve sosyalizm dünya-sının çeşitliliği içinde kanıtlanan yasallıkları Türkiye'deki sos-yalizmin de temel niteliklerini oluşturacaktır: İşçi sınıfının ön-cülüğünde,emekçilerin iktidarı;işçi sınıfının emekçi köylülük,aydın-lar ve diğer emekçilerle bağlaşıklığı; Komünist partisi'nin,Marksizm-Leninizmin toplumun gelişmesinin yönetim ve yönlendirilmesinde artan rolü;sosyalist demokrasinin gelişmesi;başlıca üretim amaçlarında toplumsal mülkiyetin sağlanması ve bu temelde ekonominin tüm halkın yararına planlı olarak gelişmesi,"Herkesten yeteneğine, herkese emeğine göre" ilkesinin gerçekleşmesi;uluslar ve halklar arasında eşitlik,dostluk;kültür devriminin gerçekleşmesi; sosyalizmin kaza-nımlarının iç ve dış karşı devrimci saldırılar karşısında korunması gerçekleşecektir.

Tarihsel deneyim,kapitalizmden sosyalizme geçişin,yani sosyalizmin kuruluşunun ancak bu genel yasallıkların somut koşullara ve ulusal özelliklere yaratıcılıkla uygulanabildiği durumda başarıyla gerçek-leşebildiğini göstermektedir.

Sosyalizmde iç çelişkileri vardır.^{Bu çelişkiler /} Sosyalizmin gelişmesinin dina-mizmini ve hareket gücünü oluşturur.Tarihsel deneyim çelişkilerin çözümün-de her gecikmenin artan zorluklara yol açtığını göstermektedir. Sosyalizm, kitlelerin toplum yaşamını belirleyen kararlara etkin ve bilinçli katılımıyla,çelişkileri sürekli çözerek ilerleyecektir.

Kapitalizmden sosyalizme geçiş yolu

Kapitalizmden sosyalizme geçiş için sosyalist devrimin başarılması zorunludur.Bir dizi ara aşamalardan oluşan sosyalist devrim süreci-ile kapitalizmden sosyalizme geçilmesi ancak işçi sınıfının ve geniş halk yığınlarının özgür isteği,bilinci, kararlı ve örgütlü gücüyle gerçeklik kazanabilir.

Devrime ,demokratik yolla,yani geniş demokratik bağ-laşıklık ilişkileriyle,çoğunluğun kazanılmasıyla politik demokrasi zemininde köklü dönüşümler için mücadele yoluyla yaklaşılabılır.

Bu süreçte

Emperyalizmin ve tekellerin gücü sınırlandırıldığı, işçi sınıfı ve emekçilerin konumları güçlendiği, demokrasinin sınırları genişlediği ölçüde sosyalizme giden yol açılmış olacaktır.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, devrimin bir iç savaşa dönüşmeksizin gerçekleşmesini amaçlıyor. Tarihsel deneyim emperyalizmin, militarizmin, sömürü düzenini tehlikede görünce her türlü araç ve yöntemle devrimci süreci durdurmaya çalıştığını gösteriyor. İşçi sınıfı ve emekçiler, iç ve dış gericiliğe karşı şiddete başvurmaktan alı koyacak bir politik güçler oranını, caydırıcı güçte ezici bir çoğunluğu oluşturarak barışçı yolu kazanma ve güvenceye almak için her çabayı göstermelidir. İşçi sınıfı ve emekçiler her durumda sert ve çetin bir mücadeleye hazır olmalıdır.

Sosyalist Türkiye

TOKP, kendisinin yer alacağı sosyalist iktidar tarafından şu demokratik ve sosyalist dönüşümlerin gerçekleştirilmesi için çalışacaktır:

Sosyalizmde insanın insan tarafından sömürülmesi, emekçilerin sırtından bir avuç tekелci ve büyük kapitalistin, büyük toprak sahibinin kar elde etmesi engellenecek, sosyal adalet gerçekleşecektir. Sosyalist Türkiye'de tam istihdam, herkese insanca bir yaşam sağlanacaktır. Halk için sosyal güvenlik sistemi kurulacaktır. Parasız eğitim ve sağlık hizmetleri, ucuz konut ve kitle ulaşımı gerçekleşecektir. Sosyalizmin uygulamalarının işçi sınıfının ve emekçilerin yararına olmasını sendikalar ve emekçilerin diğer özerk örgütleri denetleyecek ve yönlendirecektir.

Halkın yararına bir sosyal politika ancak dinamik ve planlı bir ekonomik gelişme temelinde yürütülebilir. Bunun için, bilimsel teknolojik devrime bağlı olarak, üretici güçlerin süratle gelişmesi sağlanacaktır. Bu gelişmenin emekçilerin sosyal çıkarlarını ve doğal çevrenin korunmasını gözetmesi için gerekli önlemler alınacaktır.

.Sosyalist

Türkiye, sanayileşmiş, tarımı modernleşmiş bir Türkiye olacaktır.

derecede
Halk yararına istikrarlı bir kalkınma için belirleyici önem taşıyan üretim araçları kamulaştırılacaktır. Küçük ve orta işletmelerdeki özel girişimciliğin tüm potansiyelinden yararlanılacaktır. Köylüler, esnaf ve zanaatkarlar sosyalizmin kuruluşuna kendi girişimleriyle katılma, kooperatifleşme ve değişik iş birliği biçimleri altında kişisel çıkarlarını tüm toplumun çıkarlarıyla uyumlaştırma olanaklarına sahip bulunacaklardır. Böylece, tekелci, büyük kapitalistlerin ve büyük toprak sahiplerinin dışındaki sosyal katmanlarında sosyalizmin kuruluşu döneminde varlıklarını sürdürme perspektifi olacaktır.

Sosyalizmde kişisel mülkiyetin geliştirilmesi temelinde emekçilerin refahı sağlanacaktır. Sosyalist devlet yurttaşların kişisel mülkiyet ve miras hakkını koruyacaktır.

Politik iktidara gelen işçi sınıfı ve emekçiler küçük bir azınlığın eliyle uygulanan burjuvazinin sınıf egemenliğine son verecekler, toplumsal gelişmeyi kendileri belirlemeye başlayacaklardır. Sosyalist devlet gücünü halkla bütünleşmekten alan yeni nitelikte bir devlet olacaktır. Sosyalist devletin gücü daha fazla girişimcilik, daha az bürokrasiyle, yurttaşlara daha fazla sorumluluk verilmesiyle, taban girişimlerinⁱⁿ, bölgesel yaşamın, özyönetimin geliştirilmesiyle artacaktır. İşçi ve emekçilerin kapitalizm koşullarında kazanmış oldukları demokratik hak ve özgürlükler, hem sağlam bir temele hem de daha geliştirilmeleri için güvenceye kavuşacaktır. Bunlara yeni hak ve özgürlükler katılacaktır.

Sosyalizmde daha az değil, daha fazla demokrasi, daha fazla özgürlük olacaktır. Sosyalist Türkiye'de insan hakları tam olarak gerçekleşecektir. Bütün bu kişisel ve kollektif hak ve özgürlükleri geri almaya, sömürü düzenini geri getirmeye yönelik karşı devrimci girişimler sosyalist yasalar gereğince önlenerek, savaşı yüceltmeye, şiddeti, ırkçılığı, şovenizmi kışkırtmaya izin verilmeyecektir.

Demokrasi, sosyalizmin canevi olacaktır. Demokrasiyi güçlendirerek sosyalizme geçilecek, sosyalizmi güçlendirerek demokrasi geliştirilecektir. Sosyalizmin bütün potansiyelinin seferber edilmesi ancak azami demokrasiyle olanaklıdır. Sosyalizmin politik sistemi demokratik istikrarın güvencesi olacaktır.

Tüm anayasal partilerin, sosyalizmi benimsemeseler de demokratik kurallara saygılı olmak koşuluyla çok partili politik bir sistem çerçevesinde bütün haklarını kullanabileceklerdir. TBKP, sosyalizmi amaçlayan değişik parti ve örgütler arasında diyalog ve işbirliği içinde işçi sınıfının toplumdaki rolünü sürekli olarak artırmak için çalışacaktır.

TBKP, Türkiye'de tarihsel kökleri olan tüm politik akımların hümanizm, akılcılık, demokratizm ve yurtseverlik temellerinde çağdaş yeni bir niteliğe kavuşarak, sosyalizmin politik sisteminde yer alabilmesi için çalışacaktır.

Halkın seçilmiş temsilcilerinden oluşan parlamento, devletin en yüksek iktidar organı olacaktır. Yerel meclis ve yönetimlerin de ağırlığı aratacaktır. Bütün seçilmiş halk temsilcileri, her zaman seçmenlere hesap vermekle yükümlü olacaklardır.

Sosyalist anayasa parlamentoda onaylandıktan sonra bütün yurttaşların katılacakları bir referandumla yürürlüğe girecektir.

Sosyalist Türkiye'de tam bir vicdan ve inanç özgürlüğü olacaktır. Din ve devlet işlerinin kesin ayrılmasıyla birlikte diyanet işleri devletten destek görecektir. Laik ve sosyalist devlet, dinsel özgürlüklere saygı temelinde her din ve mezhepten insanların, hiçbir dine inanmayanların kardeşçe bir arada yaşadığı bir hoşgörü ortamı yaratacaktır. Karşılıklı değerlere ve faziletlere saygı temelinde komünistlerin İslami çevrelerle diyalogu gelişecektir.

Sosyalizmde, kültürel gelişmenin, sanatın ve bilimin özgürlüğünün önünde duran bütün engeller kaldırılacak, tüm eğitim, spor ve kültür etkinlikleri halka açılacaktır. Eğitimde fırsat eşitliği gerçekleştirilecek, herkese yeteneklerini en iyi bir şekilde geliştirme şansı tanınacaktır. Bireyin topluma özgül katkısı artacak, kişi onuru gerçek bir içeriğe kavuşacaktır. Kişiliklerini çok yönlü geliştirme olanağına kavuşacak insanların kültürel ihtiyaçları gelişecek, bu da kültür emekçilerine geniş çalışma ve yaratma ortamı hazırlayacaktır. Kültürümüz, kültür mirasımızın ve dünya kültürün tüm zenginliğini içeren bir temelde

gelişecektir. Sosyalist Türkiye'nin canlı ve zengin sanat dünyasında halkın yaşamıyla bağlı olan sanatta layık olduğu yeri alacaktır. Toplumun yenilenmesinde aydınlar ve sanatçıların hiç-

bir zaman olmadığı kadar önemli bir işlevi olacaktır. Karşılıklı dostça yardımlaşmaya dayanan, işçiye, emekçi insana gelecek için güven veren, onu her anlamda kendi yazgısının yaratıcısı durumuna yükselten yeni bir yaşam tarzı oluşacaktır.

Sosyalist Türkiye'de ulusal hak eşitliği yaşama geçecek, her alandaki ulusal eşitsizliğin fiilen de ortadan kalkması için toplumun demokratikleşmesi derinleştirilecektir. Sosyalist Türkiye'de eğer daha önce gerçekleşmemiş ise Kürt halkı kendi kaderini tayin hakkına kavuşacaktır. Kürt halkı kendi özgür iradesi ile birlikte yaşamadan yana olursa, çok yönlü ulusal gelişmesi sağlanacak, iki ulusun gönüllülük, eşitlik ve kardeşçe işbirliği temelinde yakınlaşma ve kaynaması hızlanacaktır. Ulusal azınlıklar da bu sürece eşit haklı olarak katılacaklardır.

Sosyalizmde kadınların hak eşitliği fiilen gerçekleştirilecektir. Kadınlara eşit çalışma, eğitim, toplumda rollerini artırma ve yükselme olanakları açılacaktır. Kadınların işyeri ve ailede omuzlamak zorunda kaldıkları çifte yükün altında ezilmelerini önleyecek, analığı çalışmayla ve toplum yaşamına etkin katılımı birleştirme olanağı sağlayacak, her alanda cins ayrımcılığını ortadan kaldıracak/ve kültürel koşullar yaratılacaktır. Kadınların özgürleşmesi için toplumsal ilişkilerin çok yönlü demokratikleşmesi, yeni bir anlayışın, yeni bir kültürün oluşması gerçekleştirilecektir.

Sosyalizmde kadınların kişiliklerini geliştirme olanakları bulacakları özgür bir aile yapısının geliştirilmesi ve kapsamlı önlemlerle desteklenmesi gerçekleştirilecektir. Özgür bir aile yapısının sağlamlştırılması, genç kuşakların her bakımdan sağlıklı yetiştirilmesinin, sosyalist toplumda huzur ve istikrarın korunmasının bir güvencesi olacaktır.

Sosyalist Türkiye,ulusal egemenliğini,bagımsızlığını güçlendiren bir dış politika izleyecek,hiç bir askerel paktın üyesi olmayacak Nato ve Varşova paktının karşılıklı dağıtılmasını isteyecektir. Sosyalist Türkiye ulusal güvenliğini sağlamaya yönelik etkili bir savunma gücüne sahip olacaktır.Barış koruma,nükleer silahsızlanma,yerel çatışmaların barışçı yöntemlerle çözülmesi doğrultusunda etkin ve yapıcı bir diyalog yürütecektir. Başta sosyalist ülkeler olmak üzere bütün dünya ülkeleriyle eşit haklı ilişkileri geliştirecek,enternasyonalist dayanışmayı güçlendirecektir.

Genel insanlık sorunlarının çözümü için sosyalist Türkiye daha fazla katkı yapabilir bir konuma gelecektir.Barışın ve uluslararası işbirliğinin egemen olduğu bir dünya için mücadelede daha saygın bir yere sahip olacaktır.

Türkiyenin sosyalizme ihtiyacı vardır,çünkü sosyalizmde her şey insan için,insanın mutluluğu içindir.

Sosyalizmin gelişme sürecinin ileri evrelerinde ,sınıf farklarının kalkacağı komünist toplumu"herkesin ihtiyacına göre" üretilen toplumsal zenginlikten payını alabileceği,özgür insanların özgür dünyasını yaratmanın koşulları oluşmaya başlayacaktır.

KOMÜNİST PARTİSİ

Türkiye Birleşik Komünist Partisi işçi sınıfının devrimci politik örgütüdür. Tarihsel deneyim,işçi sınıfı ve emekçilerin mücadelesinin bugünkü ve gelecekteki amaçlarına varabilmesinde komünist partisinin vazgeçilmez rolü olduğunu kanıtlamıştır.Türkiye Birleşik Komünist Partisinin varlığı,karakteri özellikleri ve yaşam normları işçi sınıfının tarihsel misyonunda kaynaklanır.

İşçi sınıfının tarihsel misyonu,günümüzde kazandığı yeni niteliğiyle,devrimci bir süreç içinde sosyalizmi . ve komünizmi kurmak,insanın insan tarafından sömürülmesine son vermek,ama aynı zamanda tüm insanlığı ,uygarlığı ve gezegenimizi nükleer yafa ekolojik bir felaketle yok olmaktan kurtarmak,toplumsal gelişmenin,barışın egemen olduğu bir dünyada gerçekleşmesini sağlamaktır.

Komünist partisinin temel görevi işçi sınıfının toplumsal yaşamdaki rolünü sürekli artırmaktır. TBKP, komünistlerin bu temel görevinin günümüzdeki anlamını belirler, işçi sınıfının sınıf çıkarlarının ancak toplumsal gelişmenin genel çıkarlarıyla, genel insani çıkarlarla uyum içinde gerçekleştirebileceği gerçeğinden hareket ediyor. En başta işçi sınıfına, onun içinde modern sanayii işçilerine ve en yeni teknolojiyle çalışan kesimlere yönelen TBKP, ^{kadınlar} yaydınlar ve halkın her kesimi arasında örgütlenmeye özel önem veriyor. TBKP, toplumun ezici çoğunluğunu barış, ulusal bağımsızlık,

demokrasi ve sosyalizm mücadelesine kazanmaya çalışıyor.

Ülkemizin uzak ve yakın tarihi,

komünist hareketin baskı ve zorbalıkla durdurulamıyacağıının sayısız kanıtlarıyla doludur.

Kurucu önderimiz Mustafa Suphiden bu yana nice yoldaşımız işkence merkezinden, zindandan geçti, sınıf mücadelesinde şehit düştü.

TBKP, TKP ve TİP in devrimci geleneklerinin, mücadele deneyiminin, politik kültürünün günümüzdeki taşıyıcısıdır.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, halkımızın yüzyıllar boyunca verdiği özgürlük mücadelesinin, Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın anti-emperyalist geleneklerinin, işçi sınıfının ve öteki ilerleme güçlerinin barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm için mücadelesinin, her iki partinin Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi temelinde iç ve dış gericiliğin her türlü saldırısına boyun eğmeden emekçilerin yaşam çıkarları için yürüttüğü çetin mücadelenin mirasçısıdır.

TKP nin ortak mücadele tarihinde başarıların yanısıra yenilgi ve gerilemelerde yer alıyor. Sekter eğilimler, bölünmeler zaman zaman komünist harekette ciddi zayıflıklara yol açmıştır.

70'li yıllarda TİP ve TKP'nin işçi sınıfının iki ayrı devrimci partisi olarak gelişme ve etkinlik gösterdikleri halde aralarındaki birlik sorununu çözemeyişleri demokrasi mücadelesini zayıflatan bir etken olmuştur. Böylece dünya işçi sınıfı tarihinden çıkarılan ders ülkemizin örneğinde bir kez daha doğrulanmıştır. İşçi sınıfının partileri arasındaki ayrılıktan yalnızca halkımızın düşmanları yarar sağlar. Birliğin alternatifi yoktur. Tümü militan ve liderleriyle bir bütün olarak sahip çıkılabildiği ölçüde, komünistlerin ortak tarihinin zengin deneyiminden yararlanmak olanaklıdır.

Ulusal bağımsızlığın kazanılması, barışın ve ulusal egemenliğin korunması, ilerlemenin, demokratik ve sosyal hakların sağlanması doğrultusunda elde edilen deneyim ve kazanımlarda, Türkiye'de Marksizm-Leninizm ve enternasyonalizm fikirlerinin yayılmasında TKP ve TİP üyelerinin önemli katkıları olmuştur.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, başta Nazım Hikmet olmak üzere ulusal kültürümüzü zenginleştiren komünist ve ilerici kültür ve sanat emekçilerinin geçmişte ve günümüzde ülkemizin yaşamında oynadığı rolden onur duyuyor. Halkımızın mücadelesiyle elde edilmiş,

her kazanım ve üründen çalışan insanlarımızın onurlandığı komünistler de onur duyuyor.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, bundan böyle de komünist hareketin mücadele geleneğini, artan bir kararlılıkla sürdürecektir ve geliştirecektir.

√ Türkiye Birleşik Komünist Partisi yasal olarak çalışma amacını kararlılıkla izleyecektir. Komünist hareketin örgütsel yaşamını illegal bir biçimde sürdürmesi hiç bir zaman komünistlerin öznel tercihlerinin bir sonucu olmamıştır.

√ Türkiye Birleşik Komünist Partisi kendisini öteki demokratik ve sol partilerden ayrıcalıklı görmez, ayrıcalıklı bir konum elde etmeye çalışmaz. Komünist partisi barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve toplumsal ilerleme mücadelesine, ^{kendi} özgün katkısını yapar. TBKP, bu mücadelenin sorumluluğu gereğince gücünü geliştirir ve yol gösterici görevini yerine getirir. Her durumda işçi sınıfının, emekçilerin yaşamsal çıkarlarını savunmak, kapitalizmin devrimci yoldan aşılması ve sosyalizmin kurulması amacına sahip olmak, Marksiz Leninizm teorisi ışığında politika yapabilmek, örgüt yaşamını kurabilmek, kitlelere önderlik edebilmek ve dünya komünist hareketi içinde yer almak gibi en temel ayırt edici özellikler Türkiye Birleşik Komünist Partisinin özgün kimliğini belirliyor. Demokrasi her alanda, her koşulda, her dönemde komünistler için vaz geçilmez bir değerdir. Komünistler her zaman ilerleme güçlerini birleştirici bir rol oynayabilmelidirler.

Türkiye Birleşik Komünist Partisinin sosyalizm anlayışı, bu günden işçi sınıfının ileri kesimlerinden başlayarak, toplumsal ilerleme güçlerine benimsetilebilir. Parti, bilimsel sosyalizm fikirlerinin yayılmasını, sosyalist ülkelerin gerçekci bir temelde tanıtılmasını ve ülkemizde kurulacak sosyalizmin özgül çizgileriyle anlatılmasını, sosyalizmi benimsetmenin temel içeriği olarak belirliyor.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi politikasını Marks, Engels, Lenin'in bilimsel teorisine dayandırıyor. Yaratıcı Marksizm ve diyalektik yöntem anti-komünizm ile mücadelede, barışı korumak, demokrasiyi kazanmak için önümüzdeki politik görevleri kavrayabilmekte, sosyalizm perspektifini dikkat merkezinde tutabilmekte en etkili araçtır. En zor ve karmaşık koşullarda bile komünistlerin sarsılmaz tarihsel iyimserliği bu devrimci teori ve yöntemin sağlam temellerine dayanır.

Marksizm-Leninizm kapalı bir sistem ya da genel ilkeler toplamı değil, toplumsal pratik ile bağlı olarak sürekli ve her yönüyle gelişen, geliştirilmesi gereken bir teoridir. Türkiye Birleşik Komünist Partisi, Marks, Engels ve Lenin'in teorisini ülkemizin mücadele ^{öğrenmek, öğretmek ve} koşullarına, ulusal özelliklerine bağlayarak geliştirmekle görevlidir.

Teorinin gelişmesi, dünya komünist ve işçi partilerinin, özellikle en zengin tarihsel deneyime sahip olan SBKP'nin, anti-emperyalist yığın hareketlerinin, barış hareketinin deneyimleri, doğa ve toplum bilimlerinin varlıkları sonuçlar genelleştirilerek sağlanmalıdır. TBKP gerçek üzerinde hiçbir partinin tekeli olmadığı görüşündedir.

TBKP Marksizm-Leninizmin toplumsal pratiğin sınavından geçmiş ilkelerini eskimiş ve geçersiz sayan görüşleri de Marks, Engels, ve Lenin'in fikirlerini donmuş bir kalıp olarak ele alan yaklaşımları da reddeder. Parti, Marksist teorinin gelişmesinde süreklilik ve yenilenmenin iç içe geçtiğini, Marksizmin toplumsal pratiğin yarattığı deneyim zenginliğine, geçmişin kültür mirasına da ve günümüzün insan düşüncesinde geçerli herşeye açık olduğunu vurgular.

Parti içi eğitim ve yaratıcı bir teorik çalışma, özellikle iki partinin birleştiği, yeni yaklaşımlar ve yeni bir kimlik geliştirdiği koşullarda merkezi bir öneme sahiptir.

TBKP'nin ideolojik mücadelesini günümüzde emperyalizmin en saldırgan güçlerinin ve işbirlikçilerinin savaş ve şiddet ideolojilerine karşı yöneltmek zorunludur. Bu durum Marksizm-Leninizmle tüm öteki ideolojik akımlar arasındaki farkları gözden kaçırmaksızın, savaş ve şiddet ideolojilerine karşı onlarla ortak fikir temelleri geliştirmek gibi zor bir görevi gündeme getiriyor.

Parti politikası bilimsel, ahlaki ve kültürel niteliğe sahip olmalı, partinin mücadele deneyimi ve kitlelerle kurulan canlı bağlar temelinde sürekli geliştirilmelidir.

TBKP'nin tüm çalışması kitlelerle bağların güçlendirilmesine yönelik olmalıdır. Partinin ideolojik çalışması, herşeyden önce kitlesel politik çalışmayı iyileştirmeyi amaçlamalıdır. Parti üyeleri farklı katmanlardan, farklı politik ve ideolojik konumlardan insanlara kendi deneyimleri temelinde politikasının doğruluğunu gösterebilmelidir. Bunun için kitlelerden öğrenmesini de bilmek gerekir.

Parti politik hedeflerinin kitleler içinde yaygınlaştırılmasını, işçi sınıfı ve emekçilerin kendi ortak çıkarlarının en iyi bilincine varabilecekleri pratik eylemleri desteklemekle, bu eylemleri güçlendirmekle birleştirmelidir. Her düzeydeki parti örgütü herşeyden önce politik bir organ olarak, bu görevleri gerçekleştirebilecek duruma gelmeli gerekli inisiyatifte sahip olmalı, kitlelere politik önderlik etme niteliklerini yükseltmelidir.

Parti örgütlerinin, parti politikası doğrultusunda hareket edebilme, diyalog ve işbirliği kurabilme, politik inisiyatif alabilme yeteneğini, eylem dinamizmini, kitleleri seferber edebilme gücünü planlı olarak geliştirmek, politik yönetim faaliyetinin en önemli görevleri arasındadır. *Komünistler emperyalizmin ve iç gericiliğin yıkıcı saldırılarına karşı uyanıklığı elden bırakmayacaklardır.* Türkiye Birleşik Komünist Partisinin örgütsel yapısı ve etkinliğinin ilkeleri (demokratik merkeziyetçilik), komünistlerin Marksist-Leninist dünya görüşü ve ortak politik amaçlarıyla belirlenir.

Ülkede demokrasi için mücadele veren Türkiye Birleşik Komünist Partisi, kendi iç yaşamının da demokratik bir temelde geliştirilmesine önem veriyor. TBKP, parti içi demokrasinin illegal koşullarda dahi yalnız işletmekle kalmayıp planlı olarak genişletilmesini politik görevlerimizi başarmanın vazgeçilmez koşulu olarak görüyor.

Her üyenin partinin politikasını belirlemesine katkıda bulunması hem hakkı hem görevidir. Ancak bu gerçekleştirilirse, soyut ilkelere değil, partinin somut politikasına yandaş kazanma anlayışı yaşama geçebilir.

Partinin düşünce birliği Marksist teori temelinde çeşitlilik içinde birliktir. Partinin kollektif zekasına her zamankinden fazla ihtiyaç vardır. Yukardan aşağı ve aşağıdan yukarıya bilgi akışı düzenli işlemelidir. Zorunlu gizlilik dışında açıklık ilkesini gerçekleştirmek esas alınmalıdır. Türkiye Birleşik Komünist Partisinin politik iradesini oluşturmak ve bütünleştirmeye yönelik olarak parti içi tartışmalar özgürce ve düzenli bir şekilde örgütlenmelidir. Her düzeyde yönetimler, yöneticiler tartışmaya katılmalıdır. Bu yöntem, hem tartışmalı ve açık sorunlar için hem de önemli politik kararların eşliğinde özellikle uygulanmalıdır. Yanlışları düzeltmenin en sağlıklı yolu da farklı görüşlerin özgürce tartışılmasıdır. Parti yayınlarında bu kapsamda tartışma olanakları yaratılmalı, değişik görüşlerin yansıtılmasına büyük özen gösterilmelidir.

.Eleştiri üslubu açık ve kesin,ama
kırıcı değil yoldaşca olmalıdır.

.Fraksiyonların,yani parti disiplninde farklı bir davranış disiplnine sahip olan gurupların oluşturulması hem parti içi demokrasiye hemde partinin hareket birliğine zarar verir.Parti içi demokrasinin güçlenmesi fraksiyonların oluşmasını önler.Disiplin mutlak surette bilinçli disiplin olarak geliştirilmelidir.Kollektif yönetim ve davranış,kişisel sorumlulukla bağlanmalıdır.Yoldaşca güven,karşılıklı yardımlaşma,eleştiri ve özeleştiri,açıklık,devrimci, uyanıklık,komünist ahlak ilkeleri parti yaşamını belirlemelidir.
Parti yaşamı en başta temel örgütlerin yaşamıdır.
Temel örgütler,Türkiye Birleşik Komünist Partisini kitlelerle bağlayan halkalardır.

Temel örgütler ,parti içinde daha fazla söz sahibi olmalı,kitlelerin mücadelesini politik olarak yönetebilecek şekilde güçlendirmeli,mücadele deneyimleri üst yönetimlerce sürekli genelleştirilmelidir.

Kadrolarda,sağlam , inançlı bir öz ile yeniliğe açık ,yaratıcı,esnek düşünme ve davranma yetenekleri birleştirebilen bir kişiliği geliştirmek amaçlanmalıdır.Kendi başına davranabilme,girişimcilik, sorumluluk üstlenme özelliklerinin gelişmesi teşvik edilmelidir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi halkın ayrılmaz bir parçası,yurtsever gücüdür.Parti halkın çıkarları için,barışı korumak ve demokrasiyi kazanmak için,ulusal bağımsızlık ve egemenliği ^{güçlendirmek} için,sosyalist bir Türkiye için mücadele eden ulusal bir güçtür.TBKP,Türk ve Kürt devrimcilerinin partisidir,Türk ve Kürt uluslarının çıkarlarının aktif savunucusudur.Parti emekçilere ulusların eşit haklılığı,halkların kardeşliği ve enternasyonalist dayanışması anlayışını benimsetmekle görevlidir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi aynı zamanda dünya devrimci hareketinin ayrılmaz bir parçasıdır.

TBKP, dünya
işçi sınıfı

devrimci güçlerinin ortak çıkar ve ülkülerinin, uluslar arası dayanışmasının ifadesi olan *proletarya enternasyonalizminin savunucusudur.*

barış ve
Dünya komünist hareketi,toplumsal ilerleme mücadelesinin en önemli gücüdür.

Dünya komünist hareketinin birliği günümüzde çeşitliliği içeren birliktir. Bu, partilerin bağımsızlığı, eşit haklılığı, birbirlerinin iç işlerine karışmazlığı temelinde, sınıfsal dayanışma ve ortak amaçlar uğruna evlem birliğidir. Bu temelde TBKP birliğe katkıda bulunmak için çalışır.

Günümüzde enternasyonalist dayanışmanın kapsamı genişlemiştir. TBKP yalnız devrimci güçler arasında değil, ^{barış ve demokrasiden yana} tüm ilerleme güçleri arasında

enternasyonalist dayanışmayı, diyalog ve işbirliğini geliştirecektir.

Ülkenin önünde duran sorunların çözümünde işçi sınıfının üzerine düşen katkıyı yapması ve politik yaşamda layık olduğu ağırlığa sahip olması, önemli ölçüde güçlü bir komünist partisinin varlığına bağlı kalacaktır. ^(Günümüzdeki temel görevlerden birisi) TBKP'nin legaliteyi kazanması ve demokratik bir kitle partisi durumuna gelmesidir. Ülkenin bugünü ve yarını için doğru görüşler ileri sürmesine, toplumda rolünün artmasına ve bu role uygun beklentilere yanıt getirmesine TBKP'nin bu programı ve politikası temel olacaktır.

Günümüzde gerek eylem dinamizmi, gerekse fikir gücünü harekete geçirme potansiyeli bakımından ciddi sınavlardan geçecek olan parti, örgütsel olarak yeterince sağlam ve ideolojik, politik, kültürel olarak yeterince etkileyici olabilmeli, genel demokratik hareketlerde en geniş güçlerin birlikteliğini yaratmayı başarırken kimliğini de netlikle ortaya koyabilmelidir. Türkiye Birleşik Komünist Partisinin çağdaş kimliği, işçi sınıfının devrimci partisi, barışın ve demokratizmin partisi, yurtseverlik ve enternasyonalizmin, aklın, hümanizmin ve sosyalizmin partisi olmasında ifadesini bulmaktadır, her zaman da bulacaktır.

Herausgeber
ERMIS Verlag
Postfach 10 10 16
4300 ESSEN 1

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ PROGRAM TASARISININ YENİ YAKLAŞIMLARI

Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP)'nin program tasarısı, hem Türkiye Komünist Partisi (TKP) ve Türkiye İşçi Partisi (TİP)'in eski programları hem de Türkiye sol hareketinin geçmişteki programları açısından yeni bir program tasarısıdır. Bu program tasarısı, her iki partinin programatik görüş ve yaklaşımlarında süreklilik ve yeniliği ifade eden bir tasarıdır.

Bu tasarı, her iki partinin Marksizmi-Leninizmi yaratıcılıkla günümüz Türkiye koşullarına uygulama yönündeki çabasının sonucudur.

TBKP'nin program tasarısı her şeyden önce, TİP ve TKP'nin politik ve programatik görüş ve yaklaşımlarının -birbirinden ayrı ama birbirinden etkilenecek- oluşturduğu birikimin ürünüdür. Bu program tasarısının hazırlanmasına her iki partinin kendi yanlışlarından dersler çıkarma temelinde politik ve programatik görüşlerinin birbirine giderek çok yaklaştığı bir noktadan başlanmıştır.

Uluslararası Komünist harekette birikmiş ve günümüzde, ülkemiz koşullarında önemli görülen deneyimler her iki partinin politik-ideolojik platformunun birbirine yakınlaşmasına yardım etmiştir. 80'li yılların yeni gelişmeleri, her iki partinin politik ve programatik görüşlerini yetkinleştirme konusundaki çabalarını çok daha acil bir görev durumuna getirmiştir.

Uluslararası alanda ve Türkiye'deki son yılların gelişmelerini algılama, kavrama ve onlardan sonuçlar çıkarma konusunda tam bir yaklaşım bir-

liği söz konusudur. Program tasarısı, 80'lerdeki dünya ve Türkiye tablosunu, dünya durumunun Türkiye'ye somut olarak nasıl yansıdığını ve iç durumda nelerin ortaya çıktığını dünyadaki gelişmeler ile ülkedeki gelişmelerin karşılıklı etkilerini gerektiği gibi dikkate almaktadır.

Marksizmi-Leninizmi dogmatik olarak değil, somut tarihsel koşullara yaratıcılıkla uygulanıp geliştirilmesi gereken bir teori olarak ele alma çabası her iki partinin ortak yönelimi olmuştur. Dünya komünist hareketinde bu yöndeki arayış çizgisinin devamı ve önemli bir dönüm noktası olan SBKP 27. Kongresi'nin açtığı perspektif, program tasarısındaki yeni görüş ve yaklaşım arayışlarına cesaret vermiştir. Program tasarısı, duruma, sorunlara, çözüm yollarına bakışta kendini formül ve şemalara bağlamayan, yaratıcı, eleştirci, gerçekçi, sonuç almaya yönelik yeni yaklaşım biçimini temel almaktadır. Bu yaklaşımın özünü materyalist diyalektik oluşturmaktadır. Tasarının tüm saptamalarına temel olan bu yaklaşım biçimini, onun devrimci diyalektiğini kavramak, tasarıda yer alan görüşleri bir eylem klavuzu olarak benimsemenin koşuludur. Bu program tasarısı, partinin nicel gücü ve "yasal" statüsü ne olursa olsun, dünya ve Türkiye koşullarının bilimsel analizine dayanan ve işçi sınıfının devrimci görevlerini bugünkü koşullar açısından ifade eden bir program tasarısıdır. Tasarı, her iki partinin kolektif çalışmasının sonucu ve ortak ürünüdür.

Program tasarısında yeni yaklaşım ve görüşlerin temelindeki başlıca etkenlerden birisi, 80'li yılların uluslararası ve ulusal alanda getirdiği yeni gelişmelerin değerlendirilmesi ve bundan sonuçlar çıkarılmasıdır.

80'li yılların başından bu yana ABD askersel endüstri kompleksi ABD yönetiminin politikası üzerindeki etkisi belirleyici duruma gelmiştir. ABD yönetiminin nükleer silahlanmayı tırmandırma ve çatışma politikası bu sürecin sonucudur. Bu politika ABD'nin Sovyetler Birliği karşısında askersel-stratejik üstünlük elde etmesine ve buna dayanarak dünya devrimci sürecinin kazanımlarını geri almasına, dünya çapında egemenlik kurmasına yöneliktir.

80'li yıllardaki gelişmelerin sonucu barışın korunmasının, ulusal çıkarların savunulmasının önemi artmıştır. Emperyalizmin en saldırgan, en gerici güçlerinin çatışma politikasını etkisizleştirmek için, sağduyu sahibi ve gerçekçi en geniş güçlerin dünya çapında bir barış koalisyonu kurmaları gerekli olmuştur. Herşey barış mücadelesi ile sınırlı değildir; ama şimdi barış için herşey yapılmalıdır. Y.Andropov'un 1983 yılında belirtmiş olduğu gibi "dünyanın üzerinde,dolaşan bir nükleer savaş tehlikesi, bizi tüm komünist hareketin faaliyetinin temel anlamını yeni bir tarzda değerlendirmeye doğru götürüyor."

Son dönemde uluslararası gelişmeler ile ulusal düzeyde gelişmeler

arasında daha sıkı bir ilişki oluşmuş, ulusal etkenin üzerinde uluslararası etkenin ağırlığı artmıştır.

80'li yıllarda ülkede bağımlı tekelci-militarist oligarşinin öne çıkmasıyla demokrasinin yokluğu belirleyici olmuştur. Egemen burjuvazinin amacı, Amerikancı, gerici, militarist politikasını sürdürmek, manevraları, esnek biçimleri de kullanarak antidemokratik, otoriter rejimi sürekli kılmaktır.

Bu gelişmelerin sonucu demokrasinin önemi çok daha artmıştır. Türkiye'nin dünya barışına katkısını sağlamak, ulusal egemenliği güçlendirmek, demokrasiyi kazanmak için, nüfusun geniş çoğunluğunu hareketlendirmek, geniş demokratik güçlerin işbirliğini gerçekleştirmek zorunluk olmuştur. Bu süreçte işçi sınıfının rolünün yükselmesi için, Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin politik inisiyatif alma yeteneğinin artması, partinin etkisinin güçlenmesi gereklidir.

Bu durumda, ülke koşullarının belirleyiciliğini gözden uzak tutmadan dünyada, bölgede ve ülkedeki politik güçler oranında oluşan yeni durumu birbiriyle ilişkisi içinde dikkate almak, ulusal ve uluslararası görevleri gerçekçi bir temelde ve uyum içinde ifade etmek gerekmektedir.

Program çağımızın, günümüz dünyasının, bölgemizin ve ülkemizin sosyal-ekonomik ve politik analizi temelinde, 80'li yılların yeni gelişmelerini değerlendirerek sonuçlar çıkarmaktadır. Buradan çıkan en önemli sonuç Türkiye işçi sınıfı ve sol güçlerin bugünkü zayıflıklarını aşmaları ve kitlesel bir güç durumuna gelmeleri için yeni bir stratejik çizginin gerekli olduğudur.

Programdaki yeni yaklaşım ve görüşlerin temelindeki bir diğer önemli etken TBKP'nin Marksist-Leninist teoriyi ele alışındaki tutumdur. Parti, Marks, Engels ve Lenin'in öğretisini dokunulmaz bir dogma olarak değil, geliştirilmesi doğal bir gereklilik olan devrimci fikirler olarak görüyor. Eleştirecilik, yaratıcılık, ileriye yöneliş Marksizmin özünde vardır. Marks, Engels kendilerinden önceki insanlık düşüncesine nasıl yaklaştıysa, Lenin Marksizme nasıl yaklaştıysa, bugün de Marksizm-Leninizme öyle yaklaşılmalıdır. Yaratıcılık, Marksizmin vazgeçilmez ögesidir. XX. yy. başlarında Marksizmi geliştiren Rusya koşullarına uygulayan ve başarıya ulaşan bir devrim stratejisi çizen, 20'li yıllarda yeni durumda, devrimci olmayan koşullarda Avrupa için yine Marksizmi geliştirerek yeni bir politik stratejinin temellerini atan Lenin'in yaratıcı tutumu örnek alınmalıdır.

Komünistler her yeni durumda yeni koşullara uygun bir politik çizgi geliştirme çabasında olmuşlardır. Bu yaratıcı Marksizm anlayışının tarihte sayısız örneği vardır.

SBKP'nin XXVII. Kongresi, yeni düşünce tarzı, kökleri geçmişe uzanan bu yöntemsel çizgiyi geliştiren yeni bir adım olmuştur.

M. Gorbaçov'un dediği gibi "emekçi halkın bilgeliğinin, acılarının, geniş deneyiminin ve daha iyi bir gelecek için umutlarının en yüksek ve en yoğun ifadesi olan Marksizm-Leninizmin canlı özünü ve duygusal düşünürlüğü'nün tüm çekiciliğini" öldürmemek gerekiyor.

Marks, Engels ve Lenin'in farklı bir durumda söylediklerini kalıpcı anlayışla aktarmak, bugünü geçmişe, bizim durumuzu da o koşullara uydurmaya çabalamak olur. Marks, Engels ve Lenin'i, diğer devrimci düşünür ve önderleri yeniden okuyup bugüne yeni koşullara uygun olarak kavramak ise, onların bu koşullarda mücadele etmeleri durumunda nasıl düşünüp, ne yapacaklarını anlamaya çalışmak demektir. Doğru tutum, pratikle bağları kopararak tarih müzesine gider gibi klasiklere geri dönmek değil, günümüzdeki mücadelenin önderliğini yapan Marks, Engels ve Lenin'e doğru ilerlemek, onların ileriye koşan, kendini yenileyen devrimci fikirlerini izlemektir. Yeni düşünceyi izlemek, bu diyalektik yöntemi uygulamaktır.

Program işçi sınıfının tarihsel görevini, günümüzde önemi artan yeni yönleriyle temel almaktadır. İşçi sınıfı emeğin sömürsüne, ulusal çelişiklere, genel olarak kapitalizme son vermeye, sınıfları ve sınıf mücadelesini ortadan kaldırmaya ve sosyal barışı sağlamaya, sosyalizmi-komünizmi kurmaya yetenekli tek sınıftır. İşçi sınıfı kendi kurtuluşunu Marks ve Engels'in "Komünist Partisi'nin Manifestosu"nda belirttikleri gibi ancak tüm insanlığı kurtararak gerçekleştirebilir. Günümüzde bu görev, insanlığı nükleer bir savaşta yok olma tehlikesinden kurtarmayı da içermektedir.

Nükleer bir savaş toplumsal gelişmenin de sonu olacaktır. Bu konuya ilişkin olarak Lenin, "Partimizin program taslağı üzerine" adlı yazısında, "Marksizmin temel fikirleri açısından toplumsal gelişmenin çıkarları proletaryanın çıkarlarından daha yüksektir" diyor. (Lenin, Toplu Yapıtlar (İng.) c. 4, s. 236)

Günümüzde giderek insan yaşamının yokoluşunu hazırlayan ekolojik bir felaketin önlenmesi, öteki genel insanlık sorunlarının çözülmesi de bu görevin kapsamına girmektedir. İşçi sınıfı, yalnızca kendi sınıf çıkarları için mücadele ile yetinmediği, ulusal çıkarlar için, genel insanlık çıkarları için mücadele edebildiği, buna yetenekli tüm sosyal güçleri de bu düzeye yükseltebildiği ölçüde, hem ulusal bir güç, hem sonuna kadar tutarlı devrimci bir sınıf olur. Marksizm-Leninizm işçi sınıfının yalnız kendi yazgısıyla değil; ulusun, halkın yazgısıyla; tüm insanlığın yazgısıyla ilgili teorisidir. Parti'nin görevi, işçi sınıfını kendisi ve başkaları için bir sınıf durumuna getirmek, toplumda artan rolüne ve yeni sorumluluğuna yanıt verebilecek şekilde sürekliliği ağırlığını, politik, ideolojik ve kültürel etkisini artırmaktır. Bu fikir programda baştan sona kadar işlenmektedir.

Komünist partisi, günümüzde barışın ve demokrasinin partisi olmaksızın, işçi sınıfının devrimci partisi olamaz. Programda bu zorunluluğa yanıt verilmekte, barışı korumanın ve demokrasiyi kazanmanın görevleri toplumsal ilerlemenin yolunu açmaya yönelik olarak partinin yeni politik stratejisinde ifadesini bulmaktadır.

Politik strateji, temel amaç olan sosyalizme daha yakınlaşabilmek için, işçi sınıfının mücadele koşullarında niteliksel bir değişikliği amaçlayan ve bütün bir aşama boyunca izlenen genel politik çizgidir.

Tarihte işçi sınıfı mücadelesinin değişik aşamalarında o aşamaya uygun stratejiler izlenmiştir. Çarlığın yıkılması demokratik cumhuriyetin kurulması stratejisi; burjuva demokratik devrimin sosyalist devrime dönüştürme stratejisi; sosyalizmi kurma stratejisi; sosyalizmi geliştirme stratejisi; sosyal-ekonomik gelişmeyi hızlandırma stratejisi; faşizme ve savaş tehlikesine karşı mücadele stratejisi; anti-tekelci demokrasi için mücadele stratejisi bazı tarihsel örneklerdir.

Strateji kapsamında, uluslararası ve ulusal durumun verileri temelinde ekonomik, sosyal, politik, ideolojik, askersel bakımdan güçler oranının ve gelişme eğiliminin analizinden hareketle, işçi sınıfının bütün bir aşama boyunca amacı ve görevleri, mücadelesinin ana doğrultusu ve baş düşmanı, bağlaşıp güçleri belirlenir.

Stratejinin unsurları olan baş düşman, öncü ve yedek güçler, esas vuruş doğrultusu, bağlaşıp güçler, cephe ve benzeri kavramların askerlik biliminden aktarılan kavramlar olması ve politik sınıf mücadelesinin karmaşık ortamında bu kavramların kullanılmasının mekanik anlayışlara yol açması nedeniyle zorunlu olmadıkça bu kavramlar program tasarısında kullanılmamıştır.

Her aşamanın, o aşamadaki tek tek istemler için verilen mücadelelerin bağlanıp bütünsellik kazandığı politik bir amacı olmalıdır. Aşamanın bu bütünsel politik amacı, yani stratejik amacı, niteliksel yeni bir politik durum, politik sınıf mücadelesinde daha ileriye ulaşmaya elverecek yeni koşullar yaratmak demektir. Ama her stratejik amacın mutlaka bir devrim olması, dolayısıyla her stratejik aşamanın devrimin bir aşamasıyla özdeş olması, ne tarihsel bir yasallık, ne de işçi sınıfının mücadelesi için politik bir zorunluktur.

Somut tarihsel durum incelenmeksizin, her aşamanın amacının devrimle sosyal sınıfsal güçler oranında köklü bir değişikliği yaratmak olarak belirlenmesinin zorunlu olduğu, her aşama sonunda sosyal sınıf güçlerinin bir bölümünün saf değiştirmek, bağlaşıklığın bir sonraki aşamada daralmak zorunda kalacağı gibi bazı somut tarihsel durumlardaki doğruların mutlakaştırılması, kalıpcı yaklaşımlara yol açmaktadır.

80'li yıllarda uluslararası ve ulusal durumun analizinin sonuçları, günü-

müzde, ülkemiz işçi sınıfının politik mücadele stratejisinin saptanmasında dogmatik yaklaşımların bırakılmasını yalnızca felsefi bir tercih sorunu olmaktan çıkarmaktadır. Yaratıcı Marksizm ışığında çizilecek politik bir strateji, nükleer-uzay çağına gerekleri karşısında ve ülkemizin geldiği tarihsel dönemeç noktasında politik bir zorunluk durumuna gelmiştir.

Söz konusu olan, politik stratejinin yalnızca emperyalizmin halâ küçüm-senemeyecek ölçüde sahip olduğu potansiyelleri, uluslararası alandaki karmaşık durumu, ülkede barış ve demokrasi güçlerinin 12 Eylül öncesine göre gerilemiş olan konumlarını dikkate alması değil, aynı zamanda bu zorlukların ve engellerin yanısıra ortaya çıkan yeni olanakları ve yeni güçleri de değerlendirebilmesidir. Parti, yeni sorunları inceleyip çözüme ilişkin olumlu istemleri gündemine aldığı ölçüde, hem işçi sınıfını izole olmaktan kurtarabilir hem de diğer emekçi katmanlara yeni bir perspektif açabilir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, böyle bir stratejik çizgiyle, ne zaman ve nasıl oluşacağı belirsiz bir devrimci durumu bekleyen, o zamana kadar yalnızca neye karşı olduğunu açıklayan, muhalefet eden ve devrime çağıran bir propaganda örgütü değil, bugünden durumu ileriye yönelik değiştirmeye yetenekli bir güç olarak ortaya çıkan politik bir parti olabilir. Parti, toplumsal gelişmenin çıkarları açısından bir strateji izleyebilirse, bugünden halkın temel istemleri yönünde alternatif bir politika isteyen, barış ve demokratik yenilenme isteyen tüm güçlerle birlikte yürüyebilir, bu doğrultuda olumlu hedefler için aktif bir mücadele verebilir.

Kuşkusuz politik strateji, bugünkü durumdan kurtulmak ve varolan olanakları değerlendirmek için gerekli güncel görevleri, tek tek dönüşüm hedeflerini ancak işçi sınıfının temel amacı olan sosyalizme yol açmaya olanak veren bütünsel bir politik amaca bağlı olarak ifade edebilirse, sıradan bir alternatif değil, devrimci bir strateji düzeyine yükselmiş olur.

Program tasarısında partinin bu aşamadaki stratejisi Barış ve Demokratik Yenilenme stratejisi olarak adlandırılıyor. Partinin stratejisi politikanın günümüzde kazandığı yeni önem açısından herşeyden önce politik düzeyde tanımlanıyor.

Barış ve Demokratik Yenilenme stratejisi, bugün öne çıkan politik ilişkiyi, egemen burjuvazinin oligarşi eliyle yürütülen Amerikancı, gerici, militarist politikası ile nüfusun ezici çoğunluğu arasındaki çelişkiyi çözerek, toplumsal ilerlemenin tıkanan yolunu açacaktır.

Bugünkü aşamanın stratejik amacı, buna bağlı olarak oligarşinin politikasının yenilgiye uğratılması, demokratik bir alternatif politikanın egemen olmasıdır.

Partinin politik stratejisi, barış sorunun kazandığı yeni boyut açısından, barış için ve toplumsal ilerleme için mücadele arasındaki ilişkinin yeni

niteliğinin Türkiye somutunda ifadesi olmaktadır. Program tasarısında toplumsal gelişmenin mutlak önkoşulu olarak barışın korunması ve bu görevin ulusal düzeyde yansıması olan Türkiye'yi Amerikan emperyalizminin çatışma politikasının aracı olmaktan kurtarma görevi ile ülkede toplumsal ilerlemenin önünü açacak olan demokrasiyi kazanma görevi sıkı sıkıya bağlanmaktadır.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programının içeriği, halkın temel istemlerinin çözümünü bugünden başlatmaya yönelik, kapitalizm çerçevesinde gerçekleştirilebilecek reform hedeflerinden oluşmaktadır. Bu tür her reform talebi için olduğu gibi, bu reformların politik güçler oranındaki gelişmeye göre daha çok veya az köklü olması, daha çok veya az derin anti-emperyalist ve antitekel bir eğilim taşıması, doğrudan doğruya politik güçler oranındaki gelişmeye bağlıdır. Reformların politik sonuçları ve karakteri, burjuva egemenliğinin mi pekişmesine yoksa işçi sınıfının toplumsal yaşamda ağırlığının mı artmasına yol açacağı da, oligarşi ile barış ve demokrasi güçleri arasındaki politik mücadele olarak beliren sınıf mücadelesinin sonucuna bağlı kalacaktır. İşçi sınıfı ve emekçilerin bu programa ne ölçüde sahip çıkacakları, bu programın her bir hedefinin gerçekleşmesi için ne ölçüde kararlı mücadele edecekleri, Barış ve Demokratik Yenilenme Programının sosyal içeriğinin ne ölçüde derinleşeceğini belirleyecektir.

Barış ve Demokratik Yenilenme programındaki her bir demokratik dönüşümün gerçekleşmesi ve korunması bile ancak kitlesel mücadeleyle başarılabilir için, bu mücadele işçi sınıfına, emekçilere bilinç ve örgütlülük kazandıracak; partiye, kitleleri kendi deneyimleri temelinde, aşamanın bütünsel politik amacına ulaşmanın gereğine ikna etme olanağı verecektir.

Barış ve Demokratik Yenilenme amacı, stratejik bir amaç olarak kavranıp dikkatler ne kadar çok bu aşamanın amaç ve görevleri üzerine toplanabilirse, buna yönelik ne kadar kitlesel bir güç birikimi yaratma, ne kadar geniş ve istikrarlı demokratik bağlaşıklıklar kurma görevleri ne kadar başarılabilirse, bu aşama o ölçüde kısaltılabilir, sosyalizme geçiş o ölçüde yakınlaştırılabilir.

Böylece parti, kapitalizmi aşmanın koşulları olgunlaşmadan da, inisiyatifli bir politika izleyebilir duruma geliyor. Demokratik bir alternatif politikanın egemen olması, barış ve demokrasi güçlerinin hükümetinin işbaşına gelmesi ise, hem bugünkü durumdan çıkılmasını sağlayacak, hem de sosyalist devrimin koşullarının olgunlaşmasına hizmet edecektir.

Partinin politik stratejisinin devrim açısından anlamı, politik güçlerin bugünkü karşılıklı yer alımını, aralarındaki güç oranını değiştirmek, dev-

rimci dönüşümlere yönelmeye elverişli bir güçler oranı yaratmaktır. Barış ve Demokratik Yenilenme stratejisi, politik güçler oranının barış ve demokrasi güçleri açısından elverişsiz olduğu bugünkü koşullarda, devrimin nesnel ve özellikle öznel koşullarını hazırlama stratejisidir.

Günümüzde genel olarak politik stratejinin saptanmasında önemli iki nokta, bugünkü verili somut-tarihsel durumun iç ve dış tüm özelliklerinin, herşeyden önce politik güçler oranının ve gelişme eğiliminin göz önünde tutulması ve aynı zamanda daha sonra varılmak istenen temel amaçla bağlanmasının olanaklı olmasıdır. Partinin politik stratejisi, bugünkü verili durumdan bakıldığında hem aşamanın amacını, hem de onun prizmasından temel amacı görmeye olanak vermelidir. Politik strateji, işçi sınıfının temel amacına günümüzden hareketle varabileceği yolun doğrultusunu göstermeli, bu yolun ilk etabındaki politik sınıf mücadelesinin genel çizgisini belirlemelidir.

İç ve dış koşulların gerçekçi analizi, bugün ülkemizde politik güçler oranının nesnel koşul olarak devrimci bir duruma elverişli olmaktan henüz uzak olduğunu göstermektedir. Yöntemsel olarak olgu ve eğilimlere değil, belirsiz olasılıklara dayanarak, bugün olmayan ancak ilerde ortaya çıkabilecek devrimci bir durumda olduğumuz varsayılarak strateji belirlenemez. O nedenle bugün stratejik amaç, egemen burjuvazinin ya da oligarşinin sosyal sınıfsal varlığına son vermek, yani doğrudan devrime yönelmek olarak saptanamaz. Stratejik amaç, bugün devrim koşullarını yaratmaya yönelik olmalıdır.

Devrimci durum, en temelde toplumsal çelişkilerin ve sınıf uzlaşmazlıklarının nesnel olarak keskinleşmesi sonunda, emekçi kitlelerde hoşnutsuzluğun artmasıyla bağlı olarak ortaya çıkar. Burada, istikrarsızlığın kontrolsüz etkisiyle büyüyen ve sosyal patlamalarla amaçsız boşalan tepkisel süreçler de söz konusu olabilir. Farklı amaçlı sosyal ve politik güçler bundan yarar sağlayabilirler. Buna karşılık hoşnutsuzluğun, öznel etkenin rolüyle, sınıf mücadelesinin giderek daha üst düzeylerine, bilinçli devrimci eylemlerin sosyal-sınıfsal enerjisinin kaynaklandığı politik bir malyalanmaya dönüşmesi de devrimci bir duruma yol açabilir. Bu nedenle öznel etkenin rolü, onun devrimci duruma daha henüz oluşma sürecinde etki yapabilme olanağı artmıştır. Bu bağlamda günümüzde devrimci durumun ortaya çıkış biçimi de eski biçimlerden farklılık gösterebilir. Hızla gelişen, büyük alt üst oluşlarla ortaya çıkan bir devrimci durum yerine bir zincirin birbirine bağlı halkaları gibi geniş bir zaman bölümüne yayılan bir devrimci durum da oluşabilir. Kuşkusuz bu, devrimci durumun eski biçimlerde ortaya çıkmayacağı, ya da eski ve yeni biçimlerin içiçe geçemeyeceği anlamına gelmez. Ama her durumda devrimin koşullarını

hazırlamaya yönelik, öznel etkenin, politikanın, politik inisiyatif kazanmanın artan önemini ifade eden politik bir stratejinin zorunlu olduğu açıktır.

Programda barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık, kalkınma ve sosyal adalet gibi istemlere kapitalizm çerçevesinde tam olarak ulaşılamayacağı, antiemperyalist, antitekelci devrimci dönüşümlerin ve sosyalizme geçmenin zorunluluk olduğu vurgulanmaktadır.

Açıktır ki, parti güncel istemler içi, reformlar için mücadeleyi kapitalizmi aşmak olarak nitelemiyor. Eğer bu yapılsaydı, niteliksel bir değişikliğe, devrimci bir sürece gerek olmadan kapitalizmden sosyalizme geçmenin olanaklı olacağını söylemiş olurdu. Bu, partiyi, sosyalizme geçiş için devrimci yolun tarihsel olarak zorunluluğunu inkar eden sosyal reformizden ayıran ve partinin devrimci kimliğini belirginleştiren en önemli noktalardan birisidir.

Öte yandan Barış ve Demokratik Yenilenme stratejisi partiye kendini hem ekonomizmden hem de "sol" sektörlikten ideolojik olarak ayırmasında ve devrimci konumlarını somut olarak belirginleştirmesinde önemli bir temel olmaktadır.

Bugünden iktidar değişikliğinin stratejik bir amaç olarak saptanması, partiyi bir devrim stratejisi izlemeye zorlar. Öte yandan bugünkü durum, devrimi gerçekleştirmeye yönelmek olanağı vermediği için parti fiilen devrimin koşullarını hazırlama stratejisi izler. Böylece aynı anda iki ayrı stratejiyi birden izlemeye mecbur kalan parti, gerçekte stratejisiz kalmaya mahkum olmuş demektir. Ya politikası programından kopar, taktik bir politika düzeyine iner; ya da etkinliği programdaki ilkelerin propagandasıyla sınırlı kalır.

Başka bir deyişle, eğer bugün aşamanın amacı doğrudan devrime yönelmek olarak saptansaydı, o zaman güncel istemler için mücadeleyi devrim amacıyla bağlama gereği ortaya çıkacak, bu aşamada gerçekçi olmayan bir amaçla somut olarak bu bağ kurulamayacağı için de parti "sol" sektör ya da ekonomist bir konuma sürüklenmek tehlikesiyle karşı karşıya gelecekti. Çünkü o zaman ya güncel istemler için mücadelenin dışında kalması söz konusu olacak, ya da bütünsel bir politik amaca bağlanmayan tek tek istemler için mücadeleyle yetinmek durumuna düşecekti.

Program tasarısındaki yeni politik strateji, aşama boyu ıca tek tek istemler uğrunda verilecek mücadeleyi, bütünsel bir politik amaca bağlama ve tüm aşama boyunca, politikanın artan rolüne uygun olarak stratejik nitelikli politikalar için inisiyatif alma olanağı veriyor. Bu stratejik amaca varılması, ülkede politik güçlerin karşılıklı yer alımında niteliksel bir değişiklik anlamına geleceği ve bizi temel amacımıza yakınlaştıracığı için stratejik çizgimiz devrimci bir nitelik taşımaktadır.

Kuşkusuz bu, mutlaka bu aşama için öngörülen bütün istemlerin gerçekleşmesinin daha sonraki aşamalara geçmek için zorunluk olduğu anlamına gelmez. Tarihin nasıl gelişeceği bugünden bütün ayrıntılarıyla öngörülemez. Ama bu, TBKP'nin yeni politik stratejisinin, bugünden bakıldığında, diğer seçeneklere göre hem politik durumu gerçekçi değerlendiren hem de devrimci nitelik taşıyan tek yönelim olduğu gerçeğini değiştirmez.

Programda yeni politik stratejiye uygun olarak yeni bir politik bağlaşıklık politikası, diyalog ve işbirliği politikası olarak belirlenmiştir. Günümüzde stratejik amaca varmak için gerekli kitlesel güç birikiminin sağlanmasında, yeterli bir çoğunluğun kazanılmasında diyalog ve işbirliği politikasının da rolü artmıştır. Partinin politik yaşamda işçi sınıfının artan rolüne uygun bir ağırlık kazanması da diyalog ve işbirliği politikası ile sıkı sıkıya bağlıdır.

Yeni bağlaşıklık politikasının özü stratejik amaca bağlı olarak, bugünkü rejime ve egemen politikaya muhalefet eden, çıkarları alternatif demokratik politikadan, demokratik rejimden yana olan bütün güçleri bir araya getirebilmektir.

Lenin'in "Ne Yapmalı?"da ifade ettiği önemli bir fikir, günümüz koşullarına uyarlanarak şöyle denebilir: Komünistler günümüz toplumunun bütün sınıf ve sosyal katmanlarına gitmeli ve her kesimde yeni politik düşüncenin, barışı korumak ve demokratik yenilenmeyi gerçekleştirmek fikrinin, yeni bir politik kültürün kök salıp gelişmesini sağlamaya çalışmalıdır.

Bağlaşıklık politikası eskisinden çok daha geniş ve aralarında sınıfsal, politik, ideolojik ayrılık ve çelişkiler olan toplumsal ve politik güçleri kapsamayı amaçlamaktadır. Bunu gerçekleştirmek için programda politik güçleri etkileyen başlıca politik ve ideolojik akımlar düzeyinde bağlaşıklık sorunu irdelenmekte ve belirli bir süreç içinde, adım adım farklı biçim ve yöntemlerle özgün birlikteliklerin oluşturulması hedeflenmektedir. Bu süreç içinde oluşacak ve politik davranışları etkileyecek yeni bir sol politik kültürün gelişmesi ve tüm toplumda kendini kabul ettirmesi başlı başına bir hedef olarak saptanmaktadır. Genellikle sol güçler, özellikle devrimci sol güçler arasında diyalog ve davranış bütünlüğüne ulaşmak, geniş bir bağlaşıklık sisteminin oluşmasında tutulacak ana halka olarak belirlenmektedir.

Bağlaşıklık politikasının yeni bir özelliği de, yalnız eskiye göre daha geniş güçleri kapsamına alması ve fiilen adım adım genişlemeyi hedefleyen bir süreç içinde yaşama geçmesi değil, daha istikrarlı olabilmesi, bunun için de daha kalıcı ve stratejik amacın olabildiğince ötesine sarkacak, hatta sosyalizme kadar uzanabilecek bir perspektif içinde saptanmasıdır.

Bağlaşıklık politikası, ancak böyle uzun erimli çizilebilirse bugünkü aşamada da yeterli bir istikrar kazanabilir.

Somut bağlaşıklıkların nasıl kurulup nasıl gelişeceği, hangi politik gücün hangi bağlaşıklığa ne zaman ve ne süreyle katılacağı kuşkusuz öngörülemez. Kalıcı olan, mutlak anlamda istikrarlı olan, bizim ilkeli bağlaşıklık politikamız, diyalog ve işbirliği politikamızdır. Bağlaşıklık güçlerin bizim politikamıza karşı tutumları değiştiği ölçüde somut bağlaşıklıkların biçimi ve kapsamı da değişecektir.

Bağlaşıklık güçler hem bizim hem de oligarşinin etkisine açıktır. Alternatif demokratik politikamız, bağlaşıklık güçleri derece derece etkileyip geliştirmekte, oligarşinin bağlaşıklık sistemini çözüp dağıtmakta önemli bir etkenidir.

Programda parti, bağlaşıklık kurabilme yeteneğini geliştirmek yönünde bazı adımlar atmaktadır. Bağlaşıklık kurulabilecek ulusal politik-ideolojik akımlar, hem tarihsel kökleri olan, hem de gelecekte, yeni bir temelde, sosyalizmde de var olabilecek akımlar olarak belirlenmektedir. Bu akımların bugün etkilediği politik güçler de, yarın kendilerini yenileyebildiği durumda yeni bir temelde sosyalizmin politik sistemi içinde yer alabileceklerdir. Büyük toprak sahipleri, büyük ve tekelci burjuvazi dışındaki tüm sosyal güçlerin sosyalizmde varlık perspektifleri vardı. Büyük köylüleri ve egemen burjuvazi dışındaki işletme sahiplerini değişik biçimlerde ülkede sosyalizmin kuruluşuna katmak, onların potansiyellerinden yararlanmak önemli bir olanaktır.

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi yıllarında Rusya'da somut-tarihsel olarak koşulları olmayan bu olanaklar, daha sonra Avrupa'da kapitalizmden sosyalizme geçiş süreçlerinde gerçekleşebilmiştir. 40 yıl önce gerçekleşen bu olanakların günümüzde olgun bir bağlaşıklık politikasıyla daha da geniş bir temelde gerçekleşmesi, hem olanaklı hem de zorunludur.

"Temel amaç: Sosyalizm" bölümü, partinin devrimci kimliğinin önemli bir ögesini oluşturuyor. TBKP, kapitalizm devrimci yoldan aşılardan, burjuvazinin egemenliğine son verilmeden halkın hiçbir temel sorunun tümüyle çözülemeyeceğini vurguluyor.

Programın bu bölümünde sosyalizmin genel yasallıklarının sayılmasıyla yetinilmemekte, Türkiye'de kurulması amaçlanan sosyalizmin bize özgü renklerinin neler olabileceği de ortaya konmaktadır. Bu bölümün iç düzenlenmesi de, sosyalizmin, barış ve demokratik yenilenme güçlerinin bugünden uğrunda mücadele ettiği ve halkın temel istemlerinin tümüyle gerçekleştiği düzen olarak kavranabilmesi için, bu temel istemlere göre yapılmıştır. Başka bir deyişle, Türkiye'nin sosyalist yenilenmesi, demokratik yenilenmesinin nitelikçe farklı ve daha üst bir düzeyde devamı ve yetkinleştirilmesi olacaktır.

Böylece bilimsel sosyalizmin genel yasallıkları, reel sosyalizmin somut kazanımları ve sosyalist Türkiye'nin özgüllükleri temelinde sosyalizmi bugünden benimsetme yönündeki etkinlikler önem kazanacaktır. Bu etkinlikler, yalnız genel olarak antikomünizmin geriletilmesine değil, geniş demokratik bağlaşıklık politikasının aracı olarak doğrudan doğruya bugünkü aşamanın stratejik amacına hizmet eder duruma getirilmiş olacaktır.

Bağlaşıklık güçler, kendilerine yarın için net bir gelecek perspektifi görebildikleri ölçüde, bugün için bağlaşıklığa daha çok hazır duruma geleceklerdir.

TBKP, programında "proletarya diktatörlüğü" terimini kullanmıyor. Bunun nedeni, elbette kavramın içeriğinin yanlış olması değildir. Bu kavram, pratiğin sınavından geçmiş bilimsel bir kavramdır. Ancak kolay anlaşılmayacak, hatta günümüzde yanlış anlayışlara kapı açabilecek olması nedeniyle program gibi politik bir belgede kullanılması uygun görülmemiştir.

Proletarya diktatörlüğünün çok partili bir politik sistemi olabilir. Proletarya diktatörlüğü yalnız işçi sınıfının değil, onun öncülüğünde tüm emekçilerin iktidarındır. Proletarya diktatörlüğü en demokratik burjuva demokrasilerinden kat kat daha demokratiktir. Ne var ki, proletarya diktatörlüğü terimi proletarya diktatörlüğünün kendisinin bu sayılan niteliklere sahip olduğunun kavranmasını zorlaştırmakta, her defasında açıklanma ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Portekiz Komünist Partisi 1974'de bu terimi programından çıkarırken A. Cunhal'in dediği gibi "... faşist diktatörlük döneminden sonra bugünkü özel durumda 'diktatörlük' kavramını kullanmak ne partinin politikasının daha iyi anlaşılmasına hizmet eder, ne de görevlerini daha iyi yerine getirmesini kolaylaştırır." Bütün bu nedenlerden ötürü, günümüzde bu kavramı programında kullanan yalnızca 12 komünist partisi kalmıştır.

Toplumsal gelişme sürecinde sınıf mücadelesinin bir dizi aşaması olabilir. Bunların pek azı önceden öngörülebilir, pek çoğu ise sınıf mücadelesinin gelişmesine bağlı olarak ortaya çıkacak, şekillenecektir. Kapitalizmden sosyalizme geçiş süreci olan sosyalist devrim de, bugünden tümüyle öngörülemez bir çok aşamadan geçerek gelişecektir. Çok aşamalı devrim süreci kavramı bu durumu anlatmaktadır.

Günümüzde devrimin hareketlendirici güçlerinin bir dizi etkenin sonucu genişlemesi, hem daha geniş bağlaşıklar kurma olanakları açmakta, hem de komünist partisinin önüne işçi sınıfının hegemonyasını oluşturmada daha zor görevler getirmektedir.

Partinin bugünden politik inisiyatif kazanma yeteneğinin geliştirilmesi bu zor görevlerin başarılmasını kolaylaştıracaktır.

"Sosyalist devrime geçiş ya da yaklaşma biçimi" olarak programda öngörülen devrimci iktidar, burjuva devletin baskı mekanizmalarında köklü demokratik düzenlemelere gidecektir. Böylece Marksist-Leninist teoride "devletin parçalanması" terimiyle ifade edilen süreci başlatmış olacaktır. Bu düzenlemeler proletarya diktatörlüğünün kurulmasına kadar sürecektir.

Proletarya diktatörlüğünün kurulması, işçi sınıfının öncülüğünde geniş ve istikrarlı sınıfsal bağlaşıklıkların varlığı koşullarında birçok aşamadan geçebilir, adım adım gelişen bir süreç içinde olabilir.

İktidar sorununun çözülme süreci içinde, devrimci iktidarın antiemperyalist, antitekelci, devrimci dönüşümleri hedefleyen bir demokratik bağlaşıklık iktidarı olarak şekillenmesi ve bunun sosyalizme geçişin biçimi olması olanaklıdır. Günümüzde antiemperyalist, antitekelci genel demokratik mücadeleyle sosyalizm için mücadelenin arasındaki ilişkinin sıkışması, bu tür geçişleri olanaklı kılmaktadır. Ancak bu tür bir geçiş aşaması programının somut olarak bugünden belirginleştirilmesi olanaksız olduğundan, böyle bir çaba kalıpcılığa yol açacağından program tasarısında bu yola gidilmemiştir. Teorik ve politik bakımdan önemli olan, bu tür geçiş aşamalarının henüz sosyalizm olmadığını bilmek, ama onları sosyalizmden de "Çin seddi"yle ayırmamaktır.

Programda işçi sınıfının oluşturacağı geniş demokratik bağlaşıklığa dayanarak, nüfusun ezici çoğunluğunu kazanarak demokratik yoldan, demokrasiyi koruma ve güçlendirme yoluyla sosyalizme geçileceği vurgulanıyor. Kuşkusuz bu "parlamenter" yol demek değildir. Zaten "parlamenter" yol, parlamento içi çoğunluğu kazanmakla yetindiği ve halkın parlamento dışı mücadelesini, doğrudan demokratik katılım olanaklarını dışladığı için demokratik değildir.

Programda devrimin yolu olarak iç savaşı dışlayan barışçı yolun gerçekleştirmesinin amaçlandığı vurgulanıyor. Bu saptama bugün Türkiye'de barışçı yolun açık, pratik olarak olanaklı olduğu anlamına gelmiyor. Bu saptama, barışçı yolu kazanma mücadelesinin günümüzde artık bir tercih sorunu olmaktan çıktığını, barışçı yolu kazanmak için mücadelenin politik bir gereklilik olduğu anlamına geliyor. Uluslararası durumun ve ulusal durumun analizi bu yolun önünde önemli engellerin olduğunu gösteriyor. Bu engelleri aşmak ve barışçı yolu kazanmak için, partinin bugünkü politik stratejisi, nüfusun ezici çoğunluğunu kazanma stratejisi olarak önemli bir politik araçtır.

Sosyalizme geçiş sorunuyla ilgili farklı görüşlerin sol güçler arasında tartışılması gerekli ve yararlıdır. Bu tür karmaşık bir sorunda görüşlerin doğruluğunun son ölçütü kuşkusuz toplumsal pratik olacaktır.

Program tasarısında TBKP'nin proleter enternasyonalizmine bağlılığı belirtilirken, bu kavramın günümüzde tüm dünya devrimci güçlerini kap-

sadığına işaret edilmektedir. Barış, genel insanlık sorunları ve toplumsal ilerleme için mücadele eden tüm güçleri kucaklayan enternasyonalist dayanışma da parti için bir onur görevidir.

TBKP'nin bu aşamadaki temel görevi, stratejik amacına yönelik kitlesel g birikimi sağlayabilmek, kitleleri bu amaca kazanabilmektir. Bunun için parti, eylem dinamizmini sürekli artıran bir mücadele partisi olmayı hedeflemektedir. Parti, ilişki kurduğu tüm politik glere eşit temelde yaklaşırken, işçi sınıfının diğer sosyal güçler üzerinde politik, ideolojik ve kültürel etkisini sürekli artırmayı hedeflemektedir. Parti bu süreçler içinde güçlenecek, toplumdaki rolünü artıracaktır. Türkiye'nin güçlü bir komünist partisine ihtiyaı vardır. Marksizm-Leninizmi lke koşullarına yaratıcılıkla uygulama temelinde hazırlanan bu yeni program tasarısı bu ihtiyaa daha iyi yanıt vermeyi amaçlıyor.

Yeni program, TBKP'nin tüm faaliyetine kılavuz olacaktır. Bu nedenle program tasarısının tartışmasına aktif katılmak her parti üyesinin sorumluluğudur. Tasarının incelenmesi ve tartışılmasında, komünistler ne kadar girişimci ve yaratıcı davranırlarsa, sonuçta programın geliştirilmesine o kadar çok katkının yapılmış olacağı açıktır.